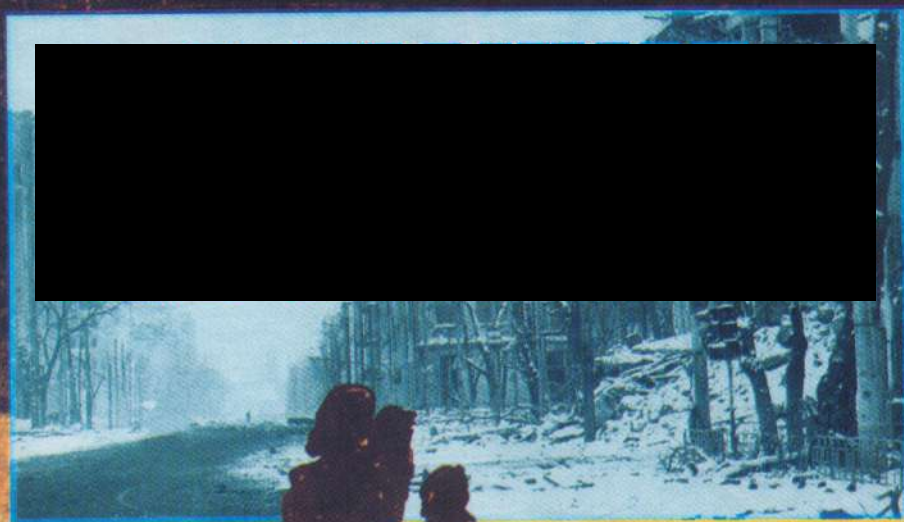

ΑΛΛΗΤΟΥΣ ΧΑΞΕΛΕΥ

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΕΡΓΑ
ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΑΛΝΤΟΥΣ ΧΛΕΛΕΥ

ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΒΑΣ. Α. ΚΑΖΑΝΤΖΙ

ΑΛΗΤΟΥΣ ΧΑΕΛΕΥ

ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΒΑΣ. Λ. ΚΑΖΑΝΤΖΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

1

Το κτήριο: γκρίζο, τετράγωνο, τριάντα τέσσερα ολόκληρα πατάματα. Και στην είσοδο η επιγραφή: ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΩΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ. Στον θυρεό το έμβλημα τού Παγκόσμιου Κράτους: ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ.

Η πελώρια αίθουσα, στο ισόγειο, έβλεπε κατά τον Βορρά. Έξω ήταν καλοκαίρι. Μέσα στην αίθουσα η θερμοκρασία ήταν τροπική. Κι όμως, τί χειμώνας γύρω! Τί παγωνιά! Μια ηλιαχτίδα που ταξίδευε, απ' το μεγάλο παράθυρο, μάταια έψαχνε να βρει κάποια επιφάνεια που να τήν σκεπάζει κανένα βαρύ, σπλαχνικό υφαντό. Κάποιο ρίγος πνευματικότητας σ' ένα αγνό σχήμα.

Όλα γύρω, χειμωνιά στη χειμωνιά. Τζάμι και νίκελ, και η ζοφερά γυαλισμένη πορσελάνη τών επιστημονικών εργαστηρίων. Άσπρες οι φόρμες τών εργαζομένων, και τα χέρια τους ντυμένα με γάντια από καουτσούκ στο χρώμα τών πτωμάτων. Φάντασμα το φως, παγωμένο λείψανο. Μόνο από τους μπρούντζινους σωλήνες τών μικροσκοπίων δανειζότανε μια ουσία κάπως πλούσια και ζωντανή. Κάτω από κάθε φακό, σαν μικρά, ορεκτικά κομμάτια κασέρι, ήταν τα λήμματα, σ' ατέλειωτες σειρές, παρατεταγμένα πάνω στα εργαστηριακά τραπέζια.

«Κι αυτός», είπε ο Διευθυντής ανοίγοντας την πόρτα, «είναι ο Θάλαμος Γονιμοποίησης».

Την ώρα που ο Διευθυντής Επωαστηρίων και Πληθυσμαζού Προγραμματισμού μπήκε στον θάλαμο, τριακόσιοι Γονιμοποιοί, σκυμμένοι πάνω στα όρ-

γανα τής εργασίας τους, ήταν βυθισμένοι στη δουλειά τους, μέσα σε μια αποπνικτική, σχεδόν, σιγή, τη σιγή τής απόλυτης προσήλωσης, που τήν διέκοπτε μόνον κάποιος ψίθυρος, ή έστω κι ένα μικρό μηχανικό σύριγμα. Μια ομάδα από νέους φοιτητές που μόλις είχαν φτάσει στο Κέντρο, νεαρά ροδομάγουλα ξεπεταρούδια, ακολουθούσαν τον Διευθυντή κατά πόδας, σχεδόν, σαν αυτόματα. Ο καθένας τους κρατούσε ένα σημειωματάριο όπου σημείωνε, με βιάση, τα όσα έλεγε ο διαπρεπέστατος άνδρας. Ναι, είχαν το προνόμιο να αντλούν τη γνώση από την πηγή. Και τί προνόμιο! Ο Διευθυντής Επικαστηρίων και Πληθυσμιακού Προγραμματισμού τού Κεντρικού Λονδίνου πάντοτε φρόντιζε να οδηγεί προσωπικά τους νέους φοιτητές στην πρώτη επίσκεψη τών διαφόρων τμημάτων.

«Έτσι, για να σάς παράσχω μια γενική ιδέα», εξηγούσε.

Βέβαια, κάποια γενική ιδέα θα έπρεπε να αποκτήσουν για να μπορούν να διεκπεραιώνουν υπεύθυνα την εργασία τους. Αλλά μόνον τόση, όση χρειαζότανε και τίποτα παραπάνω -- τα χρηστά μέλη τού Συνόλου, για να είναι ευτυχί, δεν πρέπει να ξέρουν πολλά.

Όλοι, άλλωστε, τό ήξεραν πως οι λεπτομέρειες είναι που οδηγούν στην αρετή και την ευτυχία, ενώ οι γενικότητες είναι απλώς αναγκαία πνευματικά κακά. Η Κοινωνία δεν βασίζεται στους φιλόσοφους, αλλά στους ψυχολόγους και στους συλλέκτες γραμματισμών.

«Από αύριο», συνήθιζε να λέει, χαμογελώντας με μια κάπως απειλητική μεγαθυμία, «θα στρωθείτε σε σοβαρή εργασία και δεν θα έχετε καιρό για γενικότητες. Στο μεταξύ όμως, θα σάς πω ολίγα τινά...».

Οι νέοι σπουδαστές κρατούσαν σημειώσεις σαν τρελοί. Είχαν το προνόμιο να καταγράφουν τα «ολίγα τινά» στο σημειωματάριό τους κατ' ευθείαν από την πηγή. Και τί προνόμιο!

Ψηλός, λιγνός και ευθυτενής, ο Διευθυντής προχώρησε στον θάλαμο. Είχε μακρύ σαγόνι, μεγάλα προεξέχοντα δόντια που τά σκέπαζαν, όταν δεν μιλούσε, πλούσια, καλογραμμένα χείλια. Να 'ταν νέος; Να 'ταν γέρος; Τριάντα; Πενήντα; Πενήντα πέντε; Ήταν δύσκολο να τό πεις και, στο κάτω-κάτω, το θέμα δεν είχε σημασία. Στο έτος αυτό τής Σταθερότητας, το 632 Α.Θ.Μ.*, δεν σου περνούσε καν από το μυαλό το θέμα τής ηλικίας. Ήταν, πια, εντελώς ξεπερασμένο.

«Θ' αρχίσω από την αρχή», είτε ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι, και οι πιο επιμελείς από τους φοιτητές κατέγραψαν, κι αυτή, αδόμη, την πρόθεσή του στο σημειωματάριό τους: «Θ' αρχίσουμε από την αρχή!».

*632 Α.Θ.Μ. = Από Θεολογίσεως Μηχανής. Το έτος Ένα Α.Θ.Μ. τοποθετείται, περίπου, στην ιστορική περίοδο τής διάδοσης ατομικιτών αυτοκινήτων στην αμερικανική ήπειρο από έναν προφήτη που άκούγε στο όνομα Χένρι Φορντ (Σ.τ.Μ.).

΄Απλώσε το χέρι.

«Αυτοί», εξήγησε, «είναι οι Εκκολαπτήρες». ΄Ανοιξε μια μονομήνη πόρτα και τούς έδειξε μια σειρά από αριθμημένους δοκιμαστικούς σωλήνες, τοποθετημένους σ' ατέλειωτα ράφια. «Ίδού το εβδομαδιαίο απόθεμα ωαρίων», είπε. «Διατηρούνται σε θερμοκρασία σώματος». ΄Υστερα άνοιξε μια άλλη πόρτα. «Ενώ οι αρσενικοί γαμέτες», συνέχισε, «πρέπει να τηρούνται σε θερμοκρασία 35 και όχι 37 βαθμών. Η πλήρης θερμοκρασία σώματος προκαλεί στείρωση, διότι τα πειράματα απέδειξαν ότι ορισμένοι τράγοι, περιβεβλημένοι με απόλυτη θερμογένεια, είναι ανίκανοι να τεκνοποιήσουν».

Έτρεχαν τα μολύβια στις σελίδες τών σημειωματαρίων, καθώς ο Διευθυντής, ακουμπώντας πάνω στους Εκκολαπτήρες, προέβη σε μια σύντομη ανάλυση τής σύγχρονης διαδικασίας γονιμοποίησης. Μίλησε πρώτα, βέβαια, για τη χειρουργική επέμβαση. Μια εγχείριση που η Δότρια υφίστατο εθελοντικά για το καλό τού Συνόλου, αλλά και γιατί, αυτή η δωρεά, προϋπέθετε και ένα επιμίσθιο ίσο προς έξι μηνιαίες αμοιβές. Παρέσχε, σε γενικές γραμμές, μια εικόνα τής εφαρμοζόμενης πρακτικής, για τη διατήρηση τής εξαχθείσας ωοθήκης, η οποία εκτέμνεται ζώσα και διατηρείται εν αναπτύξει. Άλλα θέματα, που έθιξε, ήταν η άρτια θερμοκρασία, η περιεκτικότητα σε χλωριούχο νάτριο, η γλοιότητα. Ανέφερε και το υγρό μέσα στο οποίο διατηρούντο τα απομονωμένα, πλέον, και ώρια ωάρια.

΄Υστερα, οδήγησε τους φοιτητές στα τραπέζια και τούς έδειξε πώς ακριβώς εξάγεται το υγρό από τους δοκιμαστικούς σωλήνες, και πώς ενσταλάζεται, σταλαγματιά-σταλαγματιά, στα ειδικά θερμοασμένα υαλίδια τών μικροσκοπίων. Κι ακόμα, πώς ελέγχονται τα ωάρια για τη διαπίστωση τυχόν ανωμαλιών, και μετρούνται, και μεταφέρονται σ' ένα πορώδες δοχείο. Και πώς ακριβώς, το δοχείο μεταφέρεται σ' έναν θερμό ζωμό, που περιέχει ελευθερωμένα σπερματοζώαρια σε μια ελάχιστη πυκνότητα εκατό χιλιάδων κατά κυβικό εκατοστόμετρο, όπως εξήγησε, κι ακόμα πώς, ύστερα από δέκα λεπτά, τα δοχεία εξάγονται από τον ζωμό και το περιεχόμενό τους επαινεξετάζεται, κι αν τυχόν έμειναν μερικά από τα ωάρια αγονιμοποίητα επαναβαπτίζεται, και μια και δυο και τρεις φορές, και κατόπιν τα γονιμοποιημένα ωάρια επιστρέφουν στους Εκκολαπτήρες όπου οι Τύποι Άλφα και Βήτα παραμένουν μέχρις οριστικής εμφιαλώσεως, ενώ οι Τύποι Γάμα, Δέλτα και Έψιλον επανασύρονται μέσα σε τριάντα έξι ώρες, για να υλοστούν τη μέθοδο Μποκάνοφσκυ.

«Ναι, τη μέθοδο Μποκάνοφσκυ», ξανάπε ο Διευθυντής κι οι φοιτητές υπογράμμισαν τον όρο στα σημειωματάρια.

Παλαιότερα, ένα ωάριο δημιουργούσε ένα έμβρυο, κι αυτό πάλι έναν ε-

νήλικο. Έτσι συνέβαιναν τα πράγματα. Αλλά ένα ωάριο υποκείμενο στην καλλιέργεια Μποκανόφσκυ ανθίζει, πολλαπλασιάζεται, αυτοδιαίρεται. Από οκτώ μέχρι ενενήντα έξι παράγωγα. Και κάθε παράγωγο εξελίσσεται σ' ένα θαυμάσια ανεπτυγμένο έμβρυο, και κάθε έμβρυο σ' έναν πλήρη ενήλικο. Ε-
 ζεί που κάποτε αναπτυσσόταν ένα ον, τώρα αναπτύσσονται ενενήντα έξι αν-
 θρώπινα όντα — αυτό θα πει πρόοδος!

«Αλλά η Μποκανοφσκοποίηση», συνέχισε ο Διευθυντής, «συνίσταται, βα-
 σικά, σε μια σειρά ανασταλτικών ενεργειών. Αναστέλλουμε την κανονική α-
 νάπτυξη, και, παραδόξως, το ωάριο, αντιδρά πολλαπλασιαζόμενο».

Αντιδρά πολλαπλασιαζόμενο, γράφανε τα μολύβια στα σημειωματάρια.

Έρχισε να επιδεικνύει τη διαδικασία επί τόπου. Σ' έναν πολύ αργά κι-
 νούμενο ατέρμονα, οι δοκιμαστικοί σωλήνες, ράφια με ράφια, περνούσαν,
 προχωρούσαν προς ένα μεγάλο μεταλλικό κιβώτιο. Όλα εκινούντο αθόρυβα.

«Οκτώ λεπτά χρειάζονταν οι σωλήνες για να περάσουν αυτή τη φάση», ε-
 ξήγησε ο Διευθυντής. Οκτώ λεπτά συνεχούς βομβαρδισμού με υπεριώδεις α-
 κτίνες. Κι αυτό είναι το ανώτατο όριο που μπορεί να υποστεί ένα ωάριο. Με-
 ρικά πεθαίνουν, τα λιγότερο ανθεκτικά διααρούντο σε δύο, άλλα πέταγαν
 τέσσερα μπουμπούκια κι άλλα οκτώ, κι ύστερα όλα επέστρεφαν στους Εκκο-
 λαπτήρες, όπου τα νέα βλαστάρια άρχιζαν να εξελίσσονται, κι ύστερα από
 δυο μέρες τ'ά πάγωναν ξαφνικά, και τ'ά πάγωναν, και τ'ά επανεξέταζαν. Και
 τα βλαστάρια, με τη σειρά τους, κάνανε άλλα βλαστάρια, δύο, τέσσερα, οκτώ,
 και τ'ά ενίσχυαν, πλέον, με θανατηφόρες δόσεις αλκοόλ, και στον τρίτο αυτό
 κύκλο, τ'ά φηναν πια να αναπτύσσονται μόνα τους, γιατί οποιαδήποτε περαι-
 τέρω αναστολή τής ανάπτυξης θα απέβαινε μοιραία. Τώρα πια, το αρχικό ω-
 ράριο είχε εξελιχθεί σ' έναν αριθμό εμβρύων από οκτώ μέχρι ενενήντα έξι.
 «Ναι», είπε ο Διευθυντής, «θα συμφωνήσετε ότι ξεπεράσαμε, πια, σ' αυτό το
 σημείο, σημαντικά, τους νόμους τής φύσης. Παράγομε ομοίωτυπα δίδυμα αλ-
 λά όχι δύο και τρία, όπως τον παλιό καιρό τής ενδομητρίου παραγωγής, όπου
 ένα ωάριο, καμιά φορά, κατά τύχη, διαιρείτο και έκανε δίδυμα, αλλά σε δε-
 κάδες πλέον. Σε ντουζίνες».

»Ντουζίνες», ανεφώνησε ο Διευθυντής και τίνανε τώρα τα χέρια σαν να
 σκόρπαγε ελεημοσύνες. «Ντουζίνες».

«Και ποιό ήταν το όφελος;», τόλμησε να ρωτήσει ένας αφελής φοιτητής.

Ο Διευθυντής γύρισε απότομα και τόν κοίταξε. «Παιδί μου, καλό μου παι-
 δί, δεν αντιλαμβάνεσαι; Δεν αντιλαμβάνεσαι;». Σήκωσε το χέρι και η όψη του
 ήταν σοβαρή. «Η μέθοδος Μποκανόφσκυ», φώναξε, «είναι ένας από τους
 βασικούς παράγοντες κοινωνικής σταθερότητας!».

*Βασικούς παράγοντες κοινωνικής σταθερότητας, έγραφαν και οι φοιτη-
 τές.*

«Τό φραντάζεσθε; Μπορείτε να τό φαντασθείτε; Τυποποιημένοι άνδρες! Τυποποιημένες γυναίκες! Σε ταυτόσημες μονάδες παραγωγής. Όλο το απαραίτητο εργατικό δυναμικό ενός εργοστασίου παραγόμενο από ένα απλό Μποκανοφσκοποιημένο ωάριο. Ενενήντα έξι ταυτόσημα δίδυμα, σε ενενήντα έξι ταυτόσημες μηχανές!». Η φωνή του πια έτρεμε από ενθουσιασμό. «Για πρώτη φορά, στην ιστορία τής ανθρωπότητας, τώρα, γνωρίζουμε, επί τέλους, πού βρισκόμαστε: *Κοινότητα, Ταυτότητα, Σταθερότητα*. Ναι, αν μπορούσαμε να εφαρμόζουμε επ' άπειρον τη μέθοδο Μποκανόφσκυ όλο το πρόβλημα θα είχε λυθεί.

»Ναι, θα είχε λυθεί χάρη στους τυποποιημένους ανθρώπους Τύπου Γάμα, στους ανάλλαχτους ανθρώπους Τύπου Δέλτα, στους πανομοιότυπους ανθρώπους Τύπου Έψιλον. Εκατομμύρια πανομοιότυπων διδύμων! Η αρχή τής μαζικής παραγωγής τίθεται, επιτέλους, στην υπηρεσία τής Βιολογίας. Αλίμονο, όμως, δεν μπορούμε να εφαρμόζουμε τη μέθοδο επ' άπειρον».

«Ναι», εξήγησε ο Διευθυντής. Υπήρχε ένα όριο και στη μέθοδο Μποκανόφσκυ. Ενενήντα έξι παράγωγα ήταν το μάξιμουμ, και εβδομήντα δύο ένας συνήθης μέσος όρος. Όλο-όλο που μπορούσαν να καταφέρουν ήταν από το ίδιο ωάριο και με γαμέτες από τον ίδιο αρσενικό, να κατασκευάζουν ορθοθούς ταυτόσημων διδύμων, όσο το δυνατόν περισσότερους. Αλλά, κι αυτό δεν ήταν κάτι εύκολο. Σύμφωνα με τους φυσικούς κανόνες χρειάζονται τριάντα χρόνια για να φτάσουν διακόσια ωάρια στο στάδιο τής ωριμότητας. Αποστολή μας όμως είναι να σταθεροποιήσουμε τον πληθυσμό αυτή τη στιγμή, τώρα, αμέσως. Τι ωφελεί να σκορπάμε δίδυμα μέσα σ' ένα διάστημα μισού αιώνα;

«Ναι, πράγματι, ελάχιστη ήταν η ωφέλεια», εξήγησε ο Διευθυντής, «αλλά η μέθοδος Πόντωναπ είχε, τουλάχιστον, σημαντικά επιταχύνει τη διαδικασία τής ωρίμανσης. Είχανε, πια, εξασφαλίσει διακόσια πενήντα ώριμα ωάρια, μέσα σε δυο χρόνια γονιμοποίησης και Μποκανοφσκοποίησης. Μ' άλλους λόγους πολλαπλασιασμός επί εβδομήντα δύο οδηγούσε σ' ένα σύνολο ένδεκα χιλιάδων αδελφών κατανεμημένων σε εκατόν πενήντα ομάδες ταυτοσήμων διδύμων, με απόσταση ηλικίας λιγότερη από δυο χρόνια.

»Και υπάρχουν εξαιρετικές περιπτώσεις», πρόσθεσε ο Διευθυντής, «όπου ένα ωάριο μάς δίδει πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες ενήλικα άτομα.

»Κύριε Φόστερ», φώναξε ο Διευθυντής, κι ένας νέος ξανθομάλλης που περνούσε εκείνη τη στιγμή σταμάτησε αμέσως. «Κύριε Φόστερ, μπορείτε να μάς πείτε το μέγιστο δυνατό τής απόδοσης ενός ωαρίου;».

«Στο κέντρο αυτό, κύριε Διευθυντά, είναι δεκαέξι χιλιάδες δώδεκα». αποκρίθηκε ο Φόστερ χωρίς δισταγμό. Μιλούσε γρήγορα, είχε σπιθάτα γαλά-

ζια μάτια, και φαίνεται πως ένιωθε ειδική ευχαρίστηση να ασχολείται με αριθμούς. «Δεκαέξι χιλιάδες δώδεκα, σε εκατόν ογδόντα εννέα ομάδες ταυτοσήμων! Αλλά, φυσικά, αλλού πέτυχαν καλύτερα αποτελέσματα. Ιδίως σε μερικά από τα κέντρα μας των Τροπικών. Στη Σιγκαπούρη κατορθώνουν, συχνά, να παράγουν πάνω από δεκαέξι χιλιάδες πεντακόσια, και η Μομπάζα έφθασε στην τάξη των δεκαεπτά χιλιάδων. Αλλά, φυσικά, αυτοί έχουν άνισα πλεονεκτήματα σε σχέση με μας. Πρέπει να δείτε πώς αντιδρά μια Νιγηρική ωοθήκη στην υπόφυση! Είναι, πράγματι, εκπληκτικό όταν έχει κανείς να εργάζεται με Ευρωπαϊκή πρώτη ύλη. Κι όμως», πρόσθεσε γελώντας (αλλά στα μάτια του υπήρχε μια μαχητική σπίθα και το πηγούνι του, έτσι καθώς τό ύψωνε, έμοιαζε προκλητικό), «έχουμε σκοπό να τους κατατροπώσουμε με πρώτη ευκαιρία. Αυτή τη στιγμή εργάζομαι με μια θαυμάσια ωοθήκη Τύπου Δέλτα-Πλην. Μόλις δεκαοκτώ μηνών. Έχει παράγει δώδεκα χιλιάδες επτακόσια παράγωγα τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της εμφιαλώσεως ή και τού εμβρύου, και εξακολουθεί να παράγει. Ναι, θα τους κατατροπώσουμε».

«Έτσι σάς θέλω», φώναξε ο Διευθυντής και χτύπησε τον Φόστερ ενθαυρυντικά στον ώμο. «Σίς παρακαλώ να μιάς ακολουθήσετε και να παράσχετε στους νέους μας φίλους τα φιάτα τής γνώσης σας».

Ο Φόστερ μειδίασε με σεμνότητα. «Ευχαρίστως», είπε και τούς ακολούθησε.

Στον Θάλαμο Εμφιαλώσεως υπήρχε μια αρμονική και πειθαρχημένη δραστηριότητα. Κομμάτια από φρέσκες υποφύσεις θηλυκών χοίρων, κομμένες στο κανονικό μέγεθος, έφταναν αδιάκοπα — με μικρούς ανελκυστήρες από την Τράπεζα Οργάνων που βρισκόταν στο υπόγειο. Γουϊζ, Κλικ! Γουϊζ, Κλικ! Άνοιγαν τα στόμα, και ο Εμφιαλωτής άπλωνε το χέρι, έπαιρνε το κομμάτι, τό έστρωνε μέσα στη φιάλη, και πριν ξεκινήσει η μία φιάλη, Γουϊζ, Κλικ! Γουϊζ, Κλικ! Άλλα κομμάτια υποφύσεως έφταναν από τα έγκατα, και εξασφάλιζαν την εσωτερική επένδυση άλλων φιαλών. Μετά τους Εμφιαλωτές ήταν οι Μητριαστές. Ένα-ένα τα ωάρια μεταφέρονταν από τους δοκιμαστικούς σωλήνες στα μεγαλύτερα δοχεία. Σε κάθε υπόφυση γινόταν μια τομή και έριχναν μέσα τη μορούλα, κι ύστερα μια διάλυση από χλωριούχο νάτριο, και η φιάλη, πια, προχωρούσε κι ήταν η σειρά των Επιζετοκολλητών να καταγράψουν πάνω της όλα τα στοιχεία. Κληρονομικότητα, ημερομηνία γονιμοποίησης, κατηγορία ομάδας Μποκανόφσκυ, όλα τα στοιχεία μετεφέρονταν από τον δοκιμαστικό σωλήνα στη φιάλη. Τώρα πια οι φιάλες δεν ήταν ανώνυμες αλλά προσωποποιημένες. Έτσι η λιτανεία τών φιαλών προχωρούσε, ως ένα άνοιγμα στον τοίχο, που τίς οδηγούσε όλες, αργά, στον Θάλαμο Κοινωνικού Προκαθορισμού.

«Τα ευρετήριά μας καταλαμβάνουν ογδόντα οκτώ κυβικά μέτρα χώρου», είπε ο Φόστερ περήφανα, καθώς μπαίνανε.

«Και περιέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες», πρόσθεσε ο Διευθυντής.

«Κι ενημερώνονται κάθε πρωί».

«Και συντονίζονται κάθε απόγευμα».

«Και βάσει αυτών γίνονται οι δέοντες υπολογισμοί».

«Πόσα άτομα τής τάδε, ή τής τάδε ποιότητας», είπε ο Φόστερ.

«Κατανεμημένα σε τόσες και τόσες ποσότητες».

«Ανά πάσα στιγμή, είμαστε σε θέση να γνωρίζομε τον άρτιο ρυθμό αποφι-
αλώσεως».

«Οι απρόβλεπτες ζημιές αποκαθίστανται αμέσως».

«Αμέσως», επανέλαβε κι ο Φόστερ. «Αν ξέρατε τί υπερωρίες κατανάλω-
σα ύστερα από τον τελευταίο Ιαπωνικό σεισμό!». Γέλασε καλοκάγαθα και
κούνησε το κεφάλι.

«Οι Προκαθοριστές κοινοποιούν τα στοιχεία στους Γονιμοποιούς».

«Κι αυτοί τούς παρέχουν τα έμβρυα τα οποία έχουν ζητήσει».

«Και οι φιάλες αφιχνούνται για να προκαθορισθούν με κάθε άνεση».

«Και, κατόπιν, προωθούνται στην Τράπεζα Εμβρύων».

«Όπου και εμείς, τώρα, θα προχωρήσουμε».

Ανοίγοντας μια πόρτα, ο Φόστερ οδήγησε την ομάδα των φοιτητών σε μια
σκάλα, και κατέβηκαν στο ισόγειο.

Η θερμοκρασία ήταν πάντα τροπική, αλλά ο φωτισμός ήταν αμυδρός ό-
πως το σούρουπο. Δυο πόρτες κι ένας διάδρομος με διπλή στροφή, προστά-
τευαν το κελάρι από οποιαδήποτε διείσδυση τού φωτός τής ημέρας.

«Τα έμβρυα είναι σαν τα φωτογραφικά φιλμ», είπε ο Φόστερ γελώντας,
καθώς άνοιγε τη δεύτερη πόρτα. «Αντιδρούν μόνον στο κόκκινο φως».

Και στ' αλήθεια το καταθλιπτικό σκοτάδι όπου είχε μπει τώρα η ομάδα εί-
χε μια απόχρωση μαβιά, τέτοια που βλέπει κανείς σαν κλείσει τα βλέφαρα
κάποιο θερινό απομεσήμερο. Σειρές ατέλειωτες, ράφια στα ράφια, φιάλες α-
μέτρητες, κι όλες ανάδιναν μια λάμψη σαν να περιείχαν ρουμπίνια, κι ανάμε-
σα στα ρουμπίνια κυκλοφορούσαν τα αγνά, ερυθρά φάσματα ανδρών και γυ-
ναικών με μάτια βυσσινιά. Όλα τα συμπτώματα τής δερματικής φυματιώ-
σεως. Ένας αδιόρατος θόρυβος μηχανών τράνταζε τον αέρα.

«Σάς παρακαλώ να παράσχετε μερικά αριθμητικά στατιστικά στοιχεία,
κύριε Φόστερ», είπε ο Διευθυντής, που φαίνεται ότι δεν είχε όρεξη να μι-
λάει.

Ο κύριος Φόστερ ήταν πάντα ευτυχής όταν τού δινόταν η ευκαιρία να πα-
ράσχει μερικά στοιχεία.

Ο θάλαμος είχε μήκος διακόσια είκοσι μέτρα, και πλάτος διακόσια, ύψος δέκα. Σήκωσε το δάχτυλο κατά την οροφή και όλοι οι νέοι σπουδαστές σήκωσαν κι αυτοί τα κεφάλια τους σαν κουτορνίθια, και κοίταζαν κατά το ταβάνι. Υπήρχαν τρεις σειρές από ράφια. εξήγησε ο Φόστερ. Στάθμη ισογείου, πρώτος εξώστης, δεύτερος εξώστης.

Ο χαλύβδινος ιστός της όλης κατασκευής, από εξώστη σε εξώστη, χανόταν μέσα στη σκοτεινιά. Κάπου εκεί κοντά, τρία κόκκινα φαντάσματα ξεφύρτωναν κάτω νταμιζάνες από μια κυλιόμενη κλίμακα.

Προέλευση: ο Θάλαμος Κοινωνικού Προκαθορισμού.

Κάθε φιάλη μπορούσε να τοποθετηθεί σε ένα από τα δεκαπέντε ράφια, και το κάθε ράφι όσο κι αν δεν τό διαπίστωνε κανείς αμέσως, προχωρούσε με ρυθμό τριάντα τριών και ενός τρίτου εκατοστών την ώρα. Διακόσιες εξήντα επτά ημέρες προς οκτώ μέτρα την ημέρα — δύο χιλιάδες εκατόν τριάντα έξι μέτρα συνολικά. Ένα κύκλωμα στο ισόγειο, ένα κύκλωμα στον πρώτο εξώστη, μισό κύκλωμα στον δεύτερο, και αφού περνούσαν από όλα αυτά, την αυγή της διακοστής και εξηκοστής εβδόμης ημέρας, θα έφθαναν στον Θάλαμο Αποφαιλώσεως, και θα υποκτούσαν ανεξάρτητη ύπαρξη, ή πάντως, κάποια έστω αυτοϋπαρξη.

«Αλλά, στο μεταξύ», εξήγησε ο Φόστερ, «τούς δίνουμε και καταλαβαίνουν. Ναι, πιστέψτε με, τούς δίνουμε και καταλαβαίνουν». Πίσω απ' το γέλιο του κρυβόταν μια θριαμβική επίγνωση των πραγματικών περιστατικών.

«Έτσι σέ θέλω», ξανάπε ο Διευθυντής. «Ας προχωρήσουμε. Και σεις, κύριε Φόστερ, εξηγήστε τους τα πάντα».

Ο Φόστερ εξήγησε — τα πάντα!

Τους έδωσε μία εικόνα τού εμβρύου καθώς αναπτύσσεται, πάνω σε μια κοίτη από περιτόναιο. Τους άφησε να γευθούν το πλούσιο αιματικό εκχυλίσμα με το οποίο τρέφεται το έμβρυο, και τούς εξήγησε γιατί πρέπει να ενισχύεται με χωριονική ορμόνη και τυροξίνη. Τους μίλησε για το εκχύλισμα ωχρού σωματίου, και τούς επέδειξε τους αγωγούς από τους οποίους σε κάθε 12 μέτρα προσώθησης, από 0 μέχρι 2040, γινόταν μια αυτόματη έγχυση. Τους μίλησε για τις σταδιακά αυξανόμενες δόσεις υποφύσεως που παρέχονται στα τελικά ενενήντα έξι μέτρα της διαδρομής. Περιέγραψε την τεχνητή μητρική κυκλοφορία που ενσταλλάζεται σε κάθε φιάλη, στη Φάση 112, καθώς και το απόθεμα τού αιματικού εκχυλίσματος, και την κεντρόφυγο αντλία η οποία κινούσε το υγρό σ' όλο τον πλακούντα, μέσα από τον συνθετικό πνεύμονα και τα φίλτρα κενώσεως περιτωμάτων. Ανεφέρθη, συνάμα, στην ενοχλητική τάση αναιμίας που χαρακτηρίζει το έμβρυο, στις έντονες δόσεις εκχυλίσματος στομάχου αγριοχοίρου, και ήπατος εμβρυακού ιππαρίου, με τα οποία, κατά συνέπεια, πρέπει να ενισχύεται.

Κατόπιν, τούς επέδειξε τον απλό μηχανισμό με τον οποίο, στα τελευταία δύο μέτρα, κάθε διαδρομής οκτώ μέτρων, όλα τα έμβρυα υφίστανται έναν ταυτόχρονο κλυδωνισμό, ώστε να αποκοιτούν ένα συναισθήμα ομοειδούς κοινωνικότητας.

Ανέφερε τη βαρύτητα τού λεγομένου τραύματος αποφαιλώσεως, και απείρησε τις προφυλάξεις που λαμβάνονται με κατάλληλη προεκπαίδευση τού εμφανωμένου εμβρύου για να μειώνονται οι επιπτώσεις τού επικίνδυνου αυτού κλονισμού. Τούς υπενθύμισε, επίσης, τις δοκιμασίες σεξουαλικής συμπεριφοράς που αρχίζουν κάπου στην περιοχή τής Φάσης 200. Ανεφέρθη στο σύστημα χαρακτηρισμού τών φύλων, ένα «Ταυ» για τα αρσενικά έμβρυα, ένας κύκλος για τα θηλυκά και, για όσα έμβρυα προορίζονταν για ουδετερόφυλα, μια μαύρη κουκκίδα σε άσπρο κάμπο.

«Αντιλαμβάνεσθε», συνέχισε ο Φόστερ, «ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η ευφορία δεν είναι παρά μια μεγάλη ενόχληση. Μία μόνο γόνιμη ωθήκη, σε χίλιες διακόσιες, επαρκεί για όλες τις ανάγκες μας. Αλλά θέλουμε να προβαίνουμε σε μια καλή επιλογή και να έχουμε, επίσης, και άνετα περιθώρια ασφαλείας. Γι' αυτό επιτρέπουμε σε τριάντα τοις εκατό τών θηλυκών εμβρύων να αναπτύσσονται κανονικά. Ενώ σε όλα τα άλλα παρέχεται μία δόση αρσενικής σεξουαλικής ορμόνης — σε κάθε είκοσι τέσσερα μέτρα καθ' όλον το υπόλοιπον τής διαδρομής. Αποτέλεσμα: αποφαιλούνται ως ουδετερόφυλα. Δηλαδή, βιολογικά, είναι εντελώς φυσιολογικά, μόνον που τα γένια τους έχουν την τάση να φυτρώνουν νωρίτερα. Πάντως είναι στείρα. Εγγυημένα στείρα. Και σ' αυτό το σημείο, επιτέλους, περνάμε από την περιοχή τής δουλικής, σχεδόν, μίμησης τής φύσης, στον πολύ πιο ενδιαφέροντα κόσμο τής ανθρώπινης εφευρετικότητας».

Έτριψε τα χέρια του με ικανοποίηση. Το επιστημονικό εργαστήριο δεν περιοριζότανε στο να εκκολάπτει έμβρυα: οποιαδήποτε αγελάδα μπορούσε να τό πράξει αυτό.

«Εμείς, όμως, προκαθορίζουμε και προγραμματίζουμε. Αποφαιλώνουμε τα μωρά σαν κοινωνικοποιημένα ανθρώπινα όντα, Τύπου Έλφα, Τύπου Έψιλον, άλλα προορισμένα για να καθαρίζουν υπονόμους και άλλα προωρισμένα για...». Ήταν έτοιμος να πει για Έρχοντες τού κόσμου αλλά διώρθωσε αμέσως τον εαυτό του και συνέχισε: «...για να καταστούν διακεκριμένοι Διευθυντές Επιστημονικών και Πληθυσιακού Προγραμματισμού».

Ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι, μ' ένα χαμόγελο, έδειξε ότι είχε συλλάβει τη φιλοφρόνηση.

Έχαν φτάσει πια στη Φάση 320 στη θυρίδα 11. Εκεί στεκόταν ένας νεαρός μηχανικός Τύπου Βήτα-Πλην, και μ' ένα γαλλικό κλειδί κι ένα κατσαβίδι

ήλεγχε την τροφοδότηση μιας φιάλης με αιματικό εκχύλισμα. Το θρόισμα του ηλεκτρικού μοτέρ ακουγότανε όλο και λιγότερο όσο γύριζε τις βάνες. Έριξε μια ματιά στον δείκτη των στροφών, βεβαιώθηκε πως το αποτέλεσμα είχε επέλθει, και προχώρησε για να συνεχίσει την ίδια δουλειά στην επομένη αντλία.

«Μείωση περιστροφών ανά λεπτό», εξήγησε ο Φόστερ. «Το εκχύλισμα παρέχεται αργότερα, και συνεπώς διέρχεται εκ του πνεύμονος κατά αραιότερα διαστήματα και άρα παρέχεται εις το έμβρυο λιγότερο οξυγόνο. Αυτός είναι ο θαυμασιότερος τρόπος για να διατηρείς το έμβρυον υπό στάθμην!».

«Γιατί πρέπει να κρατάμε το έμβρυον υπό στάθμην;», ρώτησε ένας φιλοπερίεργος φοιτητής.

«Ηλίθιε!», είπε ο Διευθυντής, βγαίνοντας από την αφάνεια στην οποία είχε εκουσία αποσυρθεί. «Δεν σου περνάει από το μυαλό πως ένα έμβρυο Τύπου Έπιλον πρέπει, όχι μόνον να έχει ένα περιβάλλον Τύπου Έπιλον, αλλά και μια κληρονομικότητα Τύπου Έπιλον;».

Ο φοιτητής κοκκίνισε. Πράγματι, δεν τού είχε περάσει από το μυαλό.

«Όσο χαμηλότερη είναι η γονική κάστα, για την οποία προορίζεται το έμβρυο», εξήγησε ο Φόστερ, «τόσο λιγότερο οξυγόνο πρέπει να τής παρέχεται. Το πρώτο όργανο που θίγεται είναι ο εγκέφαλος, κατόπιν ο όλος σκελετός. Όταν παρέχεται εβδομήντα πέντε τοις εκατό του απαιτούμενου οξυγόνου αποκτούμε τυφλά τέρατα — τα οποία μάζ είναι εντελώς άχρηστα».

Τώρα η φωνή του Φόστερ είχε αποκτήσει έναν ιδιότυπο εμπιστευτικό τόνο. Τους απεκάλυψε πως, αν έβρισκαν έναν τρόπο να μειώσουν την περίοδο τής ωρίμανσης, τί θρόϊαμβος, τί μέγιστο δώρο θα ήταν για το κοινωνικό σύνολο!

«Ας θεωρήσουμε τον ίππον».

Οι φοιτητές νοερά τόν... εθεώρησαν.

«Είναι ώριμος στα έξι. Ο ελέφαντας είναι στα δέκα. Ενώ στα δεκατρία, ο άνθρωπος δεν είναι ακόμα σεξουαλικά ώριμος, και μόνον στα είκοσι θεωρείται πλήρως ανεπτυγμένος. Όθεν και ο καρπός εκείνος τής καθυστερημένης ανάπτυξης, η ανθρώπινη ευφυΐα».

«Ενώ στην κατηγορία Έπιλον, δεν χρειαζόμαστε ανθρώπινη ευφυΐα», είπε ο Φόστερ.

«Ναι, δεν τήν χρειαζόμαστε και δεν τήν αποκτούμε. Αλλά ενώ ο νους του τύπου Έπιλον είναι ώριμος σε ηλικία δέκα ετών, το σώμα του τύπου Έπιλον δεν είναι κατάλληλο προς εργασίαν παρά μόνον σε ηλικία δεκαοκτώ ετών».

»Σκεφθείτε πόσα χρόνια περιττής ανωριμότητας που ουσιαστικά πηγαίνει χαμένη. Αν η φυσική ανάπτυξη μπορούσε να επιταχυνθεί ώστε να είναι τόσο

γρήγορη όσο, ας πούμε, τής αγελάδας, τί τεράστια οικονομία θα ήταν για το Σύνολο!».

«Τεράστια!», ψιθύρισαν οι φοιτητές. Ο ενθουσιασμός τού Φόστερ ήταν μεταδοτικός.

Άρχισε να ελεγκτείται σε τεχνικές λεπτομέρειες. Μίλησε για τον ανώμαλο ενδοχρινικό συντονισμό, που έκανε τους ανθρώπους να αναπτύσσονται τόσο αργά, και τόν απέδωσε σε μια παραλλαγή τής θεωρίας τού μικροβιακού μεταβολισμού. Θα μπορούσαν, άραγε, να αποτραπούν τα αποτελέσματα αυτού τού μικροβιακού μεταβολισμού; Δεν θα μπορούσε το κάθε έμβριο Τύπου Έψιλον, με μια κατάλληλη επεξεργασία, να επανέλθει στην ομαλότητα τών σκύλων και τών αγελάδων; Αυτό ήταν το πρόβλημα, και η λύση του δεν ήταν μακριά.

Ο Πίλκινγκτον στη Μομπάτζα είχε παράγει άτομα, τα οποία ήταν σεξουαλικά ώριμα σε ηλικία τεσσάρων ετών και απόλυτα ενήλικα στα εξήμιση. Ένας θρίαμβος τής επιστήμης, αλλά κοινωνικά ανώφελος γιατί άνδρες και γυναίκες, στα έξι χρόνια τους, ήταν τόσο ηλίθιοι, ώστε δεν μπορούσαν να εκτελέσουν καμιά εργασία, ούτε καν τού τύπου Έψιλον. Το θέμα ήταν από κείνα που επιτάσσουν καθολικές λύσεις. Ή δεν επιδέχονται καμιά τροποποίηση ή οι τροποποιήσεις πρέπει να επιφέρονται σε όλη τη διαδρομή. Ήδη, τα εργαστήρια προσπαθούσαν να βρουν τον ιδανικό συμβιβασμό ανάμεσα στους ενήλικες τών είκοσι ετών και τους ενήλικες τών έξι ετών, χωρίς καμιά ως τώρα επιτυχία.

Ο Φόστερ κούνησε το κεφάλι, μ' έναν μικρό αναστεναγμό, και μέσα από το βυσσινί λυκόφως έφτασαν στην περιοχή τής φάσης 170 τής θυρίδας 9. Από το σημείο αυτό το ράφι 9 ήταν εγχιβωτισμένο, και οι φιάλες διέτρεχαν το υπόλοιπο τής διαδρομής σε ένα είδος σήραγγας που διεκόπτετο εδώ και εκεί από ανοίγματα πλάτους δυο μέτρων.

«Προκαλλιεργεία ανοχής εμβρύων σε υψηλές θερμοκρασίες», εξήγησε ο Φόστερ.

Πραγματικά, οι θεμερές σήραγγες εναλλάσσονταν με ψυχόμενες σήραγγες. Και η ψύξη συνδυαζόταν με μια όχληση υπό τη μορφή ισχυρών υπερωδών ακτίνων. Όπου να φτάσουν στην αποφιάλωση, τα έμβρυα είχαν αποκτήσει τη φρόκη τού ψύχους. Προοριζόνταν για αποστολή σε τροπικά κλίματα, όπου θα γίνονταν εργάτες ορυχείων και υφαντές οξικής μετάξης και χαλβουργοί. Αργότερα, ο νους τους θα είχε εξασκηθεί να συντάσσεται αμέσως με τη σωματική τους αντίδραση.

«Τούς προετοιμάζουμε έτσι ώστε να αχμάζουν σε θερμότητα», κατέληξε ο Φόστερ. «Οι συνάδελφοί μας, στα επάνω εργαστήρια, θα τούς μάθουν να τήν λατρεύουν».

Ο Διευθυντής παρενέβη: «Αυτό είναι το μυστικό τής ευτυχίας και τής αρετής: να αγαπάς αυτό που είσαι υποχρεωμένος να πράττεις. Κάθε προκαλλίεργεια ανθρώπων σε αυτό αποσκοπεί: να τούς κάνει να αγαπούν την αδηρητή κοινωνική τους μοίρα».

Σ' ένα ξέφωτο, ανάμεσα σε δυο σήραγγες, στεκότανε μια νοσοκόμος. Με ιδιαίτερη προσοχή έκανε διαδοχικές ενέσεις στο πρήκτωμα μιας φιάλης που περνούσε μπροστά της. Οι φοιτητές και οι ξεναγοί τους στάθηκαν και τήν κοίταξαν για λίγο σιωπηλοί.

«Χαίρε, Λενίνα», είπε ο Φόστερ, όταν η νοσοκόμος απέσυρε τη σύριγγα και ίσιωσε το κορμί της.

Το κορίτσι γύρισε ξαφνιασμένο. Παρ' όλες τις πανάδες της και τα κοκκινισμένα της μάτια ήταν εξαιρετικά όμορφη.

«Χένρυ!», είπε και τού χαμογέλασε με μια σειρά χοραλλένια δόντια.

«Τί χαριτωμένη, τί χαριτωμένη!», ψιθύρισε ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι. Τήν απολαχάιδεψε δυο-τρεις φορές και, σαν αντιγύρισμα, πήρε και για λόγου του ένα μικρό, συγκρατημένο χαμόγελο.

«Τί τούς δίνεις; Τί τούς δίνεις;», ρώτησε ο Φόστερ με έναν αυστηρά επαγγελματικό τόνο στη φωνή του.

«Ω, τα συνηθισμένα. Μια “τυφοειδούς” και μια “νόσου τού ύπνου”».

«Αυτούς που είναι προωρισμένοι για εργασία στους τροπικούς, αρχίζουμε να τούς εμβολιάζουμε στη Φάση 150», εξήγησε ο Φόστερ στους φοιτητές. «Τα έμβρυα είναι σε κατάσταση ιχθυοειδή — έχουν περύγια. Άρα, σ' αυτά τα ψάρια, πρώτα, εξασφαλίζουμε ανοσία εναντίον τών ασθενειών που θα αντιμετωπίσουν όταν εξελιχθούν σε ανθρώπους».

Ύστερα στράφηκε και πάλι προς τη Λενίνα:

«Στις πέντε παρά πέντε, σήμερα το απόγεμα, στην ταράτσα, όπως πάντα», είπε.

«Τί χαριτωμένη! Τί χαριτωμένη!», ξανάπε ο Διευθυντής, και αφού έδωσε ένα αποχαιρετιστήριο χάδι στη Λενίνα, ακολούθησε τους άλλους.

Στη θυρίδα 10, σειρές ολόκληρες από δοκιμαστικούς σωλήνες που περιείχαν τα μελλοντικά στελέχη τών χημικών εργαστηρίων τής επομένης γενεάς υφίσταντο μια προκαλλίεργεια ανθεκτικότητας στον μόλυβδο, στην καυστική σόδα, την πίσσα και τη χλωρίνη.

Στη θυρίδα 3, το πρώτο τμήμα μιας ομάδας 250 εμβρύων, προορισμένων να γίνουν μηχανικοί πυραύλων, περνούσε τη Φάση 1100. Ένας ειδικός μηχανισμός διατηρούσε τα δοχεία τους με συνεχή περιδίνηση.

«Αυτό, τό κάνουμε για να βελτιώσουμε την αίσθηση ισορροπίας», εξήγησε ο Φόστερ. «Διδάσκουμε στα έμβρυα, από τώρα, πώς να μπορούν, όταν γί-

νουν άνθρωποι, να διεξάγουν επισκευές σε έναν πύραυλο εν πτήση. Είναι μια πολύ δύσκολη εργασία. Υποτονίζουμε την κυκλοφορία, όταν στέκονται όρθιοι, σε σημείο που να πεθαίνουν της πείνας, και διπλασιάζουμε τη ροή του εκχυλισματος όταν βρίσκονται ανάποδα. Έτσι μαθαίνουν να ταυτίζουν τον “Αναποδογυρισμό” με την ευζωία. Με άλλα λόγια, δεν είναι πραγματικά ευτυχείς παρά μονάχα όταν στέκονται με το κεφάλι κάτω.

»Και τώρα», συνέχισε ο Φόστερ, «θα ήθελα να σάς επιδείξω μερικές ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες της διαδικασίας διαμορφώσεως τών Διανοομένων Άλφα-Συν. Έχομε μια μεγάλη ομάδα στο ράφι 5. Οι διανοούμενοι βρίσκονται, πάντα, στον πρώτο εξώστη», υπενθύμισε σε δύο φοιτητές, που είχαν ξεκινήσει για το ισόγειο.

«Βρίσκομαι περίπου στη Φάση 900», συνέχισε ο Φόστερ. «Μην λημονούμε πως δεν μπορεί κανείς να προβεί σε μια προδιαμόρφωση Διανοομένων μέχρις ότου τα έμβρυα χάσουν την ουρά τους. Θα έχετε την καλοσύνη να με ακολουθήσετε».

Ο Διευθυντής, όμως, κοίταξε το ρολόι του. «Τρεις παρά πέντε», είπε. «δεν έχομε καιρό για εμβρυώδεις διανοούμενους. Πρέπει να ανέβουμε στο βρεφοκομείο προτού τα παιδιά ξυπνήσουν από τον απογευματινό τους ύπνο».

Ο Φόστερ ενοχλήθηκε. «Τουλάχιστον, μια ματιά στον Θάλαμο Αποφαιλώσεως», παρακάλεσε.

«Εντάξει», είπε ο Διευθυντής και χαμογέλασε καλοκάγαθα. «Αλλά μόνον μια ματιά».

2

Άφησαν τον Φόστερ στον Θάλαμο Αποφαιλώσεως και ο Διευθυντής με τους φοιτητές μπήκαν στο πλησιέστερο ασανσέρ και ανέβηκαν στο πέμπτο πάτωμα.

ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΑ-ΘΑΛΑΜΟΙ ΝΕΟΠΑΥΛΟΒΙΑΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, έγραφε η πινακίδα.

Ο Διευθυντής άνοιξε μια πόρτα. Βρέθηκαν σε μια μεγάλη γυμνή αίθουσα, πολύ λαμπερή και ηλιόλουστη, γιατί ο μεσημβρινός τοίχος ήταν όλος ένα μεγάλο παράθυρο. Μερικές νοσοκόμες με την υπηρεσιακή τους στολή, παντελόνια και ζακέττες από λινό, ελιχρισμένες με απολυμαντική αλοιφή, και με τα μαλλιά τους κάτω από τα ασηπτικά τους σκουφάκια, αράδιαζαν μια σειρά από βάζα με τριαντάφυλλα πάνω στο δάπεδο. Μεγάλα βάζα, με πάμπολλα

τριαντάφυλλα, χιλιάδες ροδοπέταλα, άλλα ώριμα και άλλα μεταξένια, σαν τα μαγουλάκια αμέτρητων μικρών Χερουβείμ. Αλλά τα Χερουβείμ, μέσα στο λαμπρό φως, δεν ήταν μονάχα από τη λευκή φυλή. Υπήρχαν και Κινεζάκια, λαμπρά φωτισμένα, και Μεξικανάκια που είχαν κοκκινίσει μέχρις αποπληξίας, φουσώντας τις ουράνιες σάλπιγγές τους. Κι ήταν κι άλλα χλομά σαν τον θάνατο, ναι, χλομά με τη μεταθανάτια ασπράδα τών μαριμαρών.

Σαν μπήκε ο Διευθυντής, οι νοσοκόμες στάθηκαν σε προσοχή.

«Απλώστε τα βιβλία», είπε αυστηρά.

Σιωπηλά, οι νοσοκόμες ακολούθησαν τη διαταγή του. Ανάμεσα στα βάζα με τα ρόδα τοποθετήθηκαν τα βιβλία, μεγάλα παιδικά βιβλία, ανοιγμένα σε διάφορες σελίδες, με ελκυστικές χρωματιστές εικόνες ζώων, πουλιών, ψαριών...

«Και τώρα, φέрте τα παιδιά!».

Βγήκαν βιαστικά από τον θάλαμο και ξαναγύρισαν σ' ένα-δυο λεπτά, η καθεμιά σπρώχνοντας ένα ψηλό τρόλεϋ, με τέσσερεις εσχάρες, γεμάτο με σκαμνίτικα μωρά, εντελώς πανομοιότυπα (ήταν φανερό πως όλα ανήκαν σε ομάδα Μποκανόφσκυ και όλα ντυμένα στο χακί — μια και ανήκαν στην κοινοτική τάξη Δέλτα).

«Βάλτε τα στο πάτωμα», είπε ο Διευθυντής.

Οι νοσοκόμες ξεφόρτωσαν τα βρέφη.

«Τώρα, γυρίστε τα, ώστε να μπορούν να αντικρίζουν τα βιβλία και τα λουλούδια».

Μόλις τ'ά γύρισαν, όλα σιώπησαν, ξαφνικά, κι ύστερα άρχισαν να προχωρούν μπουσουλώντας στα χρώματα εκείνα τα ελκυστικά, κατά τα σχήματα εκείνα τα χαρούμενα, που απλώνονταν πάνω στις λευκές σελίδες. Κι ενώ σιμώνανε, βγήκε ξαφνικά ο ήλιος, που είχε κρυφτεί πίσω από ένα σύννεφο, και τα ρόδα λαμπαδιάσανε σαν να φλέγονταν από ένα καινούργιο εσωτερικό πάθος. Και οι γυαλιστερές σελίδες τών βιβλίων έμοιαζαν να είναι διάχυτες με μια καινούργια βαθιά σημασία. Από τις συστοιχίες τών μωρών που προχωρούσαν μπουσουλώντας, ακούγονταν μικρά ξεφωνητά ενθουσιασμού, γέλια και ηδονής και τιβίσματα χαράς.

Ο Διευθυντής έτρωπε τα χέρια του. «Σπουδαία», είπε. «Λες και τήν είχαμε παραγγείλει τούτη τη λιμακάδα».

Τα πιο ταχυκίνητα μωρά είχαν, κιόλας, φτάσει στα βιβλία και τα ρόδα. Τα χεράκια τους απλώνονταν, αβέβαια, και άγγιζαν, και άρπαζαν, και ξεφυλλίζαν τα ροδοπέταλα και τσαλάκωναν τις εικονογραφημένες σελίδες τών βιβλίων. Ο Διευθυντής περίμενε ώσπου να φτάσουν όλα τα μωρά και ύστερα φώναξε. «Προσέξτε τί θα γίνει τώρα».

Σήκωσε το χέρι κι έδωσε το σύνθημα.

Η Αδελφή Διευθύνουσα, που στεκότανε στην άλλη άκρη τού Θαλάμου, κοντά σε έναν πίνακα με διακόπτες, κατέβασε έναν απ' αυτούς.

Ακούστηκε μια απότομη έκρηξη. Μια σειρήνα στρίγγλιζε, όλο και φρικτότερα. Άρχισαν να χτυπάνε, ξέφρενα, τα κουδούνια τού κινδύνου.

Τα μωρά τραντάχτηκαν κι άρχισαν να ξεφωνίζουν. Τα προσώπια τους είχαν παραμορφωθεί από τον τρόμο.

«Και τώρα», κραύγασε ο Διευθυντής, μέσα στο πανδαιμόνιο, «θα προσπαθήσουμε να τούς εμφυσήσουμε τη σημασία τού μαθήματος με ένα ελαφρό ηλεκτρικό σοκ».

Κούνησε και πάλι το χέρι του και η Αδελφή Διευθύνουσα κατέβασε έναν άλλο διακόπτη. Οι κραυγές τών μωρών άλλαξαν ξαφνικά τόνο. Υπήρχε κάτι απελπισμένο, σχεδόν παρανοϊκό σε κείνες τις φρικτές σπασμοδικές κραυγές που έβγαιναν τώρα από τα μικρά λαρύγγια. Τα κορμάκια σπαράζανε και τσάκιζαν. Τα χέρια και τα πόδια τινάζονταν σαν να 'ταν μαριονέττες.

«Μπορούμε να φορτίσουμε κι όλο το δάπεδο με ηλεκτρισμό», είπε ο Διευθυντής περιήφανα, «αλλά νομίζω πως αυτό αρκεί».

Έκανε ένα νόημα στη νοσοκόμο και, ξαφνικά, οι εκρήξεις πάψανε, τα κουδούνια σταμάτησαν, οι σειρήνες άρχισαν μια-μια ν' αργοσβήνουν. Τα κουρασμένα, βασανισμένα κορμάκια χαλάρωσαν, και αντί για τους λυγμούς και τις κραυγές τής βρεφικής παράνοιας, έβγαλαν τώρα όλα μαζί μια ομοούσια κραυγή συνηθισμένου τρόμου.

«Προσφέρετε τους πάλι τα λουλούδια και τα βιβλία».

Οι νοσοκόμες τό έπραξαν. Αλλά, τώρα πια, το αντίκρισμα τών ρόδων, η επαφή με κείνες τις χαρούμενες εικόνες με τα γατάκια, και τα κοκοράκια, και τα αρνάκια, έκαναν τα μωρά να πισωπλατίσουν τρομαγμένα, και οι φρικιαστικοί γρυλλισμοί τους πολλαπλασιάζονταν.

«Προσέξτε», είπε ο Διευθυντής θριαμβευτικά. «Προσέξτε τα».

Ναι, ήταν φανερό: βιβλία ίσον πανδαιμόνιο, ρόδα ίσον ηλεκτρική εκκένωση! Τώρα πια στο νηπιακό μυαλό αυτές οι έννοιες είχαν ανεξίτηλα ζευγαρωθεί. Ύστερα από διακόσιες επαναλήψεις τού ίδιου ή κάποιου παρόμοιου μαθήματος οι έννοιες θα ήταν πια άρρηκτα συνδεδεμένες. «Ας εννοιάς η σατανικότης τού ανθρώπου συνέξευξεν, η φύσις θα ήτο πλέον αδύνατον να αποχωρίση».

«Θα μεγαλώσουν με αυτό που οι ψυχολόγοι, κάποτε, ονόμαζαν "ενστικτώδες" μίσος για τα βιβλία και τα λουλούδια. Οι αντιδράσεις τους, πια, είναι άρρηκτα προγραμματισμένες. Θα 'χουν πάθει ανοσία στα βιβλία και στα λουλούδια για όλη τους τη ζωή». Ο Διευθυντής στράφηκε προς τις νοσοκόμες.

«Πάρτε τα βρέφη», διέταξε.

Πήραν τα βρέφη, που στρίγγλιζαν ακόμα, ντυμένα στο χακί. Τά φόρτωσαν στα τρόλεϋ και τὰ κύλησαν έξω από τον θάλαμο. Πίσω έμεινε μια μυρουδιά από ξυνό γάλα και μια ανακουφιστική σιωπή.

Ένας από τους φοιτητές σήκωσε το χέρι και έκανε μια ερώτηση. Ήταν προφανές, είπε, πως τα άτομα χαμηλών κοινωνικών στρωμάτων δεν πρέπει να σπαταλούν τον χρόνο τού Συνόλου σε βιβλία, και πως υπήρχε, πάντα, ο κίνδυνος να διαβάσουν κάτι που να επιδρούσε επιζήνδυνα στις προκαθορισμένες αντιδράσεις τους. Αλλά δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί αυτό ίσχυε και στην περίπτωση τών λουλουδιών. Γιατί να καταβάλλεται τέτοια προσπάθεια ώστε να είναι ψυχολογικώς αδύνατο, στους μελλοντικούς πολίτες τύπου Δέλτα, να αγαπούν τα λουλούδια.

Υπομονετικά, ο Διευθυντής, άρχισε να αναπτύσσει την όλη θεωρία: Ο λόγος που έκανε τα μωρά να ξεφωνίζουν στη θέα ενός ρόδου, βασιζότανε σε μια υψηλή οικονομική πολιτική. Τώρα, πρόσφατα (συγκεκριμένα πριν από έναν αιώνα) στους τύπους Γάμμα, Δέλτα, ακόμα και Έψιλον καλλιεργούσαν τη συμπάθεια προς τα λουλούδια ειδικά, και γενικότερα προς την παρθένο φύση. Προσπαθούσαν να τούς εμφυσήσουν την επιθυμία να πηγαίνουν στην εξοχή με κάθε δυνατή ευκαιρία, και έτσι, αναγκαστικά, χρησιμοποιούσαν μεταφορικά μέσα, ένα από τα πιο αποδοτικά αγαθά κάθε καταναλωτικής κοινωνίας.

«Και δεν τὰ χρησιμοποιούσαν;», ρώτησε ο σπουδαστής.

«Ω, αναμφισβήτητα», είπε ο Διευθυντής. «Ξόδευαν για μεταφορά, αλλά δεν ξόδευαν για τίποτε άλλο.

»Τα αγριοντριαντάφυλλα και τα ωραία τοπία», συνέχισε, «έχουν ένα μεγάλο μειονέκτημα: Παρέχονται δωρεάν. Η φυσιολατρία δεν εξασφαλίζει δυνατότητες παραγωγής για κανένα εργοστάσιο. Γι' αυτό και αποφάσισαν να καταργήσουν τη φυσιολατρία, τουλάχιστον στις κατώτερες τάξεις. Αλλά παράλληλα να διατηρηθεί η έφεση χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων. Και, βέβαια, έπρεπε να ενθαρρύνονται να πηγαίνουν στην εξοχή, ακόμα κι αν τήν μισούσαν. Το πρόγραμμα ήταν ν' ανευρεθεί ένα οικονομικά ιδιαίτερο κίνητρο κατανάλωσης μεταφορικών μέσων, εκτός από την απλή αγάπη προς τη φύση και τα ωραία τοπία».

Και, πράγματι, τό βρήκαν.

«Καλλιεργούμε στις μάζες το μίσος εναντίον τής υπαίθρου», συνέχισε ο Διευθυντής, «αλλά, ταυτόχρονα, τούς ενσταλάζουμε τη λατρεία προς τα σπορ τής υπαίθρου, υπό την προϋπόθεση ότι όλα αυτά τα σπορ συνεπάγονται τη χρήση περίπλοκων συσκευών! Έτσι, ώστε να καταναλίσκουν και βιομηχανι-

κά προϊόντα, και όχι μόνον μέσα μεταφοράς. Όθεν και οι ηλεκτρικές εκκενώσεις».

«Αντίλαμβάνομαι», είπε ο φοιτητής και σιώπησε, γεμάτος θαυμασμό.

Ο Διευθυντής ξερόβηξε: «Μια φορά κι έναν καιρό», είπε, «πριν θεοποιησμε τη μηχανή, υπήρχε ένα παιδάκι που τό λέγανε Ρόυμπεν Ραμπίνοβιτς. Οι γονείς τού Ρόυμπεν μιλούσαν πολωνέζικα. Φαντάζομαι να γνωρίζετε τί είναι τα πολωνέζικα».

«Μια νεκρή γλώσσα».

«Σαν τα αγγλικά και τα γερμανικά», πρόσθεσε ένας άλλος φοιτητής, για να επιδείξει τις γνώσεις του.

«Ναι, αλλά τί σημαίνει γονείς;», ρώτησε ο Διευθυντής.

Ακολούθησε και πάλι μια ενοχλητική σιωπή. Μερικά από τα παιδιά κοκκίνισαν. Δεν είχαν, ακόμα, μάθει να προβαίνουν στη λεπτή εκείνη διάκριση ανάμεσα στην αισχρολογία και την αγνή επιστήμη. Μόνον κάποιος, στο τέλος, είχε το θάρρος να σηκώσει το χέρι του για ν' απαντήσει.

«Τα ανθρώπινα όντα, κάποτε», άρχισε να λέει, «να, κάποτε...». Δίστασε, και το αίμα του ανέβηκε στο κεφάλι. «Κάποτε ήταν ενδομητρογενή».

«Ακριβώς», είπε ο Διευθυντής.

«Και στην αποφιύλωση τών βρεφών...».

«Τό έλεγαν γέννηση», διώρθωσε ο Διευθυντής.

«Ναι, στη γέννηση... υπήρχαν γονείς! Δηλαδή γονείς δεν ήταν τα βρέφη, αλλά εκείνοι. Οι άλλοι». Ήταν φανερό πως ο καημένος είχε υποστεί πλήρη σύγχυση.

«Με άλλα λόγια», συνάψισε ο Διευθυντής, «υπήρχε μια μητέρα, και ένας πατέρας!». Οι αισχρές λέξεις έμοιαζαν να κατατροπώνουν τον νεαρό σπουδαστή. «Ναι, μητέρα», ξανάπε πηγαίνοντας πίσω στην καρέκλα του. «Αυτή είναι, δυστυχώς, η πιεστή αλήθεια. Μα, μήπως, τα περισσότερα ιστορικά περιστατικά δεν εμπεριέχουν τέτοιες δυσάρεστες λεπτομέρειες;».

Ύστερα από αυτή την απαραίτητη παρένθεση, ο Διευθυντής εξακολούθησε τη διήγησή του σχετικά με τον μικρό εκείνον Ρόυμπεν. «Φαίνεται πως στο δωμάτιό του, κάποιο βράδυ, από αμέλεια, ο πατέρας του (άκουσον, άκουσον!) και η μητέρα του (άκουσον άκουσον!) άφησαν το ραδιόφωνα ανοιχτό.

(«Θα πρέπει να σάς υπενθυμίσω», συνέχισε ο Διευθυντής, «πως σ' εκείνες τις φοβερές ημέρες τής ενδομητρογενούς αναπαραγωγής, τα παιδιά τά ανέτρεφαν οι γονείς και όχι τα Κρατικά Κέντρα Προγραμματισμού»).

»Φαίνεται, λοιπόν, πως ενώ κοιμόταν το παιδί, άρχισε να μεταδίδεται μια εκπομπή από το Λονδίνο, και το επόμενο πρωί, προς μεγάλη έκπληξη τού πατρός και τής μητρός (μέ συγχωρείτε που χρησιμοποιώ αυτές τις λέξεις) ο μι-

κρός Ρόυμπεν άρχισε να επαναλαμβάνει, λέξη προς λέξη, τη διάλεξη ενός περιέργου παλιού συγγραφέα (ενός από τους λίγους τόν οποίων τα έργα ελετράπη να φθάσουν ώς εμάς) τού Τζώρτζ Μπέρναρντ Σω, που συνήθιζε, αν πιστέψουμε μια εδραιωμένη φήμη που έφτασε ώς τις μέρες μας, να μιλάει κομπαστικά για τη δική του μεγαλοφυΐα. Έτσι που παπαροδέλιζε τη διάλεξη ο μικρός Ρόυμπεν, έμοιαζε ακατάληπτη, και οι γονείς φοβήθηκαν πως το παιδί τους είχε, ξαφνικά, τρελαθεί και φώναξαν έναν γιατρό. Ευτυχώς, εκείνος ήξερε αγγλικά και αναγνώρισε τη διάλεξη τού Μπέρναρντ Σω που είχε μεταδοθεί το προηγούμενο βράδυ, αλλά κατανόησε επίσης και τη σημασία τού τί είχε συμβεί, και έστειλε μια έκθεση στα ιατρικά περιοδικά».

Ο Διευθυντής άφησε να περάσει μια μικρή, επιβλητική παύση και συνέχισε:

«Και έτσι εδραιώθηκε η αρχή τής Υπνοπαιδείας.

»Ναι, έτσι ανεκαλύφθη η Υπνοπαιδεία αλλά για πολλά, πάρα πολλά χρόνια, η πολύτιμη αυτή ανακάλυψη δεν είχε καμιά πρακτική εφαρμογή.

»Το περιστατικό τού μικρού Ρόυμπεν συνέβη είκοσι τρία χρόνια μετά τη θεοποίηση τής Μηχανής στον πλανήτη μας (ο Διευθυντής έγραψε στον αέρα το γράμμα Μι, και όλοι οι φοιτητές τόν μιμήθηκαν με ευλάβεια), Και όμως...».

Έγραφαν, βιαστικά, οι φοιτητές: «Υπνοπαιδεία, καθιερώθη επισήμως το έτος 214 Α.Θ.Μ. (από θεοποιήσεως Μηχανής). Γιατί όχι πιο πριν; Για δυο λόγους, (α)...».

«Τα πρώτα πειράματα», εξήγησε ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι, «έγιναν σε εσφαλμένη βάση. Μερικοί αφελείς νόμισαν πως η Υπνοπαιδεία θα μπορούσε να χρησιμεύσει σαν όργανο ελλόγου εκπαιδεύσεως. Τί αφέλεια...».

Να, το παιδί κοιμισμένο. Το δεξί του χέρι κρέμεται από το κρεβατάκι του. Από μια οπή, σε ένα κιβώτιο, ακούγεται μια φωνή απαλή:

«Ο Νείλος είναι ο μεγαλύτερος ποταμός τής Αφρικής και ο δεύτερος εις μήκος από όλους τους ποταμούς τής Υψηλίου. Αν και μικρότερος, σε μήκος, από τον Μισσισιπιτή, ο Νείλος είναι επικεφαλής όλων τών ποταμών από πλευράς μήκους τής κοίτης του η οποία εκτείνεται σε τριάντα πέντε ολόκληρες μοίρες γεωγραφικού πλάτους».

Και να, που ξυπνάει το παιδί, και την ώρα που πίνει το γάλα του, κάποιος τό ρωτάει, «Τόμυ, μήπως ξέρεις ποιός είναι ο μεγαλύτερος ποταμός στην Αφρική;». Και το παιδί κουνάει το κεφάλι. «Μα δεν θυμάσαι κάτι που αρχίζει: ο Νείλος είναι ο...».

«Ο-Νείλος-είναι-ο- μεγαλύτερος-ποταμός-της-Αφρικής-και-ο-δεύτερος-σε-μήκος-από-όλους-τους- ποταμούς-της-Υφηλίου...». Τα λόγια πια τρέχουν ασταμάτητα. «Αν-και- μικρότερος...».

«Ε, λοιπόν, ποιός είναι ο μεγαλύτερος ποταμός τής Αφρικής;».

Απλανή τα μάτια τού μικρού.

«Δεν ξέρω!».

«Ο Νείλος, Τόμυ».

«Ο-Νείλος-είναι-ο-μεγαλύτερος-ποταμός-της-Αφρικής-και-ο-δεύτερος...».

«Ναι, Τόμυ, ποιός ποταμός, λοιπόν, είναι μεγαλύτερος;».

Ο Τόμυ ξεσπάει σε δάκρυα.

«Δεν ξέρω», μουγκρίζει. «Δεν ξέρω».

«Ναι», είπε ο Διευθυντής, «αυτή η αδυναμία τής σύνθεσης ήχων και εννοιών ήταν που απογοήτευσε τους πρώτους οπαδούς τής Υπνοπαιδείας. Τα πειράματα εγκατελείφθησαν. Και κανείς δεν ξαναδοκίμασε να μάθει στα παιδιά το ακριβές μήκος τού Νείλου την ώρα που κοιμόνταν. Αυτό ήταν φυσικό. Δεν μπορεί να μάθεις μια επιστήμη αν δεν ξέρεις περί τίνος πρόκειται.

»Και όμως, αν είχαν αρχίσει με την ηθική αγωγή, τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά», συνέχισε ο Διευθυντής και τούς οδήγησε σε μια άλλη πόρτα. Οι φοιτητές ακολούθησαν, πάντα σημειώνοντας νευρικά στο σημειωματάριό τους.

«Ναι, ηθική αγωγή, η οποία επ' ουδενί λόγω πρέπει να είναι έλλογος».

«Ηουχία! Ηουχία!», έλεγαν κάτι μεγάφωνα σαν έφτασαν στον δέκατο τέταρτο όροφο, κι απ' όλες τις μεριές, ακατάπαυστα, ερχόταν η ίδια διαταγή, ψιθυριστά: «Ηουχία, ηουχία». Οι φοιτητές, ακόμα και ο Διευθυντής, άρχισαν να περπατούν στα ακρόνυχα. Ήσαν τύποι Άλφα, βέβαια, όλοι τους, αλλά ακόμα και οι τύποι Άλφα έχουν μάθει να αντιδρούν σωστά στις εντολές τών μεγαφώνων. «Ηουχία, ηουχία». Όλος ο αέρας στο δέκατο τέταρτο πάτωμα ήταν πηκτός από την κατηγορηματική αυτή προστακτική.

Στα ακρόνυχα, πάντα, έφτασαν σε μιαν άλλη πόρτα και ο Διευθυντής τήν άνοιξε. Βρέθηκαν στο κατώφλι ενός σκιασμένου υπνωτηρίου: Κατά μήκος τού τοίχου ήταν ογδόντα λίκνα. Ακουγότανε μια ελαφρά, ρυθμική αναπνοή και μια συνεχής μουρμούρα. Κάτι φωνούλες που κάτι επαναλάμβαναν. Μια νοσοκόμος σηκώθηκε και στάθηκε μπροστά στον Διευθυντή σε στάση προσοχής.

«Τί είναι το μάθημα σήμερα;».

«Τα πρώτα σαράντα λεπτά είχαμε Στοιχειώδη Σεξολογία, και τώρα έχουμε Στοιχειώδη Ταξική Συνείδηση».

Ο Διευθυντής περπάτησε αργά, κατά μήκος τών λίκνων. Ροδομάγουλα, ξεκούραστα μέσα στον ύπνο τους, ογδόντα μικρά αγόρια και κορίτσια ανάσπαιναν ελαφρά, και κάτω από κάθε μαξιλάρι ερχόταν ένας ψίθυρος. Ο Διευθυντής έσκυψε πάνω από ένα λίκνο, άκουσε με προσοχή, και ύστερα είπε:

«Στοιχειώδης Ταξική Συνείδηση. Για μεταδώστε το, για χάρη μας. παρακαλώ, απαλά στα μεγάφωνα».

Στην άκρη τού θαλάμου ήταν κρεμασμένο ένα μεγάφωνο και ο Διευθυντής πήγε ως εκεί και γύρισε έναν διακόπτη.

«...φοράνε όλοι πράσινα», έλεγε μια απαλή αλλά καθαρή φωνή, «και τα παιδιά Δέλτα φοράνε χακί. Όχι, δεν θέλω να παίζω με τα παιδιά Δέλτα. Και τα Έψιλον είναι ακόμη χειρότερα. Είναι πολύ ηλίθια και δεν ξέρουν ούτε ανάγνωση, ούτε γραφή. Άλλωστε φοράνε μαύρα, που είναι φρικτό χρώμα. Τι ευτυχία να είσαι Βήτα!».

Ύστερα από μια παύση η φωνή ξανάρχισε:

«Τα παιδιά Άλφα φοράνε γκριζα. Εργάζονται σκληρότερα από μας, γιατί είναι εξαιρετικά έξυπνα. Χαίρομαι που είμαι Βήτα, γιατί έτσι δεν χρειάζεται να εργάζομαι τόσο σκληρά. Είμαστε πάντως, καλύτεροι από τους Γάμα και τους Δέλτα. Οι Γάμα είναι ηλίθιοι. Φοράνε όλοι πράσινα, και τα παιδιά Δέλτα φοράνε χακί. Όχι, δεν θέλω να παίζω με τα παιδιά Δέλτα. Και τα Έψιλον είναι ακόμη χειρότερα. Είναι πολύ ηλίθια και δεν ξέρουν...».

Ο Διευθυντής έκλεισε τον διακόπτη και η φωνή έπαψε να μεταδίδεται από το μεγάφωνο. Αλλά, ο ψίθυρος ακουγότανε, πάντοτε, κάτω από τα ογδόντα προσκέφαλα.

«Αυτό θα πρέπει να επαναληφθεί σαράντα ως πενήντα φορές ώσπου να ξυπνήσουν. Πάλι την Πέμπτη, και πάλι το Σάββατο. Εκατόν είκοσι φορές, τρεις φορές την εβδομάδα, επί τριάντα μήνες. Ύστερα θα ακολουθήσουν πιο δύσκολα μαθήματα».

Ρόδα και ηλεκτρικές εκκενώσεις, το χακί τών Δέλτα και μια πνοή από Μηδικόν Σύλφιον. Όλα αυτά άρρηκτα συνδεδεμένα πριν ακόμα το παιδί αρχίσει να μιλάει. Αλλά, η άλογος καλλιέργεια είναι σκληρή και αμειλικτη. Δεν μπορεί να οδηγήσει σε λεπτότερες διακρίσεις. Δεν μπορεί να ρυθμίσει τους πιο περίπλοκους τρόπους συμπεριφοράς. Γι' αυτούς χρειάζονται λέξεις — αλλά λέξεις χωρίς λογική. Με άλλα λόγια Υπνοπαιδεία!

«Η Υπνοπαιδεία είναι η μεγαλύτερη ηθική και κοινωνιστική δύναμη όλων τών εποχών».

Οι φοιτητές τό κατέγραψαν στο σημειωματάριό τους. Κατ' ευθείαν από την πηγή. Και πάλι ο διευθυντής πάτησε το κουμπί.

«...είναι εξαιρετικά έξυπνα», έλεγε η λεπτή υποβλητική, ακούραστη φωνή. «Χαίρομαι που είμαι Βήτα γιατί...».

Τα λόγια μοιάζανε με σταλαγματιές νερό, αλλά το νερό μπορεί ν' ανοίξει μια τρύπα στον σκληρότερο γρανίτη, ενώ τούτα τα λόγια μοιάζανε, περισσότερο, με λυωμένο κερί. Σταλαγματιές που κολλάνε και ενσωματώνονται με το αντικείμενο πάνω στο οποίο πέφτουν ώσπου να τό σκεπάσουν ολότελα με τη σκληρή τους κρούστα.

«Κι έτσι, στο τέλος, ο νους του παιδιού είναι μόνο το σύνολο αυτών τών υποβολών, κι αυτές οι υποβολές είναι το σύνολο τού νου κάθε παιδιού, και όχι απλώς παιδιού: αυτό το περιεχόμενο θα τό διατηρήσει και στην ενήλικη φάση του. Σ' όλη του τη ζωή. Ο νους, που κρίνει, και επιθυμεί, και αποφασίζει, θα 'ναι ρυθμισμένος μόνον από αυτές τις υποβλημαίες σκέψεις. Όλες αυτές οι υποβολές είναι δικές μας υποβολές. Προέρχονται από το Κράτος». Χτύπησε το χέρι του ενθουσιασμένος πάνω στο πλησιέστερο τραπέζι. «Συνάγεται, συνεπώς...».

Κάποιος θόρυβος τόν έκανε να γυρίσει.

«Ω Αγία Μηχανή!», είπε σ' άλλο τόνο. «Παρά λίγοι να ξυπνήσω τα παιδιά».

3

Ήταν, τώρα, η ώρα τού παιχνιδιού, έξω στον κήπο. Γυμνά, μέσα στη λιακάδα τού Ιουνίου, επτακόσια περίπου μικρά αγόρια και κορίτσια τρέχανε, με χαρούμενες φωνές, πάνω στη χλόη, ή παίζανε με μπάλες, ή παιζογλεντούσανε δυο και τρία μαζί, ανάμεσα στους θάμνους. Τα ρόδα ήταν ανθισμένα, κάτι αηδόνια ακούγονταν πιο πέρα, κι ένας κούκος έσκουζε παράφωνα ανάμεσα στις φιλύρες. Βομβούσαν οι μέλισσες στους θάμνους, βομβούσαν και τα ελικόπτερα στον ουρανό.

Ο Διευθυντής και οι φοιτητές χάζεψαν, για λίγο, ένα παιχνίδι που λεγότανε Κεντροφύγος Καλαθόσφαιρα. Είκοσι παιδιά ήταν μαζεμένα σε έναν κύκλο γύρω από έναν πυργίσκο από χρώμο-χάλυβα. Έριχναν τη μπάλα στο πάνω μέρος τού πυργίσκου και κείνη στο εσωτερικό του έπεφτε πάνω σε έναν περιστρεφόμενο δίσκο, και έβγαινε από μια από τις πολλές τρύπες που ήταν σε ακανόνιστα τμήματα πάνω στον πυργίσκο, και έπρεπε να τήν πιάσεις.

«Είναι περίεργο», είπε ο Διευθυντής, καθώς απομακρύνονταν. «Είναι περίεργο να σκέφτεται κανείς πως τον παλιό καιρό αυτά τα παιχνίδια παίζονταν μονάχα με μια μπάλα και ίσως λίγο δίχτυ. Σκεφθείτε τί ηλιθιότης! Να ε-

πιτρέπεις στους ανθρώπους να παίζουν παιχνίδια, τα οποία δεν συντείνουν καθόλου στην αύξηση τής κατανάλωσης. Είναι παραφροσύνη. Σήμερα, οι Άρχοντες δεν εγκρίνουν κανένα καινούργιο άθλημα αν δεν αποδειχθεί ότι απαιτεί ένα μηχανήμα εξίσου περίπλοκο όσο, τουλάχιστον, το ήδη υπάρχον.

«Κοιτάχτε όμως ένα άλλο χαριτωμένο σύμπλεγμα», είπε και έδειξε στους θάμνους. Ανάμεσα στα ψηλά θυμάρια, δυο παιδάκια, ένα αγοράκι επτά ετών και ένα κοριτσάκι που ίσως να 'ταν ένα χρόνο μεγαλύτερο παίζανε, πολύ σοβαρά και με την προσήλωση τού επιστήμονα, που έχει συγκεντρώσει όλη την προσοχή του σε μια ανακάλυψη — ένα βασικό σεξουαλικό παιχνίδι.

«Χαριτωμένο! χαριτωμένο!», είπε ο Διευθυντής.

«Πράγματι χαριτωμένο», συμφώνησαν και οι φοιτητές από ευγένεια. Αλλά το χαμόγελό τους ήταν λίγο προφρονητικό. Είχαν πια ξεπεράσει το στάδιο τών ερωτικών αυτών παιχνιδιών, και τά κοιτούσαν αφ' υψηλού.

Στο κάτω-κάτω, τί χαριτωμένο υπήρχε σ' αυτό το σύμπλεγμα; Ένα ζευγάρι παιδόπουλα που πηδούσαν το ένα τ' άλλο. Παιδιάτικα πράγματα, ξεπερασμένα.

Ο Διευθυντής ξανάρχισε να μιλάει, μα τόν διέκοψαν απότομα οι κραυγές κάποιου άλλου παιδιού.

Από κάτω θάμνους βγήκε μια νοσοκόμος. Τραβούσε απ' το χέρι ένα αγοράκι, κι αυτό στρίγγλιζε. Πίσω τους ερχόταν ένα κοριτσάκι.

«Τί συμβαίνει;», ρώτησε ο Διευθυντής.

Η νοσοκόμος σήκωσε τους ώμους. «Τίποτα σοβαρό. Απλώς αυτός ο νεαρούλης δεν εννοεί να πάρει μέρος σε συνήθη ερωτικά παιχνίδια. Τόν παρατήρησα μια δυο φορές και τώρα, πάλι, σήμερα. Μόλις τού είπαμε ν' αρχίσει, έβαλε τις φωνές».

«Δεν ήθελα να τόν πονέσω ή να τού κάνω κακό», είπε το κοριτσάκι, πολύ ανήσυχο. «Αλήθεια τό λέω».

«Και βέβαια δεν είχες τέτοιο σκοπό, καλό μου παιδί», είπε η νοσοκόμος καθησυχαστικά, και γύρισε στον διευθυντή: «Τόν πηγαίνω να τόν εξετάσει ο Υποδιευθυντής του Ψυχολογικού Τμήματος μήπως διαπιστώσει καμιά ανωμαλία».

«Εντάξει», είπε ο Διευθυντής, «πηγαίνετε τον. Κάτσε εδώ, κοριτσάκι μου», πρόσθεσε, καθώς η νοσοκόμος απομακρυνόταν με τον μικρούλη που γρούλλιζε. «Πώς λέγεσαι;».

«Πόλυ Τρότσκυ».

«Τί ωραίο όνομα», είπε ο Διευθυντής. «Έλα, τρέξε τώρα και κοίταξε να βρεις κανένα άλλο παιδάκι, να κάνετε έρωτα μαζί».

Το κοριτσάκι χάθηκε στους θάμνους.

«Ένα θεσπέσιο μικρό πλάσμα», είπε ο Διευθυντής και γύρισε στους φοιτητές. «Αυτό που θα σάς πω τώρα θα σάς φανεί απίστευτο. Αλλά, φυσικά, δεν είσθε συνηθισμένοι στην ιστορία και, σήμερα, τα περισσότερα από τα ιστορικά περιστατικά μοιάζουν απίστευτα».

Με τρόπο τούς αποκάλυψε την συνταρακτική αλήθεια: Για μια μακρά ιστορική περίοδο, πριν από τη Θεοποίηση της Μηχανής, ακόμα και αρκετές γενεές αργότερα, το ερωτικό παιχνίδι ανάμεσα στα παιδιά εθεωρείτο ανώμαλο (οι φοιτητές τραντάχτηκαν στα γέλια). Και όχι μόνον ανώμαλο αλλά (άκουσον, άκουσον!) και ανήθικο. Γι' αυτό απαγορευόταν αυστηρά.

Στη μορφή όλων τών ακροατών απλώθηκε μια έκπληξη. Ξαν να μην πίστευαν τ' αφτιά τους. Τα καημένα τα παιδάκια: Δεν τούς επιτρέπανε, λέει, να αλληλοψυχαγωγούνται! Απίστευτο!

«Αλλά ακόμα και σε ενηλίκους. Ναι, σε ενηλίκους σαν και σας, το όλο θέμα της ερωτικής ψυχαγωγίας υφίστατο περιορισμούς...».

«Αδύνατον!...».

«Εκτός από μερικές εκφράσεις αυτοερωτισμού και λίγο ομοφυλοφιλία, όλα τα άλλα απαγορεύονταν. Όλα!».

«Όλα.».

«Στις περισσότερες περιπτώσεις μέχρις ότου συμπληρώσουν, λέει, το εικοστό έτος.».

«Το εικοστό έτος;», φώναξαν όλοι οι φοιτητές εν χορώ.

«Σάς προειδοποίησα ότι θα σάς φαινόταν απίστευτο».

«Μα τί συνέβαινε;», ρώτησαν όλοι. «Ποιά ήταν τα αποτελέσματα;».

«Τα αποτελέσματα ήταν φρικώδη».

Μια βαθιά μεταλλική φωνή είχε, ξαφνικά, αναμίχθηκε στον διάλογο.

Γύρισαν όλοι.

Στην άκρη της μικρής ομάδας στεκόταν ένας ξένος, ένας άνδρας μετρίου ανασήματος, μαυρομάλλης, με γαμπή μύτη, πλούσια κόκκινα χείλη και σκούρα διαπεραστικά μάτια. «Φρικώδη», ξανάπε.

Ο Γενικός Διευθυντής, εκείνη τη στιγμή, είχε καθήσει σε έναν από τους πάγκους από χάλυβα και καουτσούκ που ήταν σκορπισμένοι στον κήπο. Μόλις είδε τον ξένο, πετάχτηκε στα πόδια του και όρμησε, με τα χέρια απλωμένα, και με ένα πλατύ, διαχυτικό χαμόγελο.

«Άρχοντα! Τί ευχάριστη έκπληξη! Παιδιά, ποιός νομίζετε πώς μίς κάνει την τιμή να βρισκείται μαζί μας. Η Αυτού αρχοντοσύνη του, ο Άρχοντας Μουσταφά Μοντ».

Στις τέσσερεις χιλιάδες αίθουσες τού Κέντρου τα τέσσερεις χιλιάδες ηλεκτρικά ρολόγια χτύπησαν ταυτόχρονα τέσσερεις. Απόκοσμες φωνές ακούγονταν στα μεγάφωνα:

«Τέλος Πρώτης Βάρδιας. Αρχή Δεύτερης Βάρδιας. Αρχή Δεύτερης Βάρδιας...».

Στο ασανσέρ, ανεβαίνοντας στα Αποδυτήρια, ο Χένρυ Φόστερ και ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού είχαν γυρισμένες τις πλάτες τους προς τον Μπέρναρντ Μαξ, τού Γραφείου Ψυχολογίας, σαν να ήθελαν να υποδηλώσουν πως δεν είχαν καμιά σχέση με τον κακόφημο αυτόν κύριο.

Στην Τράπεζα Εμβρύων συνεχιζόταν ο φιλοθόρυβος τών μηχανών. Οι βάρδιες πηγαινόερχονταν, και η κάθε μορφή, διάστικτη από πανάδες, έδινε τη θέση της στην άλλη. Ακατάπανστα οι ατέρμονες προχωρούσαν με το εμβρυώδες φορτίο τών μελλοντικών ανδρών και γυναικών.

Η Λενίνα Κράουν προχώρησε γοργά προς τη θύρα.

Η Αυτού Αρχοντοσύνη του, ο Μουσταφά Μοντ! Τα μάτια τών σπουδαστών, καθώς χαιρετούσαν, παρά λίγο να βγουν από τις κόγχες τους. Ο Μουσταφά Μοντ! Ο Επιχώριος Άρχοντας Δυτικής Ευρώπης, ένας από τους δέκα Άρχοντες τού Κόσμου. Ένας από τους Δέκα... Και να που καθόταν, τώρα, στον πάγκο με τον Διευθυντή κι έδειχνε πως θα έμενε, ναι, θα 'μενε μαζί τους, και θα τούς μιλούσε. Θ' άκουγαν και τη δική του σοφία. Ίσια από την πηγή, ίσια από το στόμα τής Αυτού Αρχοντοσύνης του.

Δυο ηλιοψημένα παιδάκια βγήκαν από έναν γειτονικό θάμνο, τούς κοίταξαν με τα μεγάλα, έκπληκτα μάτια τους κι ύστερα ξινάρχησαν τα παιχνιδάκια τους ανάμεσα στις φυλλωσιές.

«Όλοι θα θυμάστε», είπε ο Άρχοντας, με τη βαθιά, δυνατή φωνή του, «όλοι, φαντάζομαι, θα θυμάστε τα λόγια τού μεγάλου προφήτη τής Μηχανικότητας, τού Χένρυ Φορντ: *η Ιστορία είναι μπούρδες. Ναι*», ξανάπε αργά, «η Ιστορία είναι μπούρδες».

Κούνησε το χέρι του και ήταν σαν να κρατούσε ένα αδιόριστο ξεσκονιστήρι και να 'διωχνε πέρα τη σκόνη, κι η σκόνη ήταν η Χαράπα ή το Ούρι τών Χαλδαίων.

Κι έδιωχνε, πέρα, κάτι ιστούς αράχνης και οι αράχνες ήταν οι Θήβες κι η Βαβυλώνα, και η Κνωσός και οι Μυκήνες. Πέρα, πέρα, τά 'διωχνε όλα: τον Οδυσσέα, τον Ιώβ, τον Δία, τον Γκοτάμα, τον Ιησού Χριστό. Πέρα, κι όλη η βρόμικη σκόνη που λεγόταν Αθήνα και Ρώμη, και Ιερουσαλήμ, και Μεσαίωνα, όλα φύγανε. Πέρα οι σκόνες, και ο χώρος που λεγόταν Ιταλία έμενε

αδειανός. Πέρα οι Μητροπόλεις. Πέρα, πέρα ο «βασιλεύς» Αηρ και οι «Σκέψεις» του Πασκάλ. Πέρα τα Πάθη, και τα Ρέκβιεμ, και οι Συμφωνίες. Όλα, μακριά...

★ ★ ★

«Θα πας απόψε στον Αισθησιογράφο. Χένρυ;», ρώτησε ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού. «Μού λένε ότι το αισθησιοθέαμα στην Αλάμπρα είναι σπουδαίο. Υπάρχει μια ερωτική σκηνή πάνω σ' ένα χαλί από δέρμα αρκούδας που, όπως άκουσα, είναι ασύλληπτη. Χρησιμοποιούν, λέει, τα πιο καταπληκτικά αισθησιακά τεχνάσματα».

★ ★ ★

«Να γιατί δεν σάς διδάσκουν Ιστορία», έλεγε ο Άρχοντας. «Τώρα όμως έφτασε η ώρα...».

Ο Διευθυντής κοίταξε γύρω του νευρικά. Θυμήθηκε πως κυκλοφορούσαν κάτι περιέργες φήμες, σχετικά με κάτι παλιά απαγορευμένα βιβλία που έκρυβε ο Άρχοντας, σε ένα χρηματοκιβώτιο, στη βιβλιοθήκη του. Αντίτυπα της Βίβλου. Ποίηση. Ποιός ξέρει τί άλλο.

Ο Μουσταφά Μοντ συνέλαβε την ανήσυχη ματιά του και στην άκρη τών χειλιών του φάνηκε ένα χαμόγελο.

«Ήσυχάστε, κύριε Διευθυντά», είπε με έναν ελαφρά σαρκαστικό τόνο. «Δεν πρόκειται να τούς διαφθείρω».

Ο Διευθυντής τ'α είχε χαμένα.

★ ★ ★

Όσοι νιώθουν καταφρονημένοι φροντίζουν, πάντα, να φέρονται περιφρονητικά. Το χαμόγελο στη μορφή του Μπέρναρντ Μαρξ, εκεί μέσα στο ασανσέρ, ήταν κάτι παραπάνω από περιφρονητικό: Άκουσε πράγματα! Κάθε τρίχα τής αρκούδας, λέει, στο χαλί, ήταν σαν αληθινή!

«Ναι θα πάω στο Αισθησιοπρόγραμμα», έλεγε ο Χένρυ Φόστερ.

★ ★ ★

Ο Μουσταφά Μοντ έσκιυψε μπροστά και κούνησε το δάχτυλό του. «Προσπαθήστε να τ'ο συλλάβετε», είπε και η φωνή του έστειλε έναν περίεργο κραδασμό σ' αφτιά όλων. «Προσπαθήστε να συλλάβετε τί φοβερό ήταν να έχει κανείς μια ενδομητρογενή μητέρα».

Πάλι αισχρολογίες. Αλλά κανείς δεν σκέφτηκε, αυτή τη φορά, να χαμογελάσει.

«Προσπαθήστε να συλλάβετε τί εσήμαινε να ζει κανείς με την οικογένειά του».

Προσπάθησαν, μα ήταν φανερό πως δεν τό κατάφεραν.

«Μήπως, τυχόν, ξέρετε τί ήταν ένα σπιτικό;».

Κούνησαν το κεφάλι αρνητικά.

★ ★ ★

Από τα έγκατα τού δικού της εργαστηρίου η Λενίνα Κράουν ανέβηκε δεκαεπτά πατώματα, βγήκε από το ασανσέρ, γύρισε δεξιά, περπάτησε σε έναν μακρύ διάδρομο κι άνοιξε μια πόρτα με την επιγραφή ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. Βρέθηκε σ' ένα δάσος από βραχίονες και εσώρουχα και κουνάμενους μαστούς. Καταρράκτες από ζεστό νερό γουργούριζαν σε εκατοντάδες μπανιέρες. Ογδόντα μηχανές βιμπρομασσάζ βουίζαν, σύριζαν και πιλάτευαν την όμορφη ηλιοκαμένη σάρκα ογδόντα θεσπέσιων θηλυκών. Όλες μιλούσαν, ξεφωνίζοντας, και πάνω απ' τις φωνές τους ένα μηχανήμα Συνθετικής Μουσικής μετέδιδε ένα σόλο σούπερ κορνέτας.

«Γειά σου, Φάννυ», είτε η Λενίνα στην κοπέλα που είχε το ντουλάπι δίπλα στο δικό της.

Η Φάννυ εργαζότανε στον Θάλαμο Εμφιαλώσεως και το επίθετό της ήταν επίσης Κράουν. Αλλά, μια και οι δυο χιλιάδες εκατομμύρια κάτοικοι τού πλανήτη είχαν όλα-όλα δέκα χιλιάδες ονόματα, η σύμπτωση δεν ήταν και τόσο εκπληκτική. Η Λενίνα άρχιζε να κατεβάζει τα φερμουάρ της. Ένα για την ζακέττα, δύο για το παντελόνι, κι άλλα που τήν ελευθέρωσαν από τα εσώρουχά της. Γυμνή, φορώντας μόνον παπούτσια και γάντσες, προχώρησε προς τα λουτρόα...

★ ★ ★

Άκου, σπιτικό! Κάτι μικρές κάμαρες ασφυκτικά κατοικημένες από έναν άνδρα, και από μια, περιοδικά έγκυο, γυναίκα, και από έναν συρφετό αγόρια και κορίτσια όλων τών ηλικιών. Χωρίς αέρα, χωρίς άνεση, μια φυλακή ανθυγιεινή, σκοτεινή, γεμάτη αρρώστιες και άσχημες μυρουδιές...

(Η περιγραφή που έδινε ο Άρχοντας ήταν τόσο ζωντανή, που ένα από τα παιδιά, πιο ευαίσθητο από τα άλλα, χλόμιασε κι ήταν έτοιμο να κάνει εμετό!).

★ ★ ★

Η Λενίνα βγήκε από το λουτρό, σκουπίστηκε, άρπαξε έναν λαστιχένιο σωλήνα, που ξεκινούσε από τον τοίχο, τοποθέτησε το ρύγχος στο στήθος της, σαν

να επρόκειτο ν' αυτοκτονήσει, και πίεσε τον μοχλό. Αμέσως τήν περιέβαλε η θερμή αχλή μιας μυρωμένης πούδρας. Πάνω από τους νιπτήρες υπήρχαν αγωγοί για οκτώ διαφορετικά αρώματα και κολώνιες. Διάλεξε την τρίτη στρογγυγα από τ' αριστερά, πατώθηκε στο «Συμπρ» και, κρατώντας τα παπούτσια και τις κάλτσες της στο χέρι, πήγε να βρει μια ελεύθερη μηχανή για μασσάζ.

★ ★ ★

Ναι, κάθε σπίτι ήταν φρικτό. Όχι μόνο φυσικά αλλά και ψυχικά. Ψυχικά ήταν μια πονηρότητα, ένας βόθρος γεμάτος από τις αναθυμιάσεις ανθρώπων συμπεσιμένων σε μια κοινή ζωή, που βρομούσαν από συναισθήματα. Τί αποπνικτικές οικειότητες, τί επικίνδυνες παραφορές, τί αισχρές συναρτήσεις ανάμεσα στα μέλη της οικογενειακής ομάδας! Μανιασμένα, η μάνα φρόντιζε τα παιδιά της (άκου, τα παιδιά της!). Ναι τ'α φρόντιζε σαν τη γάτα που φροντίζει τα γατιά της, μόνο που ήταν μια γάτα με ανθρώπινη φωνή και μπορούσε να λέει συνέχεια, «Μωρό μου, Μωρό μου, Μωρό μου», ή να λέει, «Το μωρό μου, τώρα, μέ βυζαίνει. Ναι, να τα χεράκια του. Πεινάει το μωρό μου, τί όμορφη, τί απίθανη ηδονή. Και τώρα, το μωρό μου κοιμάται, το μωρό μου κοιμάται, με μια σταγόνα άσπρο γάλα στην άκρη των χειλιών του. Ναι, το μωρό μου κοιμάται, το μωρό μου...».

«Έχετε δίκιο», είπε ο Μουσταφά Μοντ, κουνώντας το κεφάλι. «Έχετε δίκιο που ανατριχιάζετε μ' αυτές τις λεπτομέρειες».

★ ★ ★

«Με ποιόν θα βγεις απόψε;», ρώτησε η Λενίνα. Ύστερα από το βιμπρομασσάζ, το δέρμα της είχε αποκτήσει μια παράξενη λάμψη σαν καλογουαλισμένη πέγλα.

«Με κανέναν».

Η Λενίνα άνοιξε, έκπληκτη, τα μάτια.

«Δεν είμαι και πολύ στα καλά μου τώρα τελευταία», εξήγησε η Φάννυ. «Ο Δόκτωρ Γουέλς με συμβούλευσε να πάρω ένα Υποκατάστατο Εγκυμοσύνης».

«Μα, αγαπητή μου, είσαι μόνο δεκαεννιά ετών. Το πρώτο Υποκατάστατο Εγκυμοσύνης δεν είναι υποχρεωτικό πριν από τα είκοσι ένα».

«Τό ξέρω, αγαπητή μου, αλλά υπάρχουν περιπτώσεις που είναι καλύτερα ν' αρχίζει κανείς νωρίτερα. Ο Δόκτωρ Βατς μού είπε ότι οι μελαγχρινές με μεγάλη λεκάνη, σαν κι εμένα, έπρεπε να παίρνουν το πρώτο Υποκατάστατο Εγκυμοσύνης στα δεκαεπτά: Άρα είμαι, ήδη, δυο χρόνια καθυστερημένη».

Άνοιξε το ντουλάπι της κι έδειξε μια σειρά από κουτιά και φιαλίδια, στο πάνω ράφι.

«ΕΚΧΥΛΙΣΜΑ ΚΟΡΠΟΥΣ ΛΟΥΤΕΟΥΜ», διάβασε η Λενίνα φωναχτά, «ΟΒΑΡΙΝΗ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Η ΧΡΗΣΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 632 Α.Θ.Μ. ΕΚΧΥΛΙΣΜΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΟΥ ΑΔΕΝΑ: ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΤΡΙΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ ΜΕ ΛΙΓΟ ΝΕΡΟ, ΠΛΑΚΕΝΤΙΝΗ: 5 CC ΕΝΔΟΦΛΕΒΙΩΣ ΑΝΑ ΤΡΙΗΜΕΡΟ... Ου!», είπε η Λενίνα και ανατρίχιασε. «Μισώ τις ενδοφλέβιες. Εσύ!».

«Κι εγώ το ίδιο, αλλά εφόσον είναι ωφέλιμες, τί να κάνουμε;», είπε η Φάννυ, που ήταν ένα πολύ λογικό κορίτσι.

Πριν από τη θεοποίηση της Μηχανής, ο προφήτης Φρόνιτ, σχεδόν σύγχρονος του προφήτη Φορντ, απεκάλυψε πρώτος τους φοβερούς κινδύνους της οικογενειακής ζωής. Ο κόσμος ήταν γεμάτος από πατέρες, άρα γεμάτος από δυστυχία. Ο κόσμος ήταν γεμάτος από μητέρες, άρα από κάθε είδος διαστροφής, από τον σαδισμό μέχρι την αγνότητα. Ο κόσμος ήταν γεμάτος από αδελφούς, αδελφές, θείους, θείες, άρα γεμάτος παραφροσύνη και τάσεις αυτοχειρισμού.

«Κι όμως, ανάμεσα στους αγρίους της Σαμόα, σε μερικά νησιά αντίκρου στην ακτή της Νέας Γουινέας...».

Ναι, σ' αυτές τις εξωτικές γωνιές ο τροπικός ήλιος τύλιγε σαν καυτό μέλι τα γυμνά κορμιά των παιδιών που έσβηναν την ερωτική τους δίψα ανάμεσα στους ανθισμένους ιβίσκους. Σπίτι γι' αυτούς ήταν μια από τις είκοσι αχυροσκέπαστες καλύβες. Οι Τρομπράιαν θεωρούσαν τη σύλληψη έργο προγονικών φαντασμάτων. Κανένας ποτέ δεν είχε ακούσει να μιλούν για πατέρα.

«Τα άκρα», είπε ο Άρχοντας, «συναντούνται για έναν απλούστατο λόγο: είναι φτιαγμένα για να συναντούνται».

«Ο Δόκτωρ Γουέλς λέει ότι αν πάρω ένα Υποκατάστατο Εγκυμοσύνης επί τρεις μήνες, θα επιδράσει στην υγεία μου για τα επόμενα τρία ή τέσσερα χρόνια».

«Ελπίζω να έχει δίκιο», είπε η Λενίνα, «αλλά, Φάννυ, στ' αλήθεια νομίζεις πως τρεις συνεχείς μήνες θα μπορέσεις να μην...».

«Α, όχι, αγαπητή μου, μόνο για μια-δυο εβδομάδες. Αυτό είναι όλο. Θα περνάω τα βράδια μου στο κλαμπ παίζοντας Μουσικό Μπριντζ. Εσύ, έχεις απόψε ραντεβού;».

Η Λενίνα έγγεψε καταφατικά.

«Με ποιόν;».

«Με τον Χένρυ Φόστερ».

«Πάλι;». Στη μορφή τής Φάννυ, στρογγυλή σαν φεγγάρι, απλώθηκε μια έκφραση οδυνηρής έκπληξης και, συνάμα, απαρésκειας. «Μην μού πεις ότι εξακολουθείς να βγαίνεις με τον Χένρυ Φόστερ;».

★ ★ ★

«Μητέρες, πατέρες, αδελφές, θείοι και άλλα δεινά: Ο σύζυγος, η σύζυγος, ο εραστής, η ερωμένη. Μονογαμία-ρομαντισμός.

»Είμαι βέβαιος ότι όλα αυτά σάς είναι εντελώς ακατάληπτα», είτε ο Μουσταφά Μοντ.

Ναι, έγνεψαν οι φοιτητές.

Όντως ακατάληπτα.

Οικογένεια, μονογαμία, ρομαντισμός. Σ' όλα μια τάση αποκλειστικότητας, μια συγκέντρωση ενδιαφέροντος, μια στενή διοχέτευση κινήτρων και ενέργειας.

«Ενώ η αλήθεια είναι μία», κατέληξε ο Άρχοντας, αναφέροντας το βασικό ρητό που διδασκόταν στην Υπνοπαιδεία «Όλοι ανήκουν σε Όλους».

Οι φοιτητές έγνεψαν, συμφωνώντας με μια αλήθεια που είχαν ακούσει να επαναλαμβάνεται εξήντα δύο χιλιάδες φορές μέσα στον ύπνο τους, και τήν είχαν πια αποδεχθεί όχι μονάχα σαν αλήθεια, αλλά σαν αξίωμα αυτονόητο και εντελώς ακαταμάχητο.

★ ★ ★

«Στο κάτω-κάτω». διαμαρτυρήθηκε η Λενίνα, «δεν είναι ούτε τέσσερεις μήνες που χαίρομαι τον Χένρυ».

«Μόνο τέσσερεις μήνες! Μπράβο, να σέ χαρώ! Τό λες αυτό λίγο;». Η Φάννυ κούνησε το δάχτυλό της, σαν να τήν μάλωνε. «Συμβαίνει, όμως, και κάτι χειρότερο. Σ' όλο αυτό το διάστημα δεν είχες κανέναν άλλον εκτός από τον Χένρυ. Δεν είναι έτσι;».

Η Λενίνα κοκκίνισε σαν ραπανάκι, αλλά τα μάτια της και ο τόνος τής φωνής της προόδιναν μια εσωτερική επαναστατικότητα. «Όχι, δεν υπήρξε κανένας άλλος», αποκρίθηκε αγριεμένη. «Κι εδώ που τά λέμε, δεν βλέπω γιατί θα έπρεπε να υπάρξει».

«Α, δεν βλέπει κανένα λόγο γιατί θα έπρεπε να έχει έναν άλλον εραστή», επανέλαβε η Φάννυ, σαν να υπήρχε κάποιος αόρατος ακροατής, πίσω από τον αριστερό ώμο τής Λενίνας. Ύστερα, άλλαξε τόνο ξαφνικά: «Ας αφήσουμε τ' αστεία», είτε. «Νομίζω πως θα 'πρεπε να είσαι λίγο πιο προσεκτική. Εί-

να φοβερή παράβαση να εξακολουθείς να βγαίνεις έξω μόνο με έναν άνδρα. Στα σαράντα, στα τριάντα πέντε έστω, δεν θα ήταν και τόσο φοβερό, αλλά στην ηλικία σου, Λενίνα! Στην ηλικία σου! Όχι, κάτι πρέπει να γίνει. Ξέρεις πόσο ο Δέλτα Έπιλον Πι Πι αντιτίθεται σε τέτοιους έντονους ή μακροχρόνιους δεσμούς. Τέσσερεις μήνες με τον Χένρυ Φόστερ, χωρίς να σ' έχει αγγίξει άλλος άνδρας — αν τό μάθει, θα γίνει έξω φρενών...».

★ ★ ★

«Τα συναισθήματα...

»Για αναλογισθείτε το νερό σε έναν σωλήνα υπό πίεση», συνέχισε ο Άρχοντας.

Οι φοιτητές τό αναλογίστηκαν.

«Και να που τώρα εγώ τρυπάω τον σωλήνα μια φορά. Και τί ξεχύνεται; Ωκεανός! Μα τόν τρυπάω πέντε, δέκα, είκοσι, πενήντα, εκατό φορές και τί ξεχύνεται; Σταγόνες!».

«Μωρό μου, μωρούλι μου!». Άκου πράγματα. Η παραφροσύνη είναι επιδημική. «Μανούλα», λέει το μωρό. «Και λένε οι ερωτευμένοι: αγάπη μου, αγαπούλα μου, πολύτιμη, μοναδική, γλυκιά μου, δικιά μου...».

Μια μάνα, μια γυναίκα, ένας έρωτας. Πιέζεται ο συναισθηματικός αγωγός, κι όπου να 'ναι θα σπάσει. Μια εκτόνωση, μια διέξοδος: Αγάπη μου, μωρό μου. Πώς να μην ήταν τρελοί και δυστυχείς και διεστραμμένοι εκείνοι οι παλιοί άνθρωποι: Ο κόσμος τους δεν τούς επέτρεπε να βλέπουν τα πράγματα απλά. Δεν είχαν κανένα δικαίωμα να είναι υγιείς, και ευτυχείς, και ενάρτεροι. Η μητρική στοργή από τη μια μεριά, ο έρωτας από την άλλη, όλες οι απαγορεύσεις που τούς είχαν ενδόψυχα καλλιεργήσει, όλοι οι πειρασμοί, και οι μυστικές τύψεις συνείδησης, όλες οι αρρώστιες, και ο πόνος που απομονώνει τον κάθε άνθρωπο από τον άλλον, όλες οι αβεβαιότητες, και η ανέχεια — όλα ήταν πηγές συναισθημάτων. Κι όταν ο άνθρωπος αρχίζει να αισθάνεται έντονα (ακόμα χειρότερο: να αισθάνεται έντονα, μονάχος, σε μια απελπισμένη ατομική μόνωση) πώς να επιτευχθεί μια κοινωνική σταθερότητα;

★ ★ ★

«Βέβαια», είπε η Φάννυ, δεν είναι ανάγκη να τόν παρατήσεις ολότελα. Αλλά, πότε-πότε, δοκίμαζε και κανέναν άλλον, βρε παιδί μου. Μήπως κι ο ίδιος δεν έχει άλλες φιλενάδες;».

«Ναι», παραδέχτηκε η Λενίνα.

«Πώς να μην έχει; Ο Χένρυ Φόστερ είναι το υπόδειγμα τού σύγχρονου τζέντλεμαν. Πρώττει πάντα το σωστό. Κι άλλωστε, έχει κατά νουν και τον Δι-

ευθυντή. Ξέρεις πόσο ανστηρός είναι ο Διευθυντής στα θέματα του ερωτικού πρωτοκόλλου».

«Τό ξέρω», είπε η Λενίνα. «Μού απαλοχάιδεψε τα πσινά. σήμερα το απόγεμα».

«Τά βλέπεις;», φώναξε η Φάννυ θριαμβευτικά. «Είναι άνθρωπος ακέραιος. Βράχος του σύγχρονου συντηρητισμού».

★ ★ ★

«Σταθερότητα», συνέχισε ο Άρχοντας. «Σταθερότητα! Ουδείς πολιτισμός εδραιώθη άνευ κοινωνικής σταθερότητος. Και δεν νοείται κοινωνική σταθερότητα άνευ ατομικής σταθερότητας». Η φωνή του αντηχούσε σαν σάλπιγγα. Οι φοιτητές, ακούγοντάς τον, ένιωθαν πλουσιότεροι, ωραιότεροι, ισχυρότεροι.

Γυρνάει, γυρνάει, γυρνάει ο τροχός του πολιτισμού και πρέπει πάντα να γυρνάει. Αν σταματήσει επέρχεται ο θάνατος. Χίλια εκατομμύρια άνθρωποι, κάποτε, ξύνανε το φλούδι της γης, κι άρχισαν να γυρνάνε οι τροχοί του πολιτισμού, και μέσα σε εκατόν πενήντα χρόνια υπήρχαν δυο χιλιάδες εκατομμύρια. Τώρα έχουμε τη δυνατότητα να σταματάμε τους τροχούς: σε εκατόν πενήντα εβδομάδες κατήλαμε, πάλι, στη στάθμη των χιλίων εκατομμυρίων! Καταδικάσαμε χίλιες φορές, χίλιες χιλιάδες άνδρες και γυναίκες σε θάνατο από πείνα.

Να γυρνάνε οι τροχοί, σταθερά, αλλά ελεγχόμενοι. Και για να γυρνούν οι τροχοί της ζωής πρέπει να υπάρχουν άνθρωποι που τούς παρακολουθούν. Άνθρωποι σταθεροί, σαν τροχοί σε σταθερούς άξονες. Άνθρωποι υγιείς, υπάκουοι, ευχαριστημένοι από τη μοίρα τους.

Για να φροντίζουν τους τροχούς της ζωής, οι χειριστές πρέπει να είναι απαλλαγμένοι από ατομικά κλαψουρίσματα: «Μωρό μου», «Μανούλα», «Αγάπη μου», ή κι άλλα, χειρότερα: γονάτισμα μπροστά στον Θεό, «και ίλεως, ίλεως γενού», στριγγλιές του πόνου, παραμιλητά του πυρετού, θρήνοι των γηραιών και της φτώχειας! Τέτοια όντα δεν κυβερνάνε τη ζωή... Καλύτερα να λείπουν... Μα είναι πρόβλημα μέγιστο να κάψεις τα κουφάρια 1.000 ανδρών και γυναικών. Να τούς κάψεις; Να τούς θάψεις; Τεράστιο πρόβλημα.

★ ★ ★

Ο τόνος της Φάννυ ήταν, τώρα, κάπως συμβουλευτικός: «Και στο κάτω-κάτω δεν είναι και τόσο οδνηρό ή δυσάρεστο να δοκιμάσεις κάνα δυο αρσενικούς, εκτός από τον Χένρυ. Τί να σου πω, καλή μου. Θα 'πρεπε να 'σαι κάπως πιο συλλογική στους έρωτές σου...».

★ ★ ★

«Σταθερότητα!», επέμεινε ο Άρχοντας. «Σταθερότητα! Η πρώτη και υπάτη φροντίδα μας! Σταθερότητα! Όθεν, πάντα ταύτα.»

Με μια κίνηση τού χεριού έδειξε τους κήπους, τα τεράστια κτήρια τού Κέντρου Προγραμματισμού, τα γυμνά παιδιά που ζευγάρωναν στους θάμνους ή έτρεχαν πάνω στη γλόη.

Η Λενίνα κούνησε το κεφάλι σκεπτική. «Κατά κάποιον τρόπο», είτε συλλογισμένη, «τούτο τον τελευταίο καιρό δεν μου γουστάρει και πολύ η συλλογιστικότητα. Υπάρχουν στιγμές που αυτή η πολυανδρία αρχίζει να μ' ενοχλεί. Δεν τό ανακάλυψες κι εσύ, αυτό, Φάννυ;».

Η Φάννυ κατένευσε, με συμπάθεια και κατανόηση. «Ναι, αλλά πάντως πρέπει κανείς να κάνει μια προσπάθεια», είτε σαν να απήγγελλε ένα μάθημα. «Πρέπει κανείς να ακολουθεί τους κανόνες τού παιχνιδιού. Στο κάτω, κάτω, όλοι ανήκουν σε όλους.»

«Ναι», είπε και η Λενίνα, αργά και με αναστεναγμό, κι έπιασε το χέρι τής Φάννυ, και τό έσφιξε ελαφρά. «Ναι, όλοι ανήκουν σε όλους. Όπως πάντα, έχεις δίκιο, Φάννυ. Σ' τό υπόσχομαι, θα προσπαθήσω.»

Ο ορμεμφυτισμός σταματάει τα ξεχειλίσματα, το ρεύμα είναι αίσθημα, το ρεύμα είναι πάθος, το ρεύμα είναι, ίσως, τρέλα. Εξαρτάται από τη δύναμη τού ρεύματος, αλλά και από το ύψος και την αντοχή τού φράγματος. Χωρίς καμιά ανάσχεση το ρεύμα κυλάει ήρεμα στους καθωρισμένους διαύλους του, μέσα στην περιοχή μιας ήρεμης ευζωίας.

Το ορμέμφυτο θέλει άμεση ικανοποίηση: Πεινάει το έμβρυο, και, μέρα μπαίνει-μέρα βγαίνει, η αντλία εκχυλισμάτων, αδιάκοπα, τού παρέχει το όφελος οκτακοσίων περιστροφών το λεπτό. Ουρλιάζει το αποφιαλωμένο βρέφος κι άμέσως μια νοσοκόμος εμφανίζεται με μια φιάλη εξωτερικών εκχυλισμάτων. Τί είναι το συναίσθημα; Κάτι που ελλοχεύει ανάμεσα στον πόθο και την εκπλήρωσή του. Μειώστε αυτό το διάστημα κι έχετε πια γκρεμίσει όλους τους παλιούς ανώφελους φραγμούς τού παρελθόντος.

«Παιδιά μου», είπε ο Άρχοντας, «πρέπει να θεωρείτε τους εαυτούς σας ευτυχείς. Καταβάλαμε κάθε προσπάθεια ώστε η ζωή σας να είναι απαλλαγμένη από κάθε συναισθηματισμό. Τί λέω; Να σάς διασφαλίσουμε, κατά το δυνατόν, από την ύπαρξη κάθε συναισθήματος.»

«Θεός μας είναι η Μηχανή», μουρμούρισε ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι, «και ό-
λα είναι ήρεμα στην πλάση.»

Στα Αποδυτήρια, ο Χένρυ Φόστερ, τώρα ανέβαζε το φερμουάρ τού παντελονιού του.

«Η Λενίνα Κράουν;», αποκρίθηκε, αντιλαλώντας μια ερώτηση τού Υποδιευθυντή Προκαθορισμού. Ω, είναι μια θαυμάσια κοπέλα. Απίθανα πνευματικός τύπος. Μέ εκπλήσσει που ακόμα δεν τήν ζουτούπωσες».

«Κι εγώ ξαφνιάζομαι που ακόμα δεν τό έπραξα», αποκρίθηκε ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού «Αλλά έννοια σου και θα τήν δοκιμάσω. Με την πρώτη ευκαιρία».

Τά άκουγε όλα αυτά ο Μπέρναρντ Μαρξ, στη δική του κόχη τών Αποδυτηρίων, και η όψη του ήταν χλομή.

«Εδώ που τά λέμε», είπε η Λενίνα, «αρχίζω να βαριέμαι τον έρωτα μόνο με τον Χένρυ». Έστρωσε την κάλσα στην αριστερή της κνήμη. «Τί ξέρεις για τον Μπέρναρντ Μαρξ;», ρώτησε με έναν τόνο τόσο αδιάφορο που πρόδινε το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της.

Η Φάννυ ξαφνιάστηκε. «Δεν πιστεύω να έχεις σκοπό...».

«Γιατί όχι; Ο Μπέρναρντ είναι τύπος Άλφα-Συν. Άλλωστε μέ προσκάλεσε να επισκεφθούμε μαζί του μια από τις Παρθένες Περιοχές. Πάντα ήθελα να επισκεφθώ μια παρθένα περιοχή».

«Ναι, μα η φήμη του...».

«Και τί μέ νοιάζει η φήμη του;».

«Λένε πως δεν τού αρέσει το Γκόλφ μετ' Εμποδίων».

«Λένε, λένε...», είτε η Λενίνα κοροϊδευτικά.

«Κι ύστερα, μην τό ξεχνάς, περνάει, λένε, τον περισσότερο χρόνο του μονάχος». Στη φωνή της υπήρχε μια φρίκη.

«Ε, δεν θα 'ναι και πολύ μόνος όταν είναι μαζί μου. Πάντως, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί οι άλλοι τού φέρονται έτσι κτηνωδώς. Εγώ νομίζω πως είναι γλυκύτατος». Χαμογέλασε, σαν να φοβότανε που είχε προδώσει τα αισθήματά της! Ένωθε, απέναντί του, τρομαγμένη, σαν να 'ταν εκείνος ο Άρχοντας τού Κόσμου και αυτή μια απλή Μηχανοτεχνήτρια τού Τύπου Γάμα-Πλην...

«Ας πάρουμε τις δικές σας εμπειρίες», είτε ο Μουσταφά Μοντ. «Έτυχε να συναντήσει ποτέ κάποιος από σας κανένα ανυπέρβλητο εμπόδιο;».

Η αιγή που ακολούθησε ήταν αρνητικά απόλυτη.

«Υποχρεώθηκε, κανείς από σας να ζησει, επί ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ανάμεσα στην επίγνωση μιας επιθυμίας και την εκπλήρωσή της;».

«Εγώ», είτε ένα από τα παιδιά και διάτασε να συνεχίσει.

«Εμπρός, λοιπόν, μίλα δυνατότερα», είπε ο Διευθυντής. «Μην αφήνεις τον Άρχοντα να περιμένει».

«Κάποτε, χρειάστηκε να κάνω υπομονή τέσσερις ολόκληρες εβδομάδες ώσπου να πείσω ένα κορίτσι, που επιθυμούσα, να μέ αποδεχθεί».

«Και αισθάνθηκες ένα έντονο συναίσθημα, στο μεταξύ, δεν είν' έτσι;».

«Φρικτό».

«Ακριβώς, φρικτό», είπε ο Άρχοντας. «Οι πρόγονοί μας ήταν τόσο ηλίθιοι και στενόμυαλοι που, όταν ήρθαν οι πρώτοι μεταρρυθμιστές και προσφέρθηκαν να τούς απαλλάξουν απ' όλα αυτά τα φρικτά συναίσθηματά, τούς αγνόησαν εντελώς».

★ ★ ★

Ο Μπέρναρντ έσφιξε τα δόντια. «Ακούς να μιλάνε για τη Λενίνα σαν να 'ναι ένα κομμάτι κρέας! Να τήν πάρεις, λέει, να τήν γευτείς, σαν να ήταν αρνί στο φούρνο. Κι εγώ στο μεταξύ περιμένω; Είπε πως θα τό σκεφθεί. Είπε πως θα μού απαντήσει αυτή την εβδομάδα».

Άκουγε τους άλλους δυο και τού 'ρθε να ορμήσει και να τούς σπάσει τα μούτρα.

«Ναι, στ' αλήθεια, σέ συμβουλεύω να τήν δοκιμάσεις», έλεγε ο Χένρυ Φόστερ.

★ ★ ★

«Ας πάρουμε την Εξογένεση; ο Τιφίτσερ και ο Καβαγκούτσι είχαν ελεξεργασθεί όλη τη μέθοδο. Αλλά οι κυβερνήσεις ούτε να τ' ακούσουν. Παρενέβαινε ένας παράγοντας που λεγότανε Χριστιανισμός. Κι έτσι οι γυναίκες υποχρεώθηκαν να παραμείνουν ενδομητρογενείς».

★ ★ ★

«Είναι τόσο άσχημος!», είπε η Φάννυ.

«Εμένα μ' αρέσει».

«Κι είναι και τόσο κοντούλης». Η Φάννυ έκανε έναν μορφασμό. Γι' αυτήν, το μικρό ανάστημα ήταν χαρακτηριστικό χαμηλής κάστας.

«Εγώ, πάλι, το βρίσκω προσόν», είπε η Λενίνα. «Σου 'ρχεται να τόν χαιδέψεις. Ξέρεις, σαν τη γάτα».

Η Φάννυ γίρισε έμπληκτη. «Λένε πως έγινε κάποιος λάθος όταν ήταν ακό-

μα στη φιάλη. Κάποιος νόμισε πως ήταν τύπου Γάμα και έβαλε αλκοόλ στο αιματικό εκχύλισμα. Γι' αυτό είναι τόσο χαζούλης».

«Τί ηλιθιότητα », είπε η Λενίνα, ενοχλημένη.

★ ★ ★

«Η Υπνοπαιδεία είχε απαγορευθεί στην Αγγλία. Υπήρχε μια τάση που λεγόταν φιλελευθερισμός και η Βουλή, αν ξέρετε τί είναι αυτό, ψήφισε έναν νόμο εναντίον της. Υπάρχουν ακόμα τα πρακτικά και τα κείμενα τών αγορεύσεων, σχετικά με την ελευθερία τού ατόμου. Ακούς, ελευθερία! Ελευθερία τού να είσαι λειψός και δυστυχής! Ελευθερία τού να μην μπορείς να συντονισθείς με το Σύνολο!».

★ ★ ★

«Μα, αγαπητέ μου φίλε, δεν έχω καμιά αντίρρηση να κάνεις ό,τι θέλεις στη Λενίνα. Σέ διαβεβαιώνω ότι είσαι ευπρόσδεκτος». Ο Χένρυ Φόστερ χτύπησε τον Υποδιευθυντή Προκαθορισμού στον ώμο. «Όλοι ανήκουν σ' όλους, άλλωστε».

Χίλιες επαναλήψεις, τρεις νύχτες την εβδομάδα, επί τέσσερα χρόνια, σκέφτηκε ο Μπέρνιαντ Μαρξ, που είχε ειδικευθεί στην Υπνοπαιδεία. Εξήντα δύο χιλιάδες τετρακόσιες επαναλήψεις κάνουν μια αλήθεια. Ηλίθιοι!

★ ★ ★

«Ας πάρουμε το σύστημα τών Τάξεων. Συνεχώς τό επρότειναν, και συνεχώς τό απέρριπταν. Υπήρχε κάτι που λεγότανε δημοκρατία. Ακούς, δημοκρατία! Οι άνθρωποι είναι ίσοι μόνον από φυσικοχημική άποψη».

★ ★ ★

«Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι θα δεχθώ την πρόσκλησή του», είπε η Λενίνα.

★ ★ ★

«Ο Εννεαετής Πόλεμος», συνέχισε ο Μουσταφά Μοντ, «άρχισε το έτος 141 Α.Θ.Μ. Χρησιμοποιήθηκαν φωσγίνη, χλωροπικρίνη, ιωδοξικό αιθύλιο, διθενυλκυαναρσίνη, χλωροφορμούχος τριχλωρομεθύλη και θειούχο διχλωραιθύλιο. Αλλά φυσικά, και υδροκυανικό οξύ...

»Δεκατέσσερεις χιλιάδες αεροπλάνα επέδραμαν εναντίον τών ευρωπαϊκών πρωτευουσών, ο πληθυσμός όμως δεν πήρε είδηση. Οι βόμβες Ανθρακικού Οξέος που έσκαγαν στην Κουρφύρστενταμ τού Βερολίνου, ή στο Όγδοο

Αροντισεμάν του Παρισιού. Δεν έκαναν περισσότερο θόρυβο από μια χαρτοσακούλα. Ο χημικός πόλεμος στην πλήρη του τελειότητα $\text{CH}_3\text{C}_6\text{H}_2(\text{NO}_2)_3 + \text{Hg}(\text{CNO})_2$. Τι άραγε, να εσήμαινε; Τίποτα το φοβερό. Μια τεράστια τρύπα σε μια συνοικία, κάτι σπίτια γκρεμισμένα, κάτι κομμάτια από σάρκα και μυαλά χυμένα, ένα πόδι, με την μπότα ακόμη φορεμένη που πετάει στον αέρα και προσγειώνεται σε μια γλάστρα με γεράνια — ναι, κατακόκκινα γεράνια. Πολλά τα ωραία συνέβαναν κείνο το καλοκαίρι...

«Η Ρωσική τεχνική μόλυνσης του ύδατονερού ήταν ιδιαίτερα επιτυχής...

«...Και ποιό ήταν το αποτέλεσμα του Εννεαετούς Πολέμου; Η Μεγάλη Οικονομική Κατάρρευση. Ο κόσμος είχε, τώρα, να επιλέξει ανάμεσα σε δύο ενδεχόμενα: ή να αυτοελεγχθεί ή να εκλείψει. Όθην, η Σταθερότητα!

«Ο φιλελευθερισμός, βέβαια, είχε εξαλειφθεί από τους βομβαρδισμούς του Ανθρακικού Οξέος, αλλά και πάλι, δεν μπορεί να επιτύχει κανείς τίποτα μόνο με τη βία. Η ιδανική διακυβέρνηση δεν είναι θέμα γρόνθων, αλλά γερά εγκατεστημένων οπισθίων. Η σκέψη κυβερνά: όθην η επιβολή ανωτάτου αναγκαστικού ορίου κατανάλωσης εκ μέρους κάθε πολίτη. Καταναλωτική επιστροφή! Τι σπουδαία λύση! Κάθε άνδρας, κάθε γυναίκα, κάθε παιδί υποχρεούνται να καταναλώσουν τόσα ετησίως. Εν ονόματι της βιομηχανίας. Εν ονόματι του Κοινωνικού Συνόλου...

«Αλλά, να που παρουσιάζονται οι πρώτοι ενσυνείδητοι αρνητές. Κάνουν το παν για να μην καταναλώσουν. Ρίχνουν το σύνθημα: Επιστροφή στη Φύση. Κάτι χειρότερο: Επιστροφή στην Πνευματική Καλλιέργεια, ναι, στην καλλιέργεια! Τι να καταναλώσει κανείς όταν κάθεται και διαβάζει κιτάπια;

«Ελήφθησαν αμέσως μέτρα σθεναρά. Οκτακόσιοι Απλοξωικοί γαζώθηκαν με οπλοπολυβόλα ένα πρωί, στο Γκόλντερς Γκρην, και ακολούθησε η Μεγάλη Σφαγή του Βρετανικού Μουσείου. Δυο χιλιάδες Αυτοκαλλιεργούμενοι εξοντώθηκαν με δηλητηριώδη αέρια...

«Τί άλλο θέλατε να γίνει», παρατήρησε ο Μουσταφά Μοντ.

«Ναι, θα δεχθώ την πρόσκληση του Μπέροναντ», είπε η Λενίνα. «Ακόμα κι αν είναι αλήθεια πως είναι βλαμμένος, επειδή του ρίξαν αλκοόλ μέσα στο αίμα του όσο βρισκότανε στη φιάλη, πράγμα που αρνούμαι να πιστέψω. Θέλω, οπωσδήποτε, να δω μια Παρθένο Περιοχή. "Δρυμούς" τούς λένε αν δεν σφάλλω».

«Είσαι ανεκδιήγητη», είπε η Φάννυ. «Δεν μπορώ να σέ παρακολουθήσω».

Με τις πλάτες, τώρα, γυρισμένες, η μια στην άλλη, συνέχισαν το ντύσιμό τους σιωπηλές.

«Είμαι έτοιμη», δήλωσε κάποτε η Λενίνα, μα η Φάννυ σιωπούσε πεισματικά.

«Ας μην μαλώνουμε, καλή μου», είπε η Λενίνα.

«Δεν μαλώνουμε», αποκρίθηκε η Φάννυ βλοσυρά. «Ξέρω μόνον ότι κάποια μέρα θα βρεις τον μπελά σου».

«Πού είχαμε μείνει;», ρώτησε ο Μουσταφά Μοντ. «Α, ναι, στους Απλοζοϊκούς και τους Αυτοκαλλιεργούμενους. Ο κίνδυνος έπαιρνε διαστάσεις. Κάτι έπρεπε να γίνει. Οι Άρχοντες αντελήφθησαν ότι η βία δεν αποδίδει, και, τότε, άρχισαν να εφαρμόζονται απλούστερες, ασφαλέστερες μέθοδοι. Η Εξωγένεση, η Νεο-Παυλοβιανή καλλιέργεια, η Υπνοπαιδεία. Αξιοποιήθηκαν, επιτέλους, οι εφευρέσεις τών Πφίτσερ και Καβαγκούτσι, και άρχισε μια έντονη προπαγάνδα εναντίον τής ενδομητρογενούς κυήσεως.

»Η εκστρατεία ολοκληρώθηκε με μια πλήρη εξόντωση τού Τύπου, με το κλείσιμο τών Μουσείων, με την ανατίναξη όλων τών ιστορικών Μνημείων (τα περισσότερα απ' αυτά, ευτυχώς, είχαν καταστραφεί κατά την διάρκεια τού Εννεαετούς Πολέμου) και με την απαγόρευση όλων τών βιβλίων που είχαν κυκλοφορήσει προ τού Σωτηρίου Έτους 150 Από Θεοποίησεως Μηχανής...

»Πού να σάς τά λέω! Υπήρχαν κάτι πράγματα που τά 'λεγαν Πυραμίδες τού Χέοπος ή ένας άνθρωπος που λεγότανε Σαϊξπηρ. Ασφαλώς δεν τά έχετε ακούσει όλ' αυτά, και δεν πρέπει να τά έχετε ακούσει. Αυτά είναι τά οφέλη μιας πραγματικά επιστημονικής εκπαίδευσης...

»Η Νέα Εποχή ανέτειλε μ' ένα συνταρακτικό γεγονός: την καθιέρωση ενός ενιαίου τύπου αυτοκινήτου υπό τού προφήτη Χένρυ Φορντ. Υπήρχε, βέβαια, τότε και κάτι άλλο, που ελέγετο Χριστιανισμός, αλλά εβασίζετο στην ηθική και τη φιλοσοφία τής υποκαταναλώσεως. Μια τέτοια φιλοσοφία ήταν αναγκαία σε μια εποχή υποπαραγωγής. Αλλά η λιτότητα στην Εποχή τής Μηχανής και τής Ακμής τού Αζώτου είναι, πλέον, έγγλημα εναντίον τού Κοινωνικού Συνόλου. Το Παγκόσμιο Κράτος ετίμησε τον Χένρυ Φορντ. Και η Φόρντεϊος Ημέρα πανηγυρίζεται με Συλλογικές Ψαλμωδίες και Λειτουργίες Αλληλεγγύης...».

«Πώς σού φαίνομαι;», ρώτησε η Λενίνα και κοιτάχτηκε στον καθρέφτη.

Η ζακέττα της ήταν από βαθυπράσινο οξικό ύφασμα, γαρνιρισμένη με πράσινη γούνα από βισκόζη, στα μανίκια και στο γιακά.

Φόραγε πράσινο βελουδένιο σορτ και άσπρες κάλτσες, από μάλλινη βισκόζη, που έφταναν ως το γόνατο.

Στο κεφάλι φορούσε ένα κασκέτο λευκοπράσινο, και τα παπούτσι της ήταν από πράσινο γυάλιστερό δέρμα.

Στη μέση της είχε ζώσει μια μικρή φυσιογιοθήκη από συνθετικό μαροκαίν δουλεμένο με ασήμι. Οι φύσιγγες περιείχαν την «υπό τού κανονισμού προβλεπομένην» ποσότητα αντισυλληπτικών (γιατί η Λενίνα, βέβαια, δεν ήταν ουδετερόφυλη).

«Είσαι χάσμα!», φώναξε η Φάννυ, που δεν μπορούσε ν' αντισταθεί, για πολύ, στη σαγήνη τής Λενίνας. «Και τί ωραία που είναι αυτή η Μαλθουσιανή ζώνη σου! Πρέπει να βρω κι εγώ μια τέτοια. Κείνη η παλιά δερμάτινη, μαύρη φυσιογιοθήκη που φοράω, είναι φρικώδης. Τήν έχω εδώ και τρεις μήνες. Τήν βαρέθηκα πια».

«Είναι από αληθινό συνθετικό μαροκαίν». εξήγησε η Λενίνα. «Μού τήν χάρισε ο Χένρυ».

«Ρώτησέ τον, σέ παρακαλώ, πού τήν βρήκε».

«Θα τόν ρωτήσω, αν τόν προφθάσω. Είμαι, κιόλας, καθυστερημένη. Πρέπει να βιαστώ».

«Βέβαια, την εποχή εκείνη οι άνθρωποι πιστεύανε στην Άλλη Ζωή, αλλά όσο ζούσαν, κατέβαζαν τόννους αλκοόλ. Βέβαια, υπήρχε τότε κάτι που λεγόταν "ψυχή" και κάτι άλλο που λεγόταν "αθανασία", αλλά ταυτόχρονα, πέθανανε και τα σκονάκια τους, μορφίνη, κοκαΐνη. Ο κίνδυνος, και πάλι, ήταν μεγάλος. Οι άνθρωποι έπρεπε να γιαντρευτούν από τον αλκοολισμό και τα ναρκωτικά. Στο Σωτήριο Έτος 178 Α.Θ.Μ. δύο χιλιάδες φαρμακολόγοι και βιοχημικοί επιστρατεύθηκαν και στρώθηκαν στη δουλειά για να παράγουν το ιδανικό υποκατάστατο.

»Μέσα σε έξι χρόνια, είχε κιόλας διατεθεί στην παγκόσμια αγορά. Τό βάφισαν: Σόμα. Ευφορικό, ναρκωτικό, ευχάριστα παραισθησιακό. Είχε όλα τα πλεονεκτήματα τής φιλοσοφίας και τού οινόπνεύματος και κανένα από τα μειονεκτήματα. Επιτρέπει στον άνθρωπο να απομακρύνεται από την πραγματικότητα, κάθε φορά που τό επιθυμεί, χωρίς να ξυπνάει το άλλο πρωί με πονοκέφαλο ή, ακόμα χειρότερα, με έναν εδραιωμένο Μύθο.

»Η Σταθερότητα, πια, είχε εξασφαλισθεί. Το μόνο που απέμενε, τώρα, ήταν να κατανιχηθεί το γήρας. Και κατενιχήθη. Γοναδαλική ορμόνη, μεταγγίσεις νεανικού αίματος, άλατα μαγνησίου, και να, κάποια στιγμή, που το γήρας εξαλείφεται, και μαζί του, βέβαια, όλες οι νοητικές ιδιοτυπίες τού γεροντισμού. Οι χαρακτήρες παραμένουν σταθεροί, όσο διαρκεί η ζωή, και στα εξήντα, έχει κανείς τη δύναμη και την έφεση για εργασία και αναψυχή, που εί-

χε στα δεκαεφτά. Ενώ στον παλιό, φρικτό, εκείνο καιρό, οι γέροι αποτραβιόνταν απ' τη ζωή, τό 'ρχιχαν στη θρησκεία και στο διάβασμα, και στη σκέψη – άκου πράγματα! στη σκέψη!».

★ ★ ★

Τούς μισούσε ο Μπέρναρντ. Τούς μισούσε. Μα ήταν δύο κι ήταν ένας. Κι ήταν ψηλότεροι και δυνατότεροι απ' αυτόν. Διαφορετικά, θα τούς έδειχνε...

«Κι η Φάννυ Κράουν δεν είναι αμελητέα», άκουσε να λέει ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού.

«Ω Αγία Μηχανή, πόσο τούς μισώ!», σκεφτότανε ο Μπέρναρντ. «Να θεωρούν τη Λενίνα κρέας. Ναι, ένα κομμάτι κρέας. Και το χειρότερο είναι πως κι η ίδια θεωρεί τον εαυτό της σαν κομμάτι κρέας...».

★ ★ ★

Στα Νηπιαγωγεία, το μάθημα Στοιχειώδους Ταξικής Συνείδησης είχε τελειώσει και, τώρα, οι Υπολειτουργικές φωνές προετοιμάζαν τη μελλοντική ζήτηση για τη μελλοντική βιομηχανική παραγωγή. «Λατρεύω τα ιδιωτικά αεροπλάνα», έλεγε η φωνή. «Λατρεύω τα ιδιωτικά αεροπλάνα. Λατρεύω τα νέα υφάσματα. Λατρεύω τα καινούργια ρούχα.

»Τα παλιά ρούχα είναι φρικτά, πρέπει να τ'α πετάμε... Τα παλιά ρούχα είναι φρικτά, πρέπει να τ'α πετάμε... Μην μαντάρεις, μην μαντάρεις, μα και νέα μπορείς να πάρεις... Μην μαντάρεις, μην μαντάρεις... Οι πολλές οι βελονιές φθείρουνε τις μορφονιές... Φθείρουνε τις μορφονιές, οι πολλές οι βελονιές... Πριν πεθάνω, πριν πεθάνω, θέλω έν' αεροπλάνο... Κάθε νέα αγορά, φέρνει κέφι και χαρά... Μην μαντάρεις, μην μαντάρεις, όταν νέα μπορείς να πάρεις... Κάθε νέα αγορά, φέρνει κέφι και χαρά... Πριν πεθάνω, πριν πεθάνω, θέλω έν' αεροπλάνο...».

★ ★ ★

«Κοίταξε μούτρα που έχει ο Μπέρναρντ», είπε ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού.

«Πάμε κοντά του να τόν ευθυμήσουμε», πρότεινε ο Χένρυ.

«Τί μούτρα είν' αυτά, Μαρξ; Τί μούτρα;».

Το χτύπημα στον ώμο τόν έκανε ν' ανατηδήσει. Ήταν αυτό το χτύπος, ο Χένρυ Φόστερ. Φρόκη!

«Αυτό που χρειάζεσαι, Μαρξ, είναι ένα γερό, ωραίο χάπι».

(«Ω Αγία Μηχανή, να μπορούσα να τόν σκοτώσω», σκέφθηκε ο Μπέρναρντ, μα δυνατά είπε μόνον: «Όχι, ευχαριστώ», και αρνήθηκε το χάπι που τού πρόσφεραν).

«Πάρ' το», επέμεινε ο Χένρυ Φόστερ. «Πάρ' το!».

«Να σάς βράσω», φώναξε ο Μπέρναρντ.

«Όταν θες να βλαστημήσεις, πάρε χάπι να ηρεμήσεις...», είπε ο Χένρυ Φόστερ παραινετικά και γελώντας βγήκε μαζί με τον Υποδιευθυντή Προκαθορισμού.

«Ηλίθιοι! Ζώα! Κτήνη! Γουρούνια!», μουρμούρισε ο Μπέρναρντ και κίνησε κι αυτός για το ασανσέρ.

«Αυτό είναι Πολιτισμός», συνέχισε ο Μουσταφά Μοντ. «Το γήρας κατηγορήθη. Οι γέροι τώρα εργάζονται, οι γέροι συνουσιάζονται, οι γέροι δεν έχουν τον καιρό να στερηθούνε τη χαρά για να κάτσουν κάτω και να ...σκεφθούν! Κι αν, παρ' ελπίδα, εμφανισθεί ένα τέτοιο επικίνδυνο κενό, μέσα στην πηχτή ουσία της ανασυχής τους, υπάρχουν πάντα τα χάπια. Τα ωραία, μαγικά χάπια μας: μισό γραμμάριο για ένα πρωί, ένα γραμμάριο για ένα Σαββατοκύριακο, δυο γραμμάρια για ένα νοητικό ταξίδι στην εξωτική Άπω Ανατολή, τρία γραμμάρια για μια μακροήμερη αιωνιότητα πάνω στην ίδια τη Σελήνη. Επιστρέφουν, έτσι, από το έρεβος, ανανεωμένοι, ξαναμπαινούν στον σωστό ρυθμό τους: Χαρά και εργασία, αισθησιογράφοι, αισθησιολογιστές, αισθησιοθεάματα, κορίτσια, κοριτσάκια — όλα πνευματικά, όλα ανεμώδη— και ηλεκτρομαγνητικά γήπεδα τού γκολφ. — Γιατί να γεράσουν;».

Αργά, μεγαλόπρεπα, στο σιγοψίθυρο τών μηχανών, οι Ατέρμονες προχωρούσαν, τριάντα τρία εκατοστόμετρα την ώρα, και, μέσα στην υπεριοδη ανταύγεια, γυαλιζανε αμέτρητα ρουμπίνια. Νέος κόσμος, νέα παιδιά.

«Τα καημένα τα παιδάκια», είπε ο Άρχοντας.

Ο Δέλτα Έψιλον Πι Πι παρενέβη θυμωμένος: «Έλα, αγοράκι μου, έλα, κοριτσάκι μου, δεν βλέπετε πως ο Άρχοντας είναι απασχολημένος; Πηγαίνετε να συνεχίσετε το ερωτικό παιχνίδι σας κάπου αλλού. Πίσω από τους θάμνους, παιδάκια. Πίσω από τους θάμνους».

4

Το ασανσέρ ήταν γεμάτο άνδρες που γύριζαν από τα Αποδυτήρια τών στελεχών τύπου Άλφα. και η είσοδος τής Λενίνας χαιρετίστηκε με φιλικά χαμόγελα και γνεψίματα. Ήταν πολύ δημοφιλής στους άνδρες κι όλα αυτά τα χρόνια είχε περάσει μια τουλάχιστον νύχτα με τους περισσότερους από αυτούς.

«Τί χρυσά παιδιά», συλλογίστηκε, αντικρίζοντας τον χαιρετισμό τους. Χρυσά παιδιά! Βέβαια τ' αφτιά τού Τζωρτζ Έντζελ θα μπορούσαν να είναι μικρότερα (μήπως τού είχανε δώσει μεγαλύτερη δόση παραθυροειδούς στη Φάση 328;). Κοιτώντας τον Μπενίτο Χούβερ η Λενίνα θυμήθηκε, συνάμα, πως όταν γδυνότανε ήταν πολύ τριχωτός. Αλλά, κατά τα άλλα...

Το μάτι της πήρε, σε μια γωνιά, το μικρό λιγνό κορμί και τη μελαγχολική μορφή τού Μπέρναρντ Μαρξ.

«Μπέρναρντ», είπε και τόν σίμωσε. «Σέ έψαχνα». Η φωνή της ακούστηκε καθαρά μέσα στο ασανσέρ και οι άλλοι γύρισαν και τήν κοίταξαν περιεργοί. «Θα 'θελα να σου μιλήσω για τα σχέδιά μας τού Νέου Μεξικού». Με τη γωνιά τού ματιού της έβλεπε τον Μπενίτο Χούβερ να τήν κοιτάει κατάπληκτος κι αυτό τήν ενόχλησε. «Φαίνεται πως εκπλήσσεται που δεν τόν παρακαλώ να μέ πάρει πάλι μαζί του», συλλογίστηκε. Ύστερα είπε δυνατά, και πιο θερμά από πριν. «Ναι, θα τό ήθελα πολύ να περάσω μαζί σου μια εβδομάδα τον Ιούλιο!». (Αυτό βοηθούσε στο να εκφράσει, δημοσία, την απιστία της προς τον Χένρυ. Η Φάννυ θα έπρεπε να ήταν ευχαριστημένη, έστω και αν επρόκειτο για τον Μπέρναρντ). «Φυσικά», πρόσθεσε με ένα σημαδιακό χαμόγελο, «αν εξακολουθείς να μέ θέλεις».

Το γλομό πρόσωπο τού Μπέρναρντ κοκκίνισε ξαφνικά και η Λενίνα αναρωτήθηκε γιατί... Ένωθε όμως υπερήφανη γι' αυτή την ξαφνική αναγνώριση τής θηλυκής της δύναμης.

«Δεν είναι καλύτερα να μιλήσουμε γι' αυτά κάπου αλλού», ψέλλισε ο Μπέρναρντ και έμοιαζε αφάνταστα ενοχλημένος.

«Δεν είπα και τίποτα κακό», σκέφτηκε η Λενίνα. «Μοιάζει ενοχλημένος, σαν να είπα κανένα αισχρό αστείο – σαν να τόν ρώτησα, παραδείγματος χάριν, ποιά είναι η μητέρα του ή κάτι παρόμοιο».

«Θέλω να πω μ' όλους αυτούς εδώ τριγύρω...». Έμοιαζε πολύ συγχυσμένος.

Το γέλιο της Λενίνας ήταν ειλικρινές και άδολο.

«Τί αστείος που είσαι!», είπε και, στ' αλήθεια, τό πίστευε πως ήταν αστείος. «Πάντως, θα μέ ειδοποιήσεις μια εβδομάδα πριν, δεν είναι έτσι;», συνέχισε σε άλλο τόνο. «Θα πάμε με τον Γαλάζιο Πύραυλο τού Ειρηνικού. Από

πού φεύγει; Από τον Πύργο Τσάρινγκ Κρος ή από το Χάμστεντ;».

Πριν προλάβει ο Μπέρναρντ να απαντήσει, το ασανσέρ σταμάτησε.

«Ταράτσα!», είπε μια στριγγή φωνή.

Ο οδηγός του ασανσέρ ήταν ένα πλάσμα πιθηκοειδές, ντυμένο με τη μαύρη στολή της τάξεως Ημι-Ηλιθίων, Έψιλον-Πλην.

«Ταράτσα!».

Άνοιξε την πόρτα και η ζεστασιά της απογευματινής λιακάδας τόν έκανε ν' αναπηδήσει και ν' ανοιγοκλείσει τα μάτια. «Ταράτσα!», ξανάπε με μια ηδόνευση στη φωνή του, σαν να ξυπνούσε, ξαφνικά, από μια βαθιά εξοντωτική χαύνωση. «Ταράτσα!».

Γέλασε κατάφατσα στους επιβάτες του ασανσέρ, σαν το σκυλί που περιμένει κάποιο χάδι. Όλοι βγήκαν στο φως μιλώντας και γελώντας. Ο μικρούλης ημιάνθρωπος τούς παρακολουθούσε.

«Ταράτσα;», ξανάπε με μια απορία στη φωνή του.

Ακούστηκε ένα κουνούρι και από την οροφή του ασανσέρ ένα μεγάφωνο άρχισε απαλά, αλλά κατηγορηματικά, να του διαβιβάζει εντολές.

«Κατέβα», έλεγε το μεγάφωνο. «Κατέβα. Στο δέκατο όγδοο. Κατέβα. Κατέβα. Στο δέκατο όγδοο. Κατέβα. Κατέβα...». Ο ημιάνθρωπος έκλεισε τις πόρτες, πάτησε ένα κουμπί και βυθίστηκε στο λυκόφως του φρεατίου, στο μισοσκοτάδο της συνήθους του χαύνωσης.

Στην ταράτσα όλα έλαμπαν πανέμορφα. Στον θερινό ουρανό βομβούσαν τα ελικόπτερα, κι ακόμα παραπάνω ακουγόταν ο βαθύτερος ήχος των πυραυλοκίνητων αεροσκαφών που έσκιζαν, αόρατα, τον ουρανό, κι άλλο δεν έμοιαζε το διάβα τους παρά με χάδι στον απαλό αγέρα. Ο Μπέρναρντ Μαρξ πήρε μια βαθιά αναπνοή. Κοίταξε τον ουρανό, και τον γαλάζιο ορίζοντα, και, κάποτε, σήλωσε τη ματιά του πάνω στη μορφή της Λενίνας.

«Τί όμορφα που είναι!», είπε και η φωνή του κάπως έτρεμε.

Τού χαμογέλασε, γεμάτη κατανόηση. «Ο καιρός είναι θαυμάσιος για Γκολφ μετ' Εμποδίων», είπε ηδονικά. «Αλλά, τώρα, πρέπει να φύγω, Μπέρναρντ. Ο Χένρυ θυμώνει όταν τόν κάνω να περιμένει. Φρόντισε να μέ ειδοποιήσεις έγκαιρα για το ταξίδι μας στο Νέο Μέξικο». Τόν αποχαιρέτησε, με μια ανοιχτόκαρδη κίνηση τού χεριού, κι ύστερα έτρεξε στην απέραντη ταράτσα, προς τα υψότεγα. Στάθηκε ο Μπέρναρντ και κοίταγε τις άσπρες κάλτσες που μάκραιναν μικροφωσφορίζοντας, την κάμψη των γονάτων καθώς προχωρούσαν τα πόδια γοργά, ξανά, και ξανά, και ξανά, κάτω από το καλοραμμένο σορτ και την πράσινη ζακέτα. Στη μορφή του είχε απλωθεί μια έκφραση πόνου.

«Εδώ που τά λέμε, είναι ομορφούλα», είπε μια δυνατή χαρούμενη φωνή πίσω του.

Ο Μπέρναρντ τινάχτηκε και γύρισε. Είδε αντίκρυ του τη φεγγαρόμορφη, ροδόχρωμη φάτσα του Μπενίτο Χούβερ, που τόν κοίταγε με εμφανή αγαθότητα. Λέγανε για τον Χούβερ, πως μπορούσε να περάσει τη ζωή του ολόκληρη, χωρίς ν' αγγίξει ούτε ένα χάπι ψυχικής ευφορίας. Οι κακίες και οι μικροπρέπειες που καταδυνάστευαν τους άλλους ανθρώπους και τούς υποχρέωναν να καταφεύγουν στα χάπια ποτέ δεν τόν άγγιζαν. Η πραγματικότητα για τον Μπενίτο ήταν πάντα ηλιόλουστη.

«Και δεν είναι μόνο σπουδαίος κόμματος», έλεγε ο Μπενίτο. «Είναι και τύπος πνευματικός, ανεμώδης!». Ύστερα άλλαξε τόνο. «Μα, εδώ που τά λέμε», παρατήρησε, «εσύ έχεις τα χάπια σου! Γιατί δεν παίρνεις ένα χάπι». Έβαλε το χέρι στην αριστερή του τσέπη και έβγαλε ένα φιαλίδιο. «Μ' ένα γραμμάριο κυβικό, λησιμονείς κάθε κακό... όπως λέει κι η Υπνοπαιδεία. Ε, πού πας;».

Ο Μπέρναρντ είχε γυρίσει απότομα και απομακρυνόταν βιαστικά.

Ο Μπενίτο τόν κοίταγε που 'φευγε, κατάπληκτος: «Τί στην ευχή έπαθε», άρχισε ν' αναρωτιέται και, κουνώντας το κεφάλι, κατέληξε στο συμπέρασμα πως όλες εκείνες οι φήμες για το αλκοόλ που από λάθος κάτοια νοσοκόμα είχε ενσταλάξει στο καιμμένο το έμβρυο, τότε που αναπτυσσότανε, θα πρέπει να ήταν αληθινές. «Φαντάζομαι πως θα τού χτύπησε στο κεφάλι», σκέφτηκε.

Έβαλε το φιαλίδιο και πάλι στην τσέπη του, και έβγαλε μια μαστίχα από σεξικές ορμόνες. Τήν κόλλησε στα ούλα του και προχώρησε προς τα υπόστεγα, βυθισμένος στις σκέψεις του.

Ο Χένρυ Φόστερ είχε, κιόλας, βγάλει το ελικόπτερο από την αποθήκη και, όταν έφτασε η Λενίνα, καθόταν στο πηδάλιο, περιμένοντας.

«Είσαι τέσσερα λεπτά καθυστερημένη», ήταν η μόνη του παρατήρηση καθώς εκείνη σκαρφάλωσε στη θέση, δίπλα του. Άναψε τη μηχανή, έβαλε σε κίνηση τη λεπίδα, και το ελικόπτερο ανυψώθηκε κάθετα. Ο Χένρυ αύξησε την ταχύτητα. Το βουητό τής έλικας μειώθηκε, και το καντράν έδειχνε πως πέταγαν με ταχύτητα δύο χιλιομέτρων το λεπτό. Το Λονδίνο χάθηκε πίσω τους, και τα μεγάλα τετράγωνα κτήρια δεν ήταν, τώρα, παρά μια σειρά από γεωμετρικά μανιτάρια που φύτρωναν ανάμεσα στο πράσινο τόν πάρκων και τών κήπων. Ανάμεσά τους, ένα άλλο ψηλότερο κτήριο, ο Πύργος του παλιού Τσάρινγκ Κρος, υψωνότανε στον ουρανό σαν δίσκος από λαμπερό σκυρόδεμα.

Πάνω τους, πλανιόνταν σύννεφα, σαν γεροδεμένα στέρνα γιγαντιαίων αθλητών. Κάποια στιγμή, ξεπρόβαλε μέσα απ' αυτά ένα μικρό κατακόκκινο έντομο.

«Ο Ερυθρός Πύραυλος», είπε ο Χένρυ. «Έρχεται από τη Νέα Υόρκη».

Κοίταξε το ρολόι του. «Επτά λεπτά καθυστερημένος», πρόσθεσε και κούνησε το κεφάλι του. «Τί σκάνδαλο! Αυτές οι Ατλαντικές Γραμμές ποτέ δεν είναι στην ώρα τους».

Έκοψε ταχύτητα, έκανε ορισμένες κινήσεις με το πηδάλιο, όταν είδε πως ο δείκτης περιστροφών έφτασε στο 1.200, έσβησε τη μηχανή κι άφησε το ελικόπτερο να πετάει πάνω στα ίδια τα φτερά του.

Η Λενίνα κοίταζε από το παράθυρο που βρισκόταν στο δάπεδο ανάμεσα στα πόδια της. Περνούσαν τώρα από μια ζώνη έξι χιλιομέτρων, καταπράσινη, που χώριζε το Κεντρικό Λονδίνο από τον πρώτο δακτύλιο των εξαρτημένων προαστίων. Ανάμεσα στα δένδρα ήταν οι μικροί πύργοι της Κεντρόφουγου Καλαθόσφαιρας και κοντά στο Σέπερντς Μπους δυο χιλιάδες στελέχη Βήτα-Πλην έπαιζαν τένις. Πιο πέρα, ήταν άλλα γήπεδα, και στο στάδιο του Ήλιγγκ οι Δέλτα έκαναν γυμνασικές επιδείξεις, συνοδευμένες από συλλογικές χορωδίες.

«Είναι φριχτό χρώμα το χακί», παρατήρησε η Λενίνα, αντιλαμβάνοντας τις υπνοπαιδικές προκαταλήψεις της κάστας της.

Τα κτήρια των Στούντιο Παραγωγής Αισθησιοταινιών του Χάνσλοου κάλυπταν πάνω από επτάμιση εκτάρια. Μια ολόκληρη στρατιά από εργάτες, με μαύρες και χακί στολές, έστρωναν με τριμμένο γυαλί την επιφάνεια της Μέγλης Δυτικής Οδού. Παρατήρησαν μια πελώρια μπετονιέρα που ξέροναγε πάνω στον δρόμο έναν μικρό πακτωλό από λαμπρά διαμάντια. Οι οδοστρωτήρες πηγαινοέρχονταν και, από την ουρά ενός μονωμένου καταβρεκτήρα, έβγαιναν άσπρα σύννεφα ατμού.

Στο Μπρέντφορντ το Εργοστάσιο της Τηλεόρασης έμοιαζε με μικρή πόλη.

«Αλλάζουν βάρδιες», είπε η Λενίνα.

Σαν ψείρες και μερμήγκια, τα κορίτσια Γάμα, ντυμένα στα πράσινα, και οι Ημι-Ηλίθιοι, ντυμένοι στα μαύρα, συνωστίζονταν στην πύλη ή στέκονταν σε ουρές για να βρουν μια θέση στα μονόγραμμα τραίνα. Ταξινόμοι, τύπου Βήτα-Πλην, με φραουλιές στολές, πηγαινοέρχονταν ανάμεσα στα πλήθη. Η ταράτσα του κεντρικού κτηρίου έσφυζε απο ελικόπτερα που φτάνανε και φεύγανε.

«Τί να σου πω», είπε η Λενίνα, «είμαι ευτυχομένη που δεν ανήνω στον τύπο Γάμα».

Δέκα λεπτά αργότερα είχανε φτάσει στο Στοιζ Πότζες κι είχαν αρχίσει να παίζουν Γκολφ μετ' Εμποδίων, το παιχνίδι της μόδας εκείνον τον καιρό.

Με τα μάτια χαμηλωμένα, και αποφεύγοντας, όσο μπορούσε, να αντιζήσει τους άλλους, ο Μπέρναρντ διέσχισε γοργά την ταράτσα. Έμοιαζε κυνηγημένος, αλλά κυνηγημένος από εχθρούς που δεν ήθελε να δει, λες και φοβότανε πως θα μοιάζανε ακόμα πιο εχθρικοί απ' ό,τι τούς φανταζότανε, κι ότι κι αυτός, τότε, θα αισθανόταν ακόμα πιο ένοχος, κι ακόμα πιο φριχτά μονάχος.

«Κείνος ο φρικαλέος Μπενίτο Χούβερ», σκέφτιζε. Κι όμως ο άνθρωπος είχε κάθε καλή διάθεση, έστω κι αν αυτό χειροτέρευε τα πράγματα. Εκείνοι που είχαν καλές διαθέσεις φέρονταν κατά τον ίδιο άτυχο τρόπο, όπως και κείνοι που 'χαν κακές διαθέσεις. Ακόμα και η Λενίνα τόν έκανε να υποφέρει. Θυμόταν εκείνες τις ολόκληρες εβδομάδες δειλής αναποφασιστικότητας, που ένιωθε πως ποτέ δεν θα είχε το κουράγιο να τής ζητήσει να πάνε μαζί. Θα τολμούσε, άραγε, ν' αντιμετωπίσει τον κίνδυνο μιας άρνησης; Όμως, αν έλεγε ναι, τί ευτυχία! Τώρα τό είχε πει το ναι, κι όμως ένιωθε το ίδιο δυστυχής. Δυστυχής, γιατί στο μεταξύ η Λενίνα είχε σκεφθεί πως το απόγευμα εκείνο ήταν ιδανικό για να παίξει Γκολφ μετ' Εμποδίων, και είχε ξανοιχτεί στους ουρανούς με τον Χένρυ Φόστερ, και τόν είχε περιπαίξει γιατί τής έκανε την παρατήρηση πως δεν τού άρεσε να μιλούν για τις ιδιωτικές του υποθέσεις μπροστά στους άλλους. Ναι, ένιωθε δυστυχής. Γιατί η Λενίνα είχε φερθεί σαν μια υγιής, ενάρετη Εγγλεζοπούλα τού καιρού της, χωρίς περιπλοκές, χωρίς ιδιοτυπίες.

Άνοιξε τη συρτή πόρτα τού μικρού υποστέγου και φώναξε σε δυο στελέχη τύπου Δέλτα-Πλην να τόν βοηθήσουν. Το προσωπικό τών υποστέγων προήρχετο από μια ενιαία ομάδα Μποκανόφσκυ. Οι άνδρες ήταν δίδυμοι, πανομοιότυποι, κοντοί, μανριδεροί και αποκρουστικοί. Ο Μπέρναρντ έδωσε τις εντολές του με τον απότομο και μάλλον υψιπετή και, ίσως, προσβλητικό τόνο τού ανθρώπου που δεν είναι και πολύ σίγουρος για την υπεροχή του. Οι συναλλαγές με τις κατώτερες τάξεις ήταν, πάντα, για τον Μπέρναρντ μια απελπιστική εμπειρία. Όποια κι αν ήταν η αιτία (και κείνα τα κουτσομπολιά σχετικά με το αλκοόλ στο αιματικό εκχύλισμα, με το οποίο τόν είχαν θρέψει ίσως και να 'ταν αληθινά, γιατί τέτοια ατυχήματα πάντα συμβαίνουν στα εργαστήρια) η σωματική κατασκευή τού Μπέρναρντ ελάχιστα διέφερε από έναν συνηθή τύπο Γάμμα. Τού 'λειπαν οκτώ εκατοστά από το κανονικό ύψος Άλφα και, κατ' αναλογία, ήταν πιο αδύνατος. Κάθε επαφή του με στελέχη τών κατωτέρων τάξεων τού θύμιζε, οδυνηρά, αυτές τις φυσικές του ατέλειες. «Εγώ είμαι εγώ, μα δεν θα 'θελα να είμαι», έλεγε μέσα του, και τρογότανε με τον εαυτό του μέχρις αηδίας. Κάθε φορά που διαπίστωνε πως αντί να κοιτάει έναν τύπο Δέλτα απ' υψηλού, τόν κοίταγε κατάφατσα, αισθανόταν ταπεινωμένος. Μήπως εκείνο το πλάσμα σκεφτόταν να μην τού αποδώσει τον σεβασμό

που εδικαιούτο η κάστα του; Ο φόβος αυτός τόν βιασάνιζε συνέχεια. Ίσως να 'χε δίκιο. Γιατί οι τύποι Γάμα, Δέλτα και Έψιλον, κατά κάποιον τρόπο, είχαν έτσι καλλιεργηθεί ώστε να συνδέουν τον σωματικό πληθωρισμό με την κοινωνική υπεροχή. Υπήρχε μια καθολική υποπαιδική καλλιέργεια θαυμασμού τού μεγέθους. Οι γυναίκες στις οποίες έκανε προτάσεις τόν περιγελούσαν, και οι συνάδελφοί του δεν έπαιναν να τόν περιπαίζουν. Ολ' αυτά τόν έκαναν να νιώθει περιθωριαζός, και μια κι ένιωθε έτσι συμπεριφερόταν ανάλογα. Αυτό επέτεινε την αντιπάθεια τών άλλων και ενίσχυε την περιφρόνηση και την εχθρότητα που προξενούσαν τα φυσικά του μειονεκτήματα. Ήταν ένας φαύλος κύκλος γιατί, έτσι, ένιωθε ακόμα πιο ξένος, κι ακόμα πιο μόνος. Είχε συνεχώς τον φόβο πως θα τόν προσβάλλουν. Απόφευγε τους ίσους του και έκανε κατάχρηση εξουσίας απέναντι στους κατωτέρους του. Πόσο ζήλευε τους τύπους σαν τον Χένρυ Φόστερ και τον Μπενίτο Χούβερ. Αυτοί δεν χρειάζονταν να μιλήσουν σε έναν τύπο Έψιλον με δυνατή φωνή για να είναι σίγουροι πως οι διαταγές τους θα εκτελεσθούν. Έπαιρναν την υπεροχή τους σαν δεδομένο. Είχαν αποδεχθεί το ταξικό σύστημα και έπλεαν άνετα μέσα σ' αυτό. Τόσο άνετα, που θα 'λεγες ότι δεν είχαν καν συναίσθηση τών πλεονεκτημάτων που τούς περιέβαλλαν.

Να, τώρα, τούτη τη στιγμή ο Μπέρναρντ ένιωσε πως οι δίδυμοι βοηθοί έβγαζαν το ελικόπτερο έξω, στην ταράτσα, απρόθυμα και με κάποια αργοπορία.

«Κάντε πιο γρήγορα», είπε νευριασμένος. Ο ένας από τους δυο τόν κοίταξε. Και πάλι, ο Μπέρναρντ νόμισε πως είδε μια κτηνώδη περιφρόνηση σε κείνα τα απλανή γκριζα μάτια. «Εμπρός λοιπόν», ξαναφώναξε δυνατώτερα, και στη φωνή του υπήρχε ένας αντιπαθητικός τόνος. Μπήκε στο αεροστάφι και ένα λεπτό αργότερα, πετούσε νότια, κατά τον ποταμό.

Τα διάφορα Γραφεία Προπαγάνδας καθώς και το Κολλέγιο Συναισθηματικής Μηχανικής βρίσκονταν σε ένα ενιαίο κτήριο, εξήντα ορόφων, στη Φλητ Σιτη. Στο υπόγειο και στο ισόγειο ήταν τα πιεστήρια και τα γραφεία τών τριών μεγάλων εφημεριδών τού Λονδίνου — «Η Ώρα», που ήταν η εφημερίδα τών εκλεκτών, η «Γκάμα Γκαζέτ», τυπωμένη σε αχνοπράσινο χαρτί, και η «Ντέλτα Μίρορ», τυπωμένη σε χακί χαρτί και συντεταγμένη αποκλειστικά με μονοσύλλαβες λέξεις. Υπήρχαν επίσης τα Γραφεία Προπαγάνδας διά τής Τηλοψίας, διά τών Αισθησιωταϊνών, και διά τής Συνθετικής Φωνής και Μουσικής, που κατελάμβαναν είκοσι δύο πατώματα. Πιο πάνω, ήταν τα εργαστήρια και οι απομονωμένες αίθουσες, στις οποίες οι Ταινιοσυνγγραφείς και Συνθετικοί Συνθέτες εκτελούσαν την ευαίσθητη εργασία τους. Τα τελευταία δεκαοκτώ πατώματα κατελάμβανε το Κολλέγιο Συναισθηματικής Μηχανικής.

Ο Μπέρναρντ προσγειώθηκε στην ταράτσα τού Οίκου Προπαγάνδας και βγήκε από το αεροσκάφος του.

«Τηλεφώνησε στον κύριο Χέλμχολτς Γουάτσον», διέταξε έναν αχθοφόρο τύπου Γάμια-Συν, «και πες του ότι ο κύριος Μπέρναρντ Μαοξ τόν περιμένει στην ταράτσα».

Κάθισε και άναψε τσιγάρο.

Ο Χέλμχολτς Γουάτσον κίπτι έγγραφε τη στιγμή που πήρε το μήνυμα. «Θα 'ρθώ αμέσως», είπε και κρέμασε το ακουστικό. Ύστερα γύρισε στη γραμματέα του. «Μπορείτε να τακτοποιήσετε τα πράγματά μου, παρακαλώ», είπε με επίσημο και απρόσωπο τόνο και, αγνοώντας το προκλητικό της χαμόγελο, σηκώθηκε και προχώρησε ζωηρά προς την πόρτα.

Ήταν ένας άνδρας γεροδεμένος, με πλατύ στέρνο, πλατείς ώμους, ρωμαλέος κι όμως γοργός στις κινήσεις του και ευέλικτος. Ο στρογγυλός γερός σβέροκος του στήριζε ένα ωραίο κεφάλι, με μαύρα κατσαρά μαλλιά, και τα χαρακτηριστικά του ήταν θαυμάσια σμιλεμένα.

Κατά τον εμφανέστερο τρόπο ήταν ωραίος, και απεδείκνυε, όπως η γραμματέας του δεν παρέλειπε ποτέ να υπενθυμίζει, πως ήταν πέρα για πέρα τύπος Άλφα-Συν. Είχε τον τίτλο τού Υφηγιτή στο Κολλέγιο τής Συναισθηματικής Μηχανικής (Σχολή Λογογραφίας) και ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητές του τόν απασχολούσε, επίσης, έντονα η Συναισθηματική Μηχανική. Έγραφε ταζικά για την «Ώρα», Έγραφε και σενάρια για τις Αισθησιοταινίες. Και είχε ειδικό ταλέντο στα Συνθήματα και τους Υπνοπαιδικούς Στίχους.

«Ίκανότατος», έλεγαν οι ανώτεροί του και ύστερα κουνούσαν το κεφάλι και χαμήλωναν λίγο τη φωνή. «Ίσως πιο ικανός απ' ό,τι πρέπει», πρόσθεταν.

Ναι, είχανε δίκιο, ήταν λίγο πιο ικανός απ' ό,τι έπρεπε. Μια νοητική υπεροχή είχε δημιουργήσει στον Χέλμχολτς Γουάτσον σύνδρομα παρόμοια προς εκείνα που είχαν προξενήσει στον Μπέρναρντ Μαοξ τα φυσικά του ελαττώματα. Είχαν απομονώσει τον Μπέρναρντ από τους συνανθρώπους του, κι αυτό το συναίσθημα τής αποκλειστικότητας, που ωφείλετο, σύμφωνα με όλα τα δεδομένα, σε μια νοητική υπεροχή, γινότανε, παράλληλα, αιτία ν' απομακρύνεται ακόμα περισσότερο. Εκείνο που έκανε τον Χέλμχολτς να νιώθει διαφορετικός από τους άλλους ήταν η ίδια η ικανότητά του.

Κι οι δυο είχαν ένα κοινό σημείο: την επίγνωση πως ήταν άτομα κεχωρισμένα. Αλλά ενώ ο Μπέρναρντ, σ' όλη του τη ζωή, αισθανότανε πως η φυσική του αναπηρία — όπως τήν θεωρούσε — τόν κρατούσε ξεχωρα από το πλήθος, ο Χέλμχολτς απέδιδε την περιθωριακή του αυτή τοποθέτηση στην πνευματική του υπεροχή. Ήταν πρωταθλητής τού τένις, φλογερότατος εραστής (λέγανε

πως μέσα σε τέσσερα χρόνια είχε χαρεί εξακόσια σαράντα κορίτσια), ήταν δημοφιλής, και έπαιρνε μέρος σε όλες τις κοινωνικές δραστηριότητες. Αλλά, τώρα τελευταία, είχε ανακαλύψει πως και τα σπορ, και οι γυναίκες, και οι κοινωνικές δραστηριότητες ήταν μόνον υποκατάστατα. Στο βάθος, κάτι άλλο αναζητούσε. Αλλά τί ακριβώς;

Αυτό ήταν το πρόβλημα που πρόκειται να κουβεντιάσουν με τον Μπέρναρντ. Δηλαδή, στ' αλήθεια, ο διάλογος θα ήταν ελάχιστος, γιατί ο Χέλμχολτς ήταν, συνήθως, εκείνος που μιλούσε, και ο Μπέρναρντ εκείνος που άκουγε προσεκτικά.

Τρία χαριτωμένα κορίτσια, από το Γραφείο Προπαγάνδας Διά Συνθετικής Φωνής, τού ρίχτηκαν, καθώς βγήκε από το ασανσέρ.

«Χέλμχολτς, γλυκύτατε! Θέλεις να έρθεις μαζί μας, για ένα πιζ-νικ στις φυλλωσιές τού Έξιμουρ;».

Κόλλησαν επάνω του και δεν είχαν ξεκολλημό. Εκείνος κούνησε το κεφάλι του και προσπάθησε να τīs απωθήσει:

«Όχι! Όχι! Όχι!», είπε.

Τόν κοίταξαν ικετευτικά.

«Δεν θα καλέσουμε άλλον άνδρα. Μόνον εμείς οι τέσσερεις, γλυκά-γλυκά».

Ο Χέλμχολτς ήταν άτεγκτος.

«Αφήστε με ήσυχο», είπε. «Έχω δουλειά».

Κατάφερε ν' απαγκιστρωθεί, μα τα κορίτσια τόν πήραν το κατόπι, και μόνον όταν μπήκε στο ελικόπτερο τού Μπέρναρντ βρήκε την ησυχία του: «Γυναίκες!», μουρμούρισε, «Γυναίκες!».

«Ναι, δεν είναι φοβερός ο τρόπος που σου ρίχνονται;», είπε κι ο Μπέρναρντ υποκριτικά. Στο βάθος πολύ θα τού άρεσε να τόν κυνηγάνε και κείνον τα κορίτσια, όπως τον Χέλμχολτς.

Ξαφνικά, ένιωσε την ανάγκη να φωροϋπερηφανευθεί κι ο ίδιος, για κάποια κατάκτηση. «Θα πάρω τη Λενίνα Κράουν μαζί μου στο Νέο Μεξικό», είπε προσπαθώντας να δώσει έναν τόνο αδιαφορίας στη φωνή του.

«Μπα!», είπε ο Χέλμχολτς, χωρίς να δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. «Τούτες τις δυο τελευταίες εβδομάδες, συνέχισε, «έχω κόψει και τις επιτροπές και τα κορίτσια. Δεν ξέρεις τί σούσουρο γίνεται στο Κολλέγιο μ' αυτή μου τη στάση, αλλά σέ διαβεβαιώ πως αξίζει τον κόπο. Τα αποτελέσματα είναι παράξενα, πολύ παράξενα».

Άρχισε να τού τά αναπτύσσει.

«Ένα φυσικό ελάττωμα», εξήγησε, «οδηγεί, συχνά, σε μια πνευματική έξαρση. Αλλά, φαίνεται πως ισχύει και το αντίθετο: η πνευματική έξαρση δη-

μιουργεί μια ηθελιμένη τύφλωση και κόπωση προς τους εξωτερικούς παράγοντες, μια εκούσια απομόνωση, έναν επίπλαστο, στείρο ασκητισμό».

Όσο κράτησε η σύντομη πτήση, άλλο δεν είπανε. Μόνον, όταν φτάσανε στο διαμέρισμα του Μπέρνραντ, και ξαπλώθηκαν στις φουσωατές, λαστιχένιες πολυθρόνες, ο Χέλμχολτς συνέχισε:

«Ένωσες ποτέ, σαν να είχες κάτι μέσα σου που περιμένει μια ευκαιρία για να εξωτερικευθεί; Ένα είδος λανθάνουσας δύναμης που δεν χρησιμοποιείς; Να, σαν το νερό εκείνο, που ξεφεύγει από τις τουρμπίνες ενός φράγματος, και πάει και κυλάει, μονάχο του, σε κάποιον καταρράκτη».

«Εννοείς τα συναίσθηματα εκείνα που θα νοιώθαμε αν τα πράγματα είχαν άλλως πως;».

Ο Χέλμχολτς κούνησε το κεφάλι. «Όχι, εντελώς. Εννοώ κάποιο περιεργό αίσθημα που έχω κάθε τόσο, μια αίσθηση πως υπάρχει κάτι σημαντικό που έχω να πω, και που είμαι σε θέση να τό πω, κι όμως δεν ξέρω τί είναι... Αυτό εννοώ όταν λέω λανθάνουσα δύναμη... Ίσως, να μπορούσα να γράψω κάπως αλλιώς, ή να γράψω κάτι άλλο».

Έμεινε, για λίγο, σιωπηλός κι ύστερα συνέχισε: «... Βλέπεις, μπορώ και σκαρώνω φράσεις εύκολα — λόγια που σέ κάνουν να πετάγεσαι, σαν να καθόσουν, ξαφνικά, πάνω σε μια καρφίτσα. Και μοιάζουν, λοιπόν, τόσο καινούργια και ελκυστικά, ενώ από υπνοπαιδική άποψη είναι κοινότυπα. Αυτό, όμως, δεν φτάνει. Δεν είναι αρκετό να είναι οι φράσεις καλές, πρέπει και το αποτέλεσμα να είναι εξίσου άρτιο».

«Κι όμως, αυτά που γράφεις είναι σπουδαία. Χέλμχολτς».

«Για τη στενή τους περίμετρο, ναι, αλλά έχουν τόσο λίγη απήχηση. Δεν είναι αρκετά σπουδαία. Αισθάνομαι ότι θα μπορούσα να κάνω κάτι πολύ πιο σπουδαίο, κάτι πιο έντονο, κάτι πιο βίαιο αλλά τί; Υπάρχει τίποτα, ακόμα πιο σπουδαίο, που να πρέπει να ειπωθεί; Και πώς μπορείς να είσαι βίαιος για πράγματα, τα οποία σου έχουν προκαθορίσει; Τα λόγια είναι σαν τις υπεριώδεις ακτίνες. Αν τις χρησιμοποιήσεις κανονικά μπορούν να διαπεράσουν οτιδήποτε. Διαβάξεις και υφίστασαι μία διείσδυση. Θέλω να πω ότι προσπαθώ να διδάξω στους φοιτητές μας πώς να γράφουν διεισδυτικά. Αλλά ποιός ο λόγος να διαπεράσαι από ένα άρθρο σχετικά με τις Συλλογικές Χορωδίες, ή τις τελευταίες εξελίξεις στα όργανα παραγωγής συνθετικών αρωμάτων; Πώς μπορείς να προσδώσεις στα λόγια μια διεισδυτικότητα, σαν τις πιο ισχυρές ακτίνες "X", όταν γράφεις για τέτοια πράγματα; Μπορείς να λες κάτι για το τίποτα; Αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημα που προσπαθώ να λύσω».

«Σιωπή», είπε ξαφνικά ο Μπέρνραντ και σήκωσε το δάχτυλο. Στήσανε αφτί. «Νομίζω πως κάποιος είναι στην πόρτα», ψιθύρισε. Ο Χέλμχολτς σηκώ-

θηκε, διέσχισε το δωμάτιο στ' ακρόνυχια κι άνοιξε την πόρτα απότομα. Όχι, δεν ήταν κανείς εκεί.

«Μέ συγχωρείς», είπε ο Μπέρναρντ και αισθάνθηκε, ξαφνικά, ηλίθιος. «Ίσως τα νεύρα μου να είναι κάπως τεντωμένα. Όταν οι άνθρωποι σέ υποπεύονται, αρχίζεις να τούς υποπετεύσαι κι εσύ».

Πέρασε το χέρι μπρος στα μάτια του, αναστέναξε, και η φωνή του είχε ένα παράπονο. Προσπαθούσε να αυτοδικαιωθεί. «Αν ήξερες τί υπέρφερα τόρα τελευταία». είτε δακρύζοντας, και από μέσα του βγήκε όλη η καταπίεση που τόν βασάνιζε τόσον καιρό. «Ω, και να ΄ξερες!».

Ο Χέλμκολτς Γουάτσον τόν άκουγε κάπως ενοχλημένος. «Ο καιμένος ο Μπέρναρντ!», συλλογίστηκε αλλά, ταυτόχρονα, ένιωσε και κάποια ντροπή για τον φίλο του. Θα ευχότανε να ΄δειχνε ο Μπέρναρντ λίγη περισσότερη αξιοπρέπεια.

5

Δειλινό — ώρα οκτώ...

Τα μεγάφωνα στον πύργο τής Λέσχης τού Στοιζ Πότζες άρχισαν να αναγγέλλουν σ' έναν τόνο υπερανθρώπινο, πως κλείνιαν τα γήπεδα τού Γκολφ. Η Λενίνα και ο Χένρι τέλειωσαν το παιχνίδι τους και επέστρεψαν στο γλαμπ. Μαζριά, από τα λιβάδια τού Ιδρύματος Εσωτερικών και Εξωτερικών Εκκρίσεων ακουγόταν το μούγκρισμα χιλιάδων αγελάδων, που, με το γάλα τους και με τις ορμόνες τους, προμήθευαν τις απαραίτητες πρώτες ύλες για το μεγάλο εργοστάσιο τού Φάρνχαμ Ρόγιαλ.

Μέσα στο σούρουπο, πάντα ο βόμβος τών ελικοπτέρων που μετέφεραν τους παίχτες τού Γκολφ, τών ανωτέρων τάξεων. Κάθε δυόμιση λεπτά, ένα κουδούνισμα και κάτι σφυρίχτρες ανήγγελλαν την αναχώρηση ενός από τα ελαφρά μονόγραμμα τραίνα που μετέφεραν πίσω στην πόλη, από τα δικά τους γήπεδα, τους παίχτες τών κατωτέρων τάξεων.

Η Λενίνα και ο Χένρι μπήκαν στο ιδιόκτητο ελικοπτερο τους και ξεκίνησαν. Στα οκτακόσια πόδια ο Χένρι έκοψε ταχύτητα και έμειναν έτσι αιωρούμενοι για ένα-δύο λεπτά πάνω από το σκιασμένο τοπίο. Το δάσος Μπάρνχαμ Μπήτσες, ολόγιομο από οξείς, απλωνότανε σαν μια μεγάλη λίμνη σκοτεινιάς προς τη λαμπρή ακτή τού ουρανού τής Δύσης. Πέρα στον ορίζοντα, κατακόκκινες, έσβηναν οι τελευταίες ηλιαχτίδες, περνώντας από αποχρώσεις πορτο-

καλιές, κίτρινες, και αχνοπράσινες. Στον Βορρά, πέρα και πάνω απ' τα δέντρα, το εργοστάσιο Εσωτερικών και Εξωτερικών Εκκρίσεων άστραφτε με μια έντονη ηλεκτρική λάμψη στο κάθε παράθυρο τών είκοσι ορόφων του.

Κάτωθι τους ήταν τα κτήρια τού Γκολφ Κλαμπ: το μεγάλο υπόστεγο για τις χαμηλές κάστες και, χωρισμένα με έναν ψηλό τοίχο, τα μικρά οικήματα που ήταν αφιερωμένα στα μέλη τών τάξεων Άλφα και Βήτα.

Στις προσβάσεις προς τον σταθμό τού Ηλεκτρικού οι κατώτερες τάξεις συνωσιζόνταν σαν μυρμηγκιές. Κάτω από τον γυάλινο θόλο ένα μονόγραμμα τραινό ξεπετάχτηκε και, καθώς τό παρακολουθούσαν στη διαδρομή του, τό είδαν να προσπερνά τα μεγαλοπρεπή κτήρια τού Κρεματόριου τού Σλάου. Για λόγους ασφαλείας τών νυκτερινών πτήσεων, οι τέσσερεις πανύψηλες καμινάδες του ήταν ηλεκτροφωτισμένες και σηματοδοτημένες με κόκκινα φανάρια. Για όλους τους ιπταμένους ήταν ένα οδηγητικό ορόσημο.

«Γιατί αυτές οι καμινάδες έχουν μπαλκονάκια γύρω στην κορυφή τους;», ρώτησε η Λενίνα.

«Επανάκτηση φωσφόρου», είτε ο Χένρυ μονολογείζα. «Ανεβαίνοντας στην καμινάδα, τα αέρια περνάνε από τέσσερεις χωριστές καλλιέργειες. Παλαιότερα, το φώσφορο πήγαινε χαμένο κάθε που έκαιγαν κάποιο νεκρό. Τώρα, επανακυτουμε ενενήντα οκτώ τοις εκατό. Περισσότερο από ενάμιση κιλό σε κάθε πτόμα ενήλικου. Πράγμα που ανταποκρίνεται σε μια ποσότητα τετρακοσίων τόννων φωσφόρου τον χρόνο, μόνον για την Αγγλία».

Ο Χένρυ, τώρα, μιλούσε με χαρούμενη περηφάνια και χαιρότανε το επίτευγμα σαν να ήταν κάτι προσωπικό. «Είναι σπουδαίο να συλλογίζεται κανείς πως μπορούμε να είμαστε κοινωνικά χρήσιμοι ακόμα και μετά τον θάνατό μας, βοηθώντας τη φυτοκαλλιέργεια».

Στο μεταξύ, η Λενίνα είχε αποστρέψει τη ματιά της και κοίταγε κάτω, στον Σταθμό τού Ηλεκτρικού Μονόγραμμου Τραινού. «Σπουδαία», συμφώνησε. «Είναι, όμως, περίεργο πόσο οι Άλφα και οι Βήτα δεν κάνουν τα φυτά να μεγαλώνουν περισσότερο από τους μικρούς εκείνους Γάμα, Δέλτα και Έψιλον, εκεί κάτω».

«Όλοι οι άνθρωποι είναι φυσικοχημικά ίσοι», είτε ο Χένρυ. «Άλλωστε, ακόμα και οι Έψιλον προσφέρουν απαραίτητες υπηρεσίες».

«Ακόμη και ένας Έψιλον...».

Η Λενίνα, ξαφνικά, θυμήθηκε ένα περιστατικό από τα μικράτα της. Ήταν ακόμη κοριτσάκι, στο σχολείο. Κάποια νύχτα, ξύπνησε και, για πρώτη φορά, συνειδητοποίησε τον μηχανικό ψίθυρο που γλίστραγε, πάντα, μεσ' στον ύπνο της. Ναι, είδε, τώρα, ξανά, μπροστά της, κείνη τη φεγγαραχτίδα, και τη σειρά τών μικρών λευκών κρεβατιών, κι άκουσε, πάλι, την απαλή, απαλότατη φωνή

που έλεγε (Τα λόγια ξανάρχονταν αλησιμόνητα, ανεξάλειπτα ύστερα από τόσες νυκτερινές επαναλήψεις): «Ο καθένας εργάζεται για τον άλλον. Δεν μπορούμε να στερηθούμε κανέναν. Ακόμα και οι Έφιλον είναι χρήσιμοι. Δεν θα μπορούσαμε να ζήσουμε χωρίς τους Έφιλον. Ο καθένας εργάζεται για τον άλλον. Δεν μπορούμε να στερηθούμε κανέναν...».

Η Λενίνα θυμήθηκε τον πρώτο φόβο της, την πρώτη της κατάπληξη, και τα όσα συλλογιζότανε μέσα στην ημίωρη ξαγρύπνια της, κι ύστερα, με την επίδραση αυτών των ατέλειωτων επαναλήψεων, το ξαφνικό γαλήνεμα τού νου της, το απαλό, απαλώτατο, σταθερό βύθισμα μέσα στον ύπνο.

«Δεν θα τούς νοιάζει τους Έφιλον και πολύ, που είναι μόνον Έφιλον», είπε.

«Και, βέβαια, δεν τούς νοιάζει. Γιατί να τούς νοιάζει; Δεν έχουν επίγνωση πως θα μπορούσαν να είναι και τίποτε άλλο. Εμάς, βέβαια, θα μάς ένοιαζε, γιατί εμείς έχουμε υποστεί μια διαφορετική καλλιέργεια, και, άλλωστε, αρχίζουμε με μια διαφορετική κληρονομικότητα».

«Χαίρομαι που δεν είμαι Έφιλον», είπε η Λενίνα με απόλυτη πίστη.

«Μα, κι αν ήσουν Έφιλον, η προηγούμενη καλλιέργειά σου θα ήταν τέτοια, ώστε να μην ζηλεύεις που δεν είσαι Βήτα ή Άλφα».

Ανέπτυξε ταχύτητα και έβαλε πορεία για το Λονδίνο. Πίσω τους, στη Δύση, τα χρώματα, τα τριανταφυλλιά, τα πορτοκαλιά, έσβηναν ένα-ένα. Στο Ζενίθ, είχε απλωθεί ένα παχύ μαύρο σύννεφο. Καθώς πέταγαν πάνω από το κρεματόριο, το σκάφος κλυδωνίστηκε γιατί έπεσε σε μια στήλη θερμού αέρα που έβγαινε από τις καμινάδες, αλλά ξαναβρήκε την ισορροπία του σαν έφτασε σε ψυχρότερα στρώματα.

«Τί ευχάριστη αλλαγή!», είπε η Λενίνα ενθουσιασμένη.

Ο τόνος, όμως, στη φωνή τού Χένρυ ήταν, για μια στιγμή, μελαγχολικός. «Ξέρεις τί ήταν εκείνη η θερμή στήλη;», παρατήρησε. «Κάποιο ανθρώπινο ον που διαλυότανε, τελικά και τελεσίδικα, μεταβεβλημένο σε μια μάζα θερμού αερίου. Είμαι περίεργος, τί να 'ταν; Άνδρας, γυναίκα, τύπος Άλφα, τύπος Έφιλον;».

Αναστέναξε κι ύστερα έδωσε στη φωνή του έναν χαρούμενο τόνο. «Πάντως», συνώπισε, «για ένα πράγμα μπορούμε να είμαστε βέβαιοι. Όποιος κι αν ήταν, ήταν ευτυχής όσο ζούσε. Τώρα, όλοι είναι ευτυχείς».

«Ναι, τώρα, όλοι είναι ευτυχείς», είπε και η Λενίνα. Είχαν ακούσει αυτά τα λόγια να επαναλαμβάνονται εκατόν πενήντα φορές, κάθε νύχτα, επί δώδεκα ολόκληρα χρόνια.

Προσγειώθηκαν στην ταράτσα τής πολυκατοικίας με τους σαράντα ορόφους, όπου ζούσε ο Χένρυ, στη συνοικία τού Γουεστμίνστερ, και πήγαν κατ'

ευθείαν στην τραπεζαρία. Το δείπνο ήταν θαυμάσιο και η συντροφιά θορυβώδης και εύθυμη. Μαζί με τον καφέ σεβήσανε «σώμα». Η Λενίνα πήρε δυο χάπια τού μισού γραμμαρίου και ο Χένρυ τρία. Στις εννέα και είκοσι πήγαν απέναντι, στο καμπαρέ τού Αββαείου τού Γουεστμίνστερ, που μόλις είχε ανοίξει. Ήταν μια νύχτα ξάστερη χωρίς φεγγάρι, μα αστερόφωτη, αλλά ούτε η Λενίνα ούτε ο Χένρυ μπορούσαν να αντιληφθούν αυτή τη δυσάρεστη λεπτομέρεια, γιατί οι ηλεκτρικές επιγραφές απήθιζαν μέσα στη σκοτεινιά.

Ο ΚΑΛΒΙΝ ΣΤΟΠΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΚΑΞΙ ΣΕΞΟΦΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ

Από την πρόσοψη τού Αββαείου, τα γιγαντιαία ηλεκτρικά γραμμάτια λάμπανε ελγυστικά.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΙΟΤΕΡΟ ΑΡΩΜΑΤΟΡΓΑΝΟ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΟΛΕΣ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΝΘΕΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Μπήκαν στο Αββαείο. Ο αέρας μύριζε ζεστός και πηχτός: μάργαρο και κοκκινόξυλό. Στη θολωτή οροφή τής αίθουσας, το όργανο τής χρωματιζής μουσικής είχε ζωγραφίσει εκείνη τη στιγμή ένα τροπικό ηλιοβασιλέμα. Οι Δεκάξι Σεξοφωνίστες παίζανε έναν παλιό, δημοφιλή, σκοπό: «Δεν υπάρχει Μπουκάλα στον κόσμο σαν τη δική μου μικρή Μπουκαλίτσα».

Διακόσια ζευγάρια χορεύανε στο γυαλιστερό δάπεδο, και η Λενίνα και ο Χένρυ προστέθηκαν σ' αυτούς. Τα σεξόφωνα σκούζανε σαν μελωδικές γάτες στην πανσέληνο, και μουγκρίζανε, και ουρλιάζανε στις υψηλές νότες, σεληνιασμένα. Ναι, παίζανε οι δεκάξι σεξοφωνίστες, πλούσιοι με τη μεγάλη τους αρμονία, όλο και δυνατότερα, όλο και δυνατότερα, ώσπου στο τέλος, με μια κίνηση τού χεριού, ο μαέστρος άφησε να ξεχυθούν οι τελευταίες συντριπτικές νότες μιας μουσικής μρωμένης με αιθέρα, που έκανε τους μουσικούς του να εξαφανισθούν και να εκλείψουν. Τί ήταν αυτό; Ένας κεραυνός σε ντο ύψηση μεζζονα.

Και, τότε, μέσα στη σιωπή, μέσα στη σκοτεινιά, ακολούθησε μια σταδιακή μουσική απολύμανση. Ένα ντιμιουέντο που όλο και χαμψλώνε, από τέταρτο σε τέταρτο, και οδηγούσε σε μια αέρινη τονική συγχορδία (ενώ ο ρυθμός τών πέντε τετάρτων συνεχιζότανε στα μπάσα) και άλλαζε όλο τον χώρο σε μια σκοτεινιασμένη προσημονή. Και να τη, τώρα, η προσημονή: Τα φώτα προσφέρουν ένα ξαφνικό ηλιοχάριγμα, εκρηκτικό, και οι Δεκάξι μουσικοί ξεσπούν σ' ένα τραγούδι:

*Μποτιλίτσα, πάντα εσένα ζητούσα
 Μποτιλίτσα γιατί μι' έβγαλαν από μέσα σου;
 Ο ουρανός είναι γαλάζιος όταν είμαι στην μποτίλια μου,
 Κι ο καιρός είναι σπουδαίος όταν είμαι στην μποτίλια μου.
 Δεν υπάρχει μποτίλια στον κόσμο
 Σαν τη δική μου μποτιλίτσα, Πατριδούλα, πατριδίτσα!*

Χορεύοντας, με τους άλλους τετρακόσιους χορευτές, στον απέραντο χώρο τού Αββαείου τού Γουεστμίνστερ, η Λενίνα και ο Χένρυ βρισκονταν κιόλας σε έναν άλλο κόσμο. Τον ζεστό, πλούσιο, χρωματισμένο, απέραντα φιλικό κόσμο, που βλέπει κανείς σαν έχει πάρει μερικά γραμμάρια «σόμα». Όλοι γύρω μοιάζαν όμορφοι, διασκεδαστικοί, αγαθοί! «Μποτιλίτσα μου σένα πάντα ήθελα, σένα πάντα θέλω...». Αλλά η Λενίνα και ο Χένρυ είχαν εκείνο που ήθελαν. Ήσαν κιόλας, μέσα στη μποτίλια τους, εκεί που είχαν γεννηθεί. Ναι, τώρα, μαζί με τον ωραίο καιρό, με τον πάντα γαλάζιο ουρανό. Κι όταν, εξουθενωμένοι, οι Δεκάξι μουσικοί άφησαν τα σεξόφωνα τους και το μηχάνημα τής Συνθετικής Μουσικής μετέδιδε τις τελευταίες δημιουργίες Μαλθουσιανού αργού χορού, θα μπορούσαν να ήταν δυο δίδυμα έμβρυα που κολυμπούσαν στα ωραία κύματα τού μποτιλιαρισμένου ωκεανού τού αιματικού εκχυλίσματος.

«Καληνύχτα, αγαπητοί φίλοι. Καληνύχτα, αγαπητοί φίλοι». Στα μεγάφωνα η προσαγή ήταν καλυμμένη με μια γνήσια μουσική ευγένεια. «Καληνύχτα, αγαπητοί φίλοι...».

Υπάκουα, σαν όλους τους άλλους, η Λενίνα και ο Χένρυ έφυγαν από το κτήριο. Αλλά, παρ' όλο που τα καταθλιπτικά παρεμβλητικά παρωπετάσματα τών φωτεινών επιγραφών είχανε σβήσει, οι δυο νέοι άνθρωποι εξακολούθησαν, στην ευτυχία τους, να αγνοούνε τη νύχτα.

Μισή ώρα προτού σταματήσει ο χορός, είχαν πάρει μια δεύτερη δόση από «σόμα» και αυτή είχε υψώσει ένα αξεπέραστο τοίχος ανάμεσα στον νου τους και στο υπόλοιπο σύμπαν. Εξαρσιασμένοι διέσχισαν τον δρόμο, και εξαρσιασμένοι πήραν το ασανσέρ και έφτασαν στο δωμάτιο τού Χένρυ στον εικοστό όγδοο όροφο. Αλλά, όσο κι αν ένιωθε εξαρσιασμένη, και παρ' όλο που είχε πάρει και δεύτερο γραμμάριο «σόμα», η Λενίνα δεν παρέλειψε τις αντισυλληπτικές προφυλάξεις που πρόβλεπαν οι κανονισμοί. Χρόνια εντατικής υπνοπαιδείας από τα δώδεκα ως τα δεκαεπτά, και Μαλθουσιανές ασκήσεις, τρεις φορές την εβδομάδα, είχαν πια καταστήσει, γι' αυτήν, αυτές τις προφυλάξεις αυτόματες και αναπότρεπτες σαν κάθε άλλη της κίνηση.

«Τώρα που τό θυμήθηκα», είπε καθώς έβγαινε από το λουτρό, «η Φάννυ

Κράουν θέλει να μάθει πού βρήκες αυτή τη θαυμάσια φυσιογνωσία αντιυλληπτικών που μου χάρισες».

★ ★ ★

Κάθε δεκαπέντε, την Πέμπτη, ο Μπέρναρντ είχε υπηρεσία. Ύστερα από ένα δείπνο, στη λέσχη Αφρονιτέουμ (στην οποία και ο Χέλμολτς είχε πρόσφατα εκλεγεί βάσει του Κανόνα Δύο) άφησε τον φίλο του και φώναξε ένα αεροταξί στην ταράτσα και είπε στον οδηγό να τόν πετάξει μέχρι το Συλλογικό Ωδείο Φόρντσου. Το σκάφος ανέβηκε καμιά διακοσαριά μέτρα, έβαλε πλώρη ανατολικά, και, καθώς έστριψε, το Ωδείο φάνηκε μπροστά στα μάτια του Μπέρναρντ μεγαλόπρεπα ωραίο. Φωτισμένο με προβολείς, τριακόσια είκοσι μέτρα από το άσπρο συνθετικό τύπου μαρμάρου Καράρας, γυάλιζε σαν χιονισμένο μνημείο πάνω στο Λάντγκαϊητ Χιλ. Στις τέσσερεις γωνιές τής ταράτσας, όπου βρισκόνταν τα πεδία προσγειώσης τών ελικοπτέρων, ένα πελώριο Μί θύμιζε τη θεότητα τής εποχής, και από τα στόμια είκοσι τεσσάρων, πελώριων, χρυσών σαλπύγγων ακουγότανε μια επιβλητική Συνθετική Μουσική.

«Να πάρει ο διάβολος, άργησα», είπε ο Μπέρναρντ, καθώς κοίταξε τον Μπιγκ Χένρυ, το ρολόι του Ωδείου που ήταν για τους ανθρώπους, κείνου τού καιρού, το ίδιο σημαντικό όσο ήταν παλιότερα, κάποτε, το ρολόι, που τό λέγανε Μπιγκ Μπεν, στη Βουλή τών Κοινοτήτων. Και πράγματι, καθώς πλήρωνε τον οδηγό τού αεροταξί, ο Μπιγκ Χένρυ, το ρολόι χτύπησε, ταυτόχρονα, με όλες τις χρυσές του σάλπιγγες. Η ώρα ήταν εννέα, ο Μπέρναρντ έτρεξε στο ασανσέρ.

★ ★ ★

Το μεγάλο αμφιθέατρο, όπου οργάνωναν τον πανηγυρισμό τών ημερών που ήταν αφιερωμένες στη μνήμη τού προφήτη Χένρυ Φορντ, και τις μεγάλες Πολυασματικές συγκεντρώσεις, βρισκόταν στο ισόγειο τού κτηρίου. Πάνω απ' αυτό, εκατό σε κάθε πάτωμα, ήταν οι επτακόσιες αίθουσες που χρησιμοποιούσαν οι Ομάδες Αλληλεγγύης για τις δεκαπενθήμερες συγκεντρώσεις τους. Ο Μπέρναρντ κατέβηκε από τη ταράτσα στον τριακοστό τρίτο όροφο, έτρεξε στον διάδρομο, σιαμάτησε, για μια στιγμή, στήλωσε το κορμί του και μπήκε.

Ευτυχώς, καθώς διαπίστωσε, δεν ήταν ο τελευταίος. Τρεις από τις δέκα καρέκλες, που ήταν τοποθετημένες γύρω από το κυκλικό τραπέζι, έμειναν, ακόμα, αδειανές. Κάθισε στην πλησιέστερη, όσο πιο αθόρυβα μπορούσε, και ετοιμάστηκε να κοιτάξει τους άλλους καθυστερημένους με ύφος βλοσυρό, την ώρα που θα φτάνανε.

Το κορίτσι που καθόταν στ' αριστερά του γύρισε και τόν κοίταξε. «Τί έ-

παιξες σήμερα το απόγευμα; Γκολφ μετ' Εμποδίων ή Ηλεκτρομαγνητικό», ρώτησε.

Ο Μπέρναρντ την κοίταξε (Βρε! Βρε! Βρε! Ήταν η Μοργκάνα Ρόθσαιλντ) και κοκκινίζοντας από ντροπή, υποχρεώθηκε να παραδεχθεί πως δεν έπαιξε ούτε το ένα ούτε το άλλο. Η Μοργκάνα του 'ριξε μια έκπληκτη ματιά και ακολουθήσε μια ενοχλημένη σιωπή. Ύστερα, πιζαρισμένη, γύρισε στον νέο που καθόταν στ' αριστερά της, και που, καθώς φαίνεται, ήταν πιο φιλάθλος από τον Μπέρναρντ.

«Θραϊά, ξεκινάει η Αλληλεγγύη μας», σκέφθηκε ο Μπέρναρντ, και κάτι μέσα του, του 'λεγε, πως κι αυτή τη φορά ο εξόλασμος του θα ήταν μισερός. Κρίμα που δεν είχε φροντίσει να διαλέξει μια άλλη θέση, αντί να γλιστρήσει, γρήγορα-γρήγορα, στην πλησιέστερη καρέκλα! Μπορούσε να 'χει καθήσει ανάμεσα στη Φιφή Μπράντλο και την Τζοάννα Ντιζέλ. Κι αντί γι αυτό, ο ανόητος, είχε αράξει δίπλα στη Μοργκάνα! Ω αγία Μηχανή! Γυναίκα ήταν αυτή! Τα μαύρα ματοτσινόρα της ήταν ενομένα και δημιουργούσαν ένα πελώριο ματοτσινόρο που προσγειωνόταν, ακριβώς, πάνω απ' τη μύτη της. Στα δεξιά του ήταν η Κλάρα Ντέρντινγκ. Φυσικά, τα δικιά της ματοτσινόρα δεν ήταν σαν τής Μοργκάνας, αλλά, τί να πεις, παρωήταν ανεμοώδης. Ενώ η Φιφή και η Τζοάννα ήταν ό,τι έπρεπε: παχουλές, ξανθές, όχι πολύ μεγαλόσωμες. Η ευκαιρία, όμως, είχε πια χαθεί, γιατί κείνος ο αγροίκος, ο Τομ Καβαγκούτσι, είχε καθήσει ανάμεσά τους.

Τελευταία έφθασε η Σαροτζίνι Ένγκελς.

«Άργησες», είπε ο Ομαδάρχης ανστηρά. «Αυτό δεν πρέπει να επαναληφθεί».

Η Σαροτζίνι ζήτησε συγγνώμη και γλίστρησε στη θέση της, ανάμεσα στον Τζιμ Μποκανόφσκι και τον Χέρμπερτ Μπακούνιν. Η αλυσίδα, τώρα, ήταν συμπληρωμένη. Άνδρας, γυναίκα, άνδρας, γυναίκα, γύρω-γύρω στο τραπέζι, δέκα άτομα έτοιμα να γίνουν ένα, να συννευρεθούν, να συγκερασθούν, να συνενώσουν τις ατομικές τους υπάρξεις σ' ένα τελειότερο σύνολο.

Ο Ομαδάρχης σηκώθηκε, υποκλίθηκε και άνοιξε τον διακόπτη τής συνθετικής μουσικής. Ακούστηκε ο ακατάπαυστος ήχος τών τυμπάνων, και μια ανγχορδία από όργανα (ημπτυενστά και υπερέγχορδα) άρχισαν να παίζουν την πρώτη, σύντομη αλλά επιβλητική, μελωδία τής Φιλαλληλίας. Ξανά και ξανά, το ίδιο μοτίβο. Δεν ήταν, όμως, το αφτί που εισροφούσε αυτή τη μελωδία, ούτε το μυαλό. Ήταν ο αφαλός. Οι αρμονικές συγχορδίες έθιγαν, κυρίως, τα όργανα εκείνα τού κορμιού που δίψαγαν για κάποια απορρή και κατανόηση.

Στη μέση τού τραπέζιού ήταν ένα κύπελλο, το Κύπελλο τής Φιλαλληλίας.

Η ορχήστρα στα μεγάφωνα έπαιζε, τώρα, μια άλλη μελωδία:

*Ας τρέξουμε σαν το νερό
Στής ηδονής τον ποταμό,
Κι ένα ας γίνουμε κι οι δέκα,
Κάθε άνδρας και γυναίκα.*

Τα χάπια δίνανε και παίρνανε, τα τύμπανα χτυπούσανε, και τα σιθικά άρχιζαν να ξεχθούν τη μοναξιά τους και να λιώνουν. «Έλα φίλε μου, έλα φίλη — για φιλιά διψούν τα χείλη». Τα μάτια γυάλιζαν, τα μάγουλα ήταν ξαναμμένα, το φως τής παγκόσμιας καλοσύνης ξεχυνότανε στα λιωμένα σιθικά.

Ακόμα κι ο Μπέρναρντ άρχισε κάπως να λιώνει, κι όταν η Μοργκάνα Ρόθτσαϊλντ γύρισε και του γέλασε, έκανε το παν για να τής αντιγυρίσει το χαμόγελο. Αλλά κείνο το πελώριο, ενιαίο ματοτσίνερο, αλίμονο, ήταν πάντα εκεί. Δεν μπορούσε να τό αγνοήσει όσο κι αν προσπαθούσε. Ο εξιλασμός του δεν ήταν απόλυτος. Ίσως, αν καθόταν ανάμεσα στη Φιφή και στην Τζοάννα...

Το κύπελλο έκανε πάλι το γύρο του, κι ο Ομαδάρχης έκανε ένα σινιάλο:

*Εσ' είσαι γω, κι εγώ είσ' εσύ,
Και θα σέ πω σαν το κρασί!*

Όλες οι φωνές ήταν, τώρα, ξαναμμένες, κι ο Ομαδάρχης άπλωσε το χέρι, κι έκλεισε έναν διακόπτη, κι ακολούθησε μια βαθιά σιγή, η σιγή τής προσμονής, ο γαλβανισμός τού απώτερου πόθου. Μια φωνή ακούστηκε στα μεγάφωνα, μια βαθιά, δυνατή φωνή, πιο μουσική από οποιαδήποτε ανθρώπινη φωνή, πιο πλούσια, πιο ζεστή, γεμάτη αγάπη και προσμονή, και κατανόηση, μια θαυμάσια, μυστηριώδης, υπερφυσική φωνή που γέμιζε όλο τον χώρο. Από το ηλιακό πλέγμα τού καθενός, απλώθηκε η ψυχική ζεστασιά κι έφτασε ως τ' ακρόνυχα, και τα δάκρυα ανέβηκαν στα μάτια, κι οι καρδιές, και τα έντερα, έμοιαζαν να ξυπνούν σε μια νέα ύπαρξη, σε μια ανεξάρτητη ζωή*.

Κι έτσι, όταν ξανάρχισε να παίζει η μουσική, ήταν έτοιμοι, ενωμένοι, δεμένοι με το νήμα τής αγάπης. Σηκώθηκαν, κι άρχισαν να χορεύουν, και να κορδακίζονται, και να δερβισιάζονται, σαν να 'χαν ανακαλύψει μια καινούργια, υπέρτατη αλήθεια. Τα κύμβαλα χτυπούσαν, και τα τύμπανα χτυπούσαν,

* Σ.τ.Μ. Από σεβασμό στο θρησκευτικό συναίσθημα τής Ορθοδοξίας ο μεταφραστής προέβη σε μια απλούστευση τής παρωδίας μιας Χριστιανικής λειτουργίας, στην οποία ο προπολεμικός κιντισμός τού Άλντους Χάξλεϋ είχε κάπως υπερβεί την ευπρέπεια, στην οποία είναι εθιμμένο το σύγχρονο ελληνικό αναγνωστικό κοινό.

και τα μπάσι και τα τζίνια – όλα σ' έναν ξέφρενο πυρετό.

«'Αι! 'Αι! 'Αι!», στρίγγλιζε η Κλάρα Ντέρεντινγκ, σαν να τής κόβανε τον λαιμό.

Ο Μπέρναρντ αισθάνθηκε πως είχε φθάσει η ώρα να κάνει κι αυτός κάτι:

«'Αι! 'Αι! 'Αι!», φώναξε, χωρίς να νιώθει τίποτε απολύτως. Καμιά καινούργια αλήθεια δεν είχε ανακαλύψει και τίποτα το ιδιαίτερο δεν τον συγκινούσε, παρ' όλη τη μουσική, παρ' όλο τον ψυχικό κραδασμό, που γινόταν όλο και πιο έντονος γύρω του. Πάντως, άρχισε να κουνάει κι αυτός τα χέρια του, και να κραυγάζει σαν τους άλλους, κι όταν οι άλλοι άρχισαν να στριφογυρίζουν, και να χτυπάνε τα πόδια τους, και ν' αλληλοσπρώχνονται, σπρώχτηκε και κείνος για να μην φανεί πως υπολείπεται.

Γύρω-γύρω πήγαιναν τώρα, γύρω-γύρω-όλοι, με τα χέρια του ο καθένας στα πιανά του προηγούμενου. Γύρω-γύρω, και κάθε τόσο φώναζαν, και χτυπάγανε το δάπεδο στον ρυθμό τής μουσικής, και χτύπαγαν και με τις παλάμες τους, στον ίδιο ρυθμό, τα πιανά του μπροστινού τους. Δέκα ζευγάρια χέρια χτύπαγαν σαν να 'ταν ένα. Δέκα πιανά αντιλαλούσανε το χτύπημα. Κι όσο πιο γρήγορα έπαιζε η μουσική, τόσο πιο γρήγορα έπεφταν τα χέρια στους γοφούς. Και σε μια στιγμή, κάτι τυμπανισμοί φοβεροί και τρομεροί ανάγγειλαν πως η ώρα τού εξιλασμού είχε πια φθάσει, πως η ενοποίηση είχε, πλέον, απόλυτα επιτευχθεί, πως ήταν τώρα η στιγμή, η υπέρτατη στιγμή τού 'Οργκυ Πόργκυ:

*'Οργκυ-Πόργκυ, τα κορίτσια
'Οργκυ-Πόργκυ, και τ' αγόρια
'Οσες κότες και κοκόρια.*

*'Οργκυ-Πόργκυ, ζήτω η νιότη.
Πέσε πρώτος-πέσε πρώτη
Κι έξω κάθε στενοχώρι.*

Ξέφρενα έπαιζαν τα Τομ-Τομ, τα τύμπανα, τα τζίνια: Πέσε πρώτος-πέσε πρώτη- 'Οργκυ-Πόργκυ – ζήτω η νιότη...

Κι έτσι ως τραγούδαγαν, τα φώτα άρχισαν σιγά-σιγά να χαμηλώνουν. Να χαμηλώνουν και να γίνονται, ταυτόχρονα, πιο ζεστά, πιο πλούσια, πιο κοκκινωπά, ώσπου στο τέλος βρέθηκαν να χορεύουν μέσα στο υπέρυθρο λυκόφως όπου είχαν ανατραφεί, όπου είχαν εμφανισθεί, όπου είχαν, για πρώτη φορά, ζήσει τη ζωή: στο Θάλαμο Εμβρύων. 'Οργκυ-Πόργκυ, 'Οργκυ- Πόργκυ!

Η ατμόσφαιρα ήταν ερεθιστική στο έπακρο. Θύμιζε αιματικά εκχυλίσμα-

τα, θύμιζε εμβρυακή ανάπτυξη, θύμιζε κοινές ρίζες, κοινή προέλευση. Γι' αυτό και ο ρυθμός μεγάλωνε ακατάπαυστα, σαν να τούς άλεθε όλους μέσα στο ίδιο το γουδί: 'Οργκυ-Πόργκυ, 'Οργκυ-Πόργκυ!

'Αρχισε ο κύκλος να κουράζεται, να χάνει τη συνοχή του...

Γύρω ήταν κάτι καναπέδες, βαθουλοί...

'Οργκυ-Πόργκυ, 'Οργκυ-Πόργκυ, έλεγε τώρα η φωνή, πιο ερωτιάριχη, πιο παραινετική. Στο υπέρυθρο σούρουπο μια μεγάλη μαύρη περισσότερα, λες και πέταγε μ' ανοιχτά φτερά πάνω απ' τους χορευτές που, τώρα, πέφτανε, άλλοι πάνω στους καναπέδες, άλλοι ύπτιοι, κι άλλοι προηγείς, πάντα στον ρυθμό τής μουσικής.

«Δεν ήταν χάριμα; Δεν ήταν ασύλληπτο;», είπε η Φιφή Μπράντλο.

Στέκονταν, τώρα, πάνω στην ταράτσα, και ο Μπιγκ Χένρυ είχε αναγγείλει πως η ώρα ήταν έντεκα. Η νύχτα ήταν ζεστή και ήσυχη.

Η Φιφή κοίταξε τον Μπέρναρντ με μια έκφραση λαγνείας, αλλά μια λαγνεία στην οποία δεν υπήρχε κανένα ίχνος ερεθισμού ή εκνευρισμού, γιατί ο ερεθισμός σημαίνει ελλιπή ικανοποίηση. Ενώ εκείνη είχε τώρα στη μορφή της την ήρεμη έκσταση, που προσφέρει η πλήρης τελείωση. Όχι απλώς την ειρήνη τής έλλειψης ή τού κορεσμού, αλλά μιας ζωικής ισορροπίας, στην οποία όλες οι ενέργειες ισοζυγιάζονται και, ταυτόχρονα, αναπαύονται. Μια πλούσια, ηρεμιστική έκφραση ζωής. Η Συγκέντρωση Αλληλεγγύης, κάτι αφαιρούσε απ' τον καθένα αλλά κάτι προσέφερε. Κάτι στερούσε, αλλά με κάτι τό αντικαθιστούσε. Η Φιφή ένιωθε, τώρα, πλήρης, τέλεια, καλύτερη απ' ό,τι ήταν στ' αλήθεια.

«Δεν νομίζεις πως ήταν περίφημα;», επέμεινε και κοίταξε τον Μπέρναρντ με κείνα τα υπερφυσικά, λαμπερά μάτια της.

«Ναι, τό νομίζω», συμφώνησε ο Μπέρναρντ. Έλεγε ψέματα, γι' αυτό και γύρισε αλλού τη ματιά του.

Η μορφή τής κοπέλας είχε τόσο αλλάξει, από την πρόσκαιρη ευτυχία της, που έμοιαζε σαν να τόν κατηγορούσε, σαν να τού υπενθύμιζε, ειρωνικά, τη δική του περιθωριακή απομόνωση. Γιατί, στ' αλήθεια, εκείνος ήταν, τώρα, το ίδιο δυστυχής, όσο και τη στιγμή που άρχισε η Συγκέντρωση. Κι ακόμα πιο απομονωμένος, γιατί άλλο δεν ένιωθε από ένα μικρό κενό, έναν πεθαμένο κορεσμό. Ίσως, οι άλλοι να είχαν γίνει ένα. Αυτός, όμως, είχε παραμείνει μονάχος, ανεξιλέαστος, παντέρημος. Ακόμα και μέσα στην αγκαλιά τής Μοργκάνας, απελπιστικά απομονωμένος.

Από το υπέρυθρο λυκόφως έβγαινε, πάλι, στο φως το ηλεκτρικό, κι είχε

μια προσωπική επίγνωση της μοναξιάς του, που άγγιζε τα όρια της αγωνίας.

Ναι, ήταν πολύ δυστυχής, και τα λαμπερά μτια της Φιφής τού θύμιζαν πως, ίσως, το λάθος να ήταν αποκλειστικά δικό του.

«Ναι, ήταν περίφημα!», ξανάπε, μα το μόνο που θυμόταν ήταν εκείνο το ενιαίο ματοτσινόρο της Μοργκάνας καθώς έπεφτε πάνω της.

6

«Τί περίεργος άνθρωπος», συλλογίστηκε η Λενίνα.

«Παράξενος. Βλαμμένος».

Τόσο περίεργος, στ' αλήθεια, που, στις εβδομάδες που ακολούθησαν, άρχισε να αναρωτιέται, όλο και πιο συχνά, μήπως και θα 'πρεπε ν' αλλάξει γνώμη σχετικά με το ταξίδι στο Νέο Μεξικό με τον Μπέρναρντ Μαρξ, και, αντί γι' αυτό, να αποφασίσει να πάει στον Βόρειο Πόλο με τον Μπενίτο Χούβερ. Το κακό ήταν πως είχε, κιόλας, επισκεφθεί τον Βόρειο Πόλο. Είχε πάει εκεί με τον Τζωρτζ Έντζελ, το περασμένο καλοκαίρι και, ακόμα χειρότερο, τόν είχε βρει πολύ πληκτικό. Δεν υπήρχε καμιά ψυχαγωγία, και το ξενοδοχείο ήταν τόσο απελπιστικά παλιό — ούτε τηλεόραση στο δωμάτιο, ούτε αρωματικό όργανο, μια πληκτική μονάχα συνθετική μουσική, και κάτι στενόχωρα γήπεδα Σκουός, που δεν χωρούσαν τους διακόσιους πελάτες. Όχι, οπωσδήποτε δεν θα μπορούσε ν' αντακρίσει ξανά τον Βόρειο Πόλο. Άλλωστε, είχε πάει στην Αμερική μονάχα μια φορά, αλλά και, τότε, ελάχιστα τήν είχε γνωρίσει: ένα φτηνό γουήν-εντ, όλο-όλο, στη Νέα Υόρκη. Με ποιόν, στ' αλήθεια, είχε πάει; Με τον Ζαν-Ζακ Χαμπιμπούλά ή με τον Μποκανόφσκυ Τζόουνς; Δεν μπορούσε να θυμηθεί, ούτε και είχε και μεγάλη σημασία. Η ιδέα να πετάξει ξανά, δυτικά και μάλιστα για ολόκληρη εβδομάδα ήταν πολύ ελκυστική. Κι άλλωστε, τις τελευταίες τρεις μέρες κείνης της εβδομάδας θα τής περνούσαν στον Δρυμό, όπως αποκαλούσαν κείνη την παρθένα περιοχή. Από το Κέντρο όπου υπηρετούσε, πέντε-έξι άνθρωποι, όλοι-όλοι, είχαν επισκεφθεί, ως τώρα, έναν Δρυμό. Και, σαν καθηγητής της ψυχολογίας τύπου Άλφα-Συν, ο Μπέρναρντ ήταν από τους λίγους, ανάμεσα στις γνωριμίες της, που θα μπορούσε να επιτύχει μια άδεια. Για τη Λενίνα, η ευκαιρία ήταν μοναδική. Κι όμως, πά-λι, ήταν τόσο περίεργος ο χαρακτήρας τού Μπέρναρντ, ώστε δίσταζε να αποδεχθεί την πρόσκληση, κι έφτασε ως το σημείο να αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο να ξαναπάει στον Βόρειο Πόλο με τον παλιό της φίλο, τον Μπενίτο, που ήταν, τουλάχιστον, διασκεδαστικός. Ο Μπενίτο ήταν άνθρωπος σωστός. Ενώ ο Μπέρναρντ...

Η Φάννι, βέβαια, είχε βρει τη δικαιολογία για όλες αυτές του τις εκκεντρικότητες: «Είχανε, λέει, βάλει κατά λάθος αλκοόλ στο αιματικό εκχύλισμα, όταν τόν ανέτρεφαν σε κείνη την μποτίλια». Αλλά, ο Χένρυ, με τον οποίο είχε κουβεντιάσει το όλο θέμα, ένα βράδυ που ήταν μαζί στο κρεβάτι, παρομοίαζε τον καημένο τον Μπέρναρντ με ρινόκερο.

«Δεν μπορείς να μάθεις στον ρινόκερο παιχνίδια», εξήγησε, με το σύντομο και έντονα περιγραφικό ύφος του. «Και ορισμένοι άνδρες είναι σαν τους ρινόκερους. Δεν αντιδρούν σωστά στην προκαλλιέργεια. Οι κακόμοιροι! Ναι, ένας απ' αυτούς είναι και ο Μπέρναρντ. Ευτυχώς γι' αυτόν, είναι καλός στη δουλειά του, αλλιώς ο Διευθυντής ποτέ δεν θα τόν κρατούσε. Πάντως», πρόσθεσε παρηγορητικά, «νομίζω πως είναι ακίνδυνος».

Ναι, ακίνδυνος, σκέφθηκε η Λενίνα, αλλά, ταυτόχρονα, και ανησυχαστικός. Αυτή η μανία του, παραδείγματος χάριν, να κάνει όλες τις δουλειές του κρυφά. Πράγμα το οποίον σημαίνει πως δεν έκανε τίποτα, γιατί τί μπορεί να κάνει κανείς στα κρυφά; (Εκτός από το να κάνει έρωτα, μα αυτό μπορεί κανείς να τό κάνει όλη την ώρα). Ναι, στη σύγχρονη εποχή μας τί μπορεί κανείς να κάνει κρυφά από τους άλλους; Σχεδόν τίποτα. Εκείνο το πρώτο απόγευμα που βγήκανε μαζί πέρασαν σπουδαία. Η Λενίνα είχε προτείνει να πάνε να κολυμπήσουνε στο Κάουντρεν Κλαμπ τού Τόρκι, και μετά να δειπνήσουν στην Όξφορντ Γουίνιον. Αλλά, ο Μπέρναρντ είτε πως θα υπήρχε πολυκοσμία. Τότε η Λενίνα πρότεινε να παίξουν λίγο γκολφ στο Ηλεκτρομαγνητικό Γήπεδο τού Σαιντ Άντριους, αλλά και πάλι τίποτα. Ο Μπέρναρντ θεωρούσε το Ηλεκτρομαγνητικό Γκολφ χαμένο καιρό.

«Τότε, γιατί έχει κανείς καιρό στη διάθεσή του;», ρώτησε η Λενίνα έκπληκτη.

Φαίνεται πως είχε μια περίεργη θεωρία γι' αυτό ο κύριος Μπέρναρντ! Έλεγε πως μπορούσε κανείς να περάσει τον ελεύθερο χρόνο του με μια εκδρομή στην Περιοχή τών Λιμών. Ναι αυτό ακριβώς πρότεινε. Να προσγειωθούνε στην κορυφή τού Σκίντω, και να περπατήσουν καμιά-δυο ώρες στα μονοπάτια με τα θυμάρια.

«Ναι, μόνοι εσύ κι εγώ, Λενίνα», πρόσθεσε.

«Μα, Μπέρναρντ, μόνοι μας θα είμαστε ολόκληρη τη νύχτα».

Ο Μπέρναρντ κοκκίνισε και κοίταξε πέρα. «Εννώς μόνοι μας, για να κουβεντιάσουμε».

«Να κουβεντιάσουμε; Για τί πράγμα;».

Περίπατος, κουβέντα. Τί περίεργος τρόπος για να περάσει κανείς ένα ολόκληρο απόγευμα.

Στο τέλος τόν έπεισε, παρά τη θέλησή του, να πετάξουν μέχρι το Άμστερ-

νταμ για να δούνε τους Ημιτελικούς Αγώνες τού Πρωταθλήματος Πάλης Γυναικών Βαρέων Βαρών.

Ο Μπέρναρντ αναστέναξε. «Πάλι μέσα στο πλήθος, όπως πάντα». Όλο το απόγεμα ήταν βλοσυρός. Ούτε στους φίλους τής Λενίνας δέχτηκε να μιλήσει, και συνάντησαν πολλούς στο Άις Κρημ Σόμα Μπαρ (στα διαλείμματα τού αγώνα) και, παρ' όλη τη δυστυχία του, δεν δέχτηκε ούτε το παγωτό βατόμουρο με σιρόπι φρούτων και «σόμα» τού μισού γραμμαριού, που τόν πίεζε να πάρει. «Προτιμώ να είμαι αυτό που είμαι», έλεγε. «Όσο κακός κι αν είμαι. Παρά να είμαι κάποιος άλλος, μόνο και μόνο για να είμαι ευχάριστος».

«Η αγάπη είν' ένα χάπι. Παίρνει χάπι με αγάπη», είπε η Λενίνα μέσα από τον θησαυρό τών υπνοπαιδικών της γνώσεων.

Ο Μπέρναρντ έσπρωξε νευριασμένος το ποτήρι που τού πρόσφερε.

«Μην εξάπτεσαι», τού είπε εκείνη. «Θυμήσου: Μ' ένα γραμμαρίο κυβικό λημονείς κάθε κακό!».

«Ω, μα την Αγία Μηχανή, πάψε πια!», φώναξε.

Η Λενίνα σήκωσε τους ώμους. «Όταν θες να βλαστημήσεις πάρε χάπι να ηρεμήσεις», είπε με προσποιητή αξιοπρέπεια και ήπιε το ποτό της.

Καθώς πετάγανε πάνω από τη Μάγχη, στην επιστροφή, ο Μπέρναρντ σταμάτησε την έλικα και έμειναν αιωρούμενοι, καμιά εκατοστή πόδια πάνω από τα κύματα. Είχε σηκωθεί γαρμπής και ο ουρανός ήταν συννεφιασμένος.

«Κοίτα», είπε ο Μπέρναρντ επιτακτικά.

«Είναι φρικτό», είπε η Λενίνα και τραβήχτηκε από το παράθυρο. Μισούσε τούτο το αναστατωμένο κενό τής νύχτας, τους σκοτεινούς αφρούς τών κυμάτων που αναδεύονταν κάτω από τα πόδια τους, τη γλομή μορφή τού φεγγαριού, που έμοιαζε σαν χαμένο και κυνηγημένο ανάμεσα στα σύννεφα που γοργότεχαν. «Ας βάλουμε το ραδιόφωνο. Γρήγορα». Άπλωσε το χέρι στο κουμπί και διάλεξε στην τύχη έναν σταθμό.

*«Ο γαλάζιος ουρανός
Στην ψυχή τού καθενός.
Κι είν' γαλάζιοι οι ουρανοί μας
Στην ψυχή μας, στην ψυχή μας».*

τραγουδούσαν δεκαέξι φάλτσοι σεξοχορωδοί.

Ακούστηκε ένα κλικ κι ύστερα σιωπή. Ο Μπέρναρντ είχε κλείσει τον διακόπτη.

«Θέλω ν' αντικρίσω τη θάλασσα με ηρεμία», είπε. «Δεν μπορεί κανείς να χαρεί το θέαμα μ' αυτόν το διαβολεμένο θόρυβο».

«Μα, ήταν ωραίο τραγούδι, και μένα δεν μ' αρέσουν τα θεάματα».

«Ναι, αλλά εμένα μ' αρέσουν», επέμεινε ο Μπέρναρντ. «Όταν αντικριζώ τη φύση νιώθω...». Άρχισε να μιλάει αργά, ψάχνοντας για την κατάλληλη λέξη, μία-μία. «Ναι, πώς να τού τό πα. Όταν κοιτάω τη φύση, νομίζω πως είναι μια δική μου προέκταση. Ένα κομμάτι τού εαυτού μου, όχι κάποιου άλλου, όχι ένα κύτταρο, στο σώμα τού Συνόλου. Δεν νιώθεις κι εσύ έτσι, Λενίνα;».

Μα η Λενίνα είχε, τώρα, αρχίσει να κλαίει. «Είναι φρικτό, είναι τρομερό», έλεγε και ξανάλεγε. «Πώς τολμάς να μην θέλεις να είσαι κομμάτι τού Συνόλου; Στο κάτω-κάτω όλοι δουλεύουν για όλους. Δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς τους άλλους. Ακόμα και οι τύποι Έφιλον...».

«Ναι τό ξέρω», είπε κοροϊδευτικά ο Μπέρναρντ. «Ακόμα και οι τύποι Έφιλον είναι χρήσιμοι! Ακόμα κι εγώ είμαι χρήσιμος. Και να πάρει ο διάβολος θα 'θελα να μην είμαι!».

Η Λενίνα έμεινε κατάπληκτη από τη βλαστήμια. «Μπέρναρντ», φώναξε, κι η φωνή της προδίδε απελπισία. «Πώς μπορείς και λες τέτοια πράγματα;».

«Πώς μπορώ;», ρώτησε συλλογισμένος. «Το πρόβλημα δεν είναι πώς μπορώ. Το πρόβλημα, το μεγάλο, είναι πώς θα 'ταν τα πράγματα αν μπορούσα, αν ήμουνα ελεύθερος, αν δεν ήμουνα σκλαβωμένος από την ίδια την προκαλιέργεια που έχω υποστεί».

«Μπέρναρντ, λες τα φρικτότερα πράγματα».

«Λενίνα, δεν θα 'θελες να ήσουν ελεύθερη;»

«Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς. Είμαι ελεύθερη. Είμαι ελεύθερη να χαρώ τη ζωή μου όσο θέλω. Όλοι είμαστε ευτυχείς σήμερα».

Γέλασε.

«Ναι, όλοι είμαστε ευτυχείς σήμερα. Τό διδάσκουμε αυτό στα παιδιά από τα πέντε τους χρόνια. Αλλά δεν θα 'θελες να 'σαι ελεύθερη, ν' αναζητήσεις αλλού την ευτυχία, Λενίνα; Με τον δικό σου τρόπο, κι όχι με τον τρόπο τών άλλων;».

«Δεν καταλαβαίνω τί εννοείς», ξανάτε. Γύρισε και τόν κοίταξε. «Ω, — ας γυρίσουμε σπίτι, Μπέρναρντ. Δεν μ' αρέσει εδώ».

«Δεν σ' αρέσει να είσαι μαζί μου;».

«Και, βέβαια. Μπέρναρντ, αλλά εδώ είναι τόσο φρικτά».

«Κι εγώ που νόμιζα πως θα είμαστε πιο κοντά ο ένας στον άλλο, εδώ, αιωρούμενοι, ανάμεσα στη θάλασσα και στο φεγγάρι. Πως θα πλησιάζαμε καλύτερα ο ένας τον άλλο, αντί να συνωσιζόμαστε μέσα στο πλήθος, ή ακόμα και στην κάμαρά μου. Δεν τό καταλαβαίνεις αυτό;».

«Δεν καταλαβαίνω τίποτα», είπε σαν να προσπαθούσε με πείσμα να διατηρήσει τη στάση που είχε αποφασίσει να κρατήσει.

«Τίποτα. Και κείνο που δεν μπορώ να καταλάβω», συνέχισε σε άλλο τόνο,

«είναι γιατί, όταν σου ἔρχονται τέτοιες τρελές ιδέες δεν παίρνεις κανένα χάπι. Θα σέ κάνει αμέσως να τῆς ξεχάσεις. Κι αντὶ να αισθάνεσαι δυστυχῆς θα αισθάνεσαι ευτυχέστατος. Λίαν ευτυχέστατος», ξανάπε και χαμογέλασε. Στα μάτια της καθρεφτιζότανε μια ανησυχία, μα το χαμόγελό της εἶχε για σκοπὸ να τὸν παρασύρει σε ἓνα ελκυστικὰ ἠδονικὸ παιχνίδισμα.

Τὴν κοίταξε σιωπηλὸς κι ἡ μορφὴ του ἦταν συννεφιασμένη και ἀπόκοσμη. Τὴν κοίταξε κατὰματα κι ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ Λενίνα τράβηξε τα μάτια της, και γέλασε νευρικὰ, και προσπάθησε να βρεῖ κάτι να πει, και δεν ἔβρισκε. Ἡ σιωπὴ γινόταν ἀβάσταχτη.

Κάποτε ο Μπέρναρντ ξαναμίλησε, και ἡ φωνὴ του ἦταν λιγοστή και κουρασμένη. «Εντάξει», εἶπε, «πάμε πίσω». Ἐσπρωξε τον μοχλὸ και το ελικόπτερο ἀνέβηκε στα ουράνια. Στα τέσσερις χιλιάδες μέτρα ἔβαλε μπροστά τὴν ἑλικά, και για κάνα δυο λεπτά ἔμεινε, και πάλι, σιωπηλὸς. Ὑστερα, ξαφνικὰ, ἄρχισε να γελάει. Ἦταν περιέργο το γέλιο του, σκέφτηκε ἡ Λενίνα, ἀλλά, πάντως, ἦταν γέλιο.

«Αισθάνεσαι καλύτερα;», ρώτησε διστακτικὰ.

Αντὶ για ἄλλη ἀπάντηση σήκωσε το ἓνα χέρι του ἀπὸ τον μοχλὸ, τὴν ἀγκάλιασε κι ἄρχισε να παίζει με το στήθος της.

«Ὡ Αγία Μηχανή», σκέφτηκε ἡ Λενίνα, «ξαναβρήκε τον εαυτὸ του».

Ὑστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἦταν στην κάμαρά του. Ο Μπέρναρντ κατὰπτε τέσσερα χάπια ἀπανοτά, ἀνοίξε το ραδιόφωνο και τὴν τηλεόραση κι ἄρχισε να γδύνεται.

«Ὡραία περάσαμε χθες, δεν νομίζεις;», τὸν ρώτησε ἡ Λενίνα το ἐπόμενο ἀπόγευμα, ὅταν συναντηθῆκανε και πάλι στην ταράτσα.

Ο Μπέρναρντ ἔγνεψε καταφατικὰ. Μπήκανε στο αεροσκάφος και ἀπογειώθηκαν.

«Ὅλοι λένε πως εἶμαι πολὺ ανεμώδης τύπος», εἶπε ἡ Λενίνα καμαρώνοντας τις κνήμες της.

«Εἶσαι», συμφώνησε ο Μπέρναρντ, ἀλλά στα μάτια του καθρεφτίστηκε πόνος. («Σαν κομμάτι κρέας», σκεφτότανε).

Τὸν κοίταξε ἀνήσυχη. «Δεν μέ βρίσκεις λίγο παχουλὴ;».

Κούνησε το κεφάλι. Ὅσο πάχος χρειάζεται το κρέας, συλλογίστηκε.

«Νομίζεις ὅτι εἶμαι εντάξει σ' ὅλα;».

«Εἶσαι ἀφογη», εἶπε ο Μπέρναρντ, και μέσα του ξανάπε: «Τὴν ἔχουν μάθει να βλέπει τον εαυτὸ της ὅπως οἱ ἄλλοι τὸν θέλουν. Δεν τὴν μέλει που εἶναι κρέας».

Η Λενίνα χαμογέλασε θριαμβευτικά, αλλά η ικανοποίησή της δεν θα κρατούσε για πολύ.

«Κι όμως», συνέχισε ο Μπέρναρντ ύστερα από μια μικρή σιωπή. «Θα 'θελα να είχαν όλα τελειώσει κάπως διαφορετικά».

«Διαφορετικά;». Ήταν δυνατόν να υπάρχει καμιά άλλη κατάληξη;

«Δεν ήθελα να 'χουμε καταλήξει στο κρεβάτι», εξήγησε ο Μπέρναρντ.

Η Λενίνα έπεσε από τα σύννεφα.

«Έννοώ όχι, αμέσως, όχι, από την πρώτη κιόλας μέρα».

«Μα τότε τί...;».

Άρχισε να μιλάει τόσο ακατανόητα, να αραδιάζει τόσο επικίνδυνες ανοησίες, που η Λενίνα με κόπο έκλεισε όλους τους αγωγούς προς το μυαλό της, αλλά, πότε-πότε, δεν μπορούσε να μην συλλάβει τ' αψί της κάτι φράσεις. «...να, θα 'θελα να δοκιμάσω τί επίδραση θα είχε αν προσπαθούσα να αναστείλω το ορμέμφυτο». Τα λόγια του λες και άγγιξαν κάποιο μυστικό ελατήριο του εγκεφάλου της.

«Ποτέ μην αναβιάλλεις για αύριο την ηδονή που μπορείς να αποκτήσεις σήμερα», είπε σοβαρά.

«Ναι, τό ξέρω: διακόσιες επαναλήψεις, δυο φορές την εβδομάδα, από τα δεκατέσσερα έως τα δεκαέξι και μισό».

Η τρέλα του, λες και τόν είχε συνεπάρει. «Θέλω να νιώσω τί είναι πάθος», τόν άκουσε να λέει. «Θέλω να νιώσω κάτι έντονα».

«Όταν το άτομο αισθάνεται, το σύνολο υποφέρει», είπε η Λενίνα.

«Ε να μην υποφέρουμε και λίγο;».

«Μπέρναρντ!».

Αλλά ο Μπέρναρντ, πια, δεν είχε σταματημό.

«Στις ώρες εργασίας είμαστε ενήλικοι», συνέχισε. «Αλλά στους πόθους μας και στα αισθήματά μας παραμένουμε νήπια».

«“Αφετε τα παιδιά ελθείν προς εμέ”, έλεγαν κάποτε».

«Κι όμως μού πέρασε από τον νου», συνέχισε ο Μπέρναρντ, «ότι θα μπορούσε κανείς να είναι ενήλικος όλον τον καιρό».

«Δεν σέ καταλαβαίνω», είπε η Λενίνα αποφασιστικά.

«Τό ξέρω και γι' αυτό πέρασε στο κρεβάτι χθες μαζί, σαν νήπια. Αντί να φερθούμε σαν μεγάλοι και να περιμένουμε».

«Μα τό γλεντήσαμε», επέμεινε η Λενίνα. «Δεν ειν' έτσι;».

«Και, βέβαια, τό γλεντήσαμε», είπε, μα η φωνή του ήταν πένθιμη και η όψη του τόσο δυστυχισμένη, που η Λενίνα ένιωθε μάλλον ηττημένη. Μήπως τήν είχε βρει κάπως παχουλή, χθες βράδυ, στο κρεβάτι;

Κάποτε, αργότερα, η Λενίνα πήγε και βρήκε τη Φάννυ και τής τὰ ξεμολογήθηκε.

«Δεν σ' τὰ ἔλεγα;», εἶπε η Φάννυ. «Εἶναι ἐκεῖνο το αλκοόλ που έβαλαν κατά λάθος στο εκχύλισμα».

«Κι όμως», επέμεινε η Λενίνα, «μ' αφέσει. Έχει τόσο όμορφα χέρια, κι ο τρόπος που κουνάει τους ώμους του είναι τόσο ελκυστικός». Αναστέναξε: «Φτάνει, να μην φέρεται τόσο παράξενα».

Ο Μπέρναρντ σταμάτησε, για μια στιγμή, έξω από την πόρτα τού Διευθυντή, πήρε βαθιά αναπνοή, στηλώθηκε και προετοιμάστηκε για τα όσα ήταν σίγουρος πως θα αντιμετώπιζε: δυσαρέσκεια και απαρέσκεια. Χτύπησε και μπήκε:

«Έχω μια άδεια που θα ἔπρεπε να μονογράψετε, κύριε Διευθυντά», εἶπε, προσπαθώντας να δώσει στη φωνή του έναν όσο το δυνατό πιο αδιάφορο τόνο. Έβαλε το χαρτί πάνω στο γραφείο.

Ο Διευθυντής τόν κοίταξε περιέργα. Αλλά το έγγραφο είχε τη σφραγίδα τού Γραφείου τών Αρχόντων τού Κόσμου και την υπογραφή τού Μουσταφά Μοντ, μεγάλη, μαύρη, στο κάτω μέρος τής σελίδας. Όλα ήταν εντάξει. Ο Διευθυντής δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς. Έβαλε τα αρχικά του, δυο μικρούλκα γραμματάκια, σαν να γονάτιζε στα πόδια τού Μουσταφά Μοντ, και ήταν έτοιμος να επιστρέψει το έγγραφο όταν το μάτι του ανακάλυψε κάτι που δεν είχε προσέξει πριν.

«Στον Δρυμό τού Νέου Μεξικού!», εἶπε και ο τόνος του, καθώς κοίταγε τον Μπέρναρντ, προδίδε μια έντονη έκπληξη. Για τον Μπέρναρντ ήταν τόσο ανεξήγητη, που έμεινε κι ο ίδιος κατάπληκτος. Κοιτάχτηκαν σιωπηλοί. Ο Διευθυντής έγριρε πίσω στην καρέκλα του, συννεφιασμένος.

«Πώς πέρασε, κιόλας, ο καιρός;». Μιλούσε περισσότερο στον εαυτό του. «Είκοσι χρόνια, είκοσι πέντε; Θα πρέπει να ήμουνα τότε στην ηλικία σου...». Κοίταξε τον Μπέρναρντ, αναστέναξε και κούνησε το κεφάλι.

Ο Μπέρναρντ άρχισε να νιώθει άσχημα. Ένας άνθρωπος τόσο συντηρητικός, τόσο αυστηρά πειθαρχημένος, σαν τον Διευθυντή, και να κάνει τέτοια γκάφα! Ν' αφήσει τα συναισθήματά του να ξεχειλίσουν! Τού ερχότανε να κρούσει το πρόσωπό του στα χέρια, να τρέξει έξω από το δωμάτιο. Όχι ότι ο ίδιος έβρισκε πως ήταν απαράδεκτο να μιλούν οι άνθρωποι για το απύτερο παρελθόν τους. Ήταν κι αυτή μια από τις υπνοπαιδικές προκαταλήψεις, από τις οποίες ο ίδιος, έτσι τουλάχιστον νόμιζε, είχε απαλλαγεί. Εκείνο που τόν έκανε να νιώθει τόσο ντροπαλός ήταν πως ο άτεγκτος Δέλτα Έπιλον Πι Πι εἶ-

χε παρασυρθεί και είχε παραβεί τους κανόνες. Άραγε, ποιό να ήταν το εσωτερικό εκείνο κίνητρο που τον είχε σπρώξει σε μια τέτοια παράβαση; Ενοχλημένος, ο Μπέρναρντ προσπάθησε να αυτοπειθαρχηθεί και να ακούσει με προσοχή.

«Ναι, έκανα, τότε, την ίδια σκέψη με σένα», έλεγε τώρα ο Διευθυντής. «Ήθελα να ριξώ μια ματιά στους Άγριους. Πήρα μια άδεια για το Νέο Μεξικό και πήγα να περάσω εκεί τις θερινές διακοπές μου. Μαζί με το κορίτσι που είχα εκείνον τον καιρό. Ήταν τύπος Βήτα-πλην, και νομίζω (έκλεισε τα μάτια), ναι, νομίζω πως είχε ξανθά μαλλιά. Πάντως, ήταν πνευματικός τύπος. Ναι, πολύ ανεμώδης. Αυτό τό θυμάμαι. Έκανε σπουδαίο κρεβάτι. Λοιπόν που λες, πήγαμε εκεί και χαζέψαμε τους Άγριους και κάναμε και ιπασσία, τα γνωστά. Και, που λες, την τελευταία μέρα τήν έχασα. Είχαμε πάει με τ' άλογα σ' εκείνα τα φρικαλέα βουνά, και έκανε ζέστη, και η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική, κι ύστερα από το φαγητό γείραμε να κοιμηθούμε. ή τουλάχιστον έγειρα εγώ, και εκείνη, ποιός ξέρει, θα πήγε, φαίνεται, μόνη της περίπατο. Πάντως, όταν ξύπνησα δεν ήταν εκεί. Και, στο μεταξύ, ξέσπασε η μεγαλύτερη καταιγίδα που είδα στη ζωή μου. Άνοιξαν τα ουράνια, τραντάχτηκε η γη, τ' άλογα αφηνιάσανε, πήγαν να φύγουν, έτρεξα να τ' αιάσω, γλίστρησα, έπεσα και χτύπησα το γόνατό μου. Έψαχνα, συνέχεια, φώναζα τ' όνομά της — ούτε ίχνος τής κοπέλας. Και τότε σκέφτηκα μήπως είχε γυρίσει στο ξενοδοχείο, μόνη της, και πήρα τον δρόμο τής επιστροφής, κουτσαίνοντας. Το γόνατό μου μέ πονούσε αφόρητα, και είχα χάσει τα χάλια μου. Μού πήρε ώρες να διανύσω τη διαδρομή. Έφτασα στο ξενοδοχείο μετά τα μεσάνυχτα, μα δεν ήταν εκεί».

«Όχι δεν ήταν εκεί». Ξανάπε ο Διευθυντής και έμεινε πάλι, για λίγο σιωπηλός. «Τέλος πάντων», συνέχισε κάποτε. «Την επομένη αρχίσαμε την έρευνα αλλά δεν μπορέσαμε να τήν βρούμε. Ίσως να είχε πέσει σε κανένα γκρεμό, ή να τήν είχε φάει κανένα λιοντάρι, ποιός τό ξέρει! Πάντως, ήταν φοβερό. Μέ αναστάτωσε όσο δεν φαντάζεσαι, όσο δεν θα 'πρεπε, θα 'λεγα. Γιατί, στο κάτω-κάτω, ήταν ένα δυστύχημα που θα μπορούσε να συμβεί σ' οποιονδήποτε και το Κοινωνικό Σύνολο προχωρεί όσο κι αν τα επιμέρους ζύτταρα μεταβάλλονται».

Φαίνεται πως η υπνοπαιδική αυτή ρήση δεν του πρόσφερε μεγάλη ανακούφιση, γιατί κούνησε το κεφάλι ενοχλημένος και συνέχισε. «Καμιά φορά τήν βλέπω στον ύπνο μου», είπε με αργή φωνή. «Ονειρεύομαι πως μέ ξύπνησε, ξαφνικά, εκείνος ο κεραυνός και κοίταξα γύρω και δεν ήταν εκεί, και ψάχνω, και ψάχνω, στο όνειρό μου, ανάμεσα στα δένδρα να τήν βρω».

Πάλι έκλεισε τα μάτια χαμένος στις αναμνήσεις του.

«Θα πρέπει να υπέστητε μεγάλο κλονισμό», είπε ο Μπέρναρντ με φθόνο στη φωνή του.

Ακούγοντάς τον ο Διευθυντής τινάχτηκε, σαν να κατάλαβε το σφάλμα που είχε διαπράξει. Έριξε μια ματιά στον Μπέρναρντ, ύστερα τράβηξε τα μάτια του, αναποκοκκίνισε, τόν ξανακοίταξε κάπως ύποπτα, και προσπάθησε να ξαναβρεί την αυτοκυριαρχία του. «Μην φανταστείς», είπε. «πως είχα κανέναν ανήθικο δεσμό μ' εκείνο το κορίτσι. Όχι, δεν υπήρχε κανένας ερωτικός συναισθηματισμός, καμιά αμοιβαία πίστη. Οι σχέσεις μας ήταν σεξουαλικά υγιείς και ομαλές».

Τού επέστρεψε την άδεια.

«Δεν ξέρω γιατί σέ κούρασα μ' αυτή την άσχετη ανεκδοτολογία».

Ήταν φανερό πως δεν συγχωρούσε τον εαυτό του που είχε προδώσει το αισχρό μυστικό του, και τά 'βαλε με τον Μπέρναρντ για καλά. Στα μάτια του σπίθιζε, τώρα, η κακία.

«Θα ήθελα να επωφεληθώ αυτής τής ευκαιρίας, κύριε Μαρξ», είπε πομπικά, «για να σάς πληροφορήσω ότι δεν είμαι καθόλου ευχαριστημένος από τις αναφορές που λαμβάνω, σχετικά με τη συμπεριφορά σας, στις μη εργάσιμες ώρες. Ίσως, θα πείτε πως αυτό δεν μέ αφορά, κι όμως μέ αφορά. Δεν θέλω να βγάλει κακό όνομα το Κέντρο μας. Οι συνεργάτες μου πρέπει να είναι υπεράνω πάσης υποψίας, ιδίως τα στελέχη τών ανωτέρων τάξεων. Οι τύποι Άλφα έχουν έτσι καλλιεργηθεί ώστε να μην είναι υποχρεωτική γι' αυτούς η νηπιακή συναισθηματική συμπεριφορά, αλλά αυτός είναι ένας ακοιμη λόγος που τούς υποχρεώνει να σέβονται τους κανόνες. Είναι καθήκον τους να φέρονται σαν νήπια, έστω κι αν έχουν άλλες τάσεις. Τάσεις! Και γι' αυτό, κύριε Μαρξ, σάς προειδοποιώ».

Η φωνή τού Διευθυντή τρανταζόταν, τώρα, από οργή. Αλλά, μια οργή απρόσωπη και επιτακτική. Δεν ήταν ο ίδιος που εξέφραζε τη δυσαρέσκεία του, αλλά το Σύνολο που εκπροσωπούσε.

«Αν ακούσω ότι παρέβητε και πάλι τους υποχρεωτικούς κανόνες τής νηπιακής συμπεριφοράς στον αισθηματικό τομέα, θα ζητήσω τη μετάθεσή σας σε ένα Δευτερεύον Κέντρον. Ίσως στην Ισλανδία. Καλή σας μέρα».

Έστριψε την περιστροφική πολυθρόνα του, πήρε την πένα του κι άρχισε κάτι να γράφει.

«Αυτό, ας τού γίνει μάθημα», μουρμούρισε.

Μα είχε πέσει έξω.

Ο Μπέρναρντ βγήκε από το γραφείο με γοργό βηματισμό, και καθώς

βρόντηξε, πίσω του, την πόρτα ένωσε μια περηφάνια στη σκέψη πως είχε εμπλακεί σ' έναν αγώνα εναντίον της όλης τάξης των πραγμάτων. Άρχισε να μεθάει με τη συναίσθηση της ατομικής του σημασίας, της προσωπικής του αξίας. Ακόμα και η σκέψη πως θα τον κατεδίωκαν δεν τον φόβιζε. Τού έδινε θάρρος και όχι απελπισιά. Ένωθε αρκετά δυνατός ώστε ν' αντιμετωπίσει, και να υπερπηδήσει κάθε ατυχία — ακόμα και την Ισλανδία. Και η αυτοπεποίθησή του γινόταν όλο και ισχυρότερη, με τη σκέψη πως, στο κάτω-κάτω, ίσως και να μην χρειαζόταν ν' αντιμετωπίσει τίποτα. Δεν μετέθεταν τους ανθρώπους έτοι για ψύλλου πήδημα. Τα περί Ισλανδίας ήταν απλώς μια απειλή, αλλά μια απειλή εμπνευστική που τού 'δινε αισιοδοξία.

Διασχίζοντας τον διάδρομο, άρχισε να σφυρίζει. Το ίδιο βράδυ έδωσε μια ηρωική περιγραφή για τη συνάντησή του με τον Διευθυντή.

«Και τότε;», κατέληξε. «τόν διαβολόστειλα και βγήκα από το δωμάτιο. Κι αυτό ήταν όλο!».

Κοίταξε τον Χέλμχολτς Γουάτσον, περιμένοντας κάποια αντίδραση εκ μέρους του. Συμπάθεια, ενθάρρυνση, θαυμασμό. Αλλά, ο Χέλμχολτς καθόταν σιωπηλός, κοιτώντας το δάπεδο.

Αγαπούσε βέβαια τον Μπέρναρντ και τού ήταν ευγνώμων, γιατί ήταν ο μόνος άνθρωπος στον κύκλο των γνωριμιών του που μπορούσε να μιλήσει για θέματα τα οποία θεωρούσε σπουδαία. Αλλά υπήρχαν και πλευρές τού Μπέρναρντ που μισούσε. Αυτός ο κομπασμός, παραδείγματος χάριν, και οι κρίσεις απελπισίας που τον διαδέχονταν. Κι αυτή η φρικτή του συνήθεια να κομπάζει εκ των υστέρων και να κάνει τον έξυπνο όταν ήταν πλέον αργά. Τά μισούσε όλα αυτά, ακριβώς γιατί αγαπούσε τον Μπέρναρντ. Οι στιγμές κυλούσαν, ο Χέλμχολτς εξακολουθούσε να κοιτάει το δάπεδο, αμίλητος. Ξαφνικά, ο Μπέρναρντ κοκκίνισε κι έστρεψε το πρόσωπό του αλλού.

Το ταξίδι ήταν ομαλό. Ο Γαλάζιος Πύραυλος τού Ειρηνικού έφτασε στη Νέα Ορλεάνη δυόμιση λεπτά νωρίτερα, έχασε τέσσερα λεπτά σε έναν κυκλώνα πάνω από το Τέξας, βρήκε ένα ευνοϊκό στρώμα αέρος στο Γεωγραφικό Μήκος 95 Μοίρες Δυτικά, και προσγειώθηκε στη Σάντα Φε με σαράντα μόνον δευτερόλεπτα καθυστέρηση.

«Σαράντα δευτερόλεπτα σε μια πτήση εξήμιση ωρών δεν είναι και σπουδαίο πράγμα», είπε η Λενίνα.

Πέρασαν τη νύχτα στη Σάντα Φε. Το ξενοδοχείο ήταν περίφημο, πολύ καλύτερο, παραδείγματος χάριν, από κείνο το φοβερό Ωρόρα Μπόρα Πάλλας, όπου η Λενίνα τόσο είχε υποφέρει το προηγούμενο καλοκαίρι. Εμφιαλωμένος αέρας, τηλεόραση, βιμπρομασάζ, ραδιόφωνο, σωλήνωση καφεΐνης, ζεστά αντισυλληπτικά και οκτώ διαφορετικά είδη αρωμάτων σε κάθε κρεβατοκάμα-

ρα. Το μηχάνημα παραγωγής συνθετικής μουσικής έπαιξε, όταν μπήκαν στο χολ, και, γενικά, τίποτα δεν έλειπε. Μια αναζοίνωση, στο ασανσέρ, ανέφερε πως υπήρχαν εξήντα γήπεδα Συνθέτου Τένις, γύρω στο ξενοδοχείο, το οποίο διέθετε, επίσης, γήπεδα για Ηλεκτρομαγνητικό Γκολφ και για Γκολφ μετ' Εμποδίων.

«Μα είναι φανταστικό», φώναξε η Λενίνα. «μαζάρι να περνούσα εδώ, όλη μου τη ζωή. Για φαντάσου εξήντα γήπεδα τένις...».

«Δεν θα υπάρχει ούτε ένα στον Δρυμό», τήν προειδοποίησε ο Μπέρναρντ. «Ούτε αρώματα, ούτε τηλεόραση, ούτε καν ζεστό νερό. Αν νομίζεις πως δεν μπορείς να αντέξεις, καλύτερα να μείνεις εδώ, ώσπου να γυρίσω».

Η Λενίνα προσεβλήθη. «Και, βέβαια, μπορώ να αντέξω. Αν ενθουσιάστηκα που όλα, εδώ γύρω, είναι τόσο ωραία είναι γιατί: Πρόσδος ίσον Ομορφιά, ή μπας και δεν συμφωνείς;».

«Πώς να μην συμφωνήσω! Πεντακόσιες επαναλήψεις μια φορά την εβδομάδα από τα δεκατρία ως τα δεκαεπτά», μουρμούρισε ο Μπέρναρντ κουρασμένα, σαν να μιλούσε στον εαυτό του.

«Τί είπες;».

«Είπα, Πρόσδος ίσον Ομορφιά. Γι' αυτό και δεν πρέπει να έρθεις στον Δρυμό αν, πραγματικά, δεν τό επιθυμείς».

«Και βέβαια τό επιθυμώ».

«Εντάξει, λοιπόν», είπε ο Μπέρναρντ και ο τόνος του ήταν σχεδόν απειλητικός.

Η άδεια που είχαν μαζί τους έπρεπε να εγκριθεί από τον Έφορο του Δρυμού: έτσι βρέθηκαν στο γραφείο του το επόμενο πρωί. Ένας Νέγρος αχθοφόρος τύπου Έμφιλον-Συν τούς ανήγγειλε, και έγιναν αμέσως δεκτοί.

Ο Έφορος ήταν ένας ξανθός βραχυκεφαλικός τύπος Άλφα-Πλην. Κοντός, με πρόσωπο σαν φεγγάρι, πλατείς ώμους και βροντερή φωνή, κατάλληλη για τη μετάδοση Υπνοπαιδικής σοφίας.

Δεν ήταν μόνον πακτωλός άσχετων πληροφοριών, αλλά και σχετός καλών συμβουλών που κανείς δεν τού ζητούσε. Άπαξ και άρχιζε να μιλάει δεν είχε σταματημό.

«... πεντακόσιες εξήντα χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα διηρημένα σε τέσσερεις συγκεκριμένους Υποδρυμούς, περιβαλλομένους από ηλεκτροφόρα σφραματοπλέγματα υψηλής τάσης...».

Κείνη τη στιγμή ο Μπέρναρντ, χωρίς ειδικό λόγο, θυμήθηκε πως είχε αφήσει ανοιχτή τη βρύση της κολόνας, στο δωμάτιό του στο Λονδίνο.

«... παρεχομένου από τον υδροηλεκτρικό σταθμό τού Γκραν Κάνυον».

«Ώσπου να γυρίσω να κλείσω τη βρύση, θα μου έχει κοστίσει μια περιου-

σία», συλλογίστηκε ο Μπέρναρντ. Στο μυαλό του είδε τη βελόνα τού αυτόματου μετρητή της κολώνιας να γυρίζει γύρω-γύρω ασταμάτητα. «Καλύτερα να τηλεφωνήσω στον Χέλμχολτς Γουάτσον».

«... υπάρχουν πέντε χιλιάδες χιλιόμετρα συρματοπλέγματος φορτισμένου με εξήντα χιλιάδες βολτ».

«Τί λέτε!», είπε η Λενίνα ευγενικά, όχι γιατί παρακολουθούσε το τί έλεγε ο Έφορος αλλά γιατί, από τη δραματική πόζα που είχε πάρει, κατάλαβε πως έπρεπε να δείξει θαυμασμό. Μόλις ο Έφορος άρχισε να λαλάει, η Λενίνα, στα κρυφά, είχε καταπιεί μισό γραμμάριο «σόμα» κι έτσι, τώρα, μπορούσε να κάθεται ήρεμα, χωρίς να ακούει, χωρίς να σκέφτεται, με τα μεγάλα γαλάζια μάτια της καρφωμένα στο πρόσωπο τού Εφόρου και με μια τεχνητή προσήλωση στην έκφρασή της

«Αν θελήσει κανείς να δραπετεύσει, κεραινοβολείται μόλις αγγίξει το συρματοπλέγμα», είπε ο Έφορος πομπικά.

«Καιρός να δραπετεύσομε και μεις», συλλογίστηκε ο Μπέρναρντ και σηκώθηκε. Στο μυαλό του ήταν πάντα εκείνος ο μετρητής της κολώνιας που τού 'τρογε χωρίς λόγο τα λεφτά.

Ο Έφορος άπλωσε το δάχτυλο κατά τον Μπέρναρντ, απειλητικά. «Δεν μπορεί κανείς να δραπετεύσει», επανέλαβε.

Ο Μπέρναρντ σκέφτηκε πως ακόμα δεν τού είχε υπογράψει την άδεια και άρα δεν μπορούσε να φύγει. «Όσοι γεννιούνται στον Δρυμό, και θα πρέπει να θυμάσθε, καλή μου κυρία», πρόσθεσε με έναν, σχεδόν, χυδαίο ψίθυρο κοιτώντας τη Λενίνα και γελώντας αισχρά. «Και θα πρέπει να θυμάσθε πως στον Δρυμό τα παιδιά ακόμα γεννιούνται. Ναι, πράγματι, γεννιούνται, όσο αποκρουστικό κι αν σάς φαίνεται». Ήλιξε φαίνεται πως μ' αυτή την επιμονή του στο επαίσχυντο θέμα, θα 'κανε τη Λενίνα να κοκκινίσει, αλλά εκείνη χαμογέλασε με μια επίπλαστη κατανόηση και ξανάπε, «Καλέ, τί λέτε!».

Απογοητευμένος ο Έφορος, άρχισε πάλι από την αρχή.

«Εκείνοι που, επαναλαμβάνω, γεννιούνται στον Δρυμό, είναι προορισμένοι και να πεθάνουν εκεί».

«Προορισμένοι να πεθάνουν», σκέφτηκε ο Μπέρναρντ, μα κείνον άλλο τόν απασχολούσε: Ένα δεκάλιτρο κολώνιας το λεπτό, έξι λίρες την ώρα χαμένες...

Γέρνοντας μπροστά, ο Διευθυντής χτύπησε, με το χέρι, το τραπέζι: «Αν έρωτήσετε πόσοι άνθρωποι μένουν στον Δρυμό, θα σάς απαντήσω, ναι, θα σάς απαντήσω πως δεν ξέρω. Μπορώ μονάχα να μαντέψω».

«Μα τί λέτε! Μα τί λέτε».

«Ναι, ωραία μου νέα κυρία, αυτό λέγω».

Έξι επί είκοσι τέσσερα, συλλογίστηκε ο Μπέρναρντ. Όχι έξι επί τριάντα έξι, χλόμιασε, κι άρχισε να τρέμει από ανυπομονησία. Έπρεπε να ειδοποιήσει τον Χέλμχολτς.

Ο Έφορος, όμως, συνέχιζε τον μονόλογο, αμελλικτα:

«... σχεδόν εξήντα χιλιάδες Ινδιάνοι και μιγάδες... Άγριοι, ολότελα... ενίστε οι επιθεωρητές τούς επισκέπτονται... άλλως δεν έχουν ουδεμία επικοινωνία με τον πολιτισμένο κόσμο μας... διατηρούν ακόμα τα απεχθή τους ήθη και έθιμα... ακόμα και τον γάμο, αν ξέρετε τί είναι αυτό, ωραία, νέα μου κυρία. Ναι αναπτύσσουν οικογένειες και υφίστανται κάτι άλλες τερατώδεις προκαταλήψεις... χριστιανισμός, τοτεμισμός, λατρεία τών προγόνων... γλώσσες νεκρές, Ζούνι, Ισπανικά, Αταπασκάν... ζώα τρομερά, πούμας, σκαντζόχοιροι... μεταδοτικές ασθένειες... ιερείς... δηλητηριώδεις σαύρες...».

«Μα τί λέτε! Μα τί λέτε!».

Κάποτε κατάφεραν, επιτέλους, να φύγουν, και ο Μπέρναρντ έτρεξε στο τηλέφωνο γρήγορα, γρήγορα. Έπρεπε να προφθάσει... Τού χρειάστηκαν τρία λεπτά για να συνδεθεί με τον Χέλμχολτς Γουάτσον. «Στους άγριους βρισκόμαστε», παραπονέθηκε. «Ακούς, τρία λεπτά καθυστέρηση στην τηλεφωνική σύνδεση!».

«Πάρε ένα γραμμάριο “σόμα” να συνέλθεις», είπε η Λενίνα.

Αρνήθηκε. Προτίμησε ν’ αφήσει την οργή του να ξεχειλίσει. Κάποτε, πάντως, τόν συνδέσανε, και στο ακουστικό ήταν ο ίδιος ο Χέλμχολτς. Τού εξήγησε τί συνέβαινε και εκείνος τού υποσχέθηκε να πάει αμέσως να κλείσει τη βρούση. Ναι, αμέσως. Αλλά, μ’ αυτή την ευκαιρία, θα ήθελε να τόν πληροφορήσει τί είπε, δημοσίως, ο Διευθυντής χτες το βράδυ...

«Τί; Ψάχνει κάποιον για να μέ αντικαταστήσει;». Η φωνή τού Μπέρναρντ ήταν αγωνιώδης. «Όστε τό αποφάσισε, στ’ αλήθεια; Μήπως ανέφερε και την Ισλανδία; Ναι; Ω αγία Μηχανή! Ισλανδία». Κρέμασε το ακουστικό και στράφηκε προς τη Λενίνα. Η μορφή του ήταν γλομή, και η έκφρασή του τέλεια απελπισμένη.

«Τί συμβαίνει;», ρώτησε η Λενίνα.

«Τί να συμβαίνει;». Έπεσε, βαριά, σε μια καρέκλα. «Θα μέ στείλουν στην Ισλανδία».

Συχνά, στο παρελθόν, είχε αναρωτηθεί πώς ακριβώς θα ήταν να υφίσταται κανείς (χωρίς να έχει πάρει «σόμα» και βασιζόμενος μόνον στη δική του ανθεκτικότητα) κάποια μεγάλη δοκιμασία, έναν πόνο, μια καταδίκωξη. Καμιά φορά διψούσε ακόμα και για μια συντριβή. Μόλις πριν από μια εβδομάδα,

στο γραφείο του Διευθυντή, είχε φανταστεί τον εαυτό του να ανθίσταται θαρραλέα, και στωικά να υποφέρει, χωρίς να βγάλει λέξη. Οι απειλές του Διευθυντή του είχαν φέρει μια έξαρση, τόν είχαν κάνει να νιώθει μεγαλύτερος κι από την ίδια τη ζωή. Η αιτία, τώρα τό καταλάβαινε, ήταν πως δεν είχε πάρει αυτές τις απειλές στα σοβαρά. Δεν τού περνούσε από το μυαλό πως, αν έφτανε ο κόμπος στο χτένι, ο Διευθυντής θα πραγματοποιούσε την απειλή του. Τώρα, κατά πως δείχνανε τα πράγματα, ο Διευθυντής ήταν αποφασισμένος να τόν μεταθέσει και ο Μπέρναρντ άρχισε να νιώθει σαν να τόν είχαν χτυπήσει κατακούτελα. Πού η στωικότητα; Πού η τόλμη;

Τά βάλε, πρώτα, με τον εαυτό του (τί κτήνος που είμαι!). Ύστερα με τον Διευθυντή (τί αδιζία να μην τού δώσει μια τελευταία ευκαιρία να επανορθώσει το σφάλμα του). Τώρα πια ήταν αποφασισμένος να τό επανορθώσει. Ισλανδία: Ακούς να θέλουν να τόν μεταθέσουν στην Ισλανδία...

«Με το αύριο και το χτες, νιώθω πάντα σαν κεφτές», τού υπενθύμισε η Λενίνα. «Για να χαρώ τό σήμερα, για να χαρώ τό τώρα, παίρνω την παστίλια μου, μπονόρα-μπονόρα...».

Με τα πολλά τόν κατάρφερε να καταπιεί, απανωτά, τέσσερα χάπια «σόμα», και πριν περάσουν πέντε λεπτά, όλες οι ρίζες τού κακού και οι καρποί τού άγχους είχαν εκλείψει. Μονάχα το άνθος τού σήμερα λουλούδιζε μέσα του.

Από το θυρωρείο τού ανήγγειλαν πως κατ' εντολήν τού Εφόρου είχε φτάσει ένας φύλακας από τον Δρυμό, με το αεροπλάνο, και περίμενε στην ταράτσα τού ξενοδοχείου. Ανέβηκαν αμέσως. Ένας μυγάζ, με την πράσινη στολή τού τύπου Γάμα, τούς χαιρέτησε κι άρχισε να τούς απαγγέλλει το πρόγραμμα τής ημέρας.

Πρώτα, θα πετάγανε πάνω από καμιά δεκαριά πουέμπλος, για να πάρουν μια γενική εικόνα. κι ύστερα θα προσγειώνονταν για γεύμα στην πεδιάδα Μαλπαί. Ο Ξενώνας, εκεί, ήταν άνετος, και, κατά πάσαν πιθανότητα, πέρα, στο πουέμπλο, οι Άγριοι θα είχαν κάποιο θερινό Φεστιβάλ. Αυτός ήταν ο ιδανικός τόπος για την πρώτη διανυκτέρευση.

Μπήκανε στο αεροπλάνο και ξεκίνησαν. Δέκα λεπτά αργότερα, περνούσαν τα σύνορα που χώριζαν τον πολιτισμό από τον πρωτογονισμό. Βλέπανε το συρματοπλέγμα να απλώνεται, να σκαρφαλώνει στις πλαγιές, να κατεβαίνει στα ριζά, να διασχίζει αλυκές και έρημες αμμουδιές, να περνάει μέσα από δάση, να χάνεται μέσα στα μαβιά, βαθιά φαράγγια, να γλιστράει σε χειμάρρους και κορφές και υψίπεδα. Μια ίσια αμείλικτη γραμμή, γεωμετρικό σύμβολο τής θριαμβικής ανθρώπινης σκοπιμότητας. Και, τότε-τότε, εκεί που το ηλεκτροφόρο συρματοπλέγμα άγγιζε τη γη, ήταν ένα μωσαϊκό από άστρα

κόκκαλα, ή και κάτι ψοφίμια που, ακόμα, δεν είχαν ολότελα λιώσει: Ελάφια, ελαφίνες, ποιύμα, πελώριοι σκαντζόχοιροι, ή και κοράκια, που τά τραβούσε η μυρουδιά τών ψοφιμών. Σαν από μια μυστική δικαίωση τής μοίρας βρίσκανε πάνω στο σύρμα τον ίδιο τον θάνατο αντί να τραφούν απ' αυτόν.

«Ποτέ δεν τούς γίνεται μάθημα», έλεγε ο πιλότος δείχνοντας τα σκέλεθρα. «Ποτέ δεν θα διορθωθούν...». Ξέσπασε σε γέλιο πλατύ, σαν να ήταν προσωπική του νίκη όλα αυτά τα ηλεκτροσκοτωμένα ζωντανά, που είχαν αποπειραθεί να περάσουν τα σύνορα.

Γέλαγε κι ο Μπέρναρντ. Ύστερα από δυο γραμμάρια «σόμα» που είχε πάρει ήταν σε θέση να εκτιμήσει το αστείο. Γέλαγε, κι ύστερα, ξαφνικά, αποκοιμήθηκε, και έτσι στον ύπνο του συνέχισε το μεγάλο ταξίδι: Τάος, Τεζούκε, Νάμπε, Πίκουρις, Ποτζόακε, Σία, Κοτσιίτι, Λαγκούνα, Άκομα, Μέσα, Ζούνι, Τσιμπόλα, Όγιο Καλιέντε. Όλα τά πέρασε στον ύπνο του και, ξαφνικά, ξύπνησε και είδε πως το αεροσκάφος είχε προσγειωθεί, και η Λενίνα μετέφερε τις αποσκευές σε ένα μικρό τετράγωνο σπίτι, και ο μπάς οδηγός τους συνομιλούσε, σε μια γλώσσα ακατάληπτη, με ένα νεαρό Ινδιάνο.

«Φτιάσαμε στο Μαλταί», εξήγησε ο πιλότος, καθώς έβγαινε ο Μπέρναρντ. «Αυτό είναι ο Ξενώνας και, καθώς μου λένε, υπάρχει χορός το βράδυ στο Πουέμπλο. Θα σάς πάει εκεί ελόγου του». Έδειξε τον βλοσυρό, νεαρό Άγριο. «Θα 'χει πλάκα, φαντάζομαι». Χαμογέλασε. «Ότι κι αν κάνουν αυτοί έχει μεγάλη πλάκα».

Μπήκε στο αεροσκάφος και άναψε τη μηχανή.

«Θα γυρίσω αύριο. Πάντως, μείνετε ήσυχη», είπε στη Λενίνα. «Είναι απόλυτα εξημερωμένοι. Οι Άγριοι δεν μπορούν να σάς κάνουν κανένα κακό. Έχουνε φάει αρακετές βόμβες αερίων και έμαθαν να μην σηκώνουνε κεφάλι, γιατί εμείς δεν παίζουμε». Γελώντας πάντα, άναψε τη μηχανή του ελικόπτερου, έβαλε ταχύτητα και χάθηκε στους αιθέρες.

7

Το υψίπεδο ήταν σαν καράβι ξυλάρμενο, σε μια θάλασσα από αχνοκίτρινη σκόνη. Τα φαράγγια και από τις δυο μεριές ήταν απότομα και, κάτω από τη μια στην άλλη άκρη τής πεδιάδας, υπήρχε μια πράσινη ζώνη, ο ποταμός και τα χωράφια. Στην πρόνμη τού λίθινου αυτού καραβιού, καταμεσής στο φαράγγι, και σχεδόν σαν τμήμα του, σαν κομμάτι που 'χει φυτρώσει πάνω στον γυμνό βράχο, ήταν το πουέμπλο τού Μαλταί.

Το χωριό ήταν χτισμένο σε διαφορετικά στρώματα, κλιμακωτά, και ο κάθε όροφος ήταν μικρότερος από τον άλλον, και τα ψηλά σπίτια υψώνονταν, σαν χαρακωμένες, κόλουμες πυραμίδες, ως τον γλαυκό ουρανό. Στον περιγύρο υπήρχε μια ομάδα από χαμόσπιτα, ένα συνονθύλευμα από τοίχους, και από τις τρεις πλευρές τα φαράγγια πέφτανε ίσια ως την πεδιάδα. Εδώ κι εκεί λίγος καπνός έβγαινε από τις καμινάδες, υψωνότανε κατακόρυφα και διαλυότανε μέσα στην άπνοια.

«Περίεργο», είπε η Λενίνα. «Πολύ περίεργο». Αυτή ήταν η λέξη που χρησιμοποιούσε πάντα όταν κάτι δεν τής άρεσε. «Δεν μ' αρέσει. Ούτε κι αυτός μ' αρέσει». Έδειξε τον Ινδιάνο που τούς οδηγούσε στο πουέμπλο. Φαίνεται πως η αντιπάθεια ήταν αμοιβαία. Η ίδια η πλάτη τού ανθρώπου, καθώς περπατούσε μπροστά τους, έμοιαζε εχθρική, γεμάτη περιφρόνηση.

«Και μέσα σ' όλα», συνέχισε η Λενίνα χαμηλώνοντας τη φωνή της, «βρομάλει».

Ο Μπέρναρντ δεν προσπάθησε να τήν αντικρούσει. Προχώρησαν σιωπηλοί.

Ξαφνικά, ο αέρας τραντάχτηκε, σαν την καρδιά που επανακτά τον ρυθμό της και στέλνει το αίμα στις φλέβες. Κει πάνω, στο Μαλπαί, χτυπούσαν τα τύμπανα. Χωρίς να τό θέλουν, τα πόδια τους ακολούθησαν τον ρυθμό των τυμπάνων, κι άρχισαν έναν βηματισμό πιο γοργό. Το μονοπάτι τούς οδηγούσε στα πόδια τού γκρεμού. Το πελώριο πέτρινο καράβι υψωνόταν μπροστά τους, τρακόσια πόδια ολόκληρα ως τις μπουκαπόρτες.

«Καλύτερα να 'χαμε φέρει μαζί μας το αεροσκάφος», είπε η Λενίνα, κοιτώντας καχύποπτα τον γρανίτινο όγκο που πυργωνότανε πάνωθ' τους. «Μισώ το περπάτημα. Κι άλλωστε, αισθάνεται κανείς τόσο μικρός όταν βρίσκεται στους πρόποδες ενός λόφου».

Περπάτησαν μέσα στο σπασμένο, πάντα, φαράγγι, πήραν μια στροφή, κι εκεί, σε ένα ρέμα φαγωμένο από τους καταρράκτες, άρχισε η ανάβαση. Ο ανήφορος ήταν απότομος, και γυρόφερνε το βάραθρο σαν μαϊάνδρος. Τα τύμπανα πότε δεν ακούγονταν καθόλου και πότε έμοιαζαν να είναι ένα μέτρο μακριά.

Μισοδρομής, ένας αετός πέταξε τόσο κοντά τους, που ο αέρας τούς χτύπησε απότομα στο πρόσωπο. Σε μια ρωγμή τού βράχου ήταν ένας σωρός από κόκκαλα. Ναι, πράγματι, όλα ήταν καταθλιπτικά περίεργα, και ο Ινδιάνος μύριζε όλο και περισσότερο. Κάποια στιγμή, βγήκαν απ' το φαράγγι στο φως τού ήλιου, σε ένα ίσιο πέτρινο υψίπεδο.

«Σαν τον αεροσταθμό τού Τσάρινγκ Κρος», είπε η Λενίνα, αλλά δεν είχε τον καιρό ν' απολαύσει αυτή την καθησυχαστική ομοιότητα. Ακούστηκε ένας

αχνός θόρυβος γυμνών ποδιών, και δυο Ινδιάνοι ήρθαν τρέχοντας από το μονοπάτι. Ήσαν γυμνοί, από τον λαιμό ως τον αφαλό, και τα ηλιοψημένα κορμιά τους ήταν ζωγραφισμένα με άσπρες γραμμές («σαν γήπεδα τού τένις», εξηγούσε, αργότερα η Λενίνα), και οι μορφές τους είχαν καταστεί απρόσωπες με τα τόσα χρώματα που τίς σκέπαζαν, μαύρα, βυσσινιά και κίτρινα. Τα μαύρα μαλλιά τους ήταν πλεγμένα σε κοτσίδες, δεμένες με γούνα αλεπούς και κόκκινη φανέλα. Ολόκληρη συστοιχία από φτερά γάλων κατέβαινε από τους ώμους τους, και πελώρια διαδήματα από φτερά κοσμούσαν πομπικά την κεφαλή τους. Σε κάθε βήμα που έκαναν, ακουγόταν η κλαγγή των ασημένιων τους βραχιολιών και τα βαριά περιδέριμα από κόκκαλο και από όστρακο χελώνας. Σίμωσαν, χωρίς να μιλήσουν, γοργοπερπατώντας με τα μοκασίνια τους που ήταν από ελαφρόδερμα. Ο ένας κραδαινε μια βούρτσα από φτερά κι ο άλλος κρατούσε, με τα χέρια ανοιχτά, κάτι που από μακριά έμοιαζε σαν τρία-τέσσερα κομμάτια από χοντρό σκοινί. Μα ένα από τα κομμάτια άρχισε να ασπαίρει, και τότε η Λενίνα κατάλαβε πως δεν ήταν σκοινιά αλλά φίδια.

Οι άνθρωποι σίμωναν και τήν κοίταγαν με τα μαύρα μάτια τους, χωρίς να δείχνουν κανένα σημείο αναγνώρισης, ούτε την παραμικρή ένδειξη πως τήν είχαν δει ή πως είχαν επίγνωση τής παρουσίας της. Το φίδι που σπαστάραγε είχε τώρα αποκοιμηθεί μαζί με τ' άλλα τρία. Οι άνθρωποι προσπέρασαν.

«Δεν μ' αρέσει», είπε η Λενίνα. «Δεν μ' αρέσει καθόλου».

Και, φυσικά, δεν τής άρεσαν καθόλου, ούτε κι όλα τ' άλλα που τήν περιέμεναν στην είσοδο τού πουέμπλο, όπου ο οδηγός τούς άφησε για λίγο, ενώ ο ίδιος πήγε μέσα να πάρει οδηγίες. Βρόμα, σκουπίδια, σκόνη, σκυλιά, μύγες· στο πρόσωπό της χαράχτηκε ένας μορφασμός αηδίας κι έφερε το μαντίλι στη μύτη της.

«Πώς μπορούν να ζουν έτσι;», ξέσπασε, κάποια στιγμή, με μια φωνή που ήταν οργή μαζί και άρνηση να πιστέψει τα όσα έβλεπε («Όχι, δεν ήταν δυνατόν!», έλεγε ο νους της).

Ο Μπέρναρντ σήκωσε τους ώμους στωικά «Ό,τι και να πεις έτσι ζούνε πέντε έως έξι χιλιάδες χρόνια, τώρα. Φαντάζομαι λοιπόν, ότι θα έχουν, πια, συνηθίσει».

«Ναι, μα: Είναι όρος ιερός — Να 'σαι πάντα καθαρός!», επέμεινε η Λενίνα.

«Καλά, καλά», είπε ο Μπέρναρντ. Τό ξέρω: Ασηψία, ασηψία. Τί μεγάλη ευτυχία!». (Ήταν το δεύτερο υπνοπαιδικό μάθημα στοιχειώδους υγιεινής). «Οι άνθρωποι αυτοί, όμως, δεν έχουν ποτέ ακούσει για την αγία Μηχανή, άρα δεν είναι πολιτισμένοι. Τί ωφελεί λοιπόν...».

«Ω», φώναξε η Λενίνα και τόν άρπαξε από το μπράτσο, «Κοίτα!».

Ένας, σχεδόν ολόγυμνος, Ινδιάνος κατέβηκε αργά την ανεμόσκαλα ενός γειτονικού σπιτιού που οδηγούσε από την ταράτσα του πρώτου ορόφου στο ισόγειο, σκαλί-σκαλί, με την τρεμάμενη προσοχή τών γερατειών. Το πρόσωπό του ήταν βαθιά ρυτιδωμένο και μαυρισμένο, σαν οψιανή μάσκα. Το ξεδοντιασμένο στόμα του είχε τραβηχτεί κατά μέσα, και στις γωνιές τών χειλιών, και στο πηγούνι, φύτρωναν γένεια μακριά, που γυάλιζαν, ολόλευκα, πάνω στη σκούρα επιδερμίδα. Τα μακριά, αφρόντιστα μαλλιά του κρέμονταν σαν γκρίζοι θύσανοι, γύρω στο πρόσωπό του. Το κορμί του ήταν τσακισμένο, κοκκαλιάριζο, άσπαρχο. Και κατέβαινε την ανεμόσκαλα, σταματώντας σε κάθε σκαλί, πριν αποπειραθεί να δοκιμάσει το επόμενο.

«Τί του συμβαίνει», ψιθύρισε η Λενίνα και τα μάτια της ήταν ορθάνοιχτα από φρίκη και κατάπληξη.

«Είναι γέρος, αυτό είναι όλο», αποκρίθηκε ο Μπέρναρντ. Προσπάθησε να προσδώσει μια αδιαφορία στη φωνή του αλλά στο βάθος ήταν το ίδιο ξαφνιασμένος.

«Γέρος;», επανέλαβε η Λενίνα. «Μα και ο Διευθυντής μας είναι γέρος κι ένα σωρό κόσμος γύρω μας είναι γέροι, αλλά δεν είναι σαν κι αυτόν».

«Αυτό οφείλεται στο ότι εμείς δεν τούς επιτρέπομε να είναι σαν κι αυτόν. Τούς προφυλάσσομε από τις ασθένειες. Διατηρούμε τις ενδοεγκρίσεις τους τεχνητά ισορροπημένες, σε ένα ισοζύγισμα νεότητας. Δεν επιτρέπομε την αναλογία ασβεστίου και μαγνησίου να πέφτει κάτω από τη στάθμη τής ηλικίας τών τριάντα ετών. Τούς κάνομε μεταγγίσεις νεανικού αίματος. Διατηρούμε τον μεταβολισμό τους συνεχώς ενισχυμένο. Και έτσι είναι, λοιπόν, φυσικό να μην μοιάζουν μ' αυτό τον γέρο. Άλλωστε, οι περισσότεροι απ' αυτούς πεθαίνουν πριν φτάσουν στην ηλικία αυτού τού άθλιου πλάσματος. Διατρέχουν μια διαδρομή νεότητας, ανενόχλητη, ως τα εξήντα, και ύστερα, κρακ, απότομα, το τέλος!».

Μα η Λενίνα, πια, δεν άκουγε. Η προσοχή της ήταν προσηλωμένη στον γέρο, που αργά-αργά κατέβαινε την ανεμόσκαλα, ώσπου τα πόδια του αγγίξανε το χώμα. Πύρισε και τήν κοίταξε, και στις βαθουλωμένες κόγχες τα μάτια του λάμπανε περίεργα. Τήν κοίταξε, μια ολόκληρη στιγμή, ανέκφραστα, χωρίς καμιά έκπληξη, σαν να μην υπήρχε, καν, μέσα στον χώρο. Ύστερα, αργά, καμπουριασμένος, ο γέρος τούς προσπέρασε, κοιτσαίνοντας, και χάρηκε.

«Μα είναι φρικτό», ψιθύρισε η Λενίνα, «είναι φοβερό. Δεν θα 'πρεπε να έχουμε έρθει εδώ». Έψαξε στην τσέπη της να βρει καμιά ταμπλέτα «σόμα», μα ανακάλυψε πως, από κάποια ασυγχώρητη αφηρημάδα, είχε αφήσει το φιαλίδιο στον Ξενώνα. Ο Μπέρναρντ έψαξε τις δικές του τσέπες, μα ήταν το ίδιο αδειανές.

Κι έτσι η Λενίνα ήταν υποχρεωμένη να αντιμετωπίσει τη φρίκη του Μαλπαί, χωρίς την παρηγορία της παστιλίας. Όλα τήν πλακώσανε με μιας. Να, εκεί, ήταν δυο νέες γυναίκες, και είχαν γυμνώσει το στήθος τους και βύζαιναν τα μωρά τους.

Η Λενίνα απέστρεψε το πρόσωπο, κατακόκκινη από ντροπή. Δεν είχε δει τέτοια αισχρότητα σ' όλη τη ζωή της.

Εκείνο, όμως, που τήν εξόργισε, ακόμα περισσότερο, ήταν πως ο Μπέρναρντ, αντί ν' αγνοήσει το θέαμα με κάποια διακριτικότητα, άρχισε να σχολιάζει αυτό το φρικαλέο φαινόμενο τού ενδομητρογενούς βίου. Τώρα, που οι παστιλίες είχαν πάψει πια να επενεργούν, ένιωθε και ο ίδιος ντροπιασμένος για την αδυναμία που τού είχε δείξει εκείνο το πρωί στο ξενοδοχείο, και λες και έκανε το παν για να παρουσιάζεται μπροστά της ισχυρός και καινοτόμος.

«Για κοίταξε μια όμορφη στιγμή ανθρώπινης οικειότητας», και η φωνή του έμοιαζε σζόπια προκλητική. «Τί έντονα συναισθήματα θα πρέπει να γεννάει! Συχνά συλλογίζομαι πως κάτι στερείται κανείς, με το να μην έχει μητέρα — και ίσως και συ κάτι να στερήθηκες, Λενίνα, με το να μην νιώσεις τη μητρότητα. Τό σκέφτεσαι; Να 'χεις και συ ένα μωρό, δικό σου, να τό βυζαίνεις...».

«Μπέρναρντ, πώς τολμάς!».

Ανάμεσα τους πέρασε μια γριά με οφθαλμία και δερματίτιδα και το θέαμα τήν έκανε να δώσει τόπο στην οργή της.

«Πάμε να φύγουμε», τόν παρακάλεσε. «Δεν μ' αρέσει καθόλου εδώ».

Φάνηκε ο οδηγός τους. Τούς έγνεψε να τόν ακολουθήσουν και, μαζί του, διάβηκαν ένα στενό δρομί, ανάμεσα στα σπίτια, κι έστριψαν μια γωνιά. Ένας ψόφιος σκύλος κοίτονταν σ' ένα σωρό από σκουπίδια. Μια γυναίκα με πρησμένο θυρεοειδή ξεψείριζε ένα κοριτσάκι. Ο οδηγός τους σταμάτησε κοντά σε μια ανεμόσκαλα, και, με το χέρι, τούς έκανε νόημα. Σκαρφάλωσαν, έφτασαν στην είσοδο, και μπήκαν σ' ένα μακρύ στενό δωμάτιο, σκοτεινό, όλο καπνιά και λίγδα και μυρουδιά από πολυφορεμένα άπλυτα ρούχα. Στην απέναντι άκρη τής κάμαρας ήταν μια άλλη πόρτα απ' όπου έμπαινε το φως τού ήλιου και ο δυνατός, έντονος θόρυβος τών τυμπάνων.

Βγήκαν έξω, σε μια μεγάλη ταράτσα. Έσκυψαν και κοίταξαν. Μπροστά τους, ήταν η πλατεία, γεμάτη Ινδιάνους: Κουβέρτες σε χρώματα ζωηρά, φτερά πάνω σε κατάμαυρα μαλλιά, γυαλιστερά πετράδια, μαύρα κορμά που άστραφταν από ιδρώτα. Η Λενίνα ξανάφερε το μαντίλι στη μύτη. Στο κέντρο τής πλατείας ήταν δυο μικρά αλώνια με μια τρύπα στη μέση. Μια ανεμόσκαλα οδηγούσε σε μια υπόγεια κρύπτη, κι από την κρύπτη ακούγονταν τα φλάουτα, λες κι έφταναν από τα έγκατα τής γης, προσπαθώντας ν' αντιστρατευθούν τον αμελίκτο σταθερό ήχο τών τυμπάνων.

Στη Λενίνα άρρεσαν τα τύμπανα. Έκλεισε τα μάτια και ξεχάστηκε με τις απαλές αυτές διαδοχικές βροντές, που τήν πλημμύριζαν όλο και περισσότερο, τήν κατατούσαν όλο και πιο πολύ, ώσπου, στο τέλος, λες και τίποτε άλλο δεν είχε απομείνει στον κόσμο απ' αυτόν τον δυνατό παλμό τού ήχου. Θυμήθηκε, κι αυτό τής έφερε κάποια σιγουριά, πως τέτοιοι ήταν και οι συνθετικοί θόρυβοι στις Λειτουργίες Αλληλεγγύης και στις μέρες πανηγυρισμού τής μνήμης τού προφήτη Φορντ. «Όργκι Πόργκι! Όργκι Πόργκι!», μουρμούρισε. Τα τύμπανα χτυπούσαν, ακριβώς, τον ίδιο ρυθμό.

Και, ξαφνικά, ένα τραγούδι σπύλλογικό γέμισε τον αέρα. Μια χορωδία από εκατοντάδες ανδρικές φωνές, σε μια άγρια, σκληρή, μεταλλική ομοιογένεια. Κάτι νότες αργόσυρτες — μια παύση, κι ύστερα η βροντερή μονοτονία τών τυμπάνων, και ο ανταίολος τού χορού τών γυναικών, σαν ξέφρενο χρομπισμα, και πάλι τα τύμπανα, και πάλι το τραγούδι τών ανδρών σε μια πρωτόγονη, ρωμαλέα έκφραση ανδρισμού.

Ναι, όλα ήταν περίεργα. Ο τόπος, η μουσική, τα ρούχα, οι προημένοι αδένες και τα δεγματικά εξανθήματα. Κι όλοι αυτοί οι γέροι άνθρωποι, ένα γύρο. Μόνο το ομαδικό τραγούδι έμοιαζε κάτι φυσικό, κάτι συνηθισμένο.

«Μού θυμίζει τις Συλλογικές Χορωδίες τών κατώτερών μας τάξεων», είπε η Λενίνα στον Μπέρναρντ.

Κι όμως, ύστερα από λίγο, τα πράγματα αλλάξανε. Μέσα από τις κρύπτες, εκεί, καταμεσής στ' αλώνια, ξεπήδηξε μια ομάδα από τέρατα φορκιαστικά, με μάσκες και βαφές που λες και είχαν εξαλείψει, από πάνω τους, κάθε ίχνος ανθρωπιάς... Πηδώντας παράξενα, πότε στο ένα πόδι, πότε στ' άλλο, άρχισαν να χορεύουν γύρω-γύρω στην πλατεία. Τραγουδούσαν, χορεύοντας, όλο και γοργότερα, και τα τύμπανα χτυπούσαν όλο και γοργότερα, και τ' αφτιά άρχισαν να βουίζουν σαν να 'χε ανέβει ο πυρετός, και ο κόσμος, γύρω, ενώθηκε με τους χορευτές, και τραγουδούσε, όλο και πιο δυνατά, όλο δυνατότερα. Και να, που μια γυναίκα στρίγγλισε, κι ύστερα άλλη, κι άλλη, κι άλλη, σαν να τής σφάζανε. Και τότε ο αρχιχορευτής έφυγε από τη γραμμή κι έτρεξε σε ένα μεγάλο ξύλινο κιβώτιο στημένο σε μια άκρη τής πλατείας, κι άνοιξε το καπάκι κι έβγαλε ένα ζευγάρι μαύρα φίδια.

Μέσα από το πλήθος ξεσηκώθηκε μια στεντόρεια κραυγή, κι όλοι οι άλλοι χορευτές έτρεξαν κατά τον αρχηγό με απλωμένα χέρια. Πέταξε τα φίδια σ' όσους προφτάσανε να τά αρπάξουνε κι ύστερα βύθισε το χέρι του ξανά στο κιβώτιο κι έβγαλε και άλλα. Μαύρα φίδια, καφετιά, πιτσιλωτά, όλα σ' όλους που καρτέραγαν. Και να που αρχίζει τώρα ο χορός, σε ρυθμό διαφορετικό, γύρω-γύρω πάλι, αλλά σε γραμμές φιδίσαιες, καμπυλωτές, και τα κορμιά καμπυλωτά, σιγοκουνάμενα, γόνατα και γλουτοί γύρω-γύρω, γύρω-γύρω.

Και να που, τώρα, ο αρχηγός δίνει το σινιάλο κι όλοι ρίχνουν τα φίδια, ένα-ένα, στη μέση τής πλατείας, κι ένας γέρος βγαίνει από την κρύπτη και τάραντίζει με καλαμπόκι, κι από την άλλη κρύπτη βγαίνει μια γυναίκα και τάραντίζει με νερό από ένα μαύρο κανάτι. Σηκώνει τότε ο γέρος το χέρι και επιβάλλει μια τρομακτική, εφιαλτική φυγή.

Τα τύμπανα έχουν σταματήσει και λες πως κι η ίδια η ζωή έχει φτάσει στο τέρμα της. Δείχνει ο γέρος μια από τις δυο κρύπτες που οδηγούν στα έγκατα τής γης κι από κει μέσα, υψωμένο από αόρατα χέρια, βγαίνει το πρώτο σύμβολο, ένας αετός ζωγραφιστός.

Κι από την άλλη κρύπτη να που βγαίνει ένα άλλο σύμβολο, ένας άνθρωπος γυμνός, καρφωμένος σε έναν σταυρό. Αιωρούνται τα σύμβολα πάνω από το πλήθος σαν να τό επιθεωρούν, κι ο γέρος χτυπάει παλαμάκια, κι ένα παιδί γυμνό, με ένα πανί μονάχα γύρω στους γοφούς, ένας νέος έφηβος δεκαοχτώ χρονών, βγαίνει από το πλήθος και στέκεται μπροστά του, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, με το κεφάλι σκυφτό. Κάνει ο γέρος το σημάδι του σταυρού, πάνωθ' του, και πισσωπλατίζει, και το παληγκάρι προχωρεί αργά και αρχίζει να γυροφέρνει τον σωρό με τα αισπαίροντα φίδια. Έκανε την πρώτη βόλτα, και πήγαινε τώρα για τη δεύτερη, μα να που, ανάμεσα στους χορευτές, βγαίνει ένας άνδρας ψηλός με μια μάσκα λύκου κι ένα καμουτσι από πετσι πλεγμένο, και προχωράει κατά τον νιο, που κάνει τάχα πως δεν τον είδε. Ο μασκοφόρος σηκώνει το μαστίγιο, το πλήθος κρατάει την ανάσα του, κι ύστερα σχίζει τον αέρα το λουρί και πλαταγίζει πάνω στη γυμνή τη σάρκα. Προχωράει το παληγκάρι με τον αργό σταθερό βηματισμό του, κι ο άνθρωπος-λύκος χτυπάει όλο και πιο δυνατά, και με κάθε καμτσιλιά, το πλήθος πρώτα κρατάει την ανάσα του κι ύστερα ξεσπάει σε ένα συλλογικό ανακουφιστικό μούγκρωμα. Προχωράει ο νιος τρεις, τέσσερεις, πέντε βόλτες, και το αίμα τρέχει, πια, σ' όλο του το κορμί, κι η Λενίνα, πια, δεν αντέχει και σκεπάζει το πρόσωπο με τα δυο της χέρια και φωνάζει:

«Σταματήστε! Σιάς ικετεύω, σταματήστε!».

Μα το μαστίγιο λέφρτει ανελέητα, και μονάχα στην έβδομη βόλτα, ο νιος αρχίζει να τρικλίζει και, χωρίς να βγάλει λέξη, σωριάζεται μπρούμυτα.

Σκύβει ο γέρος πάνω του, αγγίζει τη ματωμένη ράχη του με ένα μακρύ, λευκό φτερό, τό υψώνει για μια στιγμή, αιματοβαμμένο, να τό δει όλος ο κόσμος, κι ύστερα τό κουνάει πάνω απ' τα φίδια τρεις φορές. Κάτι σταγόνες πέφτουν, και τα τύμπανα ξεσπάνε σε έναν ταχύτατο ρυθμό, κι από το πλήθος βγαίνει μια κραυγή στεντόρεια, και οι χορευτές ορμάνε και παίρνουνε τα φίδια και τρέχουν πέρα απ' την πλατεία. Κι από κοντά όλοι οι άλλοι, άνδρες, γυναίκες και παιδιά.

Αδειανός πια ο χώρος, παντέρημος, και στη μέση μονάχα το παιδί, έτσι ως έπεσε μπρούμυτα. Τρεις γυναίκες βγαίνουν από ένα σπίτι, σιμώνουν, σηκώνουν το παιδί, τό παίρνουν μέσα. Ο αετός, μαζί με τον εσταυρωμένο, δεσπόζουν για λίγο στο αδειανό πουέμπλο, ώσπου, κάποια στιγμή, χάνονται στις αντίστοιχες κρύπτες τους, στα έγκατα τής γης.

Η Λενίνα έκλαιγε, ακόμα, με λυγμούς.

«Φρικτό», έλεγε και ξανάλεγε, και ο Μπέρναρντ ήταν αδύνατον να τήν παρηγορήσει. «Απαίσιο! Κείνο το αίμα!». Ξαφνικά, τήν έπιασε ένα σύγκρου. «Ω, να 'χα τα χάπια μου», μουρμούρισε.

Στο μέσα δωμάτιο ακούστηκαν βήματα. Η Λενίνα δεν κουνήθηκε. Καθόταν εκεί, με το πρόσωπο μέσα στα χέρια, χωρίς να βλέπει, χωρίς καν να μετέχει σε ό,τι συνέβαινε. Μονάχα ο Μπέρναρντ γύρισε και αντίκρισε έναν νέο που έβγαινε τώρα στην ταράτσα. Δεν ήταν ντυμένος Ινδιάνικα, και τα μαλλιά του, πλεγμένα κοτσίδες, ήταν ξανθά, και τα μάτια του αχνογάλαζα, και το δέρμα του λευκό μα ηλιοψημένο.

«Χαίρετε, και καλώς να έχετε», είπε ο ξενος σε άψογα, αλλά περίεργα, αγγλικά. «Είσθε Πολιτισμένοι, δεν είναι έτσι; Έρχεσθε από τον Άλλο Τόπο, ε; Πέρα από τον Δρυμό».

«Ποιός στην ευχή είσαι!...», άρχισε να ρωτάει ο Μπέρναρντ, έκπληκτος.

Ο νέος αναστέναξε και κούνησε το κεφάλι θλιμμένα. «Είμαι ένας πολύ δυστυχής κύριος», είπε κι έδειξε το αίμα που λίμναζε ακόμα στην πλατεία. «Βλέπετε αυτό το καταραμένο αίμα;», ρώτησε με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση.

«Αντί για βλασφημία — παίρνετε ταμπλέτα μία!», μουρμούρισε, μηχανικά, η Λενίνα χωρίς να σηκώσει το πρόσωπο απ' τα χέρια. «Ωχ, να 'χα τα χάπια μου».

«Τό βλέπετε;», συνέχισε ο νέος. «Ε, λοιπόν, έπρεπε εμένα να 'χουν θυσιάσει! Γιατί δεν μ' αφήσανε να θυσιασθώ; Θα κατάφερνα να κάνω και δέκα ακόμα βόλτες, και δώδεκα, και δεκαπέντε, ενώ ο Παλεοτίουα δεν κατάφερε να ξεπεράσει τις επτά. Και θα μπορούσαν να στύψουν διπλάσιο αίμα από μένα. Ωκεανούς Ωκεανών εκ τού σώματος εμού». Τίναξε πίσω τα χέρια του, με μια αβρότατη κίνηση, κι ύστερα τ' άφησε να ξαναπέσουν, εξουθενωμένος. «Αλλά, δεν μέ αποδέχονται! Μέ αντιπαθούν, γιατί έχω λευκό δέρμα. Έτσι ήταν πάντα. Πάντα». Τα δάκρυα άρχισαν να τρέχουν στα μάγουλά του, και γύρισε πέρα το κεφάλι με αιδώ.

Η Λενίνα λησμόνησε για μια στιγμή τον εκνευρισμό που τής έφερνε η έλλειψη τής ταμπλέτας, σήκωσε το κεφάλι, και, για πρώτη φορά, αντίκρισε τον ξένο. «Για να 'χουμε καλό ρόητημα», είπε, «ισχυρίζεσαι πως θα σου καλάρεσε, αν σίς βρέχανε με κείνο εκεί το καμιτσίκι;».

Πάντα κοιτώντας αλλού, συνεσταλμένα, ο νεαρός έγγνεφε καταφατικά. «Για χάρη τού χωριού, για να 'ρθουν οι βροχές και να φητρώσουνε τα στάχνα, και για να γίνω αρεστός στις δυο θεότητες, τον Πουκόνγκ και τον Ιησού, και για να τούς αποδειξω πως μπορώ να υφίσταμαι τον πόνο αγόγγυστα. Και για κάτι άλλο ακόμα: Για να τούς αποδειξω ότι είμαι άνδρας...».

Η φωνή του είχε πάρει, τώρα, έναν καινούργιο τόνο, μα καθώς στράφηκε ξαφνικά, ριχνοντας πίσω τους ώμους και τινάζοντας μπροστά το σαγόνι, προκλητικά, άφησε να τού ξεφύγει ένα επιφώνημα: «Α!».

Κοίταγε, τώρα, σιωπηλός, σαν να 'πεσε από τα σύννεφα:

Είχε ακούσει το κορίτσι να τού μιλάει αλλά, τώρα, τό αντίκριζε για πρώτη φορά. Ναι, για πρώτη φορά στη ζωή του, έβλεπε ένα κορίτσι που τα μάγουλά της δεν είχαν το χρώμα τής σοκολάτας, ή τού γαϊδουρόπετσου, και τα μαλλιά της ήταν καστανά και καλοχτενισμένα, και η έκφρασή της (τί παράξενο!) έδειχνε καλοσύνη και ενδιαφέρον.

Ναι, η Λενίνα τού χαμογέλασε, γιατί σκεπτότανε, πραγματικά, πως ήταν όμορφο παιδί, και είχε και κορμί κουφέτο.

Ο νεαρός κοκκίνισε και κατέβασε τα μάτια, και ύστερα τήν ξανακοίταξε, κι όταν τήν είδε να τού χαμογελάει ακόμα ταράχτηκε τόσο, που ξαναγύρισε κι έκανε, τάχα, πως κοίταγε πολύ προσεχτικά σε κάποιο σημείο πέρα, στην άλλη άκρη τής πλατείας.

Ευτυχώς που ο Μπέρναρντ άρχισε να τού κάνει ερωτήσεις, κι αυτό κάπως τόν αναζούφισε. Ποιός ήταν; Πότε είχε φτάσει εκεί; Πώς; Από πού;

Ο νέος ήθελε τόσο πολύ να ξαναδεί τη Λενίνα να τού χαμογελάει που, πεισματικά, κάρτησε τη ματιά του καρφωμένη στο πρόσωπο τού Μπέρναρντ κι άρχισε να δίνει πληροφορίες για τον εαυτό του.

«Η Λίντα και εγώ...», άρχισε να λέει. «Η Λίντα είναι η μητέρα μου...».

Η Λενίνα δάγκωσε τα χείλη της ενοχλημένη από την προστυχιά.

«Η μητέρα μου κι εγώ είμαστε ξένοι στον Δρυμό. Η Λίντα είχε, έρθει από τους Άλλους Τόπους, πριν από καιρό, πριν να γεννηθώ εγώ, μαζί με έναν άνδρα, που ήταν ο πατέρας μου».

Ο Μπέρναρντ στηλώθηκε κι έστησε αφτί προσεχτικά.

«Ναι», συνέχισε ο νέος. «Κάποτε, πήγε να περπατήσει, μόνη της, σε κείνα τα βουνά, πέρα στον Βορρά, και κάτι κυνηγοί από το Μαλπαί τήν είχαν βρει και τήν έφεραν πίσω στο Πουέμπλο, κι όσο για τον άνδρα, τον πατέρα του, η Λίντα ποτέ δεν τόν ξανάδε. Το όνομά του, λέει, ήταν Τόμακιν.

(Ναι, σκέφτηκε ο Μπέρναρντ, το όνομα τού Διευθυντή είναι Τόμας!).

«Θα πρέπει να ξανάφυγε μακριά, με το αεροπλάνο. Θα γύρισε στους Άλλους Τόπους, μακριά από τη μητέρα μου. Θα 'ταν κακός, άσπλαχνος, α-

νόμαλος άνθρωπος. Κι έτσι γεννήθηκα εγώ στο Μαλπαί». Κούνησε το κεφάλι και αναστέναξε. «Ναι, στο Μαλπαί».

Ένα σπιτόπουλο, στην άκρη τού χωριού, πανάθλιο, χωρισμένο απ' τ' άλλα σπίτια, με μια λωρίδα σκόνη και σκουπίδια. Δυο πεινασμένα σκαλιά σκάλιζαν τα σκουπίδια, μπρος στην πόρτα, μ' έναν τρόπο που 'μοιαζε αισχρός, κι όταν μπήκανε, η μυρουδιά, μες στο μισόφωτο, ήταν φοβερή κι οι μύγες βούιζαν, λεφούσι.

«Λίντα!», φώναξε ο νέος.

Μια βραχνή γυναικεία φωνή τού αποκρίθηκε από το μέσα δωμάτιο:

«Έφτασα».

Περίμεναν. Στο δάπεδο ήταν κύπελλα με αποφάγια, ποιός ξέρει από πόσες μέρες.

Άνοιξε η πόρτα. Μια ψηλή, γεροδεμένη, ξανθή γυναίκα στάθηκε στο κατώφλι και κοίταξε τους ξενους, με το στόμα ανοιχτό σαν να μην πίστευε στα μάτια της. Η Λενίνα παρατήρησε, με αηδία, πως τής έλειπαν δύο από τα μπροστανά της δόντια, κι όσο για το χρώμα εκείνων που απόμεναν...

Ανατρίχιασε. Το θέαμα ήταν χειρότερο και από το άλλο εκείνο τού γέρου ανθρώπου. Και ήταν τόσο παχιά, και οι γραμμές στο πρόσωπό της, τα προγούλια, οι ρυτίδες, και οι κόκκινες φλέβες στη μύτη, και τα κοκκινισμένα μάτια, και κείνος ο σβέρκος, ω, κείνος ο σβέρκος και η κουβέρτα που φορούσε πάνω από το κεφάλι της, κουρελιασμένη, ρυπαρή, και τα βυζιά πελώρια κάτω από το καφετί τρίχινο σκουτί, και τα στομάχια, και τα πιανά. Ναι, τρισεχειρότερη από εκείνο τον γέρο. Τρισεχειρότερη! Και να που τώρα, ξαφνικά, τούτο το γύναιο αρχίζει να μιλάει, συνέχεια, ακατάπαυστα, κι ορμάει προς τη Λενίνα με απλωμένα χέρια (Ω αγία Μηχανή! Τής έρχεται εμετός!), και ακουμπάει πάνω της όλα αυτά τα κρέατα, και τα βυζιά, κι αρχίζει να τήν φιλάει. Ναι, μα την αγία Μηχανή, να τήν φιλάει σιχαμένα. Κι η μυρουδιά, τί φοβερή, πόσα χρόνια θα 'χε να πλυθεί, και η ανάσα της, βαριά από εκείνο το φοικτό υγρό που ενσταλάζουν στις φιάλες τών εμβρύων Δέλτα και Έψιλον, για να αναστείλουν την νοητική τους ανάπτυξη (όχι, δεν μπορεί να 'ταν αλήθεια αυτό για τον Μπέρναρντ). Ναι, αλκοόλ δεν λέγεται το υγρό; Πισωπλάτισε όσο μπορούσε ταχύτερα.

Πάνω στο παραμορφωμένο, ξαναμμένο πρόσωπο τής άλλης κύλαγαν τώρα δάκρυα:

«Ω, αγαπητή μου! Αγαπητή μου! Αγαπητή μου!».

Τα λόγια βγαίνανε ποτάμι, ανάμεσα στους λυγμούς.

«Ω, αν ήξερες πόσο χαρούμενη είμαι που σέ βλέπω — ύστερα απ' όλα αυτά τα χρόνια! Να δω, επιτέλους, μια πολιτισμένη μορφή! Ναι, μια μορφή πολιτισμένη και ρούχα, ρούχα πολιτισμένα — ποτέ δεν φανταζόμουνα πως θα ξανάβλεπα μπροστά μου αληθινό οξικό μετάξι».

Ήλθωσε το χέρι και χάιδεψε το μανίκι της πουκαμίσσας που φορούσε η Λενίνα. Τα νύχια της ήταν κατάμαυρα.

«Ω, κι αυτό το εξαίσιο σορτ από βισκόζ! Ξέρεις, αγαπητή μου, φυλάω πάντα τα παλιά ρούχα μου. Εκείνα με τα οποία ήρθα εδώ. Τά φυλάω σε ένα κιβώτιο. Θα σου τά δείξω αργότερα. Βέβαια, το οξικό μετάξι έχει πια τρυπήσει, αλλά είχα κι εγώ μια τόσο όμορφη άσπρη φυσιογιωθήκη αντισυλληπτικών, αν και πρέπει να ομολογήσω πως η δική σου η ζώνη, από πράσινο πετσό, είναι ακόμα ωραιότερη. Και τί καλό μού έκανε η φυσιογιωθήκη; Τί μέ ωφέλησαν τα αντισυλληπτικά;».

Τα δάκρυα κύλαγαν, συνέχεια.

«Φαντάζομαι να σάς είπε ο Τζων, τί πέρασα, τί υπέφερα, και χωρίς ούτε γραμμάριο “σόμα”, ούτε μια ταμπλέτα, για παρηγοριά. Μοναχά καμιά γουλιά μεσκάλ, πότε-πότε, που μού 'φερνε ο Ποπέ. Ο Ποπέ ήταν ένας φίλος που 'χα πιάσει. Αλλά σέ κάνει να αισθάνεσαι τόσο άσχημα το μεσκάλ, και το *πεγιστόλ* σ' αρρωσταίνει, κι ύστερα έχει κανείς τέτοιες τύψεις την επομένη. Σέ κάνει να ντρέπεσαι ακόμα περισσότερο για τον εαυτό σου. Κι εγώ ντρέπομουν τόσο. Για σκέψου: Εγώ, ένας τύπος Βήτα, και να κάνω παιδί. Για έλα στη θέση μου».

Και μόνο η σκέψη έκανε τη Λενίνα ν' ανατριχιάσει.

«Σ' τ' ορκίζομαι, δεν ήτανε δικό μου το λάθος. Ακόμα δεν ξέρω πώς συνέβη. Είχα κάνει όλες τις Μαλθουσιανές ασκήσεις σωστά. Ξέρεις, με τα νούμερα ένα, δύο, τρία, τέσσερα. Ναι, πάντα μέτραγα, σ' τ' ορκίζομαι, και τις μέρες κι όλα. Κι όμως έγινε, και βέβαια δεν υπάρχει εδώ Κέντρο Εκτρώσεων... Αλήθεια, το δικό μας Κέντρο Εκτρώσεων στη συνοικία της Τσέλου υπάρχει ακόμα;».

Η Λενίνα έγνεψε καταφατικά.

«Και τό φωτίζουν, πάντα, με προβολείς, την Τρίτη και την Παρασκευή;».

Η Λενίνα ξανάγνεψε.

«Κείνος, ο όμορφος πύργος από τριανταφυλλί γυαλί!».

Η Λίντα έλλεισε τα μάτια εκστατικά, λες και ήθελε να χαρεί, ξανά, όλη την εικόνα.

«Κι ο ποταμός, τη νύχτα», ψιθύρισε.

Δάκρυα βαριά περνούσαν μέσα από τα κλεισμένα της ματόγλαδα.

«Θυμάμαι τα βράδια, που γυρίζαμε με το ελικόπτερο από το Στολ Πότζες. Ένα ζεστό μπάνιο και βιμπρομασάζ...».

Πήρε βαθιά αναπνοή, κούνησε το κεφάλι σαν να ήθελε να τινάξει πέρα την εικόνα, άνοιξε τα μάτια, ρούφηξε τη μίτη της κι ύστερα τήν σκούπισε με τα δάχτυλα και τά καθάρισε πάνω στη φούστα της.

«Ω, μέ συγχωρείς», είπε, σαν είδε τον μορφασμό αποστροφής που έκανε η Λενίνα. «Τό ξέρω, δεν θα έπρεπε να τό έχω κάνει αυτό. Λυπάμαι, αλλά τί να κάνει κανείς όταν δεν υπάρχουν μαντίλια; Θυμάμαι, στην αρχή, πόσο μέ ενοχλούσε όλη αυτή η βρομιά, και η τέλεια έλλειψη ασηψιάς. Όταν μέ πρωτόφεραν εδώ είχα μια φοβερή πληγή στο κεφάλι, και ξέρεις τί βάλανε επάνω της; Κοπριά. Ακούς, κοπριά! Ασηψία, ασηψία — Τί μεγάλη ευτυχία!, τούς είπα κι ύστερα τούς έμαθα να τραγουδάνε, σαν τα μικρά παιδιά, μπαζ και πεισθούν.»

»Τούς έλεγα το τραγουδάκι που μαθαίναμε στα έμβρυα:

Χόκουσ-Πόκουσ, Χόκουσ-Πόκουσ

Θάνατος στους Στρεπτοκόκκουσ.

Τής ζωής το Ελιξίριο:

Μπάνιο κι Αποχωρητήριο.

»Αλλά πού να τά καταλάβει το ξερό τους το κεφάλι. Στο τέλος, φαντάζομαι, συνήθισα κι εγώ, κι άλλωστε πώς να τηρήσεις καθαριότητα όταν δεν υπάρχει τρεχούμενο, ζεστό νερό; Κι όλα αυτά τα ρούχα. Το βρομομαλλί δεν είναι σαν οξικό μετάξι. Δεν καταστρέφεται σύντομα. Κρατάει χρόνια ολόκληρα. Κι αν σκιστεί, άκου πράματα, πρέπει να τό μαντάρεις. Αλλά εγώ είμαι Τύπος Βήτα! Εργαζόμουν σε Θάλαμο Γονιμοποίησης! Δεν μού 'μαθε ποτέ κανείς πώς να πιάνω βελόνα. Δεν ήταν δικιά μου δουλειά. Και άλλωστε το να μαντάρεις τα παλιά τα ρούχα ήταν έγκλημα. Θυμάσαι πώς μάς τά μαθαίνανε:

Παύεις να 'σαι μορφοσιά,

Όταν βάλεις βελονιά.

»Έτσι δεν είναι; Το μαντάρισμα ήταν μια αντικοινωνική πράξη. Τα ρούχα έπρεπε να τά πετάμε και να αγοράζομε αμέσως καινούργια για το καλό τού Συνόλου. Αλλά εδώ είναι όλα διαφορετικά. Έχω τη συναίσθηση πως ζω, ανάμεσα σε τρελούς. Ότι κι αν κάνουν είναι παλαβό».

Κοίταξε γύρω και είδε ότι ο Τζων και ο Μπέρναρντ είχαν απομακρυνθεί και περιγιάλιζαν, ανάμεσα στη σκόνη και στα σκουπίδια, έξω από το σπίτι. Παρ' όλα αυτά η Λίντα αισθάνθηκε την ανάγκη να χαμηλώσει τη φωνή της

και να σιμώσει τη Λενίνα, που, αμέσως, αναστηλώθηκε και πισωπλάτισε, μια και τήν είχε πνίξει, και πάλι, η μπόχα εκείνου τού φαρμακερού αλκοόλ, με το οποίο ποτίζανε τα έμβρυα.

«Να σου πω και κάτι άλλο», τής ψιθύρισε. «Ακόμα πιο παλαβός είναι ο τρόπος που κάνουνε έρωτα εδώ. Πίστεφέ με, είναι να τά χάνεις!».

Τράβηξε τη Λενίνα από το μανίκι, και κείνη έστρεψε αλλού το κεφάλι, για να μπορέσει να πάρει μια κανονική αναπνοή.

«Εμάς μάζ μαθαίνανε πως όλοι ανήκουν σ' όλους, δεν είναι έτσι: Ε, λοιπόν, εδώ πέρα, άκου πράγματα, ο καθένας υποτίθεται πως δεν ανήκει παρά μόνο σε ένα μόνον άλλο άτομο. Κι αν κοιμηθείς με κάποιον έτσι για γούστο, όπως στον δικό μας τον πολιτισμένο κόσμο, οι άλλοι νομίζουν ότι είσαι διεστραμμένη και αντικοινωνική, και σέ μισούν και σέ περιφρονούν. Ολόκληρο γυναικομάνι μού ρίχτηκε κάποτε, γιατί, λέει, έρχονταν οι άνδρες τους και πλάγιαζαν μαζί μου. Και γιατί όχι; Δεν καταλάβαινα τί ήταν το κακό. Μια κείνες μού ριχτήκανε και, τί να σου πω, ήταν τρομερό. Δεν μπορώ καν να σ' τό περιγράψω».

Η Λίνα έβαλε ξανά το πρόσωπο στα χέρια και ανατρίχιασε.

«Ναι, είναι φρικτές, εδώ, οι γυναίκες. Θεότρελες, σκληρές, αμόρφωτες. Δεν έχουν ιδέα ούτε από αντισυλληπτικά, ούτε από εξωμητρική σύλληψη, ούτε από εμφιάλωση, ούτε από αποφιάλωση — γεννοβολάνε συνέχεια, κάνουνε... μωρά, σαν τα σκυλιά. Είναι εμετικό... Και να σκεφθεί κανείς πως, ακόμα κι εγώ, ναι, κι εγώ, ω αγία Μηχανή... Κι εγώ τήν έπαθα έτσι. Κι όμως ο Τζω, είναι πολύ μεγάλη παρηγοριά για μένα. Δεν ξέρω τί θα 'κανα χωρίς αυτόν. Αν και πάντοτε νευριάζε φαβερρά όταν κάποιος άνδρας πλάγιαζε δίπλα μου, ξέρεις... Ήταν ακόμα παιδί, σου λέω, μέ ζήλευε. Και κάποτε, λίγο αργότερα, προσπάθησε να σκοτώσει τον καημένο τον Βαΐχουσίβα (δεν θυμάμαι αν ήταν ο Βαΐχουσίβα ή ο Ποπέ) μόνο και μόνο γιατί μ' άρεσε να πλαγιαζώ μαζί τους πότε-πότε. Δεν μπορούσα να τόν κάνω να καταλάβει τί είναι πολιτισμός. Ξέρεις, η τρέλα είναι κολλητική και φαντάζομαι πως ο Τζω τήν κόλλησε από τους Ινδιάνους. Γιατί, πέρανε πολύ καιρό με αυτούτους. Ακόμα κι όταν τού φέρονταν άσχημα και δεν τόν άφηναν να κάνει όσα κάνανε τ' άλλα παιδιά. Αυτό, κατά κάποιον τρόπο, ήταν ωφέλιμο, γιατί μού 'δωσε την ευκαιρία να τόν υποβάλω εγώ σε μια κάποια... καλλιέργεια. Δεν φαντάζεσαι πόσο δύσκολο ήταν. Τί να σου πω, υπάρχουν τόσα που δεν ξέρουμε, εμείς οι Βήτα, γιατί μάζ είπαν πως δεν χρειαζόταν να τά ξέρουμε. Θέλω να πω, όταν ένα παιδί σέ ρωτάει πώς δουλεύει ένα ελικόπτερο, ή ποιός έφτιαξε τον κόσμο, τότε τί μπορείς να απαντήσεις; Αν είσαι απλώς μια εργαστηριακή βοηθός, τύπου Βήτα, και δουλεύεις σε Θάλαμο Γονιμοποίησης, και σου έχουν μάθει μόνο τα όσα

πρέπει να ξέρεις και να κάνεις — σέ ρωτάω, τί απαντούν σε ένα παιδί; Τί απαντούνε — σέ ρωτάω...».

8

Ο Μπέρναρντ και ο Τζων βολτάριζαν πάνω-κάτω, πάνω-κάτω ανάμεσα στη σκόνη και στα σκουπίδια, και οι σκύλοι, που τά σκάλιζαν, ήταν τώρα τέσσερεις.

«Μού είναι πολύ δύσκολο να συλλάβω την υπόθεση στην πληρότητά της», έλεγε ο Μπέρναρντ, «και να ανασυνθέσω τα επιμέρους στοιχεία. Είναι σαν να ζούμε σε διαφορετικούς πλανήτες, σε διαφορετικούς αιώνες. Το φαινόμενο μητέρα, το φαινόμενο ρυπαρότητα, το φαινόμενο θεοί, το φαινόμενο γήρας, το φαινόμενο ασθένεια... Είναι ασύλληπτα όλα αυτά. Μού είναι αδύνατον να τά κατανοήσω αν δεν μού παράχεις εξηγήσεις».

«Να εξηγήσω τί;».

«Να, αυτό», έδειξε γύρω το χωριό. «Κι αυτό». Έδειξε το χωριάτικο σπιτάκι. «Τα πάντα. Τη ζωή σου».

«Τί να σου πω για τη ζωή μου;».

«Απ' την αρχή. Απ' την αρχή ό,τι θυμάσαι».

Ο Τζων συννέφιασε.

«Ό,τι θυμάμαι...», άρχισε να λέει.

Ήτανε ζέστη, πολύ ζέστη, και είχανε φάει ένα σωρό «τορτίλλας» και γλυκό καλαμπόκι. Η Λίντα είπε: «Έλα και ξάπλωσε δίπλα μου, μορό μου». Και ξάπλωσαν δίπλα στο μεγάλο κρεβάτι. «Τραγούδα μου», τήν παρακάλεσε, κι η Λίντα άρχισε να τραγουδάει τις γλυκές τις μελωδίες: «Χόκους Πόκους, Χόκους Πόκους, θάνατος στους στρεπτοκόκκους». Κι ένα άλλο ακόμη πιο μελωδικό:

*Κοιμήσου εμβρονάκι,
Στ' ωραίο μπουκαλάκι
Αύριο σαν ξημερώσει
Θα 'ρθει μια νεράιδα Βήτα
Για να σέ αποφιαλώσει.*

Η φωνή της έσβηνε στ' αφτιά του, καθώς βυθιζότανε στον ύπνο...

Και ξαφνικά, τόν ξύπνησε ένας θόρυβος βαρύς. Ένας άνδρας στεκόταν πάνω από το κρεβάτι, πελώριος, τρομακτικός. Κάτι έλεγε στη Λίντα, και κείνη γέλαγε. Είχε σηκώσει την κουβέρτα ως το πηγούνι, για να σκεπασθεί, μα ο άνδρας τήν πέταξε από πάνω της. Τα μαλλιά του ήταν πλεγμένα σε δυο μαύρες, μακριές κοτσίδες, σαν σκοινιά, και στο μπράτσο του είχε ένα ωραίο ασημένιο βραχιόλι με γαλαζόπετρες. Τού άρεσε τού Τζων το βραχιόλι, αλλά φοβότανε, φοβότανε πολύ, κι έκρυψε το πρόσωπό του μες στον κόρφο τής Λίντας, και κείνη τόν αγκάλιασε, κι ένωσε πιο σίγουρος. Ύστερα σε μια άλλη γλώσσα, που δεν τήν πολυκαταλάβαινε, είπε στον άνδρα: «Όχι, με τον Τζων εδώ πέρα». Ο άνδρας κοίταξε πρώτα τον Τζων κι ύστερα τη Λίντα, κάτι είπε με τρυφερή φωνή, και η Λίντα είπε πάλι «όχι», κι ο άνδρας έσκυψε πάνω από το κρεβάτι και η φάτσα του ήταν πελώρια, φρικιαστική, και οι μαύρες κοτσίδες πηγαινοέρχονταν, κι η Λίντα είπε πάλι, «όχι, όχι», και τόν έσφιξε, μα ο άνδρας τόν άρπαξε από το ένα χέρι και τόν πόνεσε, και στρίγγλισε από τον πόνο, και ο άνδρας άπλωσε το άλλο χέρι, και τόν σήκωσε, ενώ η Λίντα σφάδαζε και έλεγε «όχι, όχι», και ο άνδρας είπε, τότε, κάτι άγριο και απότομο σαν βλαστήμια, και ξαφνικά τα χέρια της πια δεν τόν κρατούσαν όσο κι αν ξεφώνιζε: «Λίντα! Λίντα! Λίντα!». Κλότσαγε, αντιστεκότανε, μα ο άνδρας τόν πήγε ως την πόρτα, τήν άνοιξε, και τόν απόθεσε στο δάπεδο, στη μέση τής άλλης κάμαρας, και μετά ξαναγύρισε στην κρεβατοκάμαρα και έκλεισε, πίσω του, την πόρτα. Σηκώθηκε, έτρεξε, στάθηκε στα αχρόνυχα για να μπορέσει να φτάσει τον μεγάλο, ξύλινο σύρτη. Τά κατάφερε. Τόν έσπρωξε. Τόν σήκωσε. Μα η πόρτα ήταν κλεισμένη από μέσα. «Λίντα», φώναξε. Μα κείνη δεν αποκρίθηκε.

Τώρα, θυμάται ένα άλλο δωμάτιο, μεγάλο, απέραντο, σκοτεινό, με κάτι περιέργα, μεγάλα, ξύλινα μαραφέτια, γεμάτα σκοινιά, και κάτι γυναίκες καθισμένες μπροστά τους. «Φτιάχνουν κουβέρτες», έλεγε η Λίντα. Τόν βάζει σε μια γωνιά με τ' άλλα παιδιά, για να πάει να βοηθήσει τις γυναίκες στους αργαλειούς. Παιζει με τ' άλλα τα παιδιά, ώρα πολύ, και, ξαφνικά, όλοι μιλάνε δυνατά, και ξεφωνίζουν, και οι γυναίκες σπρώχνουν τη Λίντα πέρα, και η Λίντα κλαίει, και πάει κατά την πόρτα, κι εκείνος τρέχει ξοπίσω της, και τήν ρωτάει γιατί είναι έτσι θυμωμένη. «Κάτι έσπασα», τού λέει, και τήν συνεπαίρνει και κείνη η οργή. «Πώς διάολο να ξέρω τί λογής κόλπα έχουν, αυτοί οι καταραμένοι αργαλειοί τους; Άθλιοι αγριάνθρωποι». Τήν ρώτησε τί θα πει «άγριοι», μα δεν τού αποκρίθηκε. Όταν γυρίσανε στο σπίτι, ο Ποπέ περιέμενε στην

πόρτα, και μπήκε μαζί τους. Είχε ένα μεγάλο φλασκί γεμάτο από ένα υγρό που έμοιαζε με νερό, μόνο που δεν ήταν νερό αλλά κάτι άλλο. Μύριζε άσχημα, σου 'καιγε τη γλώσσα και σου 'φερνε βήχα. Ήπια ο Ποπέ, ήπια και η Λίντα, κι άρχισαν να χασκογελάνε και να ξεφωνίζουνε, κι ύστερα οι δυο τους τράβηξαν κατά το μέσα δωμάτιο.

Όταν έφυγε ο Ποπέ, ο Τζων μπήκε στο δωμάτιο. Η Λίντα ήταν τόσο βυθισμένη στον ύπνο που δεν μπορούσε να τήν ξυπνήσει.

Ο Ποπέ ήταν τακτικός επισκέπτης. Ισχυριζότανε πως το υγρό στο φλασκί λεγότανε *μεσκάλ*, αλλά η Λίντα επέμενε πως θα 'πρεπε να λέγεται «σόμα», μόνο που αυτό το είδος τής υγρής ταμπλέτας σ' έκανε να αρρωσταίνεις. Ο Τζων μισούσε τον Ποπέ. Όλους τούς μισούσε, όλους όσοι έρχονταν να δούνε τη Λίντα. Ένα απομεσημερο, έπαιζε με τ' άλλα παιδιά (θυμάται πως έκανε κρού και τα βουνά ήταν χιονισμένα), γι' αυτό και γύρισε σπίτι νωρίς. Αλλά, σαν έφτασε, άκουσε φωνές οργισμένες από την κρεβατοκάμαρα, γυναικείες φωνές, που λέγανε πράματα ακατάληπτα γι' αυτόν. Κατά κάποιον τρόπο, τό 'νωθε πως λέγανε πράγματα φρικτά. Και να που, ξάφνου, ακούει κάτι να σπάει. Ένα βάζο, ίσως, ένα τσουκάλι, κι ύστερα άλλο ένα, θρύμματα, και κάτι που 'μοιαζε βιτσιά σε καπούλια μουλαριού, και μια στριγκλιά τής Λίντας που 'φερνε ανατρίχιασμα. «Ω, μη! Σταματήστε! Μη! Αυπηθείτε με!».

Όρμησε μέσα και είδε τρεις γυναίκες, σκεπασμένες με τις σκούρες κουβέρτες τους, που είχανε ρίξει τη Λίντα πάνω στο κρεβάτι, και η μια τής κρατούσε τα χέρια, και η άλλη καθόταν πάνω στα πόδια της, για να μην μπορεί να κλοτηήσει. Η τρίτη τήν έδεσνε μ' ένα καμουτσι, μια, δυο, τρεις φορές, και κάθε φορά η Λίντα ξεφώνιζε, τρελή από τον πόνο. Τόν πήραν τα κλάματα, και σίμωσε τη γυναίκα με το μαστίγιο, και τράβηξε τα κρόσσια τής κουβέρτας της και είπε ικετευτικά: «Παρακαλώ, παρακαλώ!».

Μα εκείνη, με το άλλο χέρι της, τόν κράτησε μακριά, και το καμουτσι κατέβηκε, ξανά, και η Λίντα πάλι ξεφώνισε, και τότε ο Τζων άρπαξε το πελώριο ηλιοψημένο χέρι στο δικό του και τού 'δωσε μια γερή δαγκωνιά. Στριγγίλισε η γυναίκα, λευτέρωσε το χέρι της και τόν έσπρωξε, τόσο δυνατά, που τόν έκανε να πέσει ανάσκελα στο δάπεδο. Κι έτσι ως κείτονταν, τόν καμτσούκισε τρεις φορές με το μαστίγιο. Ποτέ άλλοτε δεν είχε νιώσει τέτοιο πόνο. Ήταν σαν να τόν έζωνε φωτιά. Άγριο έπεσε, πάνω στη σάρκα του. Ξανά, το καμουτσι. Μα τούτη τη φορά ήταν η Λίντα που ξεφώνισε...

«Γιατί να θέλουμε να σέ πονέσουν τόσο, Λίντα;», ρώτησε αργότερα, εκείνη τη νύχτα. Έκλαιγε, γιατί οι καμτσικιές στην πλάτη του τόν πόναγαν φρικτά.

Μα έζλαιγε, κιάλας, γιατί μόνο κείνο το βράδυ είχε αρχίσει ν' αναρωπιέται γιατί οι άνθρωποι είναι τόσο σκληροί και κτηνώδεις. Έκλαιγε και η Λίντα, που αυτή, στο κάτω-κάτω, ήταν μια μεγάλη γυναίκα, αλλά πώς να τά βάλει μ' άλλες τρεις; Κάποια αδικία υπήρχε και σε τούτη την υπόθεση. «Λίντα, γιατί θέλανε να σε πληγώσουν τόσο;».

«Δεν ξέρω», αποκρίθηκε. «Πώς θες να τό ξέρω;». Ήτανε δύσκολο ν' ακούσεις τα λόγια της, γιατί ήτανε ξαπλωμένη μπρούμυτα, με το κεφάλι χωμένο στο μαξιλάρι. «Άκουσε πράματα», έλεγε μέσα στον πόνο της, και δεν έμοιαζε να μιλάει σε κείνον, αλλά σε κάποιον άλλον, κάποιον ακροατή, που ήτανε βαθιά κρυμμένος μέσα της. Μονολογούσε, έτσι που ο Τζων δεν ήταν σε θέση να καταλάβει και, κάποτε, άρχισε να κλαίει δυνατώτερα από πριν.

«Όχι μην κλαις, Λίντα, μην κλαις», παρακάλεσε.

Τρίφτηκε πάνω της και τήν αγκάλιασε, μα η Λίντα τότε ξεφώνισε: «Πρόσεχε, παιδί μου! Η πλάτη μου!», και τόν έσπρωξε πέρα, αγριεμένη. Το κεφάλι του χτύπησε στον τοίχο. «Βλάκα!», τού φώναξε και, ξαφνικά, τόν χαστούκισε, και τα σκιμπιλια άρχισαν να πέφτουν σύννεφο.

«Λίντα», φώναξε ο Τζων. «Μάνα, γιατί μέ χτυπάς;».

«Δεν είμαι η μητέρα σου. Δεν θέλω να 'μαι η μάνα σου».

«Λίντα», ξανάπε, και κείνη τόν χαστούκισε ξανά. «Να 'μαι κι εγώ», ξεφώνισε, «Άγρια — μέσα στους Άγριους... Γεννοβόλησα μέσα απ' τη μητέρα, σαν σκυλί... Αν δεν σε είχα τότε μέσα μου, θα πήγαίνα στον Έφορο, να μέ βγάλει από δω μέσα. Μα πώς να μέ βγάλει, με μωρό στην κοιλιά; Πώς να ανεχτώ τέτοια ντροπή;».

Είδε πως ήταν έτοιμη να τόν ξαναχτυπήσει, και σήκωσε το χέρι για να προστατεύσει το πρόσωπό του. «Λίντα, σε παρακαλώ. Σε παρακαλώ, μην μέ χτυπήσεις».

«Κτηνάκι!», είπε και τού κατέβασε το χέρι, και το πρόσωπό του, τώρα, ήταν απροστάτευτο.

«Μη, Λίντα, λυπήσου με». Έκλεισε τα μάτια περιμένοντας το καινούργιο χαστούκι.

Μα κείνη δεν τόν χτύπησε. Όταν, σε λίγο, άνοιξε τα μάτια, αντίκρισε τα δικά της. Προσπάθησε να τής χαμογελάσει, και κείνη, ξαφνικά, τόν έσφιξε στην αγκαλιά της και τόν φίλησε, και τόν ξαναφίλησε, όλο και πιο θερμά.

Ήταν φορές που η Λίντα δεν σηκωνόταν από το κρεβάτι της, μέρες ολόκληρες. Έμνησκε εκεί, ξαπλωμένη, βυθισμένη στη θλίψη, ή έπινε κείνο το ποτό που τής έφερε ο Ποπέ και χασκογέλαγε κι ύστερα βυθιζότανε στον ύπνο.

Ήταν φορές που έκανε εμετό. Άλλοτε πάλι ξέχναγε να τόν πλύνει, ή να τόν ταΐσει, και κείνος έτρωγε μονάχα κρύες «τορτίλλας». Ακόμα θυμόταν την πρώτη φορά που η Λίντα βρήκε εκείνα τα μικρά ζώφια στα μαλλιά του, πόσο συγχύστηκε και τί στριγκλιές είχε βάλει.

Οι πιο ευτυχισμένες στιγμές του ήταν όταν τού μιλούσε για τους Άλλους Τόπους.

«Είναι αλήθεια πως εκεί, μπορείς να πετάξεις όπου σου αρέσει;».

«Ναι, όπου σου αρέσει».

Κι άρχιζε, τότε, να τού μιλάει για την όμορφη μουσική που έβγαине από ένα κουτί, και για τα όμορφα αθλήματα που παίζανε, και για τα ηδύτατα φαγητά και ποτά, και για τα φύτα που ανάβανε όταν πίεζες ένα μικρό πραγματάκι, ένα κουμπί στον τοίχο, και για κινηματογραφικές ταινίες που, όχι μονάχα έβλεπες αλλά άκουγες και μύριζες και ένιωθες, και για κάποιο άλλο κουτί που έφτιαχνε ωραιές μυρουδιές, και για κάτι σπίτια ψηλά σαν τα βουνά, τριανταφυλλένια, πράσινα, γαλάζια κι ασημένια, και για τους ανθρώπους που ήτανε όλοι ευτυχείς και κανέννας, ποτέ, δεν έμοιαζε ούτε θλιμμένος ούτε οργισμένος, και για τη μεγάλη αρχή πως όλοι ανήκαν σε όλους και για κάτι άλλα κουτιά όπου έβλεπες και άκουγες τί γινότανε στον υπόλοιπο κόσμο, και για τα μωρά, τα χαρούμενα μωρά μέσα σε ωραιές, καθαρότατες μπουκάλες, κι όλα τόσο πεντακάθαρα, χωρίς φρικτές οσμές, χωρίς καμιά, απολύτως, σκόνη — και για τους ανθρώπους, που ποτέ δεν ένιωθαν το συναίσθημα της μοναξιάς, γιατί ζούσανε όλοι μαζί κι ήταν χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι. Ναι, σαν τους χωριανούς, που χαίρονταν κείνους τους θερινούς χορούς, εδώ, στο Μαλπαί, αλλά ακόμα πιο ευτυχισμένοι, γιατί η ευτυχία τους διαρκούσε κάθε μέρα, κάθε μέρα... Δεν χόρταινε ν' ακούει ο Τζων.

Άλλοτε, πάλι, όταν ο Τζων και τ' άλλα τα παιδόπουλα ήταν κουρασμένα από το παιχνίδι τους, ένας από τους γέρονς τού χωριού τούς μιλάγε, με διαφορετικά λόγια, και τούς εξηγούσε ποιός ήταν ο μεγάλος Αναμορφωτής τού Κόσμου, και πως υπήρχε πάντα μια μάχη διηνεκής ανάμεσα στο Δεξί Χέρι και το Αριστερό Χέρι, σαν τη διαμάχη που, πάντα, υπάρχει ανάμεσα σε κάτι υγρό και κάτι ξερό. Τί δεν τούς έλεγε! Ήταν, λέει, κάποιος θεός, ο Αβναβιλόνια, που 'φτιαχνε γύρω του μια μεγάλη ομίχλη, μέσα στη νύχτα, μονάχα με τη σκέψη του και από την ομίχλη τούτη έφτιαχνε, λέει, έναν ολόκληρο κόσμο. Και ήτανε, λέει, και η Μητέρα Γη και ο Ουρανός Πατέρας. Και ήταν, λέει, τα δίδυμα, ο Αχαιγιούλα — και ο Μαρσαίλεμα, ο ένας για τον Πόλεμο κι ο άλλος για την Τύχη. Κι ήτανε, λέει, ο Ιησούς Χριστός, και ο Πουκόνγκ, και η

Παναγία και η Ετσανατλεχί, η γυναίκα που γνώριζε το μυστικό τού πώς να ξανανειώνει. Κι ήταν κι η Μαύρη Λίθος στη Λαγκούνα, και ο μεγάλος Αετός και η Θεοτόκος τής Άκομα. Ιστορίες παράξενες που μοιάζανε στον Τζων ακόμα πιο σαγηνευτικές γιατί τίς έλεγαν σε κείνη την άλλη γλώσσα και δεν τίς καταλάβαινε εντελώς. Ξαπλωμένος εκεί στο κρεβάτι του, σκεφτόταν τον Ουρανό και το Λονδίνο, και τη Θεοτόκο τής Άκομα, κι όλες εκείνες τις ατέλειωτες σειρές από έμβρυα σε μπουκάλες καθαρές, και τον Ιησού να ανασταίνεται, και τη Λίντα να ανασταίνεται, και τον Θεό τον Αβναβιλόνα, και τον Γενικό Διευθυντή τών Παγκοσμίων Επωαστηρίων, όλα στο νου του μαζί...

Άνδρες, συνέχεια, έρχονταν να πλαγιάσουν με τη Λίντα. Τα άλλα παιδιά δείχνανε τώρα τον Τζων με το δάχτυλο, και με τη δική τους, παράξενη γλώσσα λέγανε, πως η Λίντα ήταν «κακιά». Λέγανε κι άλλα που δεν καταλάβαινε, κι όμως, τό ήξερε πως ήταν λόγια φρικτά. Κάποια μέρα, αρχίσανε να τραγουδάνε κάτι ρίμες που είχανε φτιάξει για λόγου της, ξανά και ξανά, πάντα ίδιες. Άρχισε πετροπόλεμος: κείνος έριξε πρώτος, κι οι άλλοι αντιγύρισαν, και ένα μυτερό λιθάρι τόν πήρε στο μάγουλο. Το αίμα έτρεχε, ασταμάτητα, ώσπου τόν σκέπασε ολότελα.

Η Λίντα τού 'μαθε γράμματα. Μ' ένα κάρβουνο σχεδίαζε ζωγραφιές πάνω στον τοίχο, ένα ζώο καθιστό, ένα μωρό μέσα σε μια φιάλη, κι ύστερα έγραφε τις λέξεις: ΓΑΤΑ ΣΤΗΝ ΨΑΘΑ! ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΜΠΟΥΚΑΛΙ. Μορφώθηκε εύκολα και γρήγορα. Όταν, πια, ήτανε σε θέση να διαβάει όλες τις λέξεις που έγραφε στον τοίχο, η Λίντα άνοιξε το μεγάλο ξύλινο κιβώτιο και κάτω από κάτι αστεία, μιζρά, κόκκινα παντελονάκια, που ποτέ δεν φορούσε, τράβηξε ένα μικρό βιβλίο. Τό 'ξερε πως ήταν εκεί πέρα, γιατί τό είχε δει πολλές φορές, και πάντα η Λίντα τού έλεγε, «όταν μεγαλώσεις, θα μπορείς να τό διαβάσεις».

Έ, λοιπόν, τώρα είχε μεγαλώσει, και ήταν αρκετά περήφανος, αλλά η Λίντα τόν απογοήτευσε.

«Δεν νομίζω πως θα τό βρεις πολύ ενδιαφέρον;», τού είπε, «αλλά είναι το μόνο που έχω».

Αναστέναξε.

«Αν ήξερες τί ωραίες αναγνωστικές μηχανές είχαμε, τότε, στο Λονδίνο!».

Πάντως, άρχισε το διάβασμα. *Η Χημική και Βακτηριολογική Καλλιέργεια Τού Εμβρύου. Πρακτικές Οδηγίες Δι' Εργαστηριακές Βοηθούς Τύπου Βήτα*

τής Τράπεζας Εμβρούων. Τού πήρε ένα τέταρτο τής ώρας για να διαβάσει μοναχά τον τίτλο, κι ύστερα πέταξε το βιβλίο στο πάτωμα:

«Φριχτό, απάισιο κιτάπι!», φώναξε και άρχισε να κλαίει.

Τα παιδιά πάντα τόν βιασάνιζαν με κείνο το περιγελαστικό τραγούδι για τη Λίντα. Άλλες φορές πάλι, τόν κοροΐδευαν που ήτανε τόσο κουρελής. Όταν έσκιζε τα ρούχα του η Λίντα δεν ήξερε πώς να τά μπαλώσει. Στους Άλλους Τόπους, τού εξήγησε, όταν τα ρούχα τρουπούσανε, οι άνθρωποι τά πέταγαν και πέρνανε καινούργια.

«Κουρελιάρη, κουρελή!», φώναζαν τα παιδιά, και κείνος, ο Τζον, παρηγοριότανε με τη σκέψη πως ήτανε σε θέση να διαβάσει ενώ οι άλλοι δεν ξέρανε καν τί είναι η ανάγνωση. Τό βάλε πείσιμα, να προσηλώνεται στο διάβασμα, και να δείχνει πως δεν νοιαζότανε για τα περιγέλια που άκουγε γύρω του. Παρακάλεσε τη Λίντα να τού ξαναδώσει κείνο το βιβλίο.

Όσο τα άλλα παιδιά τόν δαχτυλόδειχναν και τόν περιγελούσαν, τόσο περισσότερο εκείνος προσηλώνότανε στο διάβασμα. Σε λίγο προσούσε να διαβάσει όλες τις λέξεις, ακόμα και τις πιο πολυσύλλαβες. Μονάχα τη σημασία τους δεν μπορούσε να συλλάβει. Παρακάλεσε τη Λίντα να τού εξηγήσει, αλλά ούτε και κείνη μπορούσε να τού προσφέρει μια σαφή επεξήγηση. Συνήθως, τής ήταν αδύνατον να τού δώσει μια απάντηση.

«Τί είναι χημικές ουσίες;», ρώταγε.

«Ναι, χημική ουσία είναι τα άλατα μαγνησίου, να πούμε, και το αλκοόλ που προσορίζεται για την αναστολή τής πνευματικής και φυσικής ανάπτυξης τών τύπων Δέλτα και Έψιλον, και το ανθρακικό ασβέστιο που στεργιώνει τα οστά, και όλα τα σχετικά».

«Ναι, Λίντα, αλλά πώς γίνονται οι χημικές ουσίες, από πού προέρχονται;».

«Α, δεν τό ξέρω. Τίς παίρνεις από κάτι μπουκάλια. Κι όταν τελειώσουν τα μπουκάλια παίρνεις άλλα από την φαρμακαποθήκη. Φαντάζομαι, λοιπόν, πως θα τά φτιάχνουν εκείνοι οι άνθρωποι τής φαρμακαποθήκης. Ίσως να τά παίρνουν από κανένα εργοστάσιο, δεν ξέρω. Ποτέ δεν σπούδασα Χημεία. Εμένα μέ έμαθαν να ασχολούμαι, αποζηλειστικά, με τα έμβρυα»

Αυτό γινόταν με όλα όσα τήν ρώταγε. Η Λίντα ποτέ δεν ήξερε την αιτία για καθετί.

Οι γέροι, όμως, στο χωριό ξέρανε να δίνουνε σαφέστερες απαντήσεις. «Τον σπόρο τών ανθρώπων και όλων τών όντων», λέγανε. «τον σπόρο τού ήλιου, και τον σπόρο τής γης, και τον σπόρο τού ουρανού, όλα τά έφτιαξε ο Αβοναβιλόνα από την Ομίχλη τής Αφθονίας. Τέσσερεις μήτρες έχει ο κό-

μοσ, και κείνος έσπειρε τους σπόρους στη χαμηλότερη απ' αυτές κι οι σπόροι άρχισαν να πιάνουν...».

Κάποια μέρα (αργότερα ο Τζων υπολόγισε πως θα έπρεπε να είχε κιόλας κλείσει τα δώδεκα) γύρισε σπίτι και βρήκε στο πάτωμα της κρεβατοκάμαρας, ένα βιβλίο που δεν τό είχε ξαναδεί. Ήταν ένα βιβλίο χοντρό, που έμοιαζε πολύ παλιό. Το κάλυμμα τό είχαν φάει τα ποντίκια, και αρκετές σελίδες ήταν σχισμένες ή τσαλακωμένες. Τό πήρε και κοίταξε τον τίτλο: *Τα Άπαντα τού Γουίλιαμ Σαίξπηρ*.

Η Λίντα ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι και έπινε εκείνο το φριχτό *μεσκάλ*. «Μού τό 'φερε ο Ποπέ», είπε κι έδειξε το βιβλίο. Η φωνή της ήταν τραχειά και βραχνιασμένη, σαν να μην ήταν, καν, δική της. «Λέει πως τό βρήκε σ' ένα από τα μπαούλα της. Υποτίθεται πως έμνησκε εκεί, αιώνες ολοκληρους. Φαντάζομαι να 'ναι αλήθεια, γιατί κι εγώ τό κοίταξα και είδα πως είναι γεμάτο ανοησίες. Εντελώς απολίτιστο. Πάντως, ίσως σου κάνει καλό για να εξασκηθείς στην ανάγνωση».

Ήπια την τελευταία της γουλιά, απόθεσε το ποτήρι στο δάπεδο, δίπλα στο κρεβάτι, γύρισε στο πλάι, ρεύτηκε μια-δυο φορές και αποκοιμήθηκε.

Ο Τζων άνοιξε το βιβλίο στην τύχη:

*Μόν' για να ζεις
σε λιγδωμένου κρεβατιού
τον σάπιο ιδρώτα, στη χλιαρή αγκασιά,
να κάνεις έρωτα και γλύκες μέσα σ' ένα γουρνοσταλιό»*.*

Τα περίεργα λόγια κύλαγαν μέσα στο μυαλό του, σαν κεραυνοί με ανθρωπινή λαλιά, σαν τίμπανα στις φριέστες τού καλοκαιριού, σαν τους άνδρες που τραγούδαγαν το τραγούδι τής συγκομιδής, τόσο όμορφα, τόσο όμορφα, που σου 'ρχονταν δάκρυα. Και σαν τον γέρο Μιτσιμίμα που 'λεγε τα ξόρκια του πάνω από τα φτερά, τα σκαλιστά τα ξύλα, και τα λιθάρια και τα κόκκαλα — κι άτλα τσίλου σίλοκβε σίλοκβε σίλοκβε. Κι άι σίλου σίλου, τσιθλ — μα ήταν πιο όμορφα τούτα τα λόγια από τα μαγικά λόγια τού Μιτσιμίμα, γιατί είχαν περισσότερο νόημα, γιατί τού μιλούσαν περισσότερο στην ψυχή. Μια απίστευτη ομορφιά, έστω κι αν δεν τά καταλάβαινε όλα. Και τού πρόσφεραν μια καινούργια μαγεία, σχετικά με τη Λίντα, ναι, αυτή τη Λίντα που ήταν εκεί, μπροστά του, ξαπλωμένη και ροχάλιζε, με τ' αδειανό ποτήρι στο δάπεδο, δίπλα

* Σαίξπηρ: «Άμλετ».

στο κρεβάτι, — ναι, για τη Λίντα και τον Ποπέ, τον Ποπέ και τη Λίντα...

Μισούσε τον Ποπέ όλο και περισσότερο. Πώς γίνεται ένας να χαμογελά ολοένα και να 'ναι αχρείος;* Τί να σήμαιναν, άραγε, όλα τούτα τα λόγια; Δεν μπορούσε καν να τό μαντέψει. Η μαγεία τους ήταν ισχυρή, κι έτσι, καθώς στρογγυρίζανε στον νου του ένωθε τώρα πως ήταν σαν να μην είχε ποτέ μισήσει τον Ποπέ. Όχι, πώς να τόν μισήσει μια και δεν ήταν ως τότε σε θέση να εκφράσει πόσο τόν μισούσε; Μα, τώρα, είχε στη διάθεσή του όλα τούτα τα λόγια, που ήταν σαν τύμπανα, και σαν τραγουδία, και σαν ξόρκια. Είχε στη διάθεσή του τα λόγια και το παράξενο, πολύ παράξενο παραμύθι, από το οποίο τά είχε πάρει (τού ήταν αδύνατο να βγάλει νόημα, αλλά έμοιαζε περίφημο, αληθινά περίφημο). Τούτα τα λόγια, τώρα, τού πρόσφεραν μια βάση για να μπορεί να μισεί τον Ποπέ και έκαναν το μίσος του πιο αληθινό, και έκαναν ακόμα και τον ίδιο τον Ποπέ, πιο αληθινό.

Μια μέρα, που γύρισε από το παιχνίδι του, βρήκε την πόρτα της μέσας κάμαρας ανοιχτή, και τούς είδε και τους δυο ξαπλωμένους στο κρεβάτι, να κοιμούνται. — Τη Λίνα πάλλευκη και τον Ποπέ σχεδόν κατάμαυρο δίπλα της, με το ένα χέρι γύρω στους ώμους της και το άλλο, το ηλιοψημένο χέρι του, πάνω στο βυζί της, και μια από τις κοτσίδες του είχε τυλιχτεί γύρω στον λαιμό της σαν μαύρο φίδι που πάσχιζε, λέει, να τήν πνίξει. Το φλασκι του Ποπέ και ένα ποτήρι, ήταν, πάντα, στο δάπεδο, κοντά στο κρεβάτι, κι η Λίντα ροχάλιζε.

Ένωσε ο Ώων ένα κενό στη θέση που ήταν η καρδιά του, ναι, τίποτε, πια, δεν ήταν εκεί μέσα — ένα κενό, ένα σύγκρου, μια ζαλάδα, μια χαύνωση. Ακούμπησε στον τοίχο για να συνέλθει, και τα λόγια ήρθαν ξανά στο μυαλό του: Ασυνείδητος, δόλιος, μιαρός... Σαν τα τύμπανα, σαν τους άνδρες που τραγουδούσαν το τραγούδι της συγκομιδής, σαν τα ξόρκια της μαγείας, τα λόγια γύριζαν και ξαναγύριζαν στον νου του. Κι ύστερα απ' το σύγκρου τού 'ρθε, τώρα, ένα φούντωμα, και τα μάγουλά του ανάψανε από το αίμα που ανέβηκε στο κεφάλι, και το δωμάτιο άρχισε να γυρίζει γύρω του, και τα μάτια του σκοτεινίασαν, κι έτριξε τα δόντια κι άρχισε να λέει «Θα τόν σκοτώσω! Θα τόν σκοτώσω! Θα τόν σκοτώσω!». Και, ξαφνικά, άλλα λόγια τού 'ρθανε στον νου από κείνο το βιβλίο:

*Όταν θα 'ναι στον ύπνο μεθυσμένος, ή οργισμένος
ή θα γλυκαίνεται στο αιμόμιχτο κρεβάτι**.*

* Σαίξπηρ: «Άμλετ».

** Σαίξπηρ: «Άμλετ».

Ναι, η μαγεία τών λόγων ήταν, τώρα, σύμμαχός του, η μαγεία τών λόγων τού 'δινε εξηγήσεις και τού διαβίβαζε προσαγές. Βγήκε στην έξω κάμαρα μα ο στίχος ήταν πάντα στο μυαλό του, «στον ύπνο μεθυσμένος...». Ένα χασαπομάχαρο κείτονταν στο δάπεδο, κοντά στο τζάκι. Τό άρπαξε, και πήγε ως την πόρτα, περπατώντας στα ακρόνυχια, «και κοιμισμένον στο μεθύσι του, και κοιμισμένον στο μεθύσι του...». Όρμησε στο δωμάτιο και τόν μαχαίρωσε. Ω, πώς ξεπήδηξε το αίμα, και ξαναχτύπησε, έτσι ως ο Ποπέ σφάδαζε μέσα στον ύπνο του, και σήκωσε το χέρι για να ξαναχτυπήσει μα ένιωσε πως ο άλλος τώρα τού τό 'χε αρπάξει και τού τό 'στριβε, και πόσο, πόσο πονούσε. Δεν μπορούσε να κουνήσει, είχε πια παγιδευθεί, και να, τώρα, τα μικρά, μαύρα μάτια τού Ποπέ, κοντά του, πάνω του, δίπλα του, που τόν κοιτάνε σημαδιακά. Έστρεψε τα δικά του μάτια αλλού, για να μην δει τις λαβωματιές — δυο γερές μαχαιριές στον αριστερό ώμο τού Ποπέ. «Τρέχει αίμα!», φώναζε η Λίντα. «Τρέχει αίμα!». Δεν μπορούσε να υποφέρει τη θέα τού αίματος. Να, τώρα, ο Ποπέ σηκώνει τ' άλλο χέρι του. Σίγουρα για να τόν χτυπήσει, κι ο Τζων στηλώνει το κορμί του, έτοιμος να δεχθεί το χτύπημα, αλλά να, που το χέρι, τώρα, τού σηκώνει μόνο το πηγούνι, και τού γυρίζει το πρόσωπο, έτσι που ν' αντιγυρίζει. και πάλι, η ματιά του, ίσια, τα μάτια τού Ποπέ, για ώρα, για πολλή ώρα. σαν να 'ταν αιώνας. Δεν μπορούσε πια να κρατηθεί, κι άρχισε να κλαίει, και τότε ο Ποπέ ξέσπασε σ' ένα γέλιο γερό: «Πήγαινε», τού είτε στη δική του Ινδιάνικη διάλεκτο. «Πήγαινε, γενναίε μου Αχαϊγιούτα». Τό 'βαλε στα πόδια και έτρεξε στο άλλο δωμάτιο για να κλάψει μονάχος.

«Τώρα κλείνεις τα δεκαπέντε», είτε ο γέρο Μισόιμα, χρησιμοποιώντας τα δικά του, Ινδιάνικα λόγια. «Μπορώ, πια, να σε μάθω να δουλεύεις τον πηλό».

Κάθησαν στην ακροποταμιά, ανακούρξουδα, και δουλέψανε μαζί.

«Πρώτα απ' όλα», είτε ο Μισόιμα παίρνοντας έναν σβώλο βρεγμένο πηλό στο χέρι του, «θα φτιάξουμε ένα μικρό φεγγάρι». Ο γέρος έπλασε τον σβώλο σε δίσκο, γύρισε λίγο τις άκρες, και το φεγγάρι έγινε ένα κύπελλο ρηχό.

Αργά, και άτσαλα, άρχισε να μιμείται τις ραφινάτες κινήσεις τού γέρου.

«Ένα φεγγάρι, ένα κύπελλο, και τώρα ένα φίδι», είτε ο Μισόιμα. «Έπλασε έναν δεύτερο σβώλο και έφτιαξε έναν μακρύ, εύκαμπτο κύλινδρο, κι ύστερα τόν δίπλωσε σε κύκλο και τόν κόλλησε στην άκρη τού κυπέλλου. «Τώρα κι άλλο φίδι. Κι άλλο». Γύρω-γύρω ο Μισόιμα άρχισε να σπίνει τις πλευρές ενός τσουκαλιού. Κάτω ήτανε στενό, ύστερα άνοιγε, κι ύστερα ξαναστενευε, στον λαϊμό. Πιέζε ο Μισόιμα, χάιδευε, έξυνε, και να, στο τέλος, έτοιμο το λαγίγι, στην ίδια γνωστή φόρμα που χρησιμοποιούσαν στο Μαλπαί, αλλά

ακόμα κατάλευκο, κι όχι μαύρο, και απαλό στην αφή. Ο Τζων έσπασε δίπλα το δικό του λαγήνι, που είχε φτιάξει και τόν έπιασαν τα γέλια. Ήταν μια παρωδία τού έργου τού Μιτσίμα.

«Την επόμενη φορά θα τά καταφέρω καλύτερα», είπε κι άρχισε να μουλιάζει έναν άλλο σβώλο πηλού.

Να σμιλεύει, να φορμάρει, να νιώθει τα δάχτυλά του να κερδίζουν σε επιδεξιότητα και δύναμη! Αυτό τού έδινε μια ιδιαίτερη χαρά. Τραγουδάγε, δουλεύοντας, ένα ωραίο τραγούδι για τις Βιταμίνες, που τούχε μάθει η μητέρα του, και δίπλα του, ο Μιτσίμα, τραγουδάγε κι αυτός ένα άλλο τραγούδι, για το πώς σκότωσε μια αρκούδα. Δούλευαν όλη τη μέρα, κι όλη η μέρα ήταν γεμάτη από μια έντονη, αποδοτική ευτυχία.

«Τον χειμώνα», είπε ο γερο-Μιτσίμα, «θα σέ μάθω πώς να φτιάχνεις τόξα».

Άλλος ένας χρόνος, και, τώρα, στεκόταν έξω από το σπίτι, ώρα ολόκληρη, ως να τελειώσει η τελετή. Άνοιξε η πόρτα, βγήκε το ζευγάρι, πρώτα ο γαμπρός, ο Κοτλού, με το δεξί του χέρι τεντωμένο, και τη γροθιά σφιγμένη σαν να κρατούσε ένα ακριβό διαμαντικό. Κι από κοντά η νύφη, η Κιακιμέ, με τη γροθιά κι αυτή σφιγμένη, και το χέρι τεντωμένο μπροστά. Σιωπηλοί προχώρησαν, και σιωπηλοί, πίσω τους, ακολούθησαν οι αδελφοί και οι αδελφές και τα ξαδέρφια και ένα σμάρι ολόκληρο από γέρους.

Βγήκαν από το χωριό, πέρασαν το σύδεντρο και στην άκρη τού λόφου σταματήσανε αντίκρυ στον ήλιο τής αυγής. Άνοιξε ο γαμπρός το χέρι. Κάτι άσπροι σπόροι, από καλαμπόκι, μνήσκαν στην παλάμη του, και κείνος κάτι μουρμούρισε, πάνωθ' τους, κι ύστερα τούς έριξε κατά τον ήλιο. Το ίδιο έκανε και η νύφη, η Κιακιμέ, κι ύστερα ο πατέρας τής Κιακιμέ προχώρησε κρατώντας ένα ραβδί τής προσευχής, στολισμένο με φτερά, και προσευχήθηκε ώρα. Ύστερα έριξε το ραβδί κι αυτός κατά τον ήλιο.

«Γένοιτο», είπε ο γέρο-Μιτσίμα, δυνατά. «Τώρα είναι παντρεμένοι».

«Τί να σου πω», είπε η Λίντα καθώς επέστρεφαν, «πολύ θόρυβος για το τίποτα. Στις πολιτισμένες χώρες μας, όταν ένα αγόρι θέλει ένα κορίτσι, ολόλο που έχει να κάνει είναι να τήν... Τζων, πού πας;».

Τήν αγνόησε, κι άρχισε να τρέχει, πέρα, μακριά, μακριά, να μείνει μόνος.

Γένοιτο... Τα λόγια τού γέρο-Μιτσίμα στριφογύριζαν στο μυαλό του. Τέλειωσε ο γάμος, τέλειωσε, ετελειώθη... Τήν είχε αγαπήσει την Κιακιμέ, κρυφά και από μακριά, αλλά έντονα, παράφορα, απελπισμένα. Και τώρα, όλα είχαν τελειώσει. Κι ήταν δεκαέξι ετών.

Με την πανσέληνο, στη σπηλιά τής Αντιλόπης, κάτι μυστικά θα έρχονταν στο φως, κι άλλα θα γίνονταν, κι άλλα θα γενόνταν. Παιδιά θα κατέβαιναν στη σπηλιά, και θα βγαίνανε άνδρες. Γι' αυτό και τα παιδιά φοβόνταν, αλλά, συνάμα, ανυπομονούσαν. Έγειρε ο ήλιος, βγήκε το φεγγάρι, κι ο Τζων ακολούθησε τους άλλους.

Άντρες στέζονταν, σκιασμένοι, στην είσοδο τής σπηλιάς, και μια σκάλα κατέβαινε στα βύθη, που ανταυγάζανε ένα κόκκινο φως. Μερικά από τα παιδιά είχαν κιόλας αρχίσει να κατεβαίνουν, μα, ξαφνικά, ένας από τους άντρες όρμησε, έπιασε τον Τζων από το μπράτσο, και τόν έβγαλε έξω από τη γραμμή. Ξέφυγε, και πάσχισε να ξαναπάρει τη θέση του, ανάμεσα στους άλλους, αλλά τούτη τη φορά ο άνδρας τόν χτύπησε και τόν τράβηξε από τα μαλλιά. «Δεν είναι αυτά για σένα, ασπροτρίχη!». «Όχι, δεν είναι για τον γιο τής σκύλας», είπε ένας άλλος άνδρας. Τα άλλα παιδιά γέλασαν. «Φύγε!». Προσπάθησε κάπως να ξεμείνει, να ξανασιμίζει με τους άλλους, μα οι άνδρες, τώρα, φωνάζανε όλοι μαζί: «Δίνε του!». Κι ένας απ' αυτούς, έστυψε, και πήρε μια πέτρα, και τήν έριξε, κι όλοι φωνάζαν, πάλι, «Έξω, πέρα, μακριά!». Κι οι πέτρες πέφτανε και ματωμένοι, πια, ξέφυγε μέσα στο σκοτάδι. Από τη φωτισμένη σπηλιά ακούγονταν, τώρα, τραγούδια. Το τελευταίο από τα παιδιά είχε κατέβει την ανεμόσκαλα. Ο Τζων ήταν ολομόναχος.

Ολομόναχος, μακριά από το χωριό, στο άγονο υψίπεδο. Ο βράχος, στο φως τού φεγγαριού, έμοιαζε σαν ασπρισμένος σκελετός, και πέρα, κάτω στον κάμπο, τα τσακάλια ούρλιαζαν κάτω από το φεγγάρι. Οι πετριές, τώρα, τόν πονούσαν, οι πληγές του, ακόμα, αιμορροούσαν, αλλά δεν έκλαιγε από πόνο. Έκλαιγε γιατί ήταν τόσο μόνος, γιατί τόν είχαν διώξει μόνον, πέρα, ανάμεσα στους σκελετούς τών βράχων και στην πανσέληνο. Κάθισε στην άκρη τού γκρεμού, με το φεγγάρι πίσω του, και κοίταξε τη μαύρη απεραντοσύνη, τη μαύρη σκιά τού θανάτου. Ένα βήμα να 'κανε, ένα μικρό πήδημα... Τέντωσε το χέρι του και τό κοίταξε στο φως τού φεγγαριού, κι είδε το αίμα να στάζει απ' την πληγή. Σταλαγματιά-σταλαγματιά έπεφτε το αίμα, άχρωμο, σχεδόν, μες στη σκοτεινιά. Σταλαγματιά, σταλαγματιά, σταλαγματιά. Αύριο, κι αύριο, κι αύριο.

Είχε ανακαλύψει τί είναι ο Χρόνος, τί είναι ο Θάνατος, τί είναι ο Θεός...

«Ναι ένιωθα πάντα μόνος, πάντα μόνος», έλεγε, τώρα, ο Τζων στον Μπέρναρντ και η λέξη αντήχησε γνώριμα στον νου του. Μόνος... μόνος...

«Να σου πω την αλήθεια, έτσι είμαι κι εγώ», είπε ο Μπέρναρντ, σαν να 'νιωσε, ξαφνικά, την ανάγκη να εξομολογηθεί σε κάποιον.

«Πώς είναι δυνατόν να νιώθεις μόνος;», ρώτησε έκπληκτος ο Τζων. «Είχα την εντύπωση πως σ' εκείνους τους Άλλους Τόπους... Θέλω να πω, ότι η Λίττα μου έλεγε πως κανείς, ποτέ, δεν νιώθει μονάχος, εκεί πέρα».

Ο Μπέρναρντ κοκκίνισε, ενοχλημένος. «Βλέπεις», είπε, χαμηλώνοντας τα μάτια και μασώντας τα λόγια του. «Εγώ είμαι διαφορετικός από άλλους ανθρώπους. ή τουλάχιστον έτσι φαντάζομαι. Κάτι θα πρέπει να στράβωσε στην αποφάλωσή μου».

«Ναι», συμφώνησε κι ο Τζων, «αυτό θα πρέπει να συμβαίνει. Όταν είναι κανείς διαφορετικός, είναι επόμενο να νιώθει μονάχος. Κι όλοι οι άλλοι τού φέρονται με τέτοια κτηνωδία. Ξέρεις ότι μέ απέκλεισαν απ' όλα; Όταν έστελναν τ' άλλα παιδιά να περάσουν τη νύχτα στα βουνά (ξέρεις, τη νύχτα εκείνη που πρέπει να ονειρευτείς ποιό είναι το ιερό ζώο σου) δεν μ' άφησαν να πάω με τους άλλους, ούτε μού αποκαλύψανε κανένα από τα μυστικά. Όμως εγώ τό έκανα μονάχος μου. Νήστεψα πέντε μέρες, κι ύστερα πήγα ένα βράδυ, μονάχος, σε κείνα τα βουνά».

Έδειξε πέρα, και ο Μπέρναρντ τού χαμογέλασε καλοκάγαθα: «Και ονειρεύτηκες;», ρώτησε.

«Ναι», είπε ο Τζων, «αλλά, δεν πρέπει να σ' τό πω». Σιώπησε, για λίγο, κι ύστερα είπε με σιγανή φωνή. «Κάποτε, έκανα κάτι που κανείς άλλος δεν θα κάνει. Στήθηκα, στήθηκα σ' ένα βραχο, μεσημεριάτικα, μες στο κατακαλόκαιρο, με τα χέρια τεντωμένα, σαν τον Ιησού στον σταυρό».

«Και γιατί τό 'κανες αυτό;».

«Ήθελα να δω πώς αισθάνεται κανείς σαν είναι σταυρωμένος. Σαν κρέμεται έτσι, εκεί στον ήλιο...».

«Ναι, μα γιατί;».

«Γιατί; Γιατί νόμιζα πως είχα υποχρέωση να τό πράξω», είπε διστακτικά. «Αν ο Ιησούς μπορούσε να τό αντέξει, γιατί όχι κι εγώ. Κι ύστερα, όταν αμαρτήσει κανείς... Και, στο κάτω-κάτω, ήμουν θλιμμένος κι ήταν αυτός άλλος ένας λόγος».

«Περίεργος τρόπος για να γιατρέψεις τη θλίψη σου», είπε ο Μπέρναρντ, αλλά όταν τό καλοσκέφτηκε κατέληξε πως υπήρχε κάποια λογική σ' όλη αυτή την υπόθεση. Ίσως να 'ταν καλύτερα από το να παίρνεις χάρπια.

«Ύστερα από λίγο λιποθύμησα», είπε ο Τζων. «Έλεσα μπρούμυτα και χτύπησα στο κεφάλι. Βλέπεις το σημάδι;». Σήκωσε τα πλούσια μαλλιά του από το μέτωπο, και το σημάδι φάνηκε καθαρό στον δεξί του κρόταφο.

Ο Μπέρναρντ τόν κοίταξε κι ύστερα τράβηξε πέρα τη ματιά του. Η προ-

καλλιέργεια που είχε υποστεί τόν είχε καταστήσει υποχονδριακό: Ακόμα και η θέα μιας αρρώστιας ή μιας πληγής δεν τού ήταν μόνο φρικιαστική, αλλά και αποκρουστική, και αηδιαστική, σαν τη βρόμα, ή την κακομορφία, ή τα γερατειά. Βιάστηκε ν' αλλάξει θέμα.

«Αναρωπιέμαι αν θα 'θελες να 'ρθείς πίσω στο Λονδίνο μαζί μας», ρώτησε, κάνοντας έτσι το πρώτο βήμα σε μια επιχείρηση που είχε στρατηγικά σχεδιάσει και μυστικά επεξεργαστεί, μέσα στον νου του, εκεί, στο σπιτάκι από τη στιγμή που αντελήφθη ποιός ήταν ο «πατέρας» αυτού τού άγχιου νέου.

«Θα τό 'θελες;».

Η μορφή τού Τζων φωτίστηκε. «Τό λες αλήθεια, λες;».

«Και βέβαια. Φυσικά, αν μπορέσω να πάρω άδεια».

«Θα πάρουμε μαζί μας και τη Λίντα;».

Ο Μπέρναρντ δίστασε. Πός να πάρουν μαζί τους το αποκρουστικό αυτό γυναικί, σκέφτηκε. Όχι, ήταν αδύνατον. Εκτός αν... Εκτός αν... Μα βέβαια η ίδια η κατάντια τής Λίντας θα ήταν ένα μεγάλο επιχείρημα. «Και βέβαια θα τήν πάρουμε!», φώναξε, με μια επίπλαστη κάπως αισιοδοξία.

Ο νεαρός πήρε μια βαθιά ανάσα. «Υπάρχει, λοιπόν, η ελπίδα να βγουν αληθινά τα όσα ονειρευόμουνα σ' όλη μου τη ζωή: Θυμάσαι τί λέει η Μιράντα;».

«Ποιά Μιράντα;».

Μα ο νέος φαίνεται δεν είχε ακούσει την ερώτηση. «Ω, τί θαύμα!», έλεγε και τα μάτια του γυάλιζαν και το πρόσωπό του είχε ένα περίεργο φως. «Πόσα θεία πλάσματα υπάρχουν εδώ πέρα! Τί όμορφη που είναι η ανθρωπότητα!». Το κοκκίνισμα έγινε πιο έντονο: Συλλογιζόταν τη Λενίνα, έναν άγγελο όλο υγεία και νιάτα. Η φωνή του φαλτσάρησε. «Ω θαυμαστός, καινούργιος κόσμος»*, άρχισε κι ύστερα σταμάτησε. Έμοιαζε χλομός σαν το χαρτί. «Είσθε παντρεμένη;», τήν είχε ρωτήσει.

«Τί να 'μαι;».

«Παντρεμένη. Να, ξέρεις, για πάντα. Έτσι τό λέμε στα Ινδιάνικα: για πάντα. Κάτι που δεν μπορεί να διαλυθεί».

«Ω αγία Μηχανή, και βέβαια όχι», είπε ο Μπέρναρντ κι έβαλε τα γέλια.

Ο Τζων γέλασε κι αυτός, αλλά για έναν άλλο λόγο — από βαθιά, αγνή χαρά.

«Ω θαυμαστός, καινούργιος κόσμος», ξανάπε, «ω θαυμαστός, καινούργιος κόσμος, που 'χει μέσα του τέτοιους ανθρώπους». Πάμε να φύγουμε. Αμέσως.

«Έχεις έναν πολύ περίεργο τρόπο να εκφράζεσαι καμιά φορά», είπε ο

* Σαίξπηρ: «Τρικυμία».

Μπέρναρντ κοιτώντας τον νεαρό κάπως ξαφνιασμένος. «Και, στο κάτω-κάτω, δεν θα 'πρεπε καλύτερα να περιμένεις να δεις τί λογής ακριβώς είναι εκείνος ο νέος κόσμος;».

9

Ύστερα από μια ολόκληρη μέρα περίεργων, φριχαστικών εμπειριών η Λενίνα ένιωσε πως είχε δικαίωμα σε μια πλήρη και απόλυτη ανάπαυση. Ευθύς ως επέστρεψαν στον Ξενώνα, κατάπие έξι χάπια «σόμα» τού μισού γραμμαρίου, ξάπλωσε στο κρεβάτι και, μέσα σε δέκα λεπτά είχε προσγειωθεί στη μακαριότητα μιας σεληνιακής αιωνιότητας. Θα περνούσαν δεκαοκτώ ολόκληρες ώρες, τουλάχιστον, προτού ξαναποκτήσει συναίσθηση τού χρόνου.

Στο μεταξύ ο Μπέρναρντ έμενε ξαπλωμένος, με τα μάτια ορθάνοιχτα, μέσα στο σκοτάδι. Περασμένα μεσάνυχτα τόν πήρε ο ύπνος, αλλά η αιπνία του δεν ήταν άσχοπη. Επεξεργαζόταν ένα σχέδιο.

Το άλλο πρωί, στις δέκα ακριβώς, ο μιγάς με την πράσινη στολή του βγήκε από το ελικόπτερο, και ο Μπέρναρντ τόν περίμενε ανάμεσα στους κάκτους.

«Η Μις Κράουν», τού εξήγησε, «πρόσφερε στον εαυτό της μια μακρύωρη ανάπαυση, και δεν θα επιστρέψει από τη νάρκωσή της πριν από τις πέντε. Αυτό μάς δίνει επτά ώρες ολόκληρες».

Μπορούσαν, λοιπόν, να πετάξουν ως τη Σάντα Φε, να τελειώσουν τη δουλειά τους, και να ξαναγυρίσουν στο Μαλπαί, προτού ξυπνήσει η Λενίνα.

«Νομίζεις πως είναι ασφαλής μένοντας μόνη εδώ πέρα;».

«Ασφαλής σαν ελικόπτερο», αποκρίθηκε ο μιγάς.

Μπήκαν μέσα στο σκάφος και απογειώθηκαν αμέσως. Στις δέκα και τριάντα τέσσερα είχαν προσγειωθεί στην ταράτσα τού Ταχυδρομείου τής Σάντα Φε, στις δέκα και τριάντα επτά ο Μπέρναρντ είχε συνδεθεί τηλεφωνικά με το γραφείο τού Παγκόσμιου Άρχοντα, στο Γουάιτ Χωλ τού Λονδίνου, στις δέκα και τριάντα εννέα μιλούσε στον τέταρτο ιδιαίτερο γραμματέα τής Αρχοντοσύνης του, στις δέκα και σαραντατέσσερα επανέλαμβανε την ίδια ιστορία στον πρώτο γραμματέα, στις δέκα και σαράντα επτάμιση άκουγε, πια, την ίδια τη βαθιά, μεταλλική φωνή τού Μουσταφά Μοντ.

«Πήρα το θάρρος να πιστέψω», ψέλλισε ο Μπέρναρντ, «πως η Αρχοντοσύνη σας θα θεωρήσει ότι το θέμα παρουσιάζει αρκετό επιστημονικό ενδιαφέρον...».

«Και βέβαια, τό βρίσκω αρκετά επιστημονικά ενδιαφέρον», είπε η βαθιά φωνή. «Να φέρεις αυτά τα δύο άτομα, πίσω στο Λονδίνο, μαζί σου».

«Η Αρχοντοσύνη σας θα γνωρίζει ότι χρειάζεται ειδική άδεια».

«Οι απαιτούμενες εντολές», είπε ο Μουσταφά Μοντ, «διαβιβάζονται, ήδη, στον Έφορο του Δρυμού, αυτή τη στιγμή! Να κατευθυνθείτε αμέσως εκεί. Καλημέρα σας, κύριε Μαρξ».

Ο Μπέρναρντ κρέμασε το ακουστικό και έτρεξε στην ταράτσα.

«Στο γραφείο του Εφόρου», είπε στον μιγάδα.

Στις δέκα και πενήντα τέσσερα, ο Μπέρναρντ αντιήλασσε χειραψία με τον Έφορο.

«Είμαι ενθουσιασμένος, κύριε Μάρξ, ενθουσιασμένος», είπε με όψιμη δουλοπρέπεια. «Μόλις ελάβαμε σχετικές εντολές».

«Τό ξέρω», είπε ο Μπέρναρντ και τόν διέκοψε. «Μιλούσα με την Αρχοντοσύνη του στο τηλέφωνο, πριν από ένα λεπτό». Ο νοχελικός τόνος του έδειχνε πως ήταν συνηθισμένος να μιλάει με την Αρχοντοσύνη του, τουλάχιστον μία φορά τη μέρα. Κάθισε σε μια πολυθρόνα. «Έχετε την καλοσύνη να λάβετε όλα τα αναγκαία μέτρα όσο το δυνατόν ταχύτερα», είπε και επανέλαβε με κάποια έμφαση, «Όσο το δυνατόν ταχύτερα».

Ήταν φανερό πως η όλη υπόθεση τόν διασκέδαζε.

Στις ένδεκα και τρία είχε στην τσέπη του όλα τα αναγκαία έγγραφα.

«Γεια χαρά», είπε στον Έφορο με κάποια υπεροψία, καθώς τόν συνόδευε μέχρι το ασανσέρ. «Εις το ελιανιδείν!».

Περπάτησε μέχρι το ξενοδοχείο, πήρε ένα μπάνιο, έκανε ένα βιμπρομασάζ, πέρασε στα μάγουλά του ένα ηλεκτρολυτικό ξύρισμα, άκουσε τα πρωινά νέα στο ραδιόφωνο, κοίταξε για λίγο και την τηλεόραση, έφαγε ένα πλούσιο γεύμα και στις δυόμιση πέταξε πίσω στο Μαλπαί, μαζί με τον μιγάδα του.

Ο Τζων στεκότανε έξω από τον Ξενώνα.

«Μπέρναρντ», φώναξε, «Μπέρναρντ!». Κανείς δεν αποκρίθηκε. Προχώρησε αθόρυβα, με τα μοκασίνια του από ελαφίσιο δέρμα, ανέβηκε τις σκάλες και δοκίμασε την πόρτα. Ήταν κλειδωμένη.

Λες να φύγανε; Να φύγανε! Θα ήταν το φρικτότερο πράγμα που θα μπορούσε να του συμβεί. Κείνη η ίδια του είχε ζητήσει να πάει να την δει, και τώρα είχαν φύγει. Κάθισε στα σκαλοπάτια κι άρχισε να κλαίει.

Μόνο μισή ώρα αργότερα τού ήρθε η ιδέα να κοιτάξει από το παράθυρο. Το πρώτο πράγμα που είδε ήταν μια πράσινη βελίτσα με τα αρχικά Α.Κ. Μέσα του φούντωσε η χαρά. Πήρε ένα λιθάρι, έσπασε το τζάμι, και, ένα λεπτό

αργότερα, μπήκε μέσα στο δωμάτιο. Άνοιξε την πράσινη βαλίτσα και, αμέσως, άρχισε να ανασαίνει το άρωμα της Λενίνας και να γεμίζει τα πλεμόνια του με την ίδια ύπαρξή της. Η καρδιά του χτυπούσε τόσο γοργά, που νόμιζε πως θα λιποθυμήσει. Ύστερα, σκύβοντας πάνω στο πολύτιμο κουτί τού θησαυρού, άρχισε να αγγίζει τα όσα είχε ανακαλύψει, να τά σηκώνει στο φως, και να τά εξετάζει. Στην αρχή, τόν βασάνισαν τα φερμουάρ, στις δυο πλευρές τών εφεδρικών σορτ της Λενίνας, μα όταν έλυσε το πρόβλημα πέταξε από χαρά. Κοίτα πράγματα: Ζιπ, άνοιγε. Ζιπ, έκλεινε. Ζιπ! Ζιπ! Σπουδαίο! Τα πράσινα γοβάκια της ήταν από τα πιο όμορφα αντικείμενα που είχε δει, ως τώρα, στη ζωή του. Βρήκε και κάτι κυλοττάκια, ζιπκαμινί, και κοκκίνισε από ντροπή και τά 'κρυψε ξανά. Βρήκε και ένα φουλάρι από οξικό μεταξι, παρφουμαρισμένο, και τό τίλιξε γύρω στον λαιμό του. Άνοιξε τυχαία ένα κουτί, κι υψώθηκε, σύννεφο, η αρωματισμένη πούδρα. Τα χέρια του μοιάζαν αλευρωμένα. Τά σκούπισε πάνω στο στήθος του, στους ώμους του, στα γυμνά του μπράτσα. Τί ευωδιά! Έκλεισε τα μάτια, κι άρχισε να τρίβει το μάγουλό του στο πουδραρισμένο μπράτσο του. Ναι, ήταν σαν να 'γγιζε το ίδιο της το δέρμα. Το άρωμά της, στα ρουθούνια του, διέλυε όλες τις φοβερές μυρωδιές της βρόμας στην οποία είχε συνηθίσει. Η παρουσία της, κοντά του, ήταν απόλυτη. «Λενίνα», ψιθύρισε, «Λενίνα!».

Άκουσε έναν θόρυβο και αναπήδησε. Γύρισε, ξαφνιασμένος σαν να τόν είχαν πιάσει στα πράσσα. Έβριξε στη βαλίτσα όλα τα συμπράγκαλα, έκλεισε το καπάκι, κι έστησε, πάλι, αφτί. Κανένα ίχνος ζωής δεν ακουγότανε, κανένας ήχος, κι όμως ήταν σίγουρος πως κάτι είχε ακούσει, κάτι σαν αναστέναγμα, κάτι σαν το τριξίμο κάποιας σανίδας. Στ' ακρόνυχια πήγε μέχρι την πόρτα, τήν άνοιξε, και βρέθηκε σ' έναν εξώστη. Αντίκρυ στον εξώστη, ήταν μια άλλη πόρτα, μισάνοιχτη. Πήγε ως εκεί, τήν έσπρωξε λίγο, και έβαλε το κεφάλι του...

Ναι, εκεί, πάνω στο χαμηλό κρεβάτι, με το σεντόνι στα πόδια της, ντυμένη μονάχα με την αχνορόδινη «ξιπυτζάμα» της, ήταν η Λενίνα, βαθιά αποκοιμισμένη, και τόσο όμορφη, που δάκρυα ανέβηκαν στα μάτια του. Κοίταξε τις μπούκλες της, τις τριανταφυλλιές μύτες τών ποδιών, τη σοβαρή κοιμισμένη μορφή της, τα χέρια και τα πόδια που έμοιαζαν, μέσα στον ύπνο, κάπως σαν αδύναμα, κάπως σαν παράλυτα. Δεν ήξερε βέβαια πως μονάχα μια πιστολιά θα μπορούσε να ξυπνήσει τη Λενίνα από την ηθελημένη αυτή νάρκωση, πριν από την καθορισμένη ώρα. Γι' αυτό και προχώρησε με άκρα προσοχή, και μπήκε στο δωμάτιο, και γονάτισε στο δάπεδο δίπλα στο κρεβάτι της. Κοίταγε, κι έσφιγγε τα χέρια του, και τα χείλια του, άθελά του, πρόσφεραν τους στίχους, στα μάτια της... ψιθύρισε:

*Τα μάτια της, τα χέρια της, τα χείλια, τα μαλλιά της
Κείνο το μπράτσο το λευκό, — τόσο λευκό—,
που καθετί λευκό, μπροστά του μαύρο μοιάζει.
Κείνο τ' απαλοχάιδεμα, μετάξινο βελούδο,
που και τού κύκνου πούπουλο με τ' άγγιγμα ντροπιάζει*.*

Μια μύγα ζουζούνισε γύρω της. Τήν έδιωξε. «Μύγες», θυμήθηκε:

*Αυτές μπορούν να κάτσουν πάνω στο άσπρο θάμα
τού ολάκροιβου χειριού τής Ιουλιέττας
και χάρη θάνατη να κλέψουν απ' τα χείλια της
που από αγνήν, ιερή σεμνότητα όλο κοκκινίζουν,
ωσάν να τό 'χουν κρίμα που αλληλοφιλιώνται**.*

Αργά, πολύ αργά, με τις διστακτικές κινήσεις κάποιου που αλλώνει το χέρι για να χαϊδέψει ένα φοβισμένο αλλά, ίσως, και επικίνδυνο, πουλί, άπλωσε και κείνος το χέρι και τ' άφησε να αιωρείται, τρεμάμενο. μια σπιθαμιά πάνω από κείνα τα μπράτσα και τα πόδια, έτοιμο να αγγίξει. Θα τολμούσε; Θα τολμούσε να σπλώσει, με το ανάξιο χέρι του, αυτό που... Όχι, δεν ήταν δυνατόν. Το πτηνό ήταν πολύ επικίνδυνο. Άφησε το χέρι του να πέσει, αλλά τα μάτια του δεν τήν χορταίνανε. Τί όμορφη που ήτανε! Τί όμορφη!

Κι ύστερα, ξαφνικά, τού πέρασε η ιδέα πως όλο-όλο που είχε να κάνει ήταν να αρπάζει το φερμουάρ, να τό τραβήξει ως κάτω, πέρα-πέρα, και να τήν γδύσει... Έκλεισε τα μάτια και κούνησε το κεφάλι σαν τον σκύλο που τινάζει τ' αφτιά του σαν βγεί από το νερό. Τί φορικές σκέψεις ήταν αυτές που πέραγαν από τον νου του! Άρχισε να ντρέπεται τον εαυτό του: Αγνή, ιερή σεμνότητα...

Κάτι βούιξε στον αέρα. Να 'ταν, και πάλι, καμιά μύγα; Ή καμιά σφήκα; Κοίταξε γύρω — δεν είδε τίποτα —. με το βουητό γινόταν όλο και εντονότερο, και, σε μια στιγμή, κατάφερε να τό εντοπίσει έξω από τα κλειστά παραθρόφυλλα. Το ελικόπτερο! Τόν κυρίευσε πανικός, πήγε στο δίπλα δωμάτιο, πήδηξε από το ανοιχτό παράθυρο και έτρεξε στο μονοπάτι ανάμεσα στους ψηλούς κάκτους, κι ήταν εκεί, έτοιμος, στη θέση του, να υποδεχθεί τον Μπέρναρντ Μαοξ καθώς έβγαινε από το ελικόπτερο.

* Σαίξπηρ: «Τρωίλος και Χρυσίδα».

** Σαίξπηρ: «Ρωμαίος και Ιουλιέττα».

10

Τέσσερεις χιλιάδες ηλεκτρικά ρολόγια, στις τέσσερεις χιλιάδες αίθουσες του Κέντρου του Μπλούμσπερεν, έδειχναν πως η ώρα ήταν δύο και είκοσι επτά. «Η κυψέλη τής εργασίας», καθώς άρεσε στον Διευθυντή να τήν αποκαλεί, ήταν πράγματι σε οργασμό δραστηριότητας. Όλοι ήταν απησχολημένοι, και τα πάντα εκινούντο σύμφωνα με το πρόγραμμα. Οι ουρές τών σπερματοζώων σφάδαζαν, κάτω από τα μικροσκόπια, καθώς ορμούσαν, κατακούτελα, να γονιμοποιήσουν τα ωάρια. Και άπαξ γονιμοποιούνταν, τα ωάρια άρχιζαν να αναπτύσσονται, και να αυτοδιαιρούνται. Κι αν είχαν υλοστεί και την καλλιέργεια Μποκανόφσκυ, άνθιζαν, πλέον, και φούντωναν, και δημιουργούσαν πληθυσμούς ολόκληρους επιμέρους εμβρύων. Από τους Θαλάμους Κοινωνικού Προκαθορισμού οι ατέρμονες προχωρούσαν προς τα υπόγεια και εκεί, στη σκοτεινιά, που διαπερνούσαν μόνον οι υπεριώδεις ακτίνες — ζεστά στα στρωματάκια τους από περιτόναιο γουρούνας, καλοθρεμμένα με αιματικό εκχύλισμα και ορμόνες, τα έμβρυα μεγάλωναν, μέσα στα μπουκαλάκια τους, και απορροφούσαν άπληστα τις ενέσεις και τις εγχύσεις κάθε δηλητηρίου που θα διασφάλιζε την υπανάπτυξή τους, ώστε να 'ναι κάποτε έτοιμα να συνταχθούν και να πυκνώσουν τις χαυνωμένες στρατιές τής προλεταριακής Εψιλοσύνης.

Κύλαγαν οι μπουκάλες στους ατέρμονες, και μαζί τους κύλαγε η προκατασκευασμένη ζωή, γεφυρώνοντας τις εβδομάδες με τους αιώνες μιας ανθρωπότητας που αλλιώς, κάποτε, είχε προϋπάρξει. Κι έφτανε, κάποτε, η υπέρτατη στιγμή, στον Θάλαμο Αποφιαλώσεως, κι έβγαιναν τα μωρά από τις μπουκάλες, και πρωτόσκουζαν με έκπληξη και φρόκη, σαν όλα τα νεογέννητα.

Μπουμπούνιζαν οι ηλεκτρογεννήτριες στα έγκατα τών κτηρών, και οι ανεγκυστήρες πηγαινόερχονταν ακατάπαυστα.

Στους εννέα ορόφους που καταλάμβαναν τα Βρεφοκομεία ήταν, τώρα, η ώρα για το θήλασμα. Χίλια οκτακόσια μωρά, όλα προσεκτικά αριθμημένα και ονοματισμένα, με τις πινακίδες γύρω στον λαιμό τους, ρούφαγαν ταυτόχρονα από χίλια οκτακόσια φιαλίδια την προκαθορισμένη δόση παστεριωμένων εξωτερικών εκχυλισμάτων.

Πιο πάνω, άλλοι δέκα όροφοι. Τα αγοράκια και τα κοριτσάκια που είχαν, πια, αρκετά, μεγαλώσει, για να χρειάζονται μια απογευματινή ανάπαυση, ήταν κι αυτά πολύ απασχολημένα, χωρίς καν να τό ξέρουν. Μέσα στον ύπνο τους εισροφούσαν υπνοπαιδικά μαθήματα υγιεινής, κοινωνικότητας, ταξικής συνείδησης και νητειακής ερωτικής ζωής. Ακόμα πιο πάνω ήταν οι αίθουσες ψυχαγωγίας: Αν χάλαγε ο καιρός, εννιακόσια, κάπως μεγαλύτερα, παιδάκια

παίζανε με τους κύβους, ή με τον πηλό, ή με το ξυλίκι, ή ερωτοτριβόνταν σύμφωνα με τη δική τους ερωτική διδασκαλία.

Χαρά και εργασία αντιλαλούσε η κυψέλη. Τραγούδαγαν οι κοπελιές, σκυμμένες πάνω από τους δοκιμαστικούς σωλήνες, σφύριζαν οι Προκαθοριστές και στους Θαλάμους Αποφιαλώσεως, τί πλάκα γινότανε σαν τύχαινε να βρεθούνε, ξαφνικά, μπροστά σε μια αδειανή μπουκάλια!

Ο Διευθυντής έκανε, τώρα, την πρωινή του επιθεώρηση, μαζί με τον Χένρυ Φόστερ, και σαν μπήκε στον Θάλαμο Γονιμοποίησης η μορφή του ήταν σοβαρή και αυστηρή, σχεδόν παγωμένη.

«Προς κοινόν παραδειγματισμόν», είπε ο Διευθυντής. «Εδώ θα τόν παραδειγματίσω, σε τούτο τον Θάλαμο που περιέχει στελέχη υψηλής κλάσης περισσότερο από οπουδήποτε αλλού μέσα στο Κέντρο. Τού είπα να παρουσιαστεί εδώ στις δύομση».

«Κι όμως η εργασία του είναι αποδοτική», είπε ο Χένρυ Φόστερ με μια υποκριτική γενναιοφροσύνη.

«Ναι, τό ξέρω, τό ξέρω αλλά αυτός είναι ένας, ακόμη, λόγος για να φερθώ αυστηρά. Η πνευματική του υπεροχή ενέχει, επίσης, ορισμένες ηθικές ευθύνες. Όσο περισσότερα είναι τα ταλέντα ενός ανθρώπου, τόσο ελαυξάνεται η δυνατότητά του να οδηγήσει το σύνολο σε κάποια εκτροπή. Είναι προτιμότερο να υποφέρει ο ένας παρά να διαφθαρούν οι πολλοί. Αν κρίνετε το θέμα με κάποια αμεροληψία, κύριε Φόστερ, θα συμφωνήσετε πως καμιά παράβαση δεν είναι τόσο σοβαρή όσο η ανορθόδοξη συμπεριφορά. Η ανθρωποκτονία οδηγεί στον φόνο ενός μόνου ατόμου, και, στο κάτω-κάτω, τί είναι ένα άτομο;».

Με το χέρι έδειξε τα μικροσκόπια, ολόκληρες σειρές, τους δοκιμαστικούς σωλήνες, τους εκκολαπτήρες.

«Μπορούμε να κατασκευάσουμε ένα καινούργιο άτομο με τη μεγαλύτερη ευκολία. Μόνον ένα; Όσα θέλετε. Αλλά η ανορθόδοξη συμπεριφορά δεν διακινδυνεύει απλώς τη ζωή ενός ατόμου — θέτει σε κίνδυνο το Σύνολο. Ναι, το ίδιο το Σύνολο. Α — να τη η αφεντιά του!».

Ο Μπέρναρντ είχε μπει στον θάλαμο και τούς σίμωνε ανάμεσα από δυο σειρές γονιμοποιητικών μηχανών. Ήταν φανερό πως ένιωθε εκνευρισμένος, έστω κι αν, εξωτερικά, προσπαθούσε να επιδείξει μια επίπλαστη αυτοπεποίθηση. Είπε: «Καλήμέρα σας, κύριε Διευθυντά», μα η φωνή του ήταν περίεργα δυνατή.

Σαν να συναισθάνθηκε το λάθος του, συνέχισε: «Μού είπατε να έρθω να σάς συναντήσω εδώ». Η φωνή του ήταν τώρα ψιθυριστή μέχρι γελοιότητας.

«Ναι, κύριε Μαρξ», είπε ο Διευθυντής με το κύρος τού αξιώματός του.

«Σάς εκάλεσα να παρουσιασθείτε εδώ. Καθώς αντιλαμβάνομαι, επιστρέψατε από τις διακοπές σας χθες βράδυ».

«Ναι», είπε ο Μπέρναρντ.

«Ναι», είπε και ο Διευθυντής, και αργοτύλιξε το «ναι» του, σαν να 'ταν κανένα φίδι. Ύστερα ύψωσε, στεντόρεια, τη φωνή: «Κυρίες και κύριοι», βροντοφώνησε. «Κυρίες και κύριοι».

Σταμάτησαν οι κοπελιές το τραγούδι τους, πάνω από τους δοκιμαστικούς σωλήνες, και οι Μικροσκοπιστές διέκοψαν το σφύριγμα. Μέσα σε μια βαθιά σιγή, ο ένας κοίταγε τον άλλον.

«Κυρίες και κύριοι», ξανάπε ο Διευθυντής, «ζητώ συνγνώμην που αναστέλλω τον ρυθμό τής εργασίας σας. Αντιμετωπίζω ένα καθήκον θλιβερόν. Η ασφάλεια και η σταθερότης τού κοινωνικού Συνόλου βρίσκονται εν κινδύνω. Ναι, εν κινδύνω, κυρίες μου και κύριοι».

Ύψωσε το δάχτυλο και έδειξε τον Μπέρναρντ.

«Αυτός ο άνθρωπος», συνέχισε, «αυτός ο άνθρωπος που στέκεται, τώρα, ενώπιόν σας, αυτός ο τύπος Άλφα-Συν, για τον οποίον τόσες θυσίες εγένοντο, και από τον οποίον, κατά συνέπειαν, τόσα ανεμένοντο, αυτός, ο συνάδελφός σας (ή μήπως πρέπει να προτρέξω, και να είπω ο τέως συνάδελφός σας;), κατεπρόδωσε την εμπιστοσύνη με την οποία τόν περιεβάλαμε. Αιρετικές ήταν οι απόψεις του και για τα σπορ στα οποία επιδιδόμεθα, και για τα χάπια ευφορίας τα οποία απολαμβάνουμε. Σκανδαλωδώς ανορθόδοξη η σεξουαλική του ζωή. Πλήρης η άρνησή του να υπακούσει στα διδάγματα τής αγίας Μηχανής, και να συμπεριφέρεται, εκτός ωρών εργασίας, ως Βρέφος εν Φιάλη, ως επιτάσσει το ρητόν».

Ο Διευθυντής έκανε μια μικρή παύση.

«Ναι», συνέχισε, ύστερα από λίγο. «Το άτομο αυτό απεδείχθη εχθρός τής κοινωνίας, δολιοφθορέας, κυρίες μου και κύριοι, κάθε Τάξης και κάθε Σταθερότητας. Συνωμότης εναντίον αυτού τούτου τού Πολιτισμού. Γι' αυτό και προτείνω να αποπεμφθεί. Ναι, να αποπεμφθεί μετά μομφής, από τη θέση την οποία κατέχει στο Κέντρον μας. Προτίθεμαι να εισηγηθώ, *αυθωρί*, την μετάθεσή του σε έναν Υποσταθμό τής κατώτατης τάξης, ώστε η ποινή που τού επιβάλλεται να εξυπηρετήσει τα ύψιστα συμφέροντα τού Κοινωνικού μας Συνόλου. Ο άνθρωπος αυτός πρέπει να απομακρυνθεί από οιοδήποτε κοινωνικό επίκεντρο. Στην Ισλανδία δεν θα έχει πολλές ευκαιρίες να παρασύρει και άλλους σε εκτροπές, με την αντιμηχανική του στάση».

Ο Διευθυντής σταμάτησε και σταύρωσε τα χέρια πάνω στο στήθος του. Ύστερα γύρισε στον Μαρξ και τόν κοίταξε, επιβλητικά:

«Στέλεχος Μαρξ», είπε, «υπάρχει κανένα επιχείρημα το οποίο μπορείς να

προτείνεις εναντίον τής κρίσης, την οποία ήδη εξέφρασα;».

«Ναι», είπε ο Μπέρναρντ, με υπερβολικά δυνατή φωνή. «Υπάρχει».

Ο Διευθυντής προσπάθησε να συγκρατήσει τη μεγαλοπρέπειά του. «Ποιό είναι το επιχείρημα;», ρώτησε. «Μπορείς να τό παρουσιάσεις;».

«Ναι», είπε ο Μπέρναρντ, «αλλά βρίσκεται στον διάδρομο. Θέλετε να περιμένετε ένα λεπτό;». Έτρεξε στην πόρτα και τήν άνοιξε. «Έλα μέσα», πρόσταξε και το... επιχείρημα παρουσιάστηκε μπροστά σε όλων τα μάτια.

Τί ήταν αυτό; Άλλοι κράτησαν την ανάσα τους, άλλοι ψιθύρισαν με φρίκη ή κατάπληξη. Ένα από τα νέα κορίτσια στρίγγλιξε. Κάποιος ανέβηκε σε μια καρέκλα για να βλέπει καλύτερα, και στον εκνευρισμό του αναποδογύρισε δυο δοκιμαστικούς σωλήνες γεμάτους σπερματοζώα. Ανάμεσα στα γεροδεμένα νεανικά κορμιά, στα πρόσωπα τα λεία, παρουσιάστηκε ένα περίεργο, φρικιαστικό τέρας μέσης ηλικίας, ρυτιδιασμένο, σακατεμένο. Η Λίντα προχώρησε στον θάλαμο, χαμογελώντας κοκκέτικα, με το σπασμένο, ξεδοντιασμένο χαμόγελό της. Κουνούσε τα πελώρια πισινά της κι είχε την εντύπωση ότι έδινε στο κορμί της ένα γοητευτικό λίκνισμα. Ο Μπέρναρντ περπατούσε δίπλα της.

«Να τος», είπε, δείχνοντας τον Διευθυντή.

«Νομίζεις πως δεν τόν αναγνώρισα;», ρώτησε η Λίντα συγχυσμένη, κι ύστερα γύρισε προς τον Διευθυντή. «Και βέβαια, σέ αναγνώρισα, Τόμακιν. Κι ανάμεσα σε χίλιους, και πάμ θα σέ ξεχώριζα. Εσύ πώς μπορείς να μέ ξεχάσες; Δεν μέ θυμάσαι; Δεν μέ θυμάσαι, Τόμακιν; Εμένα, τη Λίντα σου;». Στάθηκε αντίκρυ του και τόν κοίταζε, με το κεφάλι λίγο αναγερμένο στα δεξιά, χαμογελώντας, πάντα, αλλά μ' ένα χαμόγελο που όλο κι έχανε τη σιγουράδα του, καθώς στο πρόσωπο τού Διευθυντή απλωνότανε μια έκφραση απολιθωμένης αηδίας. «Δεν μέ θυμάσαι, Τόμακιν;», ξαναρώτησε με φωνή που έτρεμε. Τα μάτια της, τώρα, δείχνανε αγωνία. Το ξαναμμένο, ρυτιδιασμένο πρόσωπο είχε, τώρα, μια χονδροειδή σύσπαση πονεμένης συντριβής. «Τόμακιν!». Άπλωσε τα χέρια, και κάποιος μέσα στο πλήθος χασκογέλασε.

«Τί σημαίνει αυτή η θεραπώδης σκηνοθεσία», άρχισε ο Διευθυντής.

«Τόμακιν!». Έτρεξε μπροστά, σούροντας την κουβέρτα πίσω της, τόν αγκάλιασε, και έκρυψε το πρόσωπό της στο στέρνο του.

Γέλια ασυγκράτητα ξέσπασαν από παντού.

Κατακόκκινος ο Διευθυντής προσπάθησε να ξεφύγει από το αγκάλιασμα, μα εκείνη είχε αγκιστρωθεί πάνω του απελπισμένα: «Είμαι η Λίντα. είμαι η Λίντα σου», φώναζε και τα γέλια πνίγαν τη φωνή της. «Μ' άφησες έγκυο», στρίγγλιζε πάνω από τη φασαριά.

Έγκυος! Μια στιγμή απότομη, ενοχλημένη, απλώθηκε σ' όλον τον θάλαμο

και όλοι προσπαθούσαν να κοιτάξουν κάπου αλλού για να κρύψουν την αμηχανία τους. Ο Διευθυντής είχε χλομάσει, έλαψε πια να προσπαθεί να απαλλαγεί από το αγκάλιασμα. Τής έπιασε τα χέρια, και τήν κοίταξε, τρομαγμένος.

«Ναι, έμεινα έγκυος, και γέννησα. Ναι, γέννησα ένα μωρό, και έγινα μητέρα!».

Ξεστόμιζε τις αισχρές λέξεις μια-μια σαν να 'θελε να προκαλέσει το σιωπηλό ακροατήριο, γύρω της, κι ύστερα ξέφυγε από τον Διευθυντή, κι έβαλε το πρόσωπο στα χέρια, κλαίγοντας, ντροπιασμένη:

«Δεν έφταιγα εγώ, Τόμακιν. Εγώ έκανα πάντα όλες τις αντισυλληπτικές ασκήσεις που μάς μάθαιναν. Δεν είναι έτσι; Πάντα... Ούτε εγώ δεν ξέρω πώς... Ε, Τόμακιν, να 'ξερες τί φρικτό ήτανε... Κι όμως, τί παρηγορία ήταν για μένα το μωρό».

Έτρεξε στην πόρτα. «Τζων!», φώναξε, «Τζων!».

Μπήκε ο νέος, σταμάτησε για μια στιγμή, κοίταξε γύρω, κι ύστερα, αλαφροπατώντας με τα μοκασίνια του, διέσχισε το δωμάτιο, έπεσε στα γόνατα μπροστά στον Διευθυντή και τού είπε με καθαρή φωνή: «Πατέρα μου!».

Η λέξη «πατέρας» δεν ήταν τόσο αισχρή, όσο η λέξη «μητέρα», που ενείχε όλη τη φυσική και ηθική αθλιότητα της ενδομήτριας κύησης. Ήταν περισσότερο μια βλαστήμια σκατολογική, χωρίς κανένα πορνογραφικό περιεχόμενο, και έτσι καθώς αντήχησε, μέσα στη σιγή, έσπασε τον πάγο, και έφερε σ' όλο το ακροατήριο μια ανακουφιστική ιλαρότητα. Όλοι άρχισαν να γελάνε. ατέλειωτα, ασταμάτητα, σε έντονα ξεσπάσματα, σε αλληπάλληλα κύματα. Ακούς, πατέρα μου! Και ποιός ήταν ο πατέρας; Ο ίδιος ο κύριος Διευθυντής! Ω αγία Μηχανή! Τί αστείο, τί αστείο. Μούγκριζαν, πια, όλοι από τα γέλια. Δάκρυα τρέχανε στα μάτια. Και κάποιος αναποδογύρισε άλλους έξι δοκιμαστικούς σωλήνες γεμάτους σπερματοζώα. Ακούς, πατέρα μου!

Με τα μάτια ορθάνοιχτα από την έκπληξη, χλομός ο Διευθυντής κοίταγε γύρω, συντετριμμένος απ' την ξαφνική του ταπεινώση.

Πατέρα μου! Τα γέλια, αντί να σταματήσουν, ξέσπασαν, τώρα, εντονότερα. Βούλωσε τ' αφτιά του, να μην τ' ακούει και όρμησε έξω από το δωμάτιο.

11

Η σιγήνη στον Θάλαμο Γονιμοποίησης έγινε πια το θέμα της ημέρας: Όλη η ανώτερη τάξη τού Λονδίνου ανυπομονούσε να δει το θελκτικό πλάσμα που

είχε πέσει στα γόνατα μπροστά στον Διευθυντή Προγραμματισμού και Επικοινωνιών (ή μάλλον τον τέως Διευθυντή, γιατί ο καημένος είχε παραιτηθεί αμέσως και από κείνη τη μέρα δεν ξαναπάτησε στο Κέντρο). Θα πρέπει, πραγματι, όλοι λέγανε, να ήταν λίαν κομικό. Έπεσε, λέει, στα γόνατα και φώναξε: «Πατέρα μου».

Για τη Λίντα, αντίθετα, δεν υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον. Το να λέει πως ήταν «μητέρα» δεν ήταν απλώς ένα αστείο: Ήταν μια απαράδεκτη ανηθικότητα. Και, στο κάτω-κάτω, δεν ήταν πραγματικά «άγρια» σαν τον γιο της. Είχε κι αυτή επωασθεί σε ένα μπουκάλι, και είχε προκαλλιεργηθεί σαν όλους τους άλλους, δεν είχε, λοιπόν, το δικαίωμα να τρέφει τέτοιες απόψεις. Κι ύστερα, ήταν και κάτι άλλο: η εμφάνισή της. Είχε παχύνει, είχε χάσει τη νεανική της έκφραση, τα δόντια της ήταν χαλασμένα, η επιδερμίδα της είχε μαραθεί. Δεν μπορούσε κανείς να την αντικρίσει χωρίς να θέλει να κάνει εμετό. Γι' αυτό και όλοι οι καθώς πρέπει άνθρωποι απέφυγαν να την δουν, και εκείνη από μέρους της, δεν είχε καμιά επιθυμία να τους συναντήσει. Γι' αυτήν, επιστροφή στον πολιτισμόσήμαινε επιστροφή στα χάπια, που τόσο είχε στεριωθεί. Ξάπλωσε στο κρεβάτι, και πάταγε κάτι δόσεις γερές, ενθουσιασμένη, που δεν χρειαζόταν να ξυπνήσει το πρωί με ναυτία και πονοκέφαλο, όπως νιώθει κανείς πάντα σαν να έχει πάρει πολύ «πεγιάτλ», σαν να έχει κάνει κάτι τόσο φρικτά αντικοινωνικό που δεν έχει μάτια να αντικρίσει τον κόσμο. Τα χάπια δεν δημιουργούσαν τέτοιες δυσάρεστες περιπλοκές. Παρείχαν μια πλήρη ευωχία, κι αν υπήρχε κάτι δυσάρεστο, το επόμενο πρωί, ήταν μονάχα η σύγκριση της πραγματικότητας με τα όσα θεσπέσια είχαν προσφέρει τα χάπια. Η μόνη λύση, λοιπόν, ήταν να προεκτείνει κανείς την ευωχία. Να μην την αναστέλλει. Η Λίντα άρχισε να ζητάει όλο και μεγαλύτερες, όλο και συχνότερες δόσεις. Ο Δόκτωρ Σδου στην αρχή δίστασε, μα στο τέλος την άφηγε να κάνει τού κεφαλιού της. Έφτασε να παίρνει ως είκοσι γραμμάρια τη μέρα.

«Έτσι που πάει», εξομολογήθηκε ο γιατρός στον Μπέρναρντ, «θα 'ναι τέξα σε κάνα δυο μήνες. Μια μέρα θα παραλύσει το αναπνευστικό σύστημα, κι αυτό είναι όλο. Ίσως και να 'ναι καλύτερα. Αν μπορούσαμε να της κάνουμε καμιά θεραπεία ανανέωσης, τα πράγματα θα 'ταν διαφορετικά. Αλλά δεν μπορούμε».

Όλοι ήταν, λοιπόν, ευχαριστημένοι που η Λίντα, έτσι ναρκωμένη, δεν βρισκόταν διαρκώς μέσα στα πόδια τους. Μόνον ο Τζων είχε αντηρήσεις:

«Τόσο πολύ που της δίνετε, δεν της συντομεύετε τη ζωή;».

«Από μια άποψη, να», παραδέχτηκε ο Δόκτωρ Σδου, «αλλά από μια άλλη την παρατείνουμε».

Ο Τζων τόν κοίταγε χωρίς να καταλαβαίνει.

«Τα χάπια προσφέρουν μια εκπληκτική αξιοποίηση τού ενυπάρχοντος χρόνου. Κάθε δόση είναι αυτό που οι πρόγονοί μας θα έλεγαν “ένα κομμάτι αιωνιότητας”».

Τώρα ο Τζων άρχισε να καταλαβαίνει. «Η αιωνιότητα ήτανε στα χείλια, στη ματιά μας»*, ψιθύρισε.

«Πώς;».

«Τίποτα».

«Βέβαια», συνέχισε ο Δόκτωρ Σόου, «δεν μπορείς να επιτρέπεις σ' όλους να κάνουν αυτά τα συνεχή ταξίδια στην αιωνιότητα, όταν έχουν άλλη, σοβαρότερη δουλειά. Αλλά εφόσον η Λίντα δεν έχει κάτι καλύτερο να κάνει...».

«Και όμως», επέμενε ο Τζων, «δεν νομίζω πως είναι σωστό».

Ο γιατρός σήκωσε τους ώμους. «Βέβαια, αν σ' αρέσει να ηγαινοέρχεσαι όλη μέρα, στριγγλίζοντας σαν μανιακή...».

Στο τέλος, ο Τζων υποχρεώθηκε να υποχωρήσει, και η Λίντα έπαιρνε, πια, όσες δόσεις γουσταίριζε. Τώρα, έμενε σε ένα μικρό δωμάτιο στον τριακοστό έβδομο όροφο τής πολυκατοικίας, όπου έμενε και ο Τζων, με το ραδιόφωνο και την τηλεόραση πάντα στη διαπασών, με την αρωματική βρύση που έσταζε, πάντα, πατσουλί, και μ' ένα σωρό χάπια δίπλα της. Εκεί περνούσε τον καιρό της. Ουσιαστικά, όμως, ποτέ δεν ήταν εκεί: Πάντα, ήτανε κάπου πιο μακριά. σ' ένα ευχάριστο ταξίδι, σε έναν άλλο κόσμο, όπου η μουσική από το ραδιόφωνο ήταν ένας λαβύρινθος ηχητικών χρωματισμών, ένας κατηγορικός λαβύρινθος, γεμάτος κραδασμό, που οδηγούσε, μέσα από απίθανα όμορφα περάσματα, σε ένα λαμπρό κέντρο απόλυτης λειθούς. Και οι εικόνες που έβγαιναν από τη συσκευή τής τηλεψίας ήταν μια ολόκληρη μεθυστική παράσταση, σαν μουσική αισθησιολογία. Κι οι σταγόνες από πατσουλί, που έσταζε η αρωματική βρύση, δεν ήταν απλώς ένα άρωμα, ήταν ο ήλιος, ήταν ένα εκατομμύριο σεξόφωνα, ήταν ο Ποπέ, όταν τής έκανε έρωτα. Όλα μεγεθυμένα, απίθανα μεγεθυμένα, χωρίς κανένα τέλος, χωρίς σταματημό.

«Όχι, δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε αγωγή ανανέωσης, αλλά χαίρομαι», είπε ο Δόκτωρ Σόου, «που είχα την ευκαιρία να παρατηρήσω εκ τού σύνεγγυς ένα σύμπτωμα γεροντισμού σε ανθρώπινο ον. Σάς ευχαριστώ που με καλέσατε». Έσφιξε θερμά το χέρι τού Μπέρναρντ.

Όλοι επιζητούσαν να δουν τον Τζων. Και εφόσον μπορούσαν να τόν δουν

* Σαίξπηρ: «Αντώνιος και Κλεοπάτρα».

μόνον μέσω τού υπεύθυνου κηδεμόνα του, τού Μπέρναρντ, εκείνος, για πρώτη φορά στη ζωή του, διεπίστωσε πως τού φέρονταν όχι μόνον φιλικά, αλλά και σαν να ήταν πρόσωπο εξαιρετικής σημασίας. Δεν κυκλοφορούσαν πια φήμες, σχετικά με κείνο το αλκοόλ που υπετίθετο πως είχαν βάλει στο αιματικό εκχύλισμα με το οποίο τόν είχαν θρέψει, ούτε και αστεία σχετικά με την προσωπική του εμφάνιση. Ο Χένρυ Φόστερ έκανε το παν για να τού γίνεται ευχάριστος, και ο Μπενίτο Χούβερ τού χάρισε έξι πακέτα μαστίχα με σεξικές ορμόνες. Ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού τόν επισκέφθηκε προσωπικά και προσπάθησε να τού εκμαιεύσει μια πρόσκληση για ένα από τα πάρτυ τα οποία οργάνωνε ο Μπέρναρντ. Κι όσο για τις γυναίκες, ο Μπέρναρντ δεν είχε παρά να ρίξει έναν πόντο πως θα τις παρουσίαζε στον Τζων. Κι αμέσως διάλεγε όποια ήθελε.

«Ο Μπέρναρντ μέ κάλεσε να γνωρίσω τον Άγριο την προσεχή Τετάρτη», ανάγγειλε η Φάννυ θριαμβικά.

«Πόσο χαίρομαι», είπε η Λενίνα. «Πάντως, θα πρέπει να ομολογήσεις πως έσφαλες σχετικά με τον Μπέρναρντ. Δεν συμφωνείς πως είναι συμπαθέστατος;».

«Ναι», συμφώνησε η Φάννυ. «Θα πρέπει, μάλιστα, να πω πως αυτό ήταν μια πολύ ευχάριστη έκπληξη».

Ο Αρχιεπιβαλωτής, ο Διευθυντής Προκαθορισμού, τρεις Γενικοί Ανθυπογονιμοποιοί, ο Καθηγητής Αισθησιογραφίας στο Κολλέγιο Συναισθηματικής Μηχανικής, ο Πρύτανης τού Συλλογικού Ωδείου τού Γουεστμίνστερ και ο Γενικός Επιθεωρητής Μποκανοσκοποίησης, ήταν ανάμεσα στις διασημότητες που, τώρα, επιζητούσαν τη συντροφιά τού Μπέρναρντ.

«Κι είχα, κιόλας, έξι κορίτσια την περασμένη εβδομάδα», εξομολογήθηκε στον Χέλμχολτς Γουάτσον. «Ένα τη Δευτέρα, δυο την Τρίτη, άλλα δυο την Παρασκευή και ένα το Σάββατο. Κι αν είχα, είτε τον καιρό είτε τη διάθεση, υπήρχαν άλλες έξι που κάνανε ουρά».

Ο Χέλμχολτς τόν άκουγε να κοκορεύεται με μια σωπή τόσο προσβλητική που ο Μπέρναρντ άρχισε να διαμαρτύρεται.

«Μέ φθονείς», είπε.

Ο Χέλμχολτς κούνησε το κεφάλι. «Όχι, σέ λυπάμαι», είπε.

Ο Μπέρναρντ έφυγε έξαλλος κι ορκίστηκε να μην ξαναμιλήσει στον Χέλμχολτς.

Πέρασαν μέρες. Η επιτυχία είχε χτυπήσει τώρα τον Μπέρναρντ κατακέφιλα, και, όπως κάθε καλό διεγερτικό, τόν είχε απόλυτα συμφιλιώσει με έ-

ναν κόσμο τον οποίον, ως τότε, δεν έβρισκε καθόλου ικανοποιητικό. Εφόσον αναγνώριζαν τη σπουδαιότητά του, τα πραγματικά ήταν μια χαρά. Παρ' όλη όμως την επιτυχία του, δεν ήθελε να στερηθεί το προνόμιο τού να κρίνει την καθεστηκυία τάξη. Τού ενίσχυε τον αυτοθαυμασμό, τόν έκανε να αισθάνεται πλατύτερος, μεγαλύτερος. Άλλωστε, πίστευε πως υπήρχαν ένα σωρό πράγματα άξια κριτικής. (Παράλληλα, όμως, τού άρεσε να είναι επιτυχημένος, και να τόν κηηγάνε τα κορίτσια). Σε κείνους που τόν κολάκευαν, τώρα, για χάρη τού Άγριου, ο Μπέρναρντ έδειχνε μια ριζοσπαστική, θα 'λεγε κανείς, ανορθοδοξία. Οι άλλοι τόν άκουγαν με ευγένεια, αλλά, πίσω από την πλάτη του, έλεγαν το λογάκι τους: «Ο νεαρός θα έχει κακό τέλος», λέγανε, και η προφητεία τους ενείχε κάποια σιγουράδα υπό την έννοια πως εκείνοι, προσωπικά, θα φρόντιζαν να επισπεύσουν αυτό το κακό τέλος. «Κι αυτή τη φορά δεν θα βρει άλλον Άγριο για να σώσει την κατάσταση».

Εφόσον, πάντως, υπήρχε ο πρώτος Άγριος, εξακολουθούσαν να είναι ευγενείς, και επειδή ήταν ευγενείς ο Μπέρναρντ ένιωθε πλέον γιγαντιαίος. Ναι, γιγαντιαίος και, ταυτόχρονα, έμπλεος από έξαρση σαν να πέταγε σ' ανέφelo ουρανό...

«Ο ουρανός είναι ανέφελος», είπε ο Μπέρναρντ κι έδειξε ψηλά.

Σαν μαργαριτάρι, εκεί ψηλά, στον ουρανό, το μεγάλο μπαλόνι τής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας έλαμπε ρόδινο στο φως τού ήλιου.

«...Εις τον εν λόγω Άγριον δέον να επιδειχθούν όλαι αι εκφάνσεις τής πεπολιτισμένης ζωής», έλεγαν οι οδηγίες που είχε λάβει ο Μπέρναρντ. Γι' αυτό και, τώρα, έδειχνε στον Τζων μερικές απ' αυτές τις εκφάνσεις, από την πλατφόρμα τού πύργου τού παλιού Τσάρινγκ Κροζ. Οδηγοί τους ήταν ο Σταθμάρχης και ο Μόνιμος Μετεωρολόγος, αλλά ο Μπέρναρντ έδινε τις περισσότερες επεξηγήσεις. Μεθυσμένος από τις ευθύνες που είχε αναλάβει, συμπεριφερότανε σαν να 'ταν, τουλάχιστον ο ίδιος, ένας από τους Άρχοντες τού Κάσμου σε μια από τις τακτικές περιφερειακές επιθεωρήσεις τους. Ναι, σίγουρα τα μυαλά του είχαν πάρει αέρα.

Ο Πράσινος Πύραυλος τής γραμμής Βομβάης προσγειώθηκε στην πλατφόρμα και οι επιβάτες άρχισαν να αποβιβάζονται. Οκτώ ταυτόσημοι Δραβιδιανοί δίδυμοι, ντυμένοι στο χακί, έβγαλαν τα κεφάλια τους έξω από τα φινιστρίνια. Ήσαν οι αεροσυνοδοί.

«Χίλια διακόσια πενήντα χιλιόμετρα την ώρα», είπε ο Σταθμάρχης εντυπωσιακά. «Πώς σάς φαίνεται, κύριε Άγριε.»

Ο Τζων αποκρίθηκε πως τό 'βρισκε πολύ ενδιαφέρον, αλλά «πάντως»,

πρόσθεσε, «ο Άριελ μπορούσε να ζώσει τη γη μ' ένα στεφάνι, μέσα σε σαράντα λεπτά»*.

★ ★ ★

«Ο εν λόγω Άγριος», έγραφε ο Μπέρναντ στην αναφορά προς τον Μουσταφά Μοντ, «δείχνει ελάχιστη, πράγματι, έκπληξη ή και δέος, για τις εφευρέσεις του πολιτισμού μας. Αυτό, κατά μέγα μέρος, οφείλεται στο γεγονός ότι προηγουμένως τού είχε μιλήσει ήδη γι' αυτές η γυναίκα που ονομάζεται Λίβια, η Μ... του».

(Ο Μουσταφά Μοντ κοίταξε την αναφορά και χαμογέλασε: «Τί ανόητος», είπε, «νομίζει πως θα θίξει τα χρηστά μου ήθη αν γράψει τη λέξη *μητέρα* ολόκληρη:»).

«Ένας δεύτερος λόγος, είναι και το γεγονός ότι το ενδιαφέρον του εντοπίζεται σ' αυτό το οποίο αποκαλεί "ψυχή", την οποία επιμένει να θεωρεί ως ενότητα ανεξάρτητη τού φυσικού του περιβάλλοντος. Προσεπάθησα να τού υποδείξω ότι...».

Ο Μουσταφά Μοντ πήδηξε μερικές φράσεις και ήταν έτοιμος να γυρίσει σελίδα, ψάχνοντας για κάτι πιο ενδιαφέρον, όταν το μάτι του, ξαφνικά, συνέλαβε μια σειρά από, πραγματικά, περίεργες φράσεις: «...αν και προσωπικώς σφειλώ να ομολογήσω ότι συμφωνώ με τον Άγριο, στο ότι η πεπολιτισμένη νησιότης, την οποία εφαρμόζομε είναι πολύ εύκολη και, για να χρησιμοποιήσω τις λέξεις του, *ουχί δεόντως δαπανηρά*. Επιτραπήτω μοι να επωφεληθώ να επωφεληθώ τής ευκαιρίας διά να επισύρω την προσοχήν τής Υμετέρας Αρχοντοσύνης εις το...».

Ο Μουσταφά ήταν έτοιμος να εκραγεί από οργή, αλλά προτίμησε να τού ρίξει στο αστείο. «Τον ανόητο», σκέφτηκε, «ποιόν προσπαθεί να δασκαλέψει σχετικά με την καθεστηκυία τάξη; Ο άνθρωπος θα πρέπει να 'χε τρελαθεί ολότ'ελα. Πρέπει να τού δώσω ένα μάθημα», μουρμούρισε αλλά, ύστερα, έριξε πίσω το κεφάλι κι έσκασε στα γέλια. Για την ώρα, τουλάχιστον, το μάθημα ανεβάλετο.

★ ★ ★

Ήταν ένα μικρό εργοστάσιο φωτιστικών σωμάτων για ελικόπτερα, κλάδος τής Επιχείρησης Ηλεκτρικών Συσκευών. Η συστατική εγκύκλιος που είχε στείλει ο Άρχοντας Μουσταφά ήταν άμεσα αποτελεσματική, όπου κι αν πήγαιναν. Έτσι, και τούτη τη φορά, στην ταράτσα τής προσγειώσης, τούς υπε-

* Σαίξπηρ: «Τριζιμίφα».

δέχθησαν προσωπικά, ο Αρχιμηχανικός και ο Διευθυντής Ανθρώπινου Παράγοντα. Κατέβηκαν μαζί στο εργοστάσιο.

«Κάθε φάση παραγωγής», εξήγησε ο Διευθυντής Ανθρώπινου Παράγοντα, «εκτελείται, κατά το δυνατόν, από μια ενιαία ομάδα Μποκανόφσκυ».

Πραγματικά, στο τμήμα ψυχρής έλασης, ογδόντα τρεις μαύροι, σχεδόν ρινότιμοι, βραχυκεφαλικοί τύποι Δέλτα, έκαναν όλη την εργασία. Τις πενήντα έξι στροφαλοφόρους τετραράκτιους μηχανές εξώθησης, χειρίζονταν πενήντα έξι τύποι Γάμα, όλοι μελαφοί και γαμφομύτες. Στο χυτήριο εργαζόνταν εκατόν επτά Σενεγαλέζοι, τύπου Έπιλον, που είχαν υποστεί ειδική προκαλλιέργεια αντοχής σε υψηλές θερμοκρασίες. Τριάντα τρεις γυναίκες Τύπου Δέλτα μακρυκέφαλες, καστανόξανθες, με στενές λεκάνες και όλες τού ίδιου ύψους (1.69 με διαφορές είκοσι χιλιοστομέτρων) κατασκεύαζαν βίδες. Στις αίθουσες συναρμολόγησης τις ηλεκτρογεννήτριες συναρμολογούσαν δύο ομάδες νάνων τύπου Γάμα-Πλην. Τα δυο χαμηλά τραπέζια εργασίας ήταν το ένα αντίκρυ στο άλλο και, ανάμεσά τους, κυλούσε ο ατέρμονας με τα διάφορα εξαρτήματα: Σαράντα επτά ξανθά κεφάλια, αντίκριζαν σαράντα επτά καστανά κεφάλια, σαράντα επτά πλακουτσωτές μύτες αντίκριζαν σαράντα επτά γαμφές μύτες, σαράντα επτά προγναθικά σαγόνια αντίκριζαν σαράντα επτά υπογναθικά σαγόνια. Τα συναρμολογημένα μηχανήματα τά επιθεωρούσαν δεκαοκτώ πανομοιότυπα κορίτσια τύπου Γάμα, με κατασρά καστανά μαλλιά ντυμένα, φυσικά, πράσινα, και τά συσκεύαζαν τριάντα τέσσερις αρσενικοί τύπου Δέλτα-Πλην, κοντοπόδαροι και αριστερόχειρες και τά φόρτωναν στα φορητά, εξήντα τρεις Ημι-ηλίθιοι τύπου Έπιλον γαλαζομάτηδες με ξανθά μαλλιά και φακίδες.

«Ω θαυμαστέ, καινούργιε κόσμε...». Χωρίς να τό καταλάβει, ο Άγριος συνέλαβε τον εαυτό του να επαναλαμβάνει τα λόγια τής Μιράντας. «Ω θαυμαστέ, καινούργιε κόσμε, που 'χεις μέσα σου τέτοιους ανθρώπους»*.

«Και σάς διαβεβαιώ», κατέληξε ο Διευθυντής Ανθρώπινου Παράγοντα, καθώς έβγαιναν από το εργοστάσιο, «ότι δεν έχουμε καμιά δυσκολία με το εργατικό μας προσωπικό. Πάντα βρίσκουμε...».

Ο Άγριος, όμως, είχε απομακρυνθεί από τους συνοδούς του σ' ένα σύδενδρο από πικροδάφνες, και τρανταζόταν ολόκληρος, καθώς έκανε εμετό, σαν να βρισκότανε μέσα σε ελικόπτερο σε ώρα καταιγίδας.

«Ο Άγριος», έγραφε ο Μπέρναρντ, «αρνείται να πάρει χάπια και είναι πολύ

* Σαϊξηνη: «Τριζυμία».

στενοχωρημένος που η Μ... του, η γυναίκα που ονομάζεται Λίντα, βρίσκεται σε συνεχή νάρκωση. Είναι αξιοσημείωτο ότι, παρ' όλων των γεροντισμό της μητέρας του και την άκρως αποκρουστική της εμφάνιση, ο Άγιος τήν επισκέπτεται συχνά. Φαινόμενο το οποίο συνιστά ένα ενδιαφέρον παράδειγμα τού τρόπου με τον οποίο η έγκαιρη προκαλλιέργεια δύναται να τροποποιήσει και, ίσως, να αντισταθμίσει το φυσικό ορμήμευτο (στην παρούσα περίπτωση, την τάση απομάκρυνσης από αντιπαθές αντικείμενο!».

Συνέχιζαν τις περιοδείες τους, ο Μπέρναρντ και ο Άγιος. Κάποτε φθάσανε και στο φημισμένο σχολείο τού Ήτον, το φυτώριο της παλιάς, πεπαιτωμένης, πια, αγγλικής παιδείας. Και τα κτήρια είχαν αλλάξει, και οι μέθοδοι, και ο τρόπος διοίκησης. Προσγειώθηκαν, με το ελικόπτερο πλέον, στην ταράτσα τού Διδακτηρίου Ανωτέρων Τάξεων. Αντίκρου στην παλιά αυλή, υψωνόταν ο Πύργος Λάπτον, πενήντα δύο ολόκληρα πατώματα που γυάλιζαν μέσα στο φως τού ήλιου. Στα δεξιά ήταν το Κολλέγιο και αριστερά το Συλλογικό Σχολικό Ωδείο, κτισμένο, με πάσα ευλάβεια, από σιδηροσκυρόδεμα και υαλόπλεγμα. Στη μέση της μικρής πλατείας, υψωνόταν στον ουρανό ένα κάπως απηρχαιωμένο άγαλμα της αγίας Μηχανής από χρώμιο και χάλυβα.

Ο Κοσμήτορας, ο Δόκτορας Γκάφνεϋ, και η Διευθύντρια, η Μις Κητ, τούς υποδέχθηκαν όταν βγήκαν από το αεροπλάνο.

«Έχετε πολλούς δίδυμους εδώ;», ρώτησε ο Άγιος, καθώς άρχισαν την επίσκεψη τού εκπαιδευτικού αυτού συγκροτήματος.

«Ω, όχι», εξήγησε ο Κοσμήτορας. «Το Κολλέγιον τού Ήτον δεν δέχεται Μποκανοφσκοποιημένους διδύμους. Είναι προορισμένο αποκλειστικά για την εκπαίδευση αγοριών και κοριτσιών υψηλής τάξεως. "Έν ώριον, εϊς ενήλιξ!". Φυσικά, αυτό καθιστά την εκπαίδευση κάπως δύσκολη, αλλά δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά, γιατί οι δικοί μας μαθητές είναι προορισμένοι να αναλαμβάνουν τεράστιες ευθύνες και να αντιμετωπίζουν εξαιρετικές καταστάσεις». Αναστέναξε σαν να έκυπτε και ο ίδιος από το βάρος αυτών τών ευθυνών.

Στο μεταξύ ο Μπέρναρντ είχε διπλωρώσει τη Διευθύντρια, τη Μις Κητ. «Αν είσατε ελεύθερη καμιά Δευτέρα, καμιά Τετάρτη, καμιά Παρασκευή βράδυ», της έλεγε, «θα μπορούσαμε να ομιζουμε». Ύστερα, έδειξε με το δάχτυλο τον Άγιο. «Είναι περίεργος», είπε. «Στριμμένος».

Η Μις Κητ χαμογέλασε (ο Μπέρναρντ βρήκε το χαμόγελό της εξαιρετικά σαγηνευτικό) και είπε: «Ω, σάς ευχαριστώ. Καλοσύνη σας. Πολύ θα χαρώ να έλθω σε μια από τις... δεξιώσεις σας».

Προχώρησαν. Ο Κοσμήτορας άνοιξε μια πόρτα, και ο Τζων αντίκρισε μια τάξη γεμάτη από τύπους Άλφα-Συν-Συν!!!

«Τί να 'ναι, τάχα, Στοιχειώδης Συσχέτιση;», ρώτησε τον Μπέρναρντ, αλλά και κείνος δυσκολεύτηκε να του τό εξηγήσει και γι' αυτό πρότεινε να προχωρήσουν σε καμιά άλλη τάξη.

Πέρασαν έναν διάδρομο για να πάνε στην αίθουσα διδασκαλίας τής γεωγραφίας για τύπους Βήτα-Πλην. Πίσω από μια πόρτα, άκουσαν μια φωνή σοπράνο σε μια άλλη αίθουσα, που έλεγε και ξανάλεγε, «Ένα-δύο-τρία- τέσσερα! Ένα-δύο-τρία-τέσσερα!». Κι ύστερα, ξαφνικά: «Εις τον καιρόν».

«Μαλθουσικανές Αντισυλληπτικές Ασκήσεις», εξήγησε η Διευθύντρια. «Τα περισσότερα απ' τα κορίτσια μας είναι ουδετερόφυλα, όπως κι εγώ, αλλά (κοίταξε τον Μπέρναρντ και του χαμογέλασε), αλλά έχουμε οκτακόσιες μαθήτριες που δεν έχουν υποστεί καμιά στείρωση και πρέπει να τής διδάσκομε πώς να μην γονιμοποιούνται. Αυτό απαιτεί μια συνεχή προάσκηση».

Φτάσανε στην αίθουσα διδασκαλίας Γεωγραφίας, για τύπους Βήτα-Πλην, και από τό μάθημα που γινότανε εκείνη τη στιγμή, ο Τζων πληροφορήθηκε ό-τι: «Ένας Δρυμός Διατήρησης Άγριων είναι τόπος στον οποίον, λόγω ασυμφόρων κλιματικών ή γεωλογικών συνθηκών, ή χαμηλού φυσικού πλούτου, θεωρήθη ασύμφορη η διαπάνη του εκπολιτισμού του».

Ακούστηκε ένα «κλικ». Η αίθουσα σκοτεινίασε. Πάνω από τό κεφάλι του Δασκάλου, σε μια οθόνη, άρχισε να προβάλλεται μια ταινία. Ήταν μια ταινία για τους Μετανοούντες τής Άκομα, που προσέλεφταν στην Παναγία, και ουρλιάζαν, όπως ο Τζων τούς είχε ακούσει να ουρλιάζουν, και ομολογούσαν τα κριματά τους, ταυτόχρονα, μπροστά στον εσταυρωμένο Ιησού και στον αετό που εικόνιζε τον άλλο θεό, τον Πουκόνγκ. Οι νεαροί μαθητές του Ήτον σκάγανε στα γέλια. Βλέπανε τους Μετανοούντες να ουρλιάζουν και να σηκώνονται όρθιοι ξανά, και να βγάζουν τις πουκαμίσες τους, και να δέρνονται με μαστίγια από κομποσκοίνια. Πλήρης ιλαρότης στο ακροατήριο.

«Μα γιατί γελάνε;», ρώτησε ο Τζων, με οδυνηρή έκπληξη.

«Ρωτάτε γιατί;», είπε ο Κοσμήτορας και τόν αντίκρισε με μια καλοσυνάτη γελαστή όψη. «Απλώς γιατί είναι πολύ ιλαρό».

Στο μισσοκόταδο τής κινηματογραφικής προβολής, ο Μπέρναρντ έκανε μια χειρονομία που δεν θα είχε τολμήσει να κάνει, παλαιότερα, έστω κι αν βρισκότανε σε τέλειο σκοτάδι. Με την αυτοπεποίθηση που είχε αποκτήσει τό καινούργιο του Εγώ, αγκάλιασε τη Διευθύντρια από τη μέση και κείνη αφέθηκε σιγοκουνάμενη. Ήταν έτοιμος να τής σκάσει κάνα δυο φιλιά ή και μια διακριτική ταμπιά στα πεινά, όταν, ξαφνικά, η προβολή τής ταινίας έληξε, και μαζί τής και η συσκότιση.

«Μήπως θα 'ταν καλύτερα να προχωρήσουμε», είπε η Μις Κητ, και κίνησε κατά την πόρτα.

Φτάσανε σε μια άλλη αίθουσα διδασκαλίας.

«Εδώ», εξήγησε ο Κοσμήτορας, «είναι η Αίθουσα Υποπαιδιζού Ελέγχου».

Σε κάθε κοιτώνα εκατοντάδες δέκτες συνθετικής μουσικής ήταν αραδιασμένοι σε ράφια, στις τρεις πλευρές τού θαλάμου. Στον τέταρτο τοίχο ήταν η αρχειοθήκη των μαγνητοταινιών σε κύλινδρους, που περιείχαν τα διάφορα υποπαιδικά μαθήματα.

«Όλο-όλο που έχουμε να κάνουμε, είναι να βάλουμε έναν κύλινδρο εδώ μέσα», είπε ο Μπέρναρντ, διακόποντας τον Δόκτορα Γκάφνεϋ, «και να πατήσουμε αυτό το κουμπί».

«Όχι αυτό, εκείνο», είπε ο Κοσμήτορας, ενοχλημένος που ο Μπέρναρντ παρενέβαινε.

«Εντάξει, εκείνο. Ο κύλινδρος εκτυλίσσεται. Τα κύτταρα τού σεληνίου μετατρέπουν τους παλμούς τού φωτός σε ηχητικά κύματα, και...».

«Κι αυτό είν' όλο», είπε ο Δόκτορας Γκάφνεϋ.

Προσπέρασαν τη βιβλιοθήκη και προχώρησαν στα βιοχημικά εργαστήρια.

«Ο Σαίξπηρ περιέχεται στο πρόγραμμα τής διδασκαλίας;», ρώτησε ο Άγριος.

«Και, βέβαια, όχι», είπε η Διευθύντρια, κοκκινίζοντας από ντροπή.

«Η βιβλιοθήκη μας», εξήγησε ο Δόκτορας Γκάφνεϋ, «περιέχει μόνο συγγράμματα ενημέρωσης. Αν οι νέοι μαθητές μας έχουν ανάγκη κάποιας ψυχαγωγίας, μπορούν να τήν αναζητήσουν στις αισθησιοταινίες. Δεν ενθαρρύνουμε τις ατομικές ψυχαγωγικές ενασχολήσεις...».

Πάνω στη γυαλοστρωμένη Λεωφόρο κυλούσαν τώρα πέντε Λεωφορεία γεμάτα από αγόρια και κορίτσια, που τραγουδούσαν ή αχνοτρίβονταν.

Ο Δόκτορας Γκάφνεϋ γύρισε προς τον Μπέρναρντ και είδε το πρόσωπό του να λάμπει από ικανοποίηση: είχε κλείσει ραντεβού με τη Διευθύντρια, για την ίδια εκείνη νύχτα, στο ξενοδοχείο Σαβού!

«Τα παιδιά επιστρέφουν από μια επίσκεψη στο Κρεματόριο τού Σλάου. Ο εθισμός με την έννοια τού θανάτου αρχίζει προτού τα νήπια συμπληρώσουν το δεύτερο έτος τής ηλικίας τους. Κάθε νήπιο περνάει δυο πρωινά την εβδομάδα σ' ένα ειδικό Νοσοκομείο Θνησζόντων Ατόμων. Υπάρχουν εκεί τα πιο αγαπημένα τους παιχνίδια, κι αν τύχει κάποιος να πεθάνει παίρνουν μια πλάκα σοκολάτα. Μαθαίνουν ν' αντιγράφουν τον θάνατο σαν κάτι δεδομένο».

«Όπως και κάθε άλλη φυσιολογική πράξη», πρόσθεσε η Διευθύντρια, ευσυνειδήτα.

Σκεφτότανε τη νύχτα που θα περνούσε με τον Μπέρναρντ στην πολυτέλεια του ξενοδοχείου Σαβόυ.

Πριν επιστρέψουν στο Λονδίνο, σταμάτησαν στο εργαστάσιο Κρατικής Τηλεόρασης στο Μπρέντφορντ.

«Περιμένεις λίγο να πάω να τηλεφωνήσω», είπε ο Μπέρναρντ.

Ο Τζων, ο Άγριος, περίμενε, και κοίταγε.

Η Βάρδια της Μέρας σκόλαγε. Κοπάδια, οι εργάτες τών κατωτέρων τάξεων, κάνανε ουρά στον σταθμό του «Μονοραϊήλ».

Ήσαν καμιά χιλιάδα τύποι Γάμμα, Δέλτα και Έψιλον, άνδρες και γυναίκες. Κι όμως ήταν ζήτημα αν, όλοι μαζί, αντιπροσώπευαν περισσότερους από δέκα μορφολογικούς τύπους ανθρώπων. Οι μορφές ήταν πανομοιότυπες, σαν να 'χαν βγει από ένα καλούπι για μάσκες.

Όταν φθάνανε στη Θυρίδα Έκδοσης Εισητηρίων, έπαιρναν, μαζί με το εισιτήριο, ένα κουτάκι.

Προχώραγε, αργά, η μεγάλη ουρά τών επιβατών του «Μονοραϊήλ». Ο Άγριος θυμήθηκε τον Έμπορο της Βενετίας: «Τί τάχα εμπειριέχουν αυτά τα κιβωτιδία;», ρώτησε τον Μπέρναρντ.

«Την ημερήσια δόση από ταμπλέτες ευφορίας», εξήγησε ο Μπέρναρντ, μασώντας μια τσίγλα από αυτές που είχε δώσει στον Μπενίτο Χούβερ. «Τους παρέχεται όταν τελειώσουν την εργασία τους. Τέσσερεις ταμπλέτες του μισού γραμμαρίου. Έξη τα Σάββατα». Έπιασε τον Τζων από το μπράτσο στοργικά και περπατήσανε προς το ελικόπτερο.

Η Λενίνα μίληξε στ' Αποδυτήρια, τραγουδώντας.

«Φαίνεσαι πολύ ευχαριστημένη με τον εαυτό σου», είπε η Φάννυ.

«Είμαι», είπε η Λενίνα, και άρχισε να γδύνεται. «Μού τηλεφώνησε ο Μπέρναρντ, πριν από μισή ώρα. Του έτυχε μια ξαφνική δουλειά και μου ζήτησε να πάω με τον Άγριο απόψε στον Αισθησιογράφο. Πρέπει να βιαστώ».

Γυμνή, προχώρησε προς το λουτρό.

«Τυχερό κορίτσι», είπε η Φάννυ.

Δεν υπήρχε κανένας φθόνος σ' αυτή της την παρατήρηση. Η Φάννυ διελίστανε, απλώς, μια αλήθεια.

Πραγματικά, η Λενίνα ήταν τυχερή. Είχε μοιραστεί με τον Μπέρναρντ έ-

να μεγάλο τμήμα τής κολοσσιαίας δημοσιότητας τού Άγριου.

Στην ασήμαντη προσωπικότητά της αντανάκλυσε ολόκληρη η ακτινοβολία τής μόδας τής εποχής: η γνωριμία της με τον Τζων. Οι προσκλήσεις έφταναν βροχή. Η Ένωση Νεανίδων «Αγία Μηχανή» τής είχε ζητήσει να δώσει μια διάλεξη σχετικά με τις εμπειρίες της. Τήν είχαν καλέσει στο ετήσιο δείπνο τής Λέσχης Αφροντιτέουμ. Είχε εμφανιστεί στα Αισθησιονέα, και τήν είχαν δει, κι ακούσει, κι αγγίζει εκατομμύρια άνθρωποι σ' όλο τον πλανήτη.

Αλλά και οι περιποιήσεις που τής έκαναν ορισμένα διαπρεπέστατα άτομα ήταν, εξίσου, σημαντικές. Ο Δεύτερος Γραμματέας τού Παγκόσμιου Άρχοντα τήν είχε καλέσει σε δείπνο και μπρέκφαστ (με όλα τα συμπαραμαρτούμενα). Είχε περάσει ένα Σαββατοκύριακο με τον Αρχιδικαστή, και άλλο ένα με τον Αρχιψαλμωδό τού Καντέρμπουρου. Ο Πρόεδρος τής Εταιρείας Εσωτερικών και Εξωτερικών Εκκρίσεων ήταν συνέχεια στο τηλέφωνο. Είχε πάει και στην Ντωβίλ με τον Υποδιοικητή τής Τράπεζας τής Ευρώπης.

«Βέβαια, όλα αυτά είναι θαυμάσια», εξομολογήθηκε στη Φάννυ. «αλλά, τί να σου πω, νομίζω πως απολαμβάνω κάτι που δεν δικαιούμαι. Γιατί όλοι τους, εκείνο που θέλουν να μάθουν είναι πώς κάνει έρωτα ο Άγριος, και πρέπει να ομολογήσω ότι δεν τό ξέρω». Κούνησε το κεφάλι. «Βέβαια, οι περισσότεροι δεν μέ πιστεύουν, αλλά είναι αλήθεια, αν και θα ευχόμουν να μην ήτανε». Αναστέναξε. «Δεν νομίζεις ότι είναι πάρα πολύ όμορφος;».

«Γιατί όμως δεν κοιμήθηκε μαζί σου; Μπας και δεν τού αρέσεις;», ρώτησε η Φάννυ.

«Δεν ξέρω τί να πω. Κάθε φορά που συναντιόμαστε φροντίζει αμέσως να εξαφανιστεί. Όχι να μ' αγγίζει δεν σκέφτεται, αλλά ούτε να μέ κοιτάξει. Κι όμως σαν τύχει να γυρίσω απότομα, τόν ανακαλύπτω να μέ κοιτάει στα κρυφά. Ξέρεις, πώς κοιτάνε οι άνδρες όταν τούς αρέσεις;».

«Ναι», είπε η Φάννυ, «τό ξέρω».

«Μυστήριο», είπε η Λενίνα. «Το θέμα μέ ενοχλεί πολύ. Κακά τα ψέματα. Αυτός ο νέος μού αρέσει».

Ναι, τής άρεσε όλο και περισσότερο, και τώρα που είχε τελειώσει το μπάνιο της, και μυρωνότανε, με την αρωματική πούδρα που βγαίνει από το αυτομάτο μηχανήμα, σκεφτόταν ότι είχε φτάσει η ώρα να ξεκαθαρίσει την κατάσταση μια και καλή. Άρχισε να τραγουδάει με κέφι:

*Η αγάπη 'ναι ταμπλέτα,
Σέ μεθάει και σέ ναρκώνει.
Ω, δεν βλέπω, πια, την ώρα,
Να βρεθούμε οι δυο μας μόνοι.*

Ναι, και τώρα ήταν μόνοι, η Λενίνα και ο Άγριος, μέσα στον ωραίο Αισθησιογράφο. Το αρωματόργανο μετέδιδε ένα ξεκουραστικό, χορταστικό «καρτίτσιο» – κυματιστές συγχορδίες από θυμάρι και λεβάντα, βασιλικό και μυρτιά, δενδρολίβανο κι αφέντι. Ύστερα κάτι άλλες συγχορδίες από πιο έντονα αρώματα, μαζί με μαργαριτόριζα. Και μια προσγείωση μέσα από τις μυρουδιές του κέδρου και της κάμφορας, του κοκκινόξυλου και του φρεσκοκομμένου χόρτου (μαζί με κάτι ελαφρές εκτροπές δυσαρμονίας, μια μυρουδιά φασουλάδας, μια υποψία γουρνοκοπριάς). Και πάλι μια επιστροφή στα απλά αρώματα με τα οποία είχε αρχίσει η σύνθεση. Με τους τελευταίους καταιονισμούς του θυμαριού, ακούστηκαν χειροκροτήματα κι ανάψιανε τα φώτα. Από το μηχάνημα συνθετικής μουσικής άρχισε, τώρα, να μεταδίδεται μια σονάτα για υπερβολή, σουπερ-τσέλο, και αντι-όμπτοε, και γέμισε τον αέρα με μια ευχάριστη λαγνεία.

Καμιά σαρανταριά μπατούτες και, ξαφνικά, με μια ενόργανη υπόκρουση, μια υπερανθρώπινη φωνή σ' όλες τις γκάμες της μονωδίας, από τα χαμηλότερα μπάσα ως τις υψηλότερες νότες, ακόμα και μέχρι το περίφημο εκείνο Μί πάνω από το πεντάγραμμο, που μόνον η Λουκρέτσια Αγιουγκάρι, απ' όλες τις σολίστ της ιστορίας, είχε καταφέρει να φτάσει προς μεγίστη κατάπληξη του Μότσαρτ.

Βυθισμένοι στις φουσκωτές, λαστιχένιες πολυθρόνες τους, η Λενίνα και ο Άγριος οσμιζόνταν κι άκουγαν. Αλλά είχε, τώρα, φτάσει η ώρα για την απόλαυση των ματιών και της αφής.

Τα φώτα στην αίθουσα σβήσανε και, στο κενό του σκοταδιού, φάνηκαν πελώριοι οι τίτλοι:

**ΤΡΕΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ Σ' ΕΝΑ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ.
ΜΙΑ ΚΟΛΟΣΣΙΑΙΑ ΣΤΕΡΕΟΣΚΟΠΙΚΗ ΑΙΣΘΗΣΙΟΤΑΙΝΙΑ.
ΕΓΧΡΩΜΟΣ, ΠΑΝΑΣΜΑΤΙΚΗ, ΣΥΝΘΕΤΟΜΙΛΟΥΣΑ.
ΜΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΡΩΜΑΤΟΡΓΑΝΙΚΗ ΥΠΟΚΡΟΥΣΗ.**

«Πιάσε, καλά, τα πόμολα που βρίσκονται στις δυο πλευρές της πολυθρόνας», ψιθύρισε η Λενίνα. «Αλλιώς δεν θα μπορέσεις να απολαύσεις την αισθησιοταινία».

Ο Άγριος ακολούθησε τη συμβουλή της.

Τώρα, τα πελώρια γράμματα είχαν εξαφανιστεί και, να, εκεί, καταμεσής, ολόφωτοι, πιο αληθινοί και από την αλήθεια, στερεοσκοπικά παρουσιασμένοι, σφιχταγκυλιασμένοι, ο πρωταγωνιστής και η πρωταγωνίστρια: Ένας γιγαντιαίος Νέγρος και μια νέα, κατάξανθη, βραχυκεφαλική γυναίκα τύπου Βίτα-Πλην.

Ο Άγιος τινάχθηκε. Στα χείλια του ένωθε μια γεύση! Σήκωσε το χέρι του από το πόμολο και ο ερεθισμός σταμάτησε. Ξανάπιασε το πόμολο και ο ερεθισμός ξανάρθε. Το αρωματόργανο μετέδιδε καταιονισμούς από αγνό, πάναγνο, μόσχο. Μια στερεοφωνική περιστέρα χουχούνισε: Ου! Ου! Ου! Και με αργούς κραδασμούς, τριάντα δυο φορές το δευτερόλεπτο, ένα Αφρικάνικο στεροφωνικό μπάσο αποκρίθηκε: Α! α! α! α!

Ου! ου! ου! ου! Α! α! α! α! Ου! ου! ου! ου! Α! α! α! α! Τα στερεοσκοπικά χείλια σμίξανε, και οι ερωτογενείς ζώνες τών γνάθων έξι χιλιάδων θεατών μέσα στο απέραντο Αισθησιοθέατρο τής Αλάμπρα γαλβανιστήκανε από μια σχεδόν αβάσταχτη ηδονή. Ου! ου! ου! ου! Α! α! α! α!

Η πλοκή τής ταινίας ήταν πολύ απλή. Ύστερα από τα πρώτα. Ου! και Α!, ο πρωταγωνιστής και η πρωταγωνίστρια τραγούδησαν ένα ντουέτο και παιζοπηδήχηταν πάνω σε κείνο το περίφημο δέρμα τής αρκούδας (και ο Υποδιευθυντής Προκαθορισμού είχε δίκιο, μπορούσες να νιώσεις κάθε τρίχα στα ακροδάχτυλά σου αν έπιανες το πόμολο). Ο Νέγρος είχε ένα δυστύχημα με το ελικόπτερο και έπεσε και χτύπησε το κεφάλι του. Το χτύπημα ήταν τόσο φοβερό, που όλοι οι θεατές, πιάνοντας τα πόμολα, τό ένωσαν ως το μεδούλι και έβγαλαν κραυγές πόνου: Α! Ω!

Ο κλωνισμός, πάντως, κατέστρεψε όλη τη συναισθηματική προκαλλιέργεια τού Νέγρου. Άρχισε να νιώθει ένα μανιακό πάθος για την ξανθιά. Εκείνη αντιστεκότανε. Εκείνος επέμενε. Άρχισαν να παλεύουν, εκείνη τό βάλε στα πόδια, κάποιος αντιζήλος παρουσιάστηκε, στο μεταξύ, και ο Νέγρος τόν έκανε κιμά, και, τελικά, έλαψε το κορίτσι με ένα ελικόπτερο, τήν ανέβασε στα ουράνια, και τήν υποχρεώσε να περάσει τρεις ολόκληρες εβδομάδες σε ένα, φοβερά αντικοινωνικό, «τετ-α-τετ» μαζί του. Τέλος, ύστερα από διάφορες άλλες περιπέτειες και αεροπορικές ακροβασίες, τρεις ωραίοι νέοι, τύπου Άλφα, κατάφεραν να σώσουν το κορίτσι. Τον Νέγρο τόν έστειλαν σε ένα Κέντρο Αναπροσαρμογής Ενηλίκων και η ταινία τέλειωσε με χάπυ-εντ, και χωρίς άλλες ανηθικότητες, με μια σκηνή όπου η ξανθιά παιζοπηδιέται διαδοχικά από τους τρεις υπότες. Κάποια στιγμή όλοι οι ηθοποιοί διέκοψαν το πήδημα και σηκώθηκαν και τραγούδησαν ένα συνθετικό κουαρτέτο, με υπερροχρηστρική συνοδεία και καταιονισμούς αρώματος γαρδένιας από το αρωματόργανο. Τότε ξανάρχισαν, πάλι, τα φιλιά, κει πάνω, στο δέρμα τής αρκούδας, και όλοι οι θεατές πιάσανε τα πόμολα γερά, για να μην χάσουν τίποτα από την αίσθηση, και τα σεξόφωνα να παίζανε μανιασμένα. Ύστερα, η γεύση τών φιλιών άρχισε σιγά-σιγά να σβήνει, να σβήνει και να χάνεται, σαν πεταλούδα τής νύχτας με καμμένα τα φτερά.

Αλλά, για τη Λενίνα, η αίσθηση δεν χάθηκε ολότελα. Ακόμα κι όταν άνα-

ψαν τα φώτα, καθώς συνωστιζόνταν, μαζί με τους άλλους, για να πάνε προς τους ανελκυστήρες, η ηδονή πλανιότανε στα χείλη της, και προξενούσε ρήγη ευωχίας και προσμονής σ' όλο το δέρμα της. Τα μάγουλά της ήταν ξαναμμένα, τα μάτια της λάμπανε παράξενα, η ανάσα της ήτανε γοργή. Έβιασε τον Άγριο από το μπράτσο και τόν έσφιξε κοντά της, και κείνος τήν κοιτάξε για μια στιγμή, γλομός, λυπημένος, γεμάτος πόθο αλλά και ντροπή που τήν ποθούσε έτσι πολύ. Μέσα του ένιωθε πως δεν ήταν άξιος να τήν αποκτήσει... Τα μάτια τους συναπαντήθηκαν, και τα δικά της τού τάζανε θησαυρούς! Βασιλισσας καρπίτσιου αντιγύρισμα.

Μα κείνος, τότε, κοιτάξε πέρα, και τράβηξε μακριά το εγκλωβισμένο μπράτσο του, γιατί μέσα του ένιωθε ένα δέος μήπως πάψει η Λενίνα να είναι κάτι για το οποίο αισθανόταν ανάξιος.

«Δεν νομίζω πως πρέπει να βλέπεις τέτοια πράγματα», είπε προσπαθώντας να πείσει τον εαυτό του πως αν το είδωλό του δεν ήταν τόσο πάναγγο όσο τό είχε οπτασιαστεί, έφταιγε η ταινία που είχε υποχρεωθεί να παρακολουθήσει.

«Τί πράγματα, Τζων;».

«Να, σαν αυτή τη φορική αισθησιοταινία».

«Φορική;», είπε η Λενίνα με πραγματική έκπληξη στη φωνή της. «Νομίζω πως ήταν σπουδαία».

«Ήταν χυδαία», είπε ο Τζων, συγχυσμένος. «Ήταν απρεπής».

Εκείνη κούνησε το κεφάλι της: «Δεν καταλαβαίνω τί εννοείς».

«Γιατί φερόταν έτσι παράξενα», σκέφτηκε, «γιατί έκανε το παν για να χαλάσει τις όμορφες στιγμές;».

Στο ταξικόπτερο δεν γύρισε καν να τήν κοιτάξει. Δεσμευμένος από ισχυρούς όρκους, που, ποτέ, δεν είχε καν εκφράσει. Από νόμους παμπάλιους, που είχαν πάψει πια να ισχύουν, καθόταν σιωπηλός, με τα μάτια κατεβασμένα. Πότε-πότε, σαν ν' άγγιζε ένα δάχτυλο μια πολύ τεντωμένη χορδή, το κορμί του ολόκληρο τρανταζότανε από μια φορξίαση.

Το ταξικόπτερο προσγειώθηκε στην ταράτσα της πολυκατοικίας όπου έμενε η Λενίνα. «Επιτέλους», σκέφτηκε ενθουσιασμένη καθώς έβγαιναν από το αεροσκάφος. «Επιτέλους!». Κι όμως ήταν και πάλι κάπως περιέργη η συμπεριφορά του. Στάθηκε κάτω από ένα φανάρι της ταράτσας κι έβγαλε το καθρεφτάκι της. Ναι, η μύτη της γυάλιζε. Όσπου να πληρώσει ο Άγριος τον ταξιπλότο, σκέφτηκε η Λενίνα, είχε τον καιρό να περάσει ένα στρώμα πούδρας. «Είναι πάρα πολύ όμορφος», σκεφτότανε, «και δεν έχει κανένα λόγο να είναι ντροπαλός σαν τον Μπέρναρντ. Κι όμως... οποιοσδήποτε άλλος άνδρας της τάξεώς μας, θα μέ είχε πάρει πολύ πιο γοηγούρα. Πάντως, ποτέ δεν

είναι αργά». Μέσα στο καθρεφτάκι συνέλαβε τον εαυτό της να χαμογελάει. «Καληνύχτα», είπε μια πνιγμένη φωνή, πίσω της. Η Λενίνα γύρισε απότομα. Ο Τζων στεκότανε, στην πόρτα του ταξικόπτερου, με τα μάτια καρφωμένα πάνω της. Φαίνεται πως τήν κοίταγε όση ώρα πουδράριζε τη μύτη της. Τήν κοίταγε και, ίσως, και να δίσταζε, ή και να προσπαθούσε να πάρει μια απόφαση, ή, ποιός ξέρει, τί άλλες παράξενες σκέψεις περνούσαν απ' τον νου του.

«Καληνύχτα, Λενίνα», ξανάπε και με κόπο έκανε ένα μορφασμό που μοιαζε με χαμόγελο.

«Τζων! Νόμιζα πως... θέλω να πω, δεν θα...».

Έκλεισε την μπουκατόρτα και σκίβοντας κάτι είπε στον πιλότο. Το ταξικόπτερο απογειώθηκε.

Κουτώντας από το τζάμι του δαπέδου, ο Άγριος θα πρέπει να είδε το πρόσωπο της Λενίνας, γλομό, στο γαλαζωπό φως τών φαναριών. Το στόμα της ήταν ανοιχτό, σαν κάτι να τού φώναζε. Η φιλογραμμένη μορφή της φάνηκε να μακραίνει. Ύστερα, όλη η ταράτσα χάθηκε μέσα στο σκοτάδι.

Πέντε λεπτά, αργότερα, ήταν στο δωμάτιό του. Από την κρυψώνα έβγαλε τον ποντικοφαγωμένο τόμο, γύρισε με θρησκευτική ευλάβεια τις βρόμιμες ζωρωμένες σελίδες κι άρχισε να διαβάζει τον *Οθέλλο*.

Ο Οθέλλος, θυμότανε, ήταν σαν τον ήρωα της Αισθησιολογίας: *Τρεις Εβδομάδες Σε Ένα Ελικόπτερο*. Ήταν Νέγρος, ο Οθέλλος.

Η Λενίνα, στο μεταξύ, σκούπισε τα δάκρυά της και προχώρησε στο ασανσέρ. Κατεβαίνοντας προς το εικοστό έβδομο πάτωμα έβγαλε το φιαλίδιο με τις ταμπλέτες. Ένα γραμμαρίο, αποφάσισε, δεν θα 'ταν αρκετό. Ο πόνος της ξεπερνούσε τη δόση τού ενός γραμμαρίου. Αν έπαιρνε όμως δύο, τότε κινδύνευε να μην ξυπνήσει το πρωί για να πάει στη δουλειά της. Έκανε έναν συμβιβασμό με τον εαυτό της, έριξε στην παλάμη της τρεις ταμπλέτες τού μισού γραμμαρίου και τις κατέβασε μία-μία.

12

Ο Μπέρναρντ χρειάστηκε να βάλει τις φωνές έξω από την κλειδομένη πόρτα. Ο Άγριος δεν τού άνοιγε.

«Όλοι σέ περιμένουν», φώναξε.

«Να περιμένουν», ακούστηκε, πίσω από την πόρτα, η πνιγμένη φωνή.

Ήταν δύσκολο για τον Μπέρναρντ να φανεί πεισιτικός, φωνάζοντας.

«Μα, αφού τό ξέρεις, Τζων, τούς κάλεσα ειδικώς για να σέ συναντήσουν».

«Έπρεπε πρώτα να μέ ρωτήσεις αν ήθελα να τούς συναντήσω».

«Πάντα ερχόσουν ως τώρα σ' αυτές τις δεξιώσεις, Τζων».

«Γι' αυτό και δεν θέλω να έρθω, τώρα».

«Για χάρη μου», ούρλιαξε ο Μπέρναρντ. «Δεν θα 'ρθεις για χάρη μου;».

«Όχι».

«Τό λες αλήθεια;».

«Ναι».

«Και εγώ, τώρα, τί να κάνω;», φώναξε ο Μπέρναρντ, απελπισμένα.

«Να πας στον διάβολο», αποκρίθηκε έξαλλη η φωνή πίσω από την πόρτα.

«Μα, ανάμεσα στους καλεσμένους είναι και ο Αρχιψαλμωδός τού Καντέμπουρου». φώναξε ο Μπέρναρντ, με δάκρυα στα μάτια.

«Αι γιάά τάκουα». Μόνο στη διάλεκτο τών Ζούνι μπορούσε ο Άγριος να εκφράσει, επακριβώς, τα αισθήματά του σχετικά με τον Αρχιψαλμωδό τού Καντέμπουρου.

«Χάνυ!», πρόσθεσε, και ύστερα συνέχισε ακόμα πιο αγριεμένος: «Σονς, έ-σο, τσε-να». Φαίνεται πως έφτυσε, κιόλας, όπως θα έκανε και ο Ποπέ σ' αυτή την περίπτωση.

Ο Μπέρναρντ, στο τέλος, αποσύρθηκε στο διαμέρισμά του και υποχρεώθηκε να αναγγείλει στους καλεσμένους του πως ο Άγριος δεν επρόκειτο να παρουσιασθεί εκείνο το βράδυ. Η είδηση έγινε δεκτή με επιφωνήματα οργής. Οι άνδρες ήταν έξαλλοι που είχαν υποχρεωθεί να φέρονται με ευγένεια σ' αυτόν τον ασήμαντο ανθρωπάκο, με την αμφίβολη φήμη και τις αιρετικές θεωρίες. Όσο υψηλότερη ήταν η θέση τους στην ιεραρχία, τόσο μεγαλύτερη ήταν η οργή τους.

«Ακούς να μού τήν σκάσει έτσι!», ακούστηκε να λέει ο Αρχιψαλμωδός. «Να μού τήν σκάσει εμένα!».

Όσο για τις γυναίκες, κι αυτές νιώθανε ότι τίς είχε τυλίξει, ποιός; Ένας άθλιος ανθρωπάκος που κάποτε είχαν ρίξει αλκοόλ μέσα στη φιάλη του, από λάθος. Ένα ον με διάπλωση τύπου Γάμα-Πλην, έλεγαν και ξανάλεγαν, όλο και πιο δυνατά. Η Διευθύντρια τού Έτον, ιδίως, ήταν εξωφρενών.

Μόνον η Λενίνα δεν έλεγε τίποτα. Χλομή, με τα γαλάζια μάτια της σκιασμένα από μια ανείπωτη μελαγχολία, καθόταν σε μια γωνιά, απομονωμένη από τους άλλους, με ένα συναίσθημα που δεν μπορούσαν να μοιραστούν μαζί της. Είχε έρθει στη δεξίωση μ' ένα παράξενο συναίσθημα εμπνευσμένης αδημονίας. «Σε μερικά λεπτά», έλεγε στον εαυτό της, καθώς έμπαινε στο σαλόνι, «θα τόν δω. Θα τού μιλήσω. Θα τού πω (ναι τό είχε αποφασίσει). Θα τού πω πως μ' αρέσει, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον άνδρα απ' όσους γνώ-

ρισσα έως τώρα. Και τότε ίσως και κείνος να μου πει...». Αλήθεια τί θα τής έλεγε; Το αίμα ανέβηξε, ξαφνικά, στα μάγουλά της. Γιατί άραγε, φέρθηκε έτσι παράξενα το βράδυ στο Αισθησιοθέατρο;

«Κι όμως είμαι σίγουρη πως τού αρέσω; Είμαι σίγουρη...», σκέφτηκε.

Κείνη ακριβώς τη στιγμή, ο Μπέρναρντ ανήγγειλε πως ο Άγιος δεν θαρχόταν στο πάρτυ.

Ξαφνικά, η Λενίνα ένωσε όλα τα συμπτώματα που, κανονικά, νιώθει κανείς όταν αρχίζει μια θεραπεία Τεχνητού Βίαιου Πάθους, ένα κενό φριχτό, μια ασφυξία, μια ζαλάδα. Η καρδιά της σταμάτησε.

«Δεν θα 'ρθει, γιατί δεν τού αρέσω», συλλογίστηκε, κι αυτό το ενδεχόμενο αποκρασταλλώθηκε μέσα της, σαν απόλυτη βεβαιότητα. Ναι, ο Τζων είχε αρνηθεί να εμφανισθεί, γιατί δεν τήν συμπαθούσε.

«Είναι απράδεκτο», έλεγε η Διευθύντρια τού 'Ητον στον Διευθυντή Κρεματοριών και Επανακτίσεως Φωσφορούχων. «Και να σκέπτεται κανείς ό-τι...».

«Ναι», έλεγε και η Φάννυ Κράουν σ' έναν άλλο όμιλο. «Αυτές οι φήμες για το αλκοόλ που έχει μέσα στο αίμα του είναι αληθινές. Ξέρω κάποιον που εργαζότανε στον Θάλαμο Εμβρύων κείνο τον καιρό. Τό είπε σε μια φίλη μου... και η φίλη μου μου λέει...».

«Ναι, έχετε δίκιο», έλεγε ο Χένρυ Φόστερ, για να καθησυχάσει τον Αρχιψαλμωδό. «Ίσως θα έπρεπε να μάθετε πως, ο τώως Διευθυντής μας ήταν έτοιμος να τόν μεταθέσει στην Ισλανδία».

Τρυνημένο από τα λόγια που ακούγονταν γύρω του, το μπαλόνι τής αυτοπεποίθησης τού Μπέρναρντ είχε πια ξεφουσκώσει. Χλομός, αφρημένος, εκνευρισμένος, σαν χαμένος, κυκλοφορούσε ανάμεσα στους καλεσμένους, προσφέροντας ασυνάρτητες δικαιολογίες, παρέχοντας την διαβεβαίωση πως την επόμενη φορά, ο Άγιος θα ήταν οπωσδήποτε παρών, και παρακαλώντας τους να καθήσουν και να πάρουν ένα σάντουιτς από καροτίνη, ή μια φέτα πατέ από βιταμίνη Α, ή ένα ποτήρι τεχνητής σαμπάνιας.

Τρώγανε, μα τόν αγνοούσαν. Πίνανε και τόν κοιτούσαν, ή τού φέρονταν πρόστυχα ή μίλαγαν γι' αυτόν σαν να μην ήταν εκεί.

«Και τώρα, φίλοι μου», είπε ο Αρχιψαλμωδός τού Καντέρμπουρου, με τη θαυμάσια μελωδική φωνή, με την οποία χοροστατούσε στις τελετές προς τιμήν τής αγίας Μηχανής. «Και τώρα, φίλοι μου, ίσως να ήθετε η ώρα να πηγαίνουμε...». Σηκώθηκε, απόθεσε το ποτήρι του, σκούπισε από το πορφυρό γιλέκο του τα ψίχουλα τών όσων είχε καταβροχθίσει, και προχώρησε κατά την πόρτα.

Ο Μπέρναρντ έτρεξε για να τόν σταματήσει.

«Γιατί φεύγετε τόσο γρήγορα, Αρχιψαλμωδέ; Είναι ακόμα τόσο νωρίς. Κι εγώ που ήλπιζα ότι...».

Πόσα και πόσα δεν είχε ελπίσει όταν η Λενίνα τού είχε πει, εμπιστευτικά, ότι ο Αρχιψαλμωδός μετά χαράς θα απεδέχτο μια πρόσκληση. «Είναι γλυκούλης. Ξέρεις», είχε πει η Λενίνα και τού έδειξε ένα χρυσό Μ, που ο Αρχιψαλμωδός τής είχε χαρίσει για ανάμνηση τού Σαββατοκύριακου που είχε περάσει μαζί του στο Αρχιψαλμωδείο. Ενθουσιασμένος, ο Μπέρναρντ είχε γράψει στις προσκλήσεις: *Προς τιμήν τού Αρχιψαλμωδού τού Καντέρμπουρν, και τού κυρίου Αγίου.*

Αλλά ο Άγιος είχε διαλέξει αυτό ειδικά το βράδυ, να πάρει η ευχή, απ' όλα τ' άλλα βράδια, για να κλειστεί στην κάμαρά του και να φωνάζει «Χά-νυ!» και «Σονς έσο τσε-να» (ευτυχώς που ο Μπέρναρντ δεν καταλάβαινε και πολύ τη διάλεκτο Ζούνι). Κι έτσι, αντί να είναι αυτή μια στιγμή θριαμβική, στη σταδιοδρομία τού Μπέρναρντ, είχε εξελιχθεί σε ατιμωτική ταπεινώση.

«Κι εγώ που είχα ελπίσει...», ξανάπε, και κοίταζε τον αξιωματούχο τής αγίας Μηχανής με απλανή, παρακλητικά μάτια.

«Νεαρέ μου φίλε», είπε ο Αρχιψαλμωδός, με δυνατή ανυτηρη φωνή, ανάμεσα σε μια γενική σιγή. «Νεαρέ μου φίλε, επίτρεπέ μου να σου δώσω μια συμβουλή. *Σύνελθε*, νεαρέ μου φίλε, προτού να είναι πολύ αργά». Η φωνή του, τώρα, λες κι ερχόταν απ' τον Άδη. «*Σύνελθε*, φίλε μου». Έκανε το σημείο τής αγίας Μηχανής στο μέτωπό του και τού γύρισε την πλάτη. «Λενίνα, αγαπητή μου», είπε σ' άλλο τόνο. «Έλα μαζί μου».

Υπάκουα, αλλά σκυθρωπή και εντελώς αδιάφορη προς την τιμή που τής γινότανε, η Λενίνα τόν ακολούθησε και βγήκαν μαζί απ' το σαλόνι. Οι υπόλοιποι καλεσμένοι ακολούθησαν, με μια κάποια απόσταση. Ο τελευταίος, φεύγοντας, βρόντηξε την πόρτα.

Ο Μπέρναρντ έμεινε ολομόναχος. Το μπαλόνι τού Εγώ του είχε πια ολό-τελα ξεφουσκώσει. Ρίχτηκε σε μια πολυθρόνα, έβαλε το πρόσωπο στα χέρια κι άρχισε να κλαίει. Λίγα λεπτά, αργότερα, σκέφτηκε κάτι καλύτερο: Πήρε τέσσερεις ταμπλέτες «σόμα» και κοιμήθηκε ύστερα από λίγο μια χαρά.

★ ★ ★

Στο δωμάτιό του, στο πάνω πάτωμα, ο Άγιος, τώρα διάβαζε «Ρωμαίο και Ιουλιέττα».

★ ★ ★

Η Λενίνα και ο Αρχιψαλμωδός βγήκαν από το ιδιωτικό του ελικόπτερο, στην ταράτσα τού Αρχιψαλμωδείου.

«Κάνε γρήγορα, νεαρέ μου φίλε, εννώ Λενίνα», είπε ο Αρχιψαλμωδός

ανυπόμονα, γιατί η Λενίνα είχε ξεμείνει για να κοιτάξει λίγο το φεγγάρι. Έτρεξε ξοπίσω του, και προχώρησαν κι οι δυο μαζί προς τα ενδότερα.

Ο Μουσταφά Μοντ είχε τελειώσει την ανάγνωση μιας μελέτης που τού είχαν υποβάλει με τίτλο «Μία Νέα Θεωρία Περί Βιολογίας». Έμεινε για λίγο σκεφτικός, σκυθρωπός, κι ύστερα πήρε την πένα του κι άρχισε να γράφει στο εξώφυλλο. «Ο μαθηματικός χειρισμός τής σύλληψης τής σκοπιμότητας, από τον συγγραφέα, είναι πρωτότυπος και εξαιρετικά ευφυής, αλλά αιρετικός, και, από την άποψη καθεστηκυίας τάξης, επικίνδυνος και ενδεχομένως αναρχικός. *Να μην δημοσιευθεί αυτή η μελέτη.*

»Ο συγγραφέας να τεθεί υπό παρακολούθηση. Ίσως, καταστεί αναγκαία η μετάθεσή του στον Σταθμό Θαλασσίων Βιολογικών Παρατηρήσεων τής νήσου της Αγίας Ελένης». Τί κρίμα, σκέφτηκε, καθώς υπέγραφε. Η μελέτη ήταν ένα αριστούργημα. Όταν, όμως, αρχίζει κανείς να αποδέχεται ερμηνείες με βάση τη σκοπιμότητα τότε δεν ξέρεις πού θα καταλήξει. Τέτοιες θεωρίες αποσυνθέτουν την προκαλλιέργεια τών πιο ασταθών στελεχών τών ανωτέρων τάξεων. Τούς κλονίζουν την πίστη τους στη λατρεία τής ευτυχίας ως υπέρτατου αγαθού. Τούς υποβάλλουν την ιδέα ότι ο στόχος ζωής ίσως να είναι απώτερος, πέρα από την σφαίρα τής ανθρώπινης επιρροής. Και ακόμη χειρότερο, τούς εμβάλλουν στην υποψία πως σκοπός τής ζωής δεν είναι η διατήρηση τής ευζωίας αλλά η ενεργοποίηση και, ίσως, η εκλέπτυνση τής συνείδησης και η διεύρυνση τής γνώσης. Όλα αυτά μπορεί να είναι αλήθεια, συλλογίστηκε ο Άρχοντας, αλλά, υπό τις παρούσες συνθήκες, είναι απαράδεκτα. Ξαναπήρε την πένα του και υπεγράμμισε άλλη μια φορά τις λέξεις *να μην δημοσιευθεί*. Κι όμως, σκέφτηκε, τί ωραία που θα ήτανε να μην σκέφτεται κανείς συνεχώς την ευτυχία!

Με κλεισμένα τα μάτια, με μια μακαριότητα στη μορφή του, ο Τζων απαλά απήγγειλε την ερμημά τής νύχτας:

*Ω, αυτή μαθαίνει τους πυρσούς να λάμπουν
Θαυρείς πως κρέμεται απ' το μάγουλο τής νύχτας
σαν ακριβό πετράδι σ' ενού Αράπη αφτί.
Κάλλη ακριβά για χρήση, πολυτέλεια για τη γη*.*

* Σαίξπηρ: «Ρωμαίος και Ιουλιέττα».

Πάνω στο στήθος τής Λενίνας γυάλιζε το χρυσό Μ που ο Αρχιψαλμοιδός τής είχε χαρίσει. Τώρα, ένιωθε και πάλι τα δάχτυλά του να τήν γυμνώνουν. «Μια στιγμή», είπε, «μού επιτρέπετε να πάρω μια ταμπλέτα; Θα αισθάνομαι καλύτερα».

Στο μεταξύ, ο Μπέρναρντ ήταν βυθισμένος στον παράδεισο τών ατομικών του ονείρων. Χαμογέλαγε και, πάνωθ' του, αμείλικτα, ο λεπτοδείκτης τού ηλεκτρικού ρολογιού διέτρεχε την αδήριτη διαδρομή του. Κλικ. κλικ, κλικ, κλικ... Κάποτε, ξημέρωσε κι ο Μπέρναρντ ξαναγύρισε στις δυστυχίες τού τόπου και τού χρόνου. Είδε κι έπαθε να φτάσει στο γραφείο του στο Κέντρο Προγραμματισμού. Όλη η μέθη τής επιτυχίας είχε εξατμισθεί και είχε, πάλι, ξαναβρεί τον παλιό του εαυτό, αλλά, αντίθετα από την έξαρση που ένιωθε τις προηγούμενες εβδομάδες, τώρα ο εαυτός του τόν βάραινε. Ήταν, σχεδόν, ασήκωτος.

Κι όμως, απέναντι σ' αυτόν τον ξεφουσκωμένο πια Μπέρναρντ, ο Άγιος έδειξε μια αναπάντεχη κατανόηση.

«Τώρα, είσαι περισσότερο όπως ήσουν τότε, στο Μαλπαί», παρατήρησε, όταν ο Μπέρναρντ διηγήθηκε την πονεμένη του ιστορία. «Θυμάσαι την πρώτη φορά που μιλήσαμε μαζί, έξω από το σπιτάκι; Ναι, τώρα, είσαι όπως ήσουν τότε».

«Ακριβώς, γιατί είμαι και πάλι τόσο πονεμένος, όσο και τότε».

«Τί να σου πω. Θα προτιμούσα να είμαι δυστυχής, παρά να νιώθω την ψεύτικη, απατηλή ευτυχία που ένιωθες εδώ».

«Έχεις μούτρα και μιλάς», είπε ο Μπέρναρντ, με μια λίκρα στη φωνή του. «Αφού ξέρεις πως εσύ είσαι ο αίτιος όλης αυτής τής δυστυχίας. Ακούς, να μην δεχθείς να 'ρθείς στο πάρτυ μου, και να τούς κάνεις όλους να εξαγριωθούν εναντίον μου!».

Φυσικά, τό ήξερε πως, όλα αυτά που έλεγε, ήταν άδικα και αβάσιμα, και, κάποτε, παραδέχτηκε (πρώτα μυστικά και ύστερα φωναχτά) πως η αλήθεια ήταν πολύ διαφορετική. Είχε δίκιο ο Άγιος να ισχυρίζεται πως τέτοιοι φίλοι δεν αξίζουν πεντάρα αν πρόκειται με την παραμικρή αφορμή να μεταβάλλονται σε αμείλικτους εχθρούς. Αλλά, παρ' όλα αυτά, παρ' όλη την επίγνωση τής πραγματικότητας και την παραδοχή τών σφαλμάτων του, παρ' όλο το γεγονός πως η συμπάθεια και η κατανόηση τού Άγιου ήταν, τώρα, η μόνη παρηγοριά που τού απόμνε, ο Μπέρναρντ εξακολούθησε να τρέφει μέσα του, μαζί με τη μυστική στοργή του, και ένα κρυφό μίσος για τον Άγριο, και να προσχεδιάζει μια σειρά από πράξεις εκδίκησης που θα εξαπέλυε ε-

ναντίον του, εν καιρώ. Το να μισεί κρυφά τον Αρχιψαλμωδό ήταν ανώφελο, όπως ανώφελο ήταν να σχεδιάζει οποιαδήποτε εκδίκηση εναντίον του Αρχιεμφιαλωτή ή του Υποδιευθυντή Κοινωνικού Προκαθορισμού. Σαν μελλοντικό θύμη ο Άγγιος, για τον Μπέρναρντ, είχε μια μεγάλη υπεροχή επάνω στους άλλους: Ήταν τρώσιμος. Μια από τις κυριότερες αποστολές των φίλων, είναι να υποφέρουν (υπό μια ελαφρότερη και κάπως πιο συμβολική μορφή) τις τιμωρίες που θα θέλαμε, χωρίς να μπορούμε να επιβάλουμε στους εχθρούς μας.

Ένας άλλος τρόπος φίλος-θύμη ήταν ο Χέλμχολτς. Όταν, απογοητευμένος, ο Μπέρναρντ, πήγε να του ζητήσει ξανά τη φιλία του, την οποία στην ευημερία του πίστευε ότι δεν άξιζε τον κόπο να διατηρήσει, ο Χέλμχολτς του την παρέσχε αμέσως, χωρίς επιφύλαξη, χωρίς επίκριση, σαν να είχε ξεχάσει, εντελώς, πως, κάποτε, είχαν τσακωθεί. Ο Μπέρναρντ ένιωθε συγκινημένος, αλλά και ταπεινωμένος απ' αυτή τη μεγαλοψυχία. Μια μεγαλοψυχία που ήταν τόσο ιδιότυπη και τόσο ταπεινωτική, γιατί δεν οφειλετο σε ταμπλέτες, αλλά στον καλό χαρακτήρα του Χέλμχολτς. Εκείνος που συγχωρούσε ήταν ο συνηθισμένος, καθημερινός νηφάλιος Χέλμχολτς και όχι ο ντοπαρισμένος με χάπια. Ο Μπέρναρντ τόν ευγνωμονούσε, βέβαια (γι' αυτόν ήταν μεγάλη παρηγοριά να ξαναβρεί τον φίλο του), αλλά και τόν φθονούσε (πολύ θα του άρεσε να εκδικηθεί, κάποτε, τον Χέλμχολτς – γι' αυτή του τη γενναιοφροσύνη).

Στην πρώτη τους συνάντηση, ύστερα από την προσωρινή εκείνη ψυχρότητα, ο Μπέρναρντ άδειασε τις δυστυχίες του, και δέχθηκε, με χαρά, κάθε παρηγοριά. Αλλά, μερικές μέρες, αργότερα, πληροφορήθηκε, με έκπληξη αλλά και με μια δόση ντροπής, πως δεν ήταν ο μόνος που είχε βάσανα. Ο ίδιος ο Χέλμχολτς είχε συγκρουσθεί με την Εξουσία.

«Η αιτία ήταν κάτι σίχοι», εξήγησε. «Η συνήθης Ακαδημαϊκή διδασκαλία μου στο μάθημα της Ανωτέρας Συναισθηματικής Μηχανικής για τους Τριτοετείς, απαρτίζεται, συνήθως, από δώδεκα διαλέξεις από τις οποίες η εβδομή αναφέρεται στη ρίμα και στον σίχο. Συγκεκριμένα, στη Χρήση της Ρίμας και του Σίχου σαν Τρόπου Ηθικής Προπαγάνδας και Ενημέρωσης. Πάντοτε προσφέρω, σ' αυτή τη διάλεξη, διάφορα τεχνικά παραδείγματα. Αυτή τη φορά νόμισα πως θα τους έδινα σαν παράδειγμα και κάτι σίχους που 'γραφα ο ίδιος. Ήταν τρέλα, βέβαια, αλλά δεν μπορούσα να αντισταθώ στον πειρασμό». Γέλασε. «Ήμουν περίεργος να δω ποιές θα ήταν οι αντιδράσεις τους. Άλλωστε, ήθελα να κάνω και λίγη προπαγάνδα. Να τους ενεργοποιήσω, συναισθηματικά, όπως ένιωθα, εγώ ο ίδιος, όταν έγραφα αυτούς τους σίχους. Ω αγία Μηχανή! Τί σκάνδαλο ξέσπασε! Ο Κοσμήτορας με κάλεσε και με απείλησε ότι θα με απολύσουν αμέσως. Είμαι πια ένας άνθρωπος σημαδεμένος».

«Μα για τί πράγμα ήταν εκείνοι οι σίχοι;», ρώτησε ο Μπέρναρντ.

«Για τη μοναξιά».

Ο Μπέρναρντ συνωφρονώθηκε.

«Θα στούς απαγγείλω, αν θέλεις», είπε ο Χέλμχολτς και άρχισε:

*Η χθεσινή συνεδρίαση
Τυμπανόξυλα, σε τύμπανο σπασμένο
Μεσάνυχτα στο Σίτυ
Φλάουτα σε κενό
Χείλια κλειστά, μορφές κοιμισμένες
Σταματημένες μηχανές
Βουβοί σκουπιδοσκεπασμένοι τόποι
όπου ήταν τα πλήθη —
Και οι σιωπές, τώρα χαίρονται.
Θρηνούν (φωναχτά, σιγανά).
Μιλούν, αλλά με τίνος τη φωνή;
Δεν ξέρω.*

*Λείπει η Σουζάνα
Λείπει και η Ηγεσία.
Μπράτσοι και στήθη
Χείλη — ναι — και πισινά.
Όλα συνθέτουν, αργά, μια παρουσία.
Τίνος;
Και ποιός; — ρωτάω — περιέργης υψής,
Που κάνει κάτι ανύπαρξο
Να γεμίζει την άδεια νύχτα πιο πυκνά
Από κείνο με το οποίο συνουσιαζόμαστε;
Και τό κάνει να μοιάζει φθηνότατο.*

«Να λοιπόν, αυτοί είναι οι σίχοι που έφερα σαν παράδειγμα, και εκείνοι, αμέσως, με ανέφεραν στον Διευθυντή».

«Δεν μέ ξαφνιάζει», είπε ο Μπέρναρντ. «Είμαι, σαφώς, αντίθετος προς όλα όσα έχουν μάθει στην Υπνοπαιδεία τους. Θυμάσαι. Διακόσιες πενήντα χιλιάδες νοητικές ενσταλάξεις εναντίον της μοναξιάς».

«Τό ξέρω, αλλά ήθελα, ακριβώς γι' αυτό, να δω ποιά θα είναι η αντίδρασή τους».

«Και, τώρα, τό είδες».

Ο Χέλμχολτς γέλασε και πάλι.

«Νιώθω σαν να έχω μέσα μου, πράγματι, κάτι που αξίζει να γραφτεί. Σαν

να είμαι, πια, σε θέση να χρησιμοποιήσω τη δύναμη που νιώθω πως έχω μέσα μου. Αυτή την εξαιρετική λανθάνουσα δύναμη. Κάτι φαίνεται πως μου συμβαίνει».

Παρ' όλα του τα βιάσιμα ο Μπέρναρντ άρχισε να διαπιστώνει πως ο φίλος του ήταν, στ' αλήθεια, ευτυχής...

Με τον Άγριο, επίσης, ο Χέλμχολτς τά πήγαινε περίφημα. Τόσο περίφημα, που ο Μπέρναρντ άρχισε να νιώθει ορισμένους νυγμούς ζήλειας. Ολόκληρες εβδομάδες δεν είχε κατορθώσει να αποκαταστήσει μια τέτοια οικειότητα με τον Άγριο όσο ο Χέλμχολτς αποκατέστησε με την πρώτη τους συνάντηση. Καθώς τούς έβλεπε να μιλάνε άρχισε να μετανιώνει που τούς είχε φέρει σ' επαφή. Φυσικά, ντρεπότανε για τη ζήλεια του και προσπάθησε να τήν κατανικήσει, πρώτα με τη λογική κι ύστερα με χάπια. Οι προσπάθειές του όμως ήταν μάταιες, γιατί δεν μπορούσε να παίρνει συνέχεια ταμπλέτες, και το φρικτό συναίσθημα, κάθε τόσο, ξαναγύριζε.

Στην τρίτη του συνάντηση με τον Άγριο, ο Χέλμχολτς τού απήγγειλε τους στίχους του για τη μοναξιά.

«Πώς σου φαίνεται;», τόν ρώτησε όταν τέλειωσε.

Ο Άγριος κούνησε το κεφάλι. «Άκουσε τούτο, άκουσε τούτο», αποκρίθηκε. Ξεκλείδωσε το συρτάρι, όπου φύλαγε το ποντικοφαγωμένο του βιβλίο, τό άνοιξε και διάβασε:

*Το πουλάκι, το πουλί
Στο Αραβικό δεντρί
Παίξε, πάλι, σαλπικτή!*

«Όργκυ- Πόργκυ!», είτε ο Μπέρναρντ, διακόπτοντας το διάβασμα μ' ένα δυνατό και αντιπαθές γέλιο. Μοιάζει μ' έναν από κείνους τους ύμνους τής Λειτουργίας τής Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Έτσι τιμωρούσε τους δύο φίλους του, που συμπαθούσαν ο ένας τον άλλον περισσότερο απ' ό,τι συμπαθούσαν τον ίδιο.

Στις συναντήσεις που ακολούθησαν επανέλαβε αυτές τις μικρές, εκδικητικές πράξεις του. Ήταν ένας απλός, μα αποδοτικός τρόπος εκδίκησης, γιατί και ο Χέλμχολτς και ο Άγριος ένιωθαν μια εξαιρετική ενόχληση όταν τούς διατάρασσε την ποιητική τους έξαρση. Στο τέλος, ο Χέλμχολτς τόν απείλησε ότι θα τόν έδιωχνε από το δωμάτιο με κλοτσιές, αν τολμούσε να τούς διακόψει. Κι όμως, περφεργα, η επόμενη διακοπή, που ήταν και πιο οδυνηρή, ήρθε από τον ίδιο τον Χέλμχολτς.

Ο Άγριος διάβαζε «Ρωμαίο και Ιουλιέττα», δυνατά, με έναν περιέργο, έντονα παθιασμένο κραδασμό (γιατί όλη την ώρα έβλεπε τον εαυτό του σαν

Ρωμαίο και τη Λενίνα σαν Ιουλιέττα). Ο Χέλμχολτς παρακολουθούσε τη σκηνή που οι δυο εραστές συναντούνται για πρώτη φορά, με έκπληξη και ενδιαφέρον. Η σκηνή στον κήπο τόν ενθουσίασε, με το ποιητικό της περιεχόμενο, αλλά τα αισθήματα που εξέφραζε τόν έκαναν να χαμογελάσει. Να αναστατώνεται κανείς τόσο πολύ, μόνο και μόνο, γιατί επιθυμεί ένα κορίτσι τού φαινότανε γελοίο, αλλά η λεκτική ανέλιξη τής όλης σκηνης ήταν, γι' αυτόν, ένα θαυμάσιο υπόδειγμα συναισθηματικής μηχανικής.

«Κείνος ο γέρο-Σαιξπηρ, πώς τόν λες», παρατήρησε ο Χέλμχολτς, «έχει γράψει την καλύτερη προπαγάνδα. Μάς βάζεις σ' όλους τα γυαλιά».

Ο Άγριος χαμογέλασε ικανοποιημένος και εξακολούθησε το διάβασμα. Όλα πηγαίνουν κάπως καλά ως την τελευταία σκηνή τής τρίτης πράξης όπου ο Καπουλέτος και η Λαϊδή Καπουλέτου πιέζουν την Ιουλιέττα να παντρευτεί τον Πάρι.

Ο Χέλμχολτς, σ' όλη τη σκηνή, ήταν ανήσυχος αλλά, η αντίδρασή του χειροτέρευσε, όταν ο Άγριος άρχισε να διαβάξει τα όσα έλεγε η Ιουλιέττα:

*Έλεος δεν είναι θρονιασμένο πα στα σύγνεφα
Να ιδεί τού πόνου μου το βάθος; Συ, γλυκιά μητέρα,
μη μέ πετάς στον δρόμο! ανάβαλε τον γάμο
για έναν μήνα, μια εβδομάδα· αλλιώς ετοίμασε
το νυφικό κρεβάτι μου στο μαύρο μνήμα
που κείται ο Τυβάλδος.*

Αυτά έλεγε η Ιουλιέττα και ο Χέλμχολτς ξέσπασε σ' ένα χαχανητό ασυγκράτητο.

Άκου πράγματα! Ο πατέρας, λέει, και η μητέρα (τί χυδαίοι όροι!) να πιέζουν το κορίτσι τους να δοθεί σε κάποιον που δεν ήθελε! Αμ' εκείνη, η ηλίθια; Να μην θέλει να ομολογήσει πως, έστω για την ώρα, προτιμούσε κάποιον άλλον! Παρ' όλη της την ανηθικότητα, η όλη κατάσταση είχε έναν χαρακτήρα κωμικό. Σ' όλη την ανάγνωση, ο Χέλμχολτς είχε κατορθώσει να συγκρατήσει την ιλαρότητα που όλα αυτά τού προξενούσαν. Αλλά, ν' ακούει τον Άγριο να διαβάξει και μάλιστα με φωνή τρεμάμενη. «Ω γλυκιά μητέρα», και το πώς ο Τυβάλδος έμνησκε νεκρός αλλά, προφανώς, άκαφτος, με τα πολύτιμα φωσφορούχα του χαμένα σ' ένα φρικτό μνημούρι, ε, αυτό πήγαινε πολύ! Χαχάνιζε, και ξαναχαχάνιζε, ώσπου τα δάκρυα τρέχανε στα μάγουλά του. Ναι, χαχάνιζε τόσο, που ο Άγριος δεν μπορούσε πια να αντέξει την ιεροσυλία. Τόν κοίταξε, πάνω από το βιβλίο, κι όταν είδε πως δεν εννοούσε να σταματήσει, τό 'κλεισε με οργή, σηκώθηκε, και με την κίνηση κάποιου που αποσυρει το μαργαριτάρι από το ρύγχος τού χοίρου, τό ξανακλείδωσε στο συρτάρι.

Όταν ο Χέλμχολτς κάπως ξαναβρήκε την ανάσα του, ζήτησε συγγνώμη από τον Άγριο, και τόν έπεισε να ακούσει τις εξηγήσεις του.

«Ναι, καταλαβαίνω», είπε ο Χέλμχολτς, «πως χρειάζεται κανείς τέτοιες γελοιότητες και ξέφρενες καταστάσεις. Για τί άλλο να γράψει κανείς; Κι άλλωστε, πώς αλλιώς θα γινότανε ο γέρο-Σαίξπηρ τέτοιος θαυμάσιος τεχνικός τής προλαγάνδας; Ακριβώς, γιατί είχε απίθανα, συνταρακτικά πράγματα, που τόν έκαναν να ερεθίζεται. Για να γράψεις πρέπει να πονέσεις, να συγχυστείς, αλλιώς δεν μπορείς να παρατάξεις σωστές, διεισδυτικές, εκφράσεις, που να επενεργούν σαν υπεριώδεις ακτίνες. Αλλά και πάλι, πατέρες και μητέρες. Δεν μπορείς να περιμένεις από μένα ν' ακούω για μητέρες και πατέρες και να μην γελάω. Ή εκείνο το άλλο. Ποιός ενδιαφέρεται αν ένα αγόρι πιδηήσει ή όχι ένα κορίτσι;». (Ο Άγριος συνωφρονώθηκε αλλά ο Χέλμχολτς, που κοίταγε κατά το δάπεδο, σκεπτικός, δεν τό πρόσεξε).

«Όχι», κατέληξε αναστενάζοντας. «Όχι. Τέτοια θέματα, παι, δεν ωφελούν. Χρειαζόμαστε κάποιο άλλο είδος τρέλας, κάποιο άλλο είδος βίας. Αλλά ποιό; Ποιό; Πού μπορεί να τό βρει κανείς; Πού μπορεί να τό αναζητήσει;». Έμεινε σιωπηλός κι ύστερα κούνησε, και πάλι, το κεφάλι:

«Εγώ τουλάχιστον δεν τό ξέρω», είπε, κάποτε. «Όχι, δεν τό ξέρω».

13

Ο Χένρυ Φόστερ εμφανίστηκε μες στο λυκόφως τού Θαλάμιου εμβρύων.

«Θέλεις να πάμε απόψε στο Αισθησιοθέατρο;», ρώτησε τη Λενίνα.

Εκείνη κούνησε το κεφάλι χωρίς να μιλήσει.

«Θα βγεις με κανέναν άλλον;», ρώτησε. Πάντα, τόν ενδιέφερε να ξέρει ποιός φίλος του πηδούσε ποιάν, και τότε. «Με τον Μπενίτο;».

Πάλι, η Λενίνα κούνησε το κεφάλι.

Ο Χένρυ παρατήρησε μια κόπωση στα κοκκινισμένα μάτια της, μια γλομάδα στο αρρωστημένο δέρμα της, μια θλίψη στην άκρη τών αγέλαστων βυσσινιών χειλιών της.

«Μήπως είσαι άρρωστη;», ρώτησε, κάπως ανήσυχος, μ' έναν ενδόμυχο φόβο μην και η Λενίνα υπέφερε από μια από τις ελάχιστες μεταδοτικές αρρώστιες που δεν είχαν ακόμα κατανικήσει.

Και πάλι η κοπέλα κούνησε το κεφάλι.

«Πάντως, νομίζω πως πρέπει να πας να δεις έναν γιατρό», είπε ο Χένρυ. «Βλέπε τον γιατρό τη μέρα – για να δεις καλή εσπέρα», πρόσθεσε θυμίζο-

ντάς της το γνωστό Υπνοπαιδικό ρητό, και τήν χτύπησε φιλικά στον ώμο. «Ίσως να χρειάζεσαι ένα Υποκατάστατο Εγκυμοσύνης, ή και μια Ενισχυμένη Θεραπεία Τεχνητού Βιαιού Πάθους. Καμιά φορά τα συνήθη Υποκατάστατα τού Πάθους...».

«Ω, μα την αγία Μηχανή», είπε η Λενίνα, διακόπτοντας, επιτέλους, τη σιωπή της, «δεν μου κάνεις τη χάρη να τό βουλώσεις!». Έστρεψε την προσοχή της και πάλι στα παραμελημένα της έμβρυα.

Ακούς, Τεχνητού Βιαιού Πάθους! Αν τα δάκρυα δεν είχαν, κιόλας ανεβεί στα μάτια της, θα μπορούσε να ξεσπάσει σε γέλια. Ακούς, Τεχνητό Βίαιο Πάθος! Σαν να μην είχε ένα αληθινό Βίαιο Πάθος μέσα της! Αναστέναξε βαθιά και ξαναγέμισε τη σύριγγα, για να συνεχίσει τις ενέσεις. «Τζων», μουρμουρίσε, «Τζων». Κι ύστερα, «ω αγία Μηχανή!», ξανάπε. «Τί σοί ένεση έκανα σε τούτο το έμβρυο; Τού 'δωσα, άραγε, ασθένεια ύπνου, ή τί άλλο;». Τής ήταν αδύνατον να θυμηθεί. Στο τέλος, αποφάσισε να μην διακινδυνεύσει δεύτερη δόση και προχώρησε στην επόμενη φιάλη.

Είκοσι δύο χρόνια, οκτώ μήνες και τέσσερεις μέρες, από κείνη τη στιγμή, ένας ευφυής διοικητικός υπάλληλος τύπου Άλφα-Πλην, στη Μουάντζα-Μουάντζα, θα πέθαινε από τρυπανοσωμιάση, μοναδική περίπτωση μέσα σε πενήντα χρόνια.

Αλλά η Λενίνα, εκείνη τη στιγμή, δεν τό ήξερε αυτό.

Μια ώρα αργότερα, στα Αποδυτήρια, η Φάννυ είχε αρχίσει να τής μιλάει, έξω απ' τα δόντια.

«Μα, είναι τρέλα να αφήνεις τον εαυτό σου να παρασύρεται έτσι. Είναι φοβερό. Και γιατί; Για έναν άνδρα, έναν άνδρα».

«Μα, αυτός είναι εκείνος που θέλω».

«Λες και δεν υπάρχουν εκατομμύρια άλλοι άνδρες στον κόσμο».

«Μα δεν τούς θέλω».

«Πώς μπορείς να τό ξέρεις, αν δεν τούς δοκιμάσεις».

«Τούς δοκίμασα».

«Πόσους;», ρώτησε η Φάννυ, υψώνοντας τον ώμο περιφρονητικά, «Έναν, δυο;».

«Ντουζίνες ολόκληρες. Αλλά δεν ωφέλησε σε τίποτα».

«Πρέπει να επιμείνεις», είπε η Φάννυ κατηγορηματικά, αλλά ήταν φανερό πως και η ίδια άρχισε να χάνει την εμπιστοσύνη της σχετικά με τις συμβουλές που έδινε. «Τίποτα δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς υπομονή».

«Και στο μεταξύ;».

«Μην τόν σκέπτεσαι».

«Δεν μπορώ να μην τόν σκέπτομαι».

«Παίρνε ταμπλέτες, συνέχεια».

«Παίρνω».

«Πάρε κι άλλες».

«Στο μεταξύ, όμως, τόν θέλω, και θα τόν θέλω πάντα».

«Εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα», είπε η Φάννου, αποφασιστικά, «γιατί δεν πας μια και καλή να τόν γραπάσεις, είτε τό θέλει είτε όχι».

«Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο παράξενα φέρεται».

«Ένας λόγος παραπάνω, για να κρατήσεις αποφασιστική στάση».

«Άλλο να τό λέει κανείς κι άλλο να τό κάνει».

«Μην καθυστερείτε, αμέσως ενεργείτε! Μην καθυστερείτε — αμέσως ενεργείτε!», φώναξε η Φάννου και η φωνή της αντήχησε σαν σάλπιγγα. σαν ιεραπόστολος τής αγίας Μηχανής στα βραδινά, καθηχητικά μαθήματα για ενήλικους τύπου Βήτα-Πλην. «Άμεσος ενέργεια! Τώρα! Αμέσως!».

«Φοβάμαι», είπε η Λενίνα.

«Πάρε πρώτα μισό γραμμάριο “σόμα” και τά λέμε. Και, τώρα, άσε με να λουσιώ». Προχώρησε προς το λουτρό σέρνοντας πίσω την πετσέτα της.

Το κουδούνι χτύπησε, και ο Άγγριος, που ήλπιζε ότι θα ερχότανε ο Χέλμχολτς εκείνο το απόγεμα, έτρεξε αμέσως ν' ανοίξει. Ήταν αποφασισμένος να μιλήσει στον Χέλμχολτς για τη Λενίνα: Δεν μπορούσε να τό κρατήσει μυστικό.

«Τό διαισθάνθηκα πως θα 'σουνα εσύ, Χέλμχολτς», φώναξε καθώς άνοιγε την πόρτα.

Στο κατώφλι, φορώντας ένα άσπρο ναυτικό ταγιέρ από οξικό σατέν, κι ένα σκουφάκι πονηρά στραβοφορμένο ως τ' αριστερό της αφτί, στεκότανε η Λενίνα.

«Ω!», έκανε ο Άγγριος, σαν να είχε υποστεί πλήγμα βαρύ.

Μισό γραμμάριο «σόμα» είχε κάνει τη Λενίνα να λησμονήσει κάθε φόβο και κάθε δισταγμό.

«Γεια σου, Τζων», είπε χαμογελώντας, και προχώρησε μέσα στο δωμάτιο. Μηχανικά ο Άγγριος έκλεισε την πόρτα και τήν ακολούθησε. Η Λενίνα κάθησε.

Μείναν για λίγο και οι δυο τους σιωπηλοί.

«Δεν φαίνεσαι χαρούμενος που μέ βλέπεις, Τζων», είπε, κάποτε, η κοπέλα.

Ο Άγγριος τήν κοίταξε επιτιμητικά.

«Δεν χαίρομαι;».

Ξαφνικά, γονάτισε μπροστά της, πήρε το χέρι της και, ευλαβικά, τό έφερε στα χείλια του.

«Δεν χαίρομαι;», ξανάπε, «Ω και να 'ξερεις και να 'ξερεις». Ύστερα σαν να πήρε θάρρος ξαφνικά σήκωσε τα μάτια και τήν αντίκρισε.

*«Πανέμορφη Λενίνα, πάγκαλη, πανώρια,
Τής γης στολίδι, ατίμητο, ακριβό».*

Τού χαμογέλασε με μια πλούσια τρυφερότητα. Κι έγειρε μπροστά με μισάνοιχτα χείλια.

Τα χείλια της, τώρα, ήταν τόσο κοντά του, που ο Άγριος σηκώθηκε από το γονάτισμα και στηλώθηκε.

«Αυτός είναι ο λόγος, που 'θελα να πράξω πρώτα κάτι...», τής είπε κοιτώντας αλλού. «Θέλω να αποδείξω πως είμαι άξιος για σένα. Όχι πως θα μπορούσα ποτέ να είμαι απόλυτα αντάξιος σου. Ήθελα να κάνω κάτι για σένα».

«Μα, γιατί πρέπει να θεωρείς αναγκαίο...», άρχισε να λέει η Λενίνα κι άφησε τη φράση της στη μέση. Η φωνή της είχε μια δόση ερεθισμού. Τί αηδίες! Να σκύβεις μπροστά, όλο και πιο κοντά, με μισάνοιχτα χείλια, να σιμώνεις όλο και περισσότερα, να 'σαι έτοιμη να φιληθείς, κι αυτός ο βλάκας να πηδάει, ξαφνικά, και να στέκεται ολόρθος και τα χείλια σου να βρίσκουν το κενό. Όχι ένα χάπι, αλλά ούτε εκατό, δεν σε ηρεμούν από κάτι τέτοιες απογοητεύσεις.

«Στο Μαλπαί...», έλεγε τώρα ο Άγριος, και τα λόγια του μοιάζαν, κάπως, ασυνάρτητα. «Ναι, στο Μαλπαί, έπρεπε να τής φέρεις ένα τομάρι λιονταριού. Ναι, αν ήθελες να σέ παντρευτεί, έπρεπε να τής φέρεις ένα τομάρι λιονταριού ή τουλάχιστον λύκου».

«Δεν υπάρχουν λιοντάρια στην Αγγλία», είτε η Λενίνα απότομα.

«Και να υπήρχαν», είπε ο Άγριος, και η φωνή του έδειχνε μια κάποια περιφρόνηση. «Θα τό σκοτώνανε απ' τ' ελικόπτερα, με τίποτα δηλητηριώδη αέρια, φαντάζομαι. Εμένα δεν θα μου πέραγε, ποτέ, απ' το μυαλό, να κάνω κάτι τέτοιο, Λενίνα». Έριξε πίσω τους ώμους και τήν αντίκρισε στητός, αλλά, στη δική της μορφή, είχε απλωθεί μια έκπληξη, μια ενόχληση. Μπερδεμένος, κι ο ίδιος, εξακολουθούσε να μιλάει, όλο και πιο ασυνάρτητα.

«Θα κάνω το παν», μουρμούριζε. «Θα κάνω ό,τι μου ζητήσεις. Υπάρχουν μερικά αθλήματα που είναι οδονηρά, τό ξέρω. Αλλά η χαρά τής προσπάθειας που ενυπάρχει σ' αυτά είναι εμπνευστική. Έτσι νιώθω, Λενίνα. Θέλω να πω ότι θα μπορούσα να σκουπίσω και το πάτωμα αν μου τό ζητούσες».

«Μα, εδώ έχουμε ηλεκτρικές σκούπες», είπε η Λενίνα κατάπληκτη, «δεν είναι αναγκαίο».

«Ναι, τό ξέρω πως δεν είναι αναγκαίο, αλλά θα πρέπει να υποστώ κάτι θαρραλέα για χάρη σου. Δεν τό καταλαβαίνεις;».

«Μα υπάρχουν ηλεκτρικές σκούπες».

«Αυτό δεν είναι το ουσιώδες».

«Υπάρχουν και ημιηλίθιοι τύπου Έπιλον για να τίς χειρίζονται; Λοιπόν για ποιό λόγο;».

«Για ποιό λόγο; Μα για σένα. Για χάρη σου. Για να σου αποδείξω ότι...».

«Και, μα την αγία Μηχανή, τί σχέση έχουν οι ηλεκτρικές σκούπες με τους λιόντηδες...».

«Για να σου αποδείξω ότι...».

Κούνησε το κεφάλι, πέρα-δώθε, απελπισμένη.

«Και τί σχέση έχουν τα λιοντάρια με το να χαιρέσαι να βλέπεις εμένα;».

«Για να σου αποδείξω πόσο σ' αγαπάω, Λενίνα», αποκρίθηκε, κι ήταν φανερό πως η προσπάθεια για να τό πει ήταν φοβερή.

Τέτοια ήταν η έξαρσή της, που τα μάγουλά της είχαν γίνει κατακόκκινα.

«Τό λες, αλήθεια, Τζων;».

«Όχι, δεν τό 'χα σκοπό να σου τό εξομολογηθώ από τώρα», φώναξε ο Άγγριος κι έτριβε τα χέρια σ' ένα ξέσπασμα αγωνίας. Δεν τό 'χα σκοπό να σου τό πω, ως τη στιγμή που θα ήμουν σε θέση να... Άκουσε, Λενίνα: Στο Μαλπαί οι άνθρωποι παντρεύονται».

«Τί κάνουν;».

Η φωνή της έδειχνε τον φοβερό εκνευρισμό της... Τί βλακείες έλεγε, και πάλι, αυτός ο νέος:

«Ναι. Για πάντα. Δίνουν έναν όρκο πως θα ζήσουνε για πάντα μαζί».

«Τί φρικαλέο ενδεχόμενο!». Το πρόσωπο τής Λενίνας πια πρόδινε μια γνήσια κατάπληξη.

«Τέτοια είναι τής ψυχής η ομορφάδα

Που νέα ζήση δίνει στο κορμί σαν μαραζώσει».

«Τί είναι πάλι αυτό! κραύγασε η Λενίνα.

«Έτσι τά λέει και ο Σαιξπηρ:

«Τον κόμπο τού Υμέναιου αν σπάσεις –

Οι τελετές πριν γίνουνε τού γάμου –

Με σεβασμό, κι ευλάβεια, και ευλογίες...».

«Στο όνομα τής αγίας Μηχανής, Τζων, πάψε να λες ημιθιότητες. Δεν κα-

ταλαβαίνω ούτε λέξη. Αρχίζεις με κάτι ηλεκτρικές σκούπες και τελειώνεις με κάτι κόμπους. Θα τρελαθώ, σ' τ' ορκίζομαι».

Πήδηξε όρθια και τόν έπιασε από το χέρι, σαν να φοβότανε μήπως και το κορμί του ξεμακρύνει απ' αυτήν όπως είχαν ξεμακρύνει τών δυο τους τα μυαλά.

«Έζων», τού είπε, «πες μου το μια και καλή: Σ' αρέσω ή δεν σ' αρέσω;».

Εκείνος έμεινε σιωπηλός για ένα λεπτό, κι ύστερα είπε με μια σιγανή, πολύ σιγανή, φωνή:

«Σ' αγαπάω, όσο τίποτα στον κόσμο».

«Τότε γιατί στον διάβολο δεν το λες;», φώναξε, και ήταν τόση η απελπισία της που έχωσε τα νύχια της στον καρπό τού χειριού του. «Αντί ν' αραδιάξεις όλες αυτές τις ηλιθιότητες, για τους κόμπους και τις ηλεκτρικές σκούπες, και τα λιοντάρια, και να μέ κάνεις να νιώθω δυστυχημένη ολόκληρες εβδομάδες».

Έπιασε το χέρι του και τό έκανε πέρα αδιασμένη.

«Αν δεν μ' άρεσες τόσο», φώναξε, «θα ήμουνα θηρίο μαζί σου».

Και να, τα χέρια τώρα γύρω στον λαιμό του και τα χείλια της, βελούδινα, πάνω στα χείλια του. Τόσο απαλά, τόσο θεσπέσια υπαλά, τόσο ζεστά και ελκυστικά που και ο ίδιος, τώρα, άρχισε να σκέφτεται κείνα τα αγκαλιάσματα στην Αισθησιοταινίμ που είχανε δει: *Τρεις Εβδομάδες Μέσα Σ' Ένα Ελικόπτερο*. Ούουουου! Ούουουου! Κείνη η στερεοσκοπική ξανθιά γέμιζε το μυαλό του και ένιωθε κι ο ίδιος σαν να 'ταν ο Νέγρος εραστής της και τήν φιλάγε. Όοοοο! Όοοοοο!!! Τί φρίκη, σκέφτηκε. Τί φρίκη. Τί φρίκη. Μα η Λενίνα, τώρα, τόν αγάλιαζε σφιχτότερα.

«Γιατί δεν μού τό 'πες πιο πριν;», ψιθύρισε και ανάγειρε λίγο το κεφάλι για να τόν κοιτάξει κατάματα. Τα μάτια της δείχνανε πως τόν είχε συγχωρήσει.

Η συνείδησή του επαναστάτησε, και μόνο στην ποίηση βρήκε, και πάλι, τρόπο να εκφρασθεί:

*«Και να βροθώ στα τριόβραθα τού πόθου –
Και μανιασμένη η σάρκα να ορμηνεύει –
Δεν τήν μολεύω την τιμή μου με λαγνεία...».*

«Ποτέ! Ποτέ!», ξανάπε.

«Τρελόπαιδο», είπε η Λενίνα, «Σ' ήθελα τόσο, και μ' ήθελες τόσο! Τότε, γιατί;».

Κάτι, πάλι, δεν πήγαινε καλά.

«Λενίνα, δεν μέ καταλαβαίνεις», άρχισε να λέει, μα κείνη, αμέσως, ξέφυ-

γε από το αγκάλιασμα. Απομακρύνθηκε, για λίγο, σαν να τής είχε πει στ' αφτί κάποιο μυστικό. Πισωπλάτισε, και έλυσε από τη μέση της τη φυσιογιοθήκη με τα αντιουλληπτικά, και τήν χρέμασε, προσεχτικά, στη ράχη μας καρέκλας. Και, τότε ο Άγριος κατάλαβε πως πάλι, είχε γίνει κάποια παρεξήγηση.

«Λενίνα!», είπε σ' άλλον τόνο.

Η κοπέλα άπλωσε το χέρι, πίσω στον λαιμό, κατέβασε ως ένα σημείο το φερμουάρ, έβαλε ύστερα το χέρι πίσω στην πλάτη της και τό κατέβασε περισσότερο, κι έτσι το πάνω μέρος τού κορμιού της έμεινε γυμνό.

«Λενίνα, τί είναι αυτό που κάνεις;», ρώτησε ο Άγριος.

Η απόκρισή της ήταν βουβή, αλλά σαφής: Ζιπ! Ζιπ! κατέβηκαν κι άλλα φερμουάρ. Η Λενίνα είχε βγάλει το μεγάλο φαρδύ παντελόني της, κι έμνησχε τώρα μόνο με το κυλοττάκι που φορούσαν εκείνον τον καιρό, το ζίπικαμινικ. Στο γυμνό στήθος της, γυάλιζε το χρυσό που τής είχε χαρίσει ο Αρχιψαλμωδός.

*«Τους σερνικούς κεντάνε τα μαστάρια —
σαν ξεπετιούνται, πια, λευτερωμένα...».*

Τα μελωνικά, μπουμπουνιστά, μαγικά λόγια τήν έκαναν να μοιάζει διπλά ελκυστική αλλά και διπλά επικίνδυνη. Ναι, ήταν απαλή, απαλή, αλλά διατηρητική. Έσφιζε, τρυπνίριζε, τον ειρμό τής λογικής του, κλόνιζε τις σθεναρές αποφάσεις του.

*«Τών σερνικών η κάψα σαν φουντώσει —
Οι χίλιοι όρκοι είναι άχυρα μπροστά της...».*

«Ζιπ! Το κυλοττάκι, το ζίπικαμινικ, είχε πέσει στο δάπεδο σαν ξεφουσκωμένο μπαλόνι, σαν μήλο που, ξαφνικά, κόπηκε στα δύο, κι ελευθερώθηκε, πρώτα με μια κίνηση τού αριστερού ποδιού, κι ύστερα τού δεξιού.

Γυμνή, αλλά φορόντας πάντα τις κάλτσες, τα παπούτσια της και το ασεϊό άσπρο σκουφί της, προχώρησε και άπλωσε τα χέρια της.

«Ντάρλινγκ! Ντάρλινγκ! Γιατί δεν μου τό έλεγες πιο πριν;».

Αλλά, ο Άγριος, αντί να πει κι αυτός «Ντάρλινγκ!» και ν' απλώσει τα χέρια να τήν αγκαλιάσει, πισωπλάτισε κι έριξε τα χέρια πέρα, και τά τίνιριζε, σαν να 'θελε να διώξει κάποιο ενοχλητικό ή και επικίνδυνο ζώο. Τέσσερα βήματα κατάφερε να κάνει κατά πίσω, μα η Λενίνα τόν στρίμωξε στον τοίχο.

«Γλυκέ μου!», τού είπε κι έβάλε τα χέρια της στους ώμους του, και τριάρτηζε πάνω του. «Αγκάλιασέ με», τόν ορμήνεψε.

«Η αγάπη είναι ταμπλέτα —

*Σέ μεθάει και σέ ναρκώνει –
Ω, δεν βλέπω πια, την ώρα –
Να βρεθούμε οι δυο μας μόνοι».*

Είχε κι αυτή στη διάθεσή της τη δική της ποίηση. Ήξερε τραγούδια, που μπορούν να πείσουν τον αρσενικό όσο τα ξόρκια και τα τύμπανα.

«Φίλησέ με», μουρμούρισε κι έκλεισε τα μάτια. κι έδωσε στη φωνή της έναν τόνο ακόμα πιο χαϊδευτικό. «Φίλησέ με, φίλησέ με – Και σφιχτά αγκάλιασέ με – Δος μου το κορμί σου – Κάνε με δική σου...».

Μα ο Άγριος τήν άρπαξε από τους καρπούς των χειρών, ξέφυγε από το αγκάλιασμά της και τήν πέταξε πέρα.

«Μέ πονιάς», φώναξε η Λενίνα. «Μέ πονιάς...».

Μα, ξαφνικά, τής κόπηκε η λαλιά, γιατί ο τρόμος τήν είχε κάνει να ξεχάσει τον πόνο. Καθώς άνοιξε τα μάτια της αντίκρισε, όχι τη δική του μορφή, αλλά μια άλλη ξένη, μια φάτσα αγριεμένη, σφιγμένη, χλομή, σκαμμένη από μια παράφορη, ανεξήγητη οργή.

«Τί συμβαίνει, Τζων;», τόν ρώτησε κατάπληκτη.

Εκείνος δεν αποκρίθηκε. Εξακολούθησε μονάχα να τήν κοιτάει με τα ξέφρενα μάτια του. και τα χέρια του τρέμανε. Ανάσαινε βαθιά και ακατάστατα, και, κάθε τόσο, ακούγονταν τα δόντια του που τριζανε, ανεπαίσθητα βέβαια, μα για τούτο και πιο εφιαλτικά.

«Τί συμβαίνει, Τζων;», ξεφώνισε μανιασμένη.

Σαν να τόν ξύπνησε η κραυγή της, τήν άρπαξε από τους ώμους και τήν τράνταξε: «Πόρνη!», φώναξε. «Πόρνη! Σχιαμένο γύναιο!».

«Μη», τόν παρακάλεσε. «Μη μου φέρεσαι έτσι». Μα η φωνή της, με το τράνταγμα, τρέμιζε σχεδόν κωμικά.

«Πόρνη!».

«Παρακαλώ σε».

«Καταραμένη πόρνη!».

«Όταν θες να βλαστημήσεις – Πάρε χάλι να ηρεμήσεις», άρχισε να λέει η Λενίνα, αλλά ο Άγριος τήν έσπρωξε με δύναμη. Τρίκλισε και έπεσε εξουθενωμένη.

«Φύγε», τής φώναξε και στάθηκε από πάνω της απειλητικά. «Χάσου απ' τα μάτια μου αλλιώς θα σέ σκοτώσω». Έσφιξε τις γροθιές του, και η Λενίνα έβαλε το χέρι μπρος στο πρόσωπο για να φυλαχθεί.

«Τζων, ηρέμησε. Μη τό κάνεις αυτό!».

«Χάσου από δω, αμέσως!».

Με το ένα χέρι, πάντα, στο πρόσωπο. παρακολουθώντας την κάθε κίνησή του, με μάτια τρομαγμένα, η κοπέλα σηκώθηκε. και, πάντα σκυφτή, με το κε-

φάλι κάτω, όρμησε προς το λουτρό.

Τήν έσπρωξε, πέρα, μ' ένα γερό χτύπημα που αντήχησε, πάνω στο γυμνό κορμί της, σαν πιστολιά.

Εκείνη μούγκρισε, μπήκε στο λουτρό, κλειδώθηκε, κι άρχισε να επιθεωρεί τις ζημιές της. Κοιτάχτηκε στον καθρέφτη, και είδε στα πσινά της, καθαρά, το σημάδι τής παλάμης του, εκεί που τήν είχε χτυπήσει. Άρχισε να τό τρίβει...

Πέρα από το λουτρό, στην άλλη κάμαρα, ο Άγιος βηματίζε, πάνω-κάτω, πάνω-κάτω, και ενώ στ' αφτιά του αντηχούσαν τα τύμπανα και τα ξόρκια σαν απόκοσμη μουσική.

Οι σίχοι αντηχούσαν, ξέφρενα, στ' αφτιά του:

*«Κι ο τρουποφράχτης κάνει το ίδιο, κι η χρυσόμυγα
λαγνεύει μες στα μάτια μου.*

*Ούτε η γάτα, ούτε η νταβραντισμένη αλόγα
δεν τρέχουνε σ' αυτή με τόση αβάσταχτη λαχτάρα.*

*Είν' απ' τη μέση τους και κάτω κένταυροι,
αγκαλά απάνω είναι γυναίκες:*

*μόνο ώς τη ζώνη τους ανήκουν στους θεούς,
τ' άλλο από κάτω είν' του διαβόλου»*.*

«Τζων!», ακούστηκε μια μικρή παρακλητική φωνή από το λουτρό.
«Τζων!».

*«Βότανο, τέτοια η όψη σου, τέτοια κι η μυρουδιά σου,
που συγκλονίζεται ο άνθρωπος εσένα να κοιτάει.*

Κρίμα δεν είναι που 'γινες μιας πόρνης η σφραγίδα;»**

Το άρωμά της ήταν, ακόμα, γύρω του, και στο σακάκι του ήταν ένας άσπρος λεκές από την πούδρα με την οποία είχε μυρώσει το βελουδένιο της κορμί. «Σιχαμένο γύναιο. Σιχαμένο γύναιο». Ο ρυθμός τών λέξεων τόν παρέρσυρε. «Σιχαμένο...».

«Τζων, δεν θα μου δώσεις, τουλάχιστον, τα ρούχα μου;».

Σήκωσε από το δάπεδο το παντελόνι, την μπλούζα, το ζιπκαμινι.

«Άνοιξε», τήν πρόσταξε και κλότησε την πόρτα.

«Όχι, δεν ανοίγω». Η φωνή της ήταν, ταυτόχρονα, τρομαγμένη και αποφασιστική.

* Σαίξπηρ: «Βασιλιάς Ληρ».

** Σαίξπηρ: «Οθέλλος».

«Πώς θέλεις να σου δώσω τα ρούχα σου;».

«Πέταξέ τα από τον εξαιρεστήρα που είναι πάνω από την πόρτα».

Ο Τζων πέταξε τα ρούχα και ξανάρχισε να βηματίζει μέσα στο δωμάτιο.

«Αναίσχυντο γύναιο! Αναίσχυντο γύναιο! –

Τού διαβόλου πισινά, και τ' αρπάγια τα γαμπά».

«Τζων».

Δεν τής αποκρίθηκε. «Αναίσχυντο γύναιο!».

«Τζων», ξαναφώναξε.

«Τί θέλεις», είπε αγριεμένος.

«Μπορείς, σέ παρακαλώ, να μου πετάξεις και τη Μαλθουσιανή αντισυλληπτική φουαγγιοθήκη μου;».

Η Λενίνα έσπασε αφτί, κι άρχισε ν' αναρωτιέται. πόσο, ακόμα, θα κρατούσε αυτό το πήγαινε-έλα. Θα 'πρεπε, άραγε, να περιμένει ώσπου να φύγει ο Τζων από το διαμέρισμα, ή ίσως, αν τού έδινε λίγο καιρό, να συνέλθει κάπως από την τρέλα του, θα μπορούσε ν' ανοίξει, απότομα, την πόρτα τού λουτρού, και να ορμήσει προς τα έξω;

Καθώς ζύγιαζε τη μια λύση μετά την άλλη, άκουσε στην κάμαρα να χτυπάει το τηλέφωνο. Οι βηματισμοί σταμάτησαν. Ο Άγριος με κάποιον μιλούσε:

«Εμπρός».

...

«Ναι».

...

«Αν δεν αυτοσφετερίζομαι, εγώ είμαι».

...

«Ναι, δεν μ' ακούσατε που σάς αποκρίθηκα; Είμαι εγώ, ο κύριος Άγριος».

...

«Τί; Ποιός είναι άρρωστος; Και βέβαια μέ ενδιαφέρει».

...

«Είναι τίποτα σοβαρό; Είναι, στ' αλήθεια, τόσο σοβαρό; Θα 'ρθώ αμέσως».

...

«Δεν είναι πια στο δωμάτιό της; Πού τήν πήγανε;».

...

«Ω Θεέ μου! Ποιά είναι η διεύθυνση;».

...

«Παρκ Λαίην, αριθμός 3;».

Η Λενίνα άκουσε τον θόρυβο τού ακουστικού που ο Τζων είχε αποθέσει, και κάτω βιαστικά βήματα. Μια πόρτα χτύπησε. Ύστερα σιωπή. Να 'χε, άραγε, στ' αλήθεια, φύγει;

Με μεγάλη προφύλαξη μισάνοιξε την πόρτα, κοίταξε από τη χαραμάδα, είδε μ' ανακούφιση πως το δωμάτιο ήταν κενό, άνοιξε λίγο περισσότερο, έβγαλε το κεφάλι της, βγήκε πάνω, στ' ακρόνυχια, στάθηκε για ένα λεπτό, στήνοντας απτί, με την καρδιά λαφιασμένη, κι ύστερα όρμησε στην εξώπορτα, τήν άνοιξε, γλίστρησε έξω, τήν βρόντηξε, κι άρχισε να τρέχει. Μονάχα σαν βρέθηκε μέσα στο ασανσέρ, και πάτησε το κουμπί, ένιωθε πως είχε γλιτώσει.

14

Το Νοσοκομείο Ονησκόντων τού Παρκ Λαίην ήταν ένας Πύργος με εξήντα πατώματα από αχνοκίτρινα τούβλα. Καθώς ο Άγιος έβγαινε από το ταξικό-πιερο, μια φάλαγγα από ιπτάμενες νεκροφόρες, βαμμένες με χαρούμενα χρώματα, απογειωνόταν από την ταράτσα και προχωρούσε, πέρα απ' το πάρκο, δυτικά, προς το Κρεματόριο τού Σλάου. Πριν μπει στο ασανσέρ, ζήτησε από τον θυρωρό ορισμένες πληροφορίες, και κείνος τόν κατηύθυνε στον θάλαμο 81 (Θάλαμος Καλπάζοντος Γεροντισμού, εξήγησε ο θυρωρός) στον δέκατο έβδομο όροφο.

Ήταν μια μεγάλη, ηλιόλουστη αίθουσα, βαμμένη κίτρινη, με είκοσι κρεβάτια, όλα κατελημμένα. Η Λίντα πέθαινε με συντροφιά και με όλες τις σύγχρονες ανέσεις. Η ατμόσφαιρα ήταν γεμάτη από εύθυμες, σύγχρονες, συνθετικές μελωδίες. Και στα πόδια κάθε κρεβατιού, αντίκρυ σε κάθε μελλοθάνατο, υπήρχε μια τηλεόραση, που τήν κρατούσαν ανοιχτή μέρα-νύχτα. Κάθε τέταρτο τής ώρας, ο αυτόματος αρωματισμός τού θαλάμου άλλαζε.

«Προσπαθούμε», είτε η Νοσοκόμος που υποδέχθηκε τον Άγριο στην πόρτα, «να δημιουργήσουμε μια, πραγματικά, ευχάριστη ατμόσφαιρα. Κάτι μεταξύ ξενοδοχείου πρώτης τάξης και Αισθησιοθεάτρου, αν μέ αντίλαμβάνεσθε».

«Πού είναι;», ρώτησε ο Άγιος, κοιτά, σαν να θεωρούσε περιττές αυτές τις ευγενείς επεξηγήσεις.

«Γιατί είστε τόσο βιαστικός;». ρώτησε η Νοσοκόμος προσβεβλημένη.

«Υπάρχει καμιά ελπίδα;».

«Εννοείτε αν υπάρχει καμιά ελπίδα να μην πεθάνει; Και βέβαια όχι. Όταν στέλνουν κάποιον εδώ ασφαλώς δεν...», σταμάτησε, ξαφνικά, γιατί της έκανε εντύπωση η απελπισία που ήταν γραμμένη στη μορφή του.

«Τί, στην ευχή, έχετε πάθει;», ρώτησε.

Δεν ήταν συνηθισμένη σε τέτοιους επισκέπτες (άλλωστε οι επισκέπτες ήταν ελάχιστοι και, στο κάτω-κάτω, δεν υπήρχε λόγος να υπάρχουν επισκέπτες σ' αυτόν τον θάλαμο).

«Μήπως δεν αισθάνεσθε καλά;».

Κούνησε το κεφάλι.

«Είναι η μητέρα μου», είπε με φωνή που μόλις ακουγότανε.

Η Νοσοκόμος τόν κοίταξε με μια ματιά που προδίδνε, όχι μόνον κατάπληξη αλλά φρίκη, κι ύστερα έστρεψε απότομα το κεφάλι. Τα μάγουλά της είχαν κοκκινίσει από ντροπή.

«Σάς παρακαλώ να μέ οδηγήσετε κοντά της», είπε ο Άγιος και προσπάθησε να δώσει στη μιλιάρη του έναν τόνο αδιαφορίας.

Πάντα κόκκινη από ντροπή, η Νοσοκόμος τόν οδήγησε στην άλλη άκρη τού θαλάμου. Στα κρεβάτια οι μορφές ήταν φρέσκες και αρτυδίωτες (γιατί ο γεροντισμός κάλυπτε τόσο γρήγορα, που δεν είχε τον καιρό ν' αφήσει τ' αχνάρια του στο πρόσωπο, παρά μονάχα στην καρδιά και στο μυαλό). Τα μάτια που τούς αντίκριζαν είχαν την απλανή όψη τού παλιμπαιδισμού. Ο Τζων ρίγησε καθώς τήν αντίκρισε.

Η Λίντα ήταν ξαπλωμένη στο τελευταίο κρεβάτι, κοντά στον τοίχο. Ανακαθισμένη στα μαξιλάρια της, κοίταγε στην τηλεόραση τους Ημιτελικούς Αγώνες Τένις τής Νοτίου Αμερικής. Ο ήχος ήταν κλειστός, κι έτσι, στο μικρό κουτί, έβλεπε κανείς να πηγαينوέρχονται, αθόρυβα, οι παίκτες, σαν ψάρια μέσα σε μια γυάλα.

Η Λίντα κοίταγε, χαμογελώντας μηχανικά και αφηρημένα. Στο χλομό, προσημένο πρόσωπό της ήταν απλωμένη η ευτυχία της ηλιθιότητας. Κάθε τόσο τα βλέφαρά της κλείνανε, και έμοιαζε να κοιμάται. Ύστερα, τριναζότανε, άνοιγε τα μάτια, κοίταγε τους παίκτες τού τένις, άκουγε το Σούπερ-Βοξ-Βουργλιτσεριάνα («Φίλησέ με-φίλησέ με-και σφιχτά-αγκάλιασέ με») και ανάσαινε το θερμό άρωμα τής βερβένας που διοχέτευαν οι αρωματικοί αγωγοί.

Ναι, τήν ξυπνούσε η συναίσθηση αυτών τών πραγμάτων, αλλά τά 'βλεπε, πια, μέσα σε όνειρο, μεταμορφωμένα και βελτιωμένα από τα τόσα χάπια που είχε απορροφήσει το αίμα της. Ήσαν, όλα, τμήματα τού δικού της όμορφου κόσμου και γι' αυτό χαμογέλαγε άχρωμα, ηλίθια, με νηπιακή ικανοποίηση.

«Εγώ πρέπει να πηγαίνω», είπε η Νοσοκόμος. «Περιμένω μια ομάδα παιδιών για μια επίσκεψη εθισμού. Κι άλλωστε, υπάρχει και ο αριθμός 3», έδει-

ξε πέρα κατά τον θάλαμο. «Μπορεί να τά τινάξει όπου να 'ναι. Καθίστε. Σαν στο σπίτι σας».

Έφυγε, ηδηγητή, κι ο Τζων κάθησε στην άκρη του κρεβατιού.

«Λίντα», μουρμούρισε και τής έπιασε το χέρι.

Ακούγοντας το όνομά της, γύρισε, τόν κοίταξε, και τα μάτια της έλαμψαν σαν να τόν είχε αναγνωρίσει. Του 'σφιξε το χέρι, χαμογέλασε, τα χείλη της κουνήθηκαν, κι ύστερα το κεφάλι ξανάγειρε. Είχε, και πάλι, αποκοιμηθεί. Κάθησε και τήν κοίταξε, προσπαθώντας, κάτω από το ταλαιπωρημένο δέρμα, να ξαναβρεί κείνη τη νέα, ωραία, μορφή που στα μικράτα του έσκυβε πάνω του και τόν νανούριζε, εκεί στο Μαλπαί, τη φωνή της, τις κινήσεις της, όλες τις μικρές λεπτομέρειες μιας ζωής που είχαν περάσει μαζί. Τί όμορφα τότε που τραγουδούσε!

Χόκους-Πόκους! Χόκους-Πόκους!

Θάνατος στους Στρεπτοκόκκους!

Όλα εκείνα τα παιδικά τραγούδια, τί μαγεία είχαν μέσα τους, τί μυστήριο!

Τα ψάρια είν' στη θάλασσα

Το λίπος είν' στο σκώτι

Κι οι βιταμίνες Άλφα Βου

Φροντίζουν για τη νιότη.

Τα δάκρυα τόν πνίξανε, καθώς άρχισε να θυμάται: Τη Λίντα που τραγουδούσε τα πρώτα μαθήματα τού άλφα-βήτα: «Γάτα στην ψάθα, Παιδί στο μπουκαλάκι», κι ακόμα εκείνο το βιβλίο, Πρακτικές Οδηγίες Διά Εργαστηριακές Βοηθούς Τύπου Βήτα τής Τράπεζας Εμβρύων. Κι ύστερα, ήταν κι όλες εκείνες οι εσπέρες, κοντά στη φωτιά, ή το καλοκαίρι, στην ταράτσα που τού έλεγε ιστορίες για τους Άλλους Τόπους εκεί, πέρα από τον Δρυμό. Ναι, για τους ωραίους, εκείνους, Άλλους Τόπους που η μνήμη τους ήταν γι' αυτήν μνήμη παραδείσου, ενός παραδείσου γεμάτου καλοσύνη και ομορφιά, ενός κόσμου που τόν είχε κρατήσει ατόφιο, μέσα της, αμόλευτο από την επαφή με το αληθινό αυτό Λονδίνο, με τους αληθινούς πολιτισμένους ανθρώπους.

Ένα σωρό στριγγιές φωνές τόν έκαναν ν' ανοίξει τα μάτια. Σκούπισε τα δάκρυα και κοίταξε γύρω του. Στον θάλαμο έμπαινε, τώρα, μια ατέλειωτη λιτανεία από ταυτόσημα αρσενικά δίδυμα, οκτώ ετών. Το θέαμα ήταν εφιαλτικό. Όλα πανομοιότυπα, το ένα ύστερα από το άλλο, το ένα δίπλα στο άλλο, ένας τύπος, μια μορφή – χαζή –, όλο ρουθούνια και αχνά, εξώφθαλμα μάτια.

Ήσαν όλα ντυμένα στο χακί, και προχωρούσαν, με το στόμα μισάνοιχτο,

στριγγλίζοντας και παπαρδελίζοντας. Και, κάποια στιγμή, λες κι ο θάλαμος σκουλήκιασε από δαύτα, έτσι όπως κατακλείσανε τα πάντα, κάτσανε πάνω στα κρεβάτια, μπουσουλήσαν κάτω από τα κρεβάτια, στήθηκαν κοντά στις συσκευές τής τηλεόρασης, κι άρχισαν να κάνουν γκριμάτσες στους μελλοθάνατους.

Φαίνεται πως η θέα τής Λίντας ήταν μια έκπληξη γι' αυτά, αλλά και μια αιτία φόβου. Μια ομάδα συγκεντρώθηκε στα πόδια του κρεβατιού κι όλα κοίταγαν, με την τρομαγμένη, ηλίθια περιέργεια τών ζώων που αντιμετωπίζουν κάτι αναπάντεχο.

«Κοίτα! κοίτα!», ψιθύριζαν. «Τί, στην ευχή, έχει πάθει; Γιατί είναι έτσι παχιά;».

Δεν είχανε ποτέ δει γερασμένη μορφή. Γύρω τους βλέπανε πάντα πρόσωπα νεανικά, με τσιτωμένο δέρμα, με κορμιά λιγνά και ευθυτενή. Ακόμα και οι άλλες μελλοθάνατες, τών εξήντα ετών, είχαν την εμφάνιση νέων κοριτσιών. Ενώ, στα σαράντα τέσσερα, η Λίντα έμοιαζε ένα τέρας χανωμένου και διεστραμμένου γεροντισιού.

«Δεν είναι φρικαλέα;», ψιθύριζαν τα παιδιά. «Κοίτα τα δόντια της!». Ξαφνικά, ένα πλακομούτσουνο δίδυμο, τρύπωσε ανάμεσα στην καρέκλα τού Τζων και τον τοίχο, κι άρχισε να περιεργάζεται το κοιμισμένο πρόσωπο τής Λίντας. «Βρε! βρε!», είπε, αλλά δεν πρόφτασε να τελειώσει τη φράση του γιατί ο Άγριος τό άρπαξε από τον γιακά, τό σήκωσε πάνω από την καρέκλα και μ' έναν γερό μπάτσο τό έστειλε από κει που ήρθε.

Η Αδελφή Διευθύνουσα άκουσε τα ξεφωνητά κι έτρεξε αμέσως.

«Τί τού κάνετε;», ρώτησε αγριεμένη. «Δεν ανέχομαι να χτυπάνε τα παιδιά».

«Τότε κρατήστε τα μακριά από τούτο το κρεβάτι». Η φωνή τού Τζων έτρεμε από οργή. «Τί δουλειά έχουν όλ' αυτά τα παλιόπαιδα εδώ πέρα; Είναι ντροπή!».

«Ντροπή; Τί εννοείτε; Μαθαίνουν να εθίζονται με τον θάνατο. Και σάς προειδοποιώ, αν εξακολουθείτε να αναμινύεσθε στην προκαλιέργεια τών παιδιών θα φωνάξω τους θυρωρούς να σάς πετάξουν έξω».

Ο Άγριος σηκώθηκε, κι άρχισε να τήν πλησιάζει. Οι κινήσεις του, αλλά και η έκφρασή του, πρόδιναν τις προθέσεις του και η Νοσοκόμος πισωπλάτισε τρομαγμένη. Ύστερα, όμως, ο Τζων κυριάρχησε τα νεύρα του και, χωρίς να μιλήσει, γύρισε και ξανακάθισε στο κρεβάτι.

Η Νοσοκόμος ξαναβρήκε την αυτοπεποίθησή της, αλλά η φωνή της ήταν πάντα μια ιδέα διστακτική και παράτονη.

«Σάς προειδοποίησα», είπε. «Καθίστε, λοιπόν, φρόνιμα». Πήρε, πάντως, τα δυο φιλοπερίεργα δίδυμα μαζί της, και τά παρότρυνε να πάνε να παιξούνε

με τ' άλλα παιδάκια «μέλισσα-μέλισσα» που μια από τις νοσοκόμες είχε οργανώσει στην άλλη άκρη του θαλάμου τών θνησκότων.

«Πήγαινε να πιεις τη διάλυση τής καφεΐνης σου, αγαπητή μου», είτε η Διευθύνουσα Αδελφή στη Νοσοκόμο και παίρνοντας πλέον στα χέρια τα ηνία τής εξουσίας, στηλώθηκε και φώναξε δυνατά. «Λοιπόν, παιδιά!».

Η Λίντα είχε κουνηθεί κάπως ανήσυχα, μέσα στον ύπνο της. Άνοιξε τα μάτια της, για μια στιγμή, κοίταξε γύρω αφηρημένα, κι ύστερα ξανακοιμήθηκε. Καθισμένος, δίπλα της, ο Άγιος προσπαθούσε να τονιστεί και πάλι στην ψυχική κατάσταση τών αναμνήσεων που τόν είχαν τριγυρίσει, πριν να τόν διακόψουν τα παιδιά. «Κι οι Βιταμίνες Άλφα Βου... και τα λοιπά. Πώς ήταν εκείνο το τραγουδάκι;», ξανάπε στον εαυτό του, λες και ήταν οι στίχοι αυτοί ένα μαγικό κλειδί, ένα ξόρκι, που θα ξαναζωντάνευε το πεθαιμένο παρελθόν. Αλλά το ξόρκι δεν έπιασε. Πεισματικά, οι όμορφες αναμνήσεις μένανε κρυμμένες, και, στη θέση τους, βγαίνανε στην επιφάνεια παλιά μίσση, βρομιές, μίζεριες. Να, ο Ποπέ, με τον ώμο ματωμένο από τη μαχαιριά που τού είχε δώσει ο Τζων. Να, και η Λίντα φριχτά αποκοιμισμένη, μεθυσμένη, με τις μύγες που βούιζαν ομίρι, γύρω στο «μεσζάλ» που είχε χυθεί στο δάπεδο κοντά στο κρεβάτι! Να, και τα παιδιά που λέγανε όλα εκείνα τα βρομόλογα καθώς προσπερνούσε... Όχι! Όχι! Έκλεισε τα μάτια! Τίναζε πέρα το κεφάλι για να διιάξει όλες αυτές τις αναμνήσεις. «Τα ψάρια είν' στη θάλασσα. — το λίπος είν' στο σκώπι», μουρμούρισε και προσπάθησε να φέρει στον νου του κείνες τις άλλες περιπτώσεις, τότε που καθόταν στα γόνατά της, τόν αγγάλιαζε και τόν νανούριζε: «Οι Βιταμίνες Άλφα, Βου — Οι Βιταμίνες Άλφα, Βου...».

Μέσα στον Θάλαμο τών Θνησκότων το «τζουκ-μποκ». Το θεσπέσιο μοντέλο Σούπερ-Βοξ-Βουρλιτσεριάνα είχε φτάσει σ' ένα τρανταχτό κρεσέντο, και στους αγωγούς τών συνθετικών αρωμάτων έσβησε η βερβένα και τη θέση της πήρε ένα πικάντικο «πατσουλί». Η Λίντα τραντάχτηκε, ξύπνησε, κοίταζε για λίγα λεπτά, σαν ξαφνιασμένη, μια φάση τών Ημιτελικών Αγώνων τού Τένις, στην τηλεόραση, ανασήκωσε το κεφάλι, ανάσανε μια-δυο φορές τον φρεσκοκυρωμένο αέρα και, ξαφνικά, χαμογέλασε με μια βλακώδη, νηπιακή έκσταση.

«Ποτέ!», μουρμούρισε και έκλεισε τα μάτια. «Ω, μ' αρέσει τόσο, μ' αρέσει τόσο...». Αναστέναξε και βυθίστηκε πάλι στα μαξιλάρια της.

«Λίντα, δεν μ' αναγνωρίζεις;», είτε ο Τζων παρακλητικά. Είχε κάνει τέτοια προσπάθεια. Γιατί δεν τόν βοηθούσε κι αυτή λίγο; Έσφιξε το χαλαρωμένο χέρι της, σαν να 'θελε να τήν τραβήξει, με τη βία, μακριά από τα πονεμένα αυτά όνειρα τής χυδαίας ηδονής, από τις μααρές, φθινές αναμνήσεις, και να τήν φέρει πίσω στο παρόν, πίσω στην πραγματικότητα. Ναι, ήταν ε-

φιαλτικό το παρόν, κι η αλήθεια ήταν το ίδιο φρικαλέα, αλλά ήταν θεσπέσια, ήταν μεστή από νόημα, ήταν απελπιστικά σημαντική, ακριβώς, γιατί ο παράγοντας που έκανε όλ' αυτά να φαίνονται έτσι, ο θάνατος, ήταν τόσο άμεσα επικείμενος.

«Δεν μ' αναγνωρίζεις, Λίντα;».

Τού 'σφιξε το χέρι, αντί γι' άλλη απόκριση και τα δάκρυα τόν πνίξαν. Έσκυψε και τήν φίλησε. Τα χείλια της κινήθηκαν, ξανά. «Ποπέ», ψιθύρισε, κι ήταν σαν να τού 'ριχνε κατάφατσα έναν κουβά με βρομόνερα.

Η οργή άρχισε να βράζει, πάλι, μέσα του. Καθυβρισμένο, για άλλη μια φορά, το πάθος τού πόνου του, είχε βρει, τώρα, μια άλλη διέξοδο, είχε μεταβληθεί σε ξέσπασμα μιας οργισμένης αγωνίας.

«Μα είμαι ο Τζων!», φώναξε. «Είμαι ο Τζων!». Και στη μανία τής συμφοράς του τήν άρπαξε από τον ώμο και τήν τράνταξε.

Τα μάτια τής Λίντας πεταρίσανε. Τόν είδε, ναι. Τόν αναγνώρισε («Τζων!»), αλλά τοποθετούσε το αληθινό του πρόσωπο, τα αληθινά, βίαια χέρια του, σ' έναν φανταστικό κόσμο, στους μυστικούς ατομικούς διαύλους που δημιουργούσαν στο είναί της τα αρώματα και η μουσική από το «τζουκ-μποξ». Ναι, τόν τοποθετούσε ανάμεσα στις διαστρεβλωμένες αναμνήσεις και τα, περίεργα αναμορφωμένα, συναισθήματα που συνιστούσαν τον κόσμο τού δικού της ονείρου. Τό ήξερε πως ήταν ο Τζων, ο γιος της, αλλά τόν έβλεπε σαν παρείσακτο στο παραδεισιακό εκείνο Μαλπαί, το δικό της Μαλπαί, όπου ζούσε τη δική της ναρκωτική φαντασίωση, με συντροφιά τον Ποπέ. Κι ο Τζων θύμανε, λέει, γιατί τής άρεσε ο Ποπέ, και τήν τράνταζε, τώρα, γιατί βρισκόταν ο Ποπέ στο κρεβάτι της, σαν να 'κανε τίποτε κακό, σαν να μην ήταν κατι που έκαναν όλοι οι πολιτισμένοι άνθρωποι. «Όλοι ανήκουν σ' όλους». Η φωνή της, ξαφνικά, έσβησε σ' ένα, σχεδόν, πνιχτό, πνιγμένο ρόγχο. Το στόμα της στράβωσε κι έκανε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να γεμίσει τα πνεμόνια της με αέρα, αλλά ήταν σαν να είχε ξεχάσει, πια, πώς ν' αναπνέει. Προσπάθησε να φωνάξει, αλλά δεν έβγαине φωνή, μόνον ο τρόμος στα ορθάνοιχτα μάτια της έδειχνε το τί υπέφερε. Τα χέρια της ανέβηκαν στον λαιμό της, ύστερα άρχισαν να ξύνουν τον αέρα. Ναι, τον αέρα που δεν μπορούσε πια ν' αναπνεύσει, τον αέρα που, γι' αυτήν, είχε πάψει πια να υπάρχει.

Ο Τζων σηκώθηκε, έσκυψε πάνω της. «Τί συμβαίνει, Λίντα, τί συμβαίνει;». Η φωνή του ήταν ικετευτική, λες και τήν θερμοπαρακαλούσε να τόν καθησυχάσει.

Αλλά η ματιά που τού 'ρίξε ήταν γεμάτη από μια ανείπωτη φρίκη, από φρίκη και συνάμα από επίκριση. Προσπάθησε ν' ανασηκωθεί στο κρεβάτι, αλλά ξανάπεσε στα μαξιλάρια. Το πρόσωπό της ήταν, τώρα, τραγικά παρα-

μορφωμένο και τα χείλια της είχαν μελανιάσει.

Ο Τζων έτρεξε στο κέντρο του Θαλάμου.

«Γρήγορα», φώναξε. «Κάντε γρήγορα!».

Η Διευθύνουσα Αδελφή, που επέβλεπε τα παιδάκια που παίζανε «μέλισσα-μέλισσα», έστριψε το κεφάλι της, και την έκπληξη που έδειξε η μορφή της διαδέχθηκε ένα ύφος σαφώς επιτιμητικό.

«Μην φωνάζετε! Δεν σκέπτεσθε τα παιδάκια; Διαταράσσετε το μάθημα εθισμού... Ανατρέπετε τις συνθήκες προκαλλιεργείας... Τί, στην ευχή, κάνετε εκεί πέρα; Προσέχτε!».

Ένα από τα παιδιά είχε αρχίσει να φωνάζει.

«Γρήγορα, γρήγορα!». Τήν άρπαξε από το μανίκι και τήν τράβηξε. «Γρήγορα, κάτι συνέβη. Τήν σκότωσα».

Όσοι να φτάσουν στην άκρη του Θαλάμου, η Λίντα ήταν νεκρή. Ο Άγιος στάθηκε για μια στιγμή αιωπηλός, παγωμένος, ύστερα γονάτισε δίπλα στο κρεβάτι, και, χώνοντας το πρόσωπό του στα χέρια του, ξέσπασε σε ασυγκράτητους λυγμούς.

Η Διευθύνουσα Αδελφή στάθηκε αναποφάσιστη. Κοίταξε τη γονατιστή μορφή εκεί στο κρεβάτι (τί σκανδαλώδης συμπεριφορά!), κοίταξε και τα καημένα τα παιδάκια, που είχαν σταματήσει να παίζουν «μέλισσα-μέλισσα» και κοιτάγανε όλα, κατά την άκρη του θαλάμου, κοιτάγανε με τα ματάκια τους, με υψωμένες τις πλακουτσωτές μυτούλες τους τα όσα, φοβερά και ανήθικα, συμβαίνανε γύρω στην Κλίνη 20. Μήπως θα έπρεπε να πάει να τού μιλήσει; Να τού συστήσει να φέρεται με κάποια ευπρέπεια; Να τού υπενθυμίσει πού βρισκότανε; Και να υπογραμμίσει πόσο μοιραίο θα ήταν το πλήγμα που μπορούσε να επιφέρει στα καημένα, τα αθώα παιδάκια, μ' αυτή του τη στάση; Αυτό το αηδιαστικό ξέσπασμα πόνου ανέτρεπε όλο το σύστημα τού εθισμού των παιδιών με τον θάνατο — ήταν σαν να τούς απεκάλυπτε πως ο θάνατος είναι κάτι φρικτό, και πως έχει πολύ μεγάλη σημασία! Μπορούσε να γεννήσει στον παιδικό τους νου ένα σωρό καταστρεπτικές ιδέες, γύρω από το όλο θέμα, και να προκαλέσει εσφαλμένες αντιδράσεις και μια σαφώς αντικοινωνική συμπεριφορά.

Προχώρησε και τόν άγγιξε στον ώμο.

«Δεν μπορείτε επιτέλους να φερθείτε σαν άνθρωπος;», τού είπε με ψιθυριστή οργισμένη φωνή. Αλλά καθώς μιλούσε είδε, γύρω της, πέντ'-έξι από τα δίδυμα που είχαν σταματήσει το παιχνίδι και τήν ακολούθησαν. Το «μέλισσα-μέλισσα» είχε πάει περίπατο! Σε λίγα λεπτά... Όχι, ο κίνδυνος ήταν φοβερός. Όλη η Ομάδα θα έχανε έξι ή επτά μήνες προόδου, στον εθισμό με τον θάνατο. Έτρεξε πίσω, βιαστικά, και στάθηκε ανάμεσα στο σμάρι.

«Ποιός θέλει μια πλάκα σοκολάτα;», φώναξε με στεντόρεια, χαρούμενη φωνή.

«Εγώ», φώναξαν όλα τα μποζανοφσκοπαίδια. εν χορώ. Η Κλίνη 20 είχε, προς ώρας, λησμονηθεί.

«Ω Θεέ! Θεέ! Θεέ!», έλεγε και ξανάλεγε ο Άγριος. Στο χάος τού πόνου και τών τύψεων, που γέμιζαν τον νου του, ήταν η μόνη έλλογη λέξη, που μπορούσε να σκεφθεί. «Ω Θεέ!», ξανάπε. «Θεέ!».

«Τί, στην ευχή, λέει αυτός;», ακούστηκε μια φωνή, δίπλα του, μέσα από τις συγχορδίες τού Σούπερ Βούρλισερ.

Ο Τζων αναπήδησε. έβγαλε το πρόσωπο από τα χέρια, και κοίταξε γύρω. Πέντε δίδυμα, ντυμένα με χαλί, και μ' ένα μεγάλο κομμάτι σοκολάτα το καθένα, στο δεξί του χέρι, και με τα μούτρα πασαλειμμένα από τη σοκολάτα, στέκονταν στη σειρά και τόν κοιτάγανε με περιέργεια.

Όταν συναντήθηκαν τα μάτια τους, χαμογέλασαν, και ένα απ' αυτά έδειξε τη Λίντα με τη σοκολάτα που κρατούσε.

«Είναι νεκρή;», ρώτησε.

Ο Άγριος τούς κοίταξε για μια στιγμή, αμίλητος. Αμίλητος σηκώθηκε, αμίλητος περπάτησε, αργά, κατά την πόρτα.

«Είναι νεκρή;», ρώτησε ένα από τα φίλοπερίεργα δίδυμα, τρέχοντας ξοπίσω του.

Ο Άγριος κοίταξε το παιδί και, πάντα αμίλητος, τό 'σπρωξε πέρα. Εκείνο έπεσε στο δάπεδο κι άρχισε να ουρλιάζει, αλλά ο Τζων δεν γύρισε καν να κοιτάξει πίσω του.

15

Το χειρωνακτικό προσωπικό τού Νοσοκομείου Θνησκόντων τού Παρκ Λαίην αριθμούσε εκατόν εξήντα δύο εργατικά στελέχη, τύπου Δέλτα, χωρισμένα σε δύο μποζανοφσκοπικές ομάδες ογδόντα τεσσάρων γυναικών με κόκκινα μαλλιά και εβδομήντα οκτώ μελαχρινών, δολιχοκεφαλικών αρσενικών διδύμων. Στις έξι, που τέλειωναν τη δουλειά τους, οι δύο ομάδες συγκεντρώνονταν στο περισύλιο τού Νοσοκομείου. όπου γινότανε η διανομή, από τον Ανθυποταμία, τής καθημερινής δόσης σε χάπια ψυχικής ευφορίας που εδικαιούτο κάθε εργαζόμενος.

Βγαίνοντας από το ασανσέρ, ο Άγριος βρέθηκε ανάμεσά τους, μα το μυα-

λό του ήταν αλλού: Θάνατος, πόνος, τύψεις, όλα τόν βάραιναν. Χωρίς να καταλάβει τί έκανε, προσπάθησε να περάσει, σπρώχνοντας, μέσα από το λήθηος.

«Γιατί σπρώχνεις; Πού νομίζεις πώς πας;».

Οι φωνές έβγαιναν από ένα σωρό λαρύγγια, κι όμως ήταν όμοιες, πανομοιότυπες, δυο τύποι, όλοι-όλοι. ένας ανδρικός, ένας γυναικείος. Αλλά και τα πρόσωπα γύρω, όλα τα πρόσωπα, ήταν πανομοιότυπα: δυο τύποι, δυο μορφές, σαν να τής επανελάμβαναν επ' άπειρον δυο αντικριστοί καθρέφτες. Όλοι τόν σπρώχνανε, τώρα, και τόν βρίζανε, κι ο Τζων κοίταξε γύρω του, με φρίκη και αιηδία, αυτό το εφιαλτικό θέαμα που τόν τυραννούσε πια, μέρα-νύχτα, το θέαμα τής αμείλικτης ομοιότητας τών ανθρωπίνων όντων.

Δίδυμα, δίδυμα...

Σαν τα σχολήκια είχαν μολέψει το μυστήριο τού θανάτου τής Λίντας, και, σαν τα σχολήκια, τώρα, μεγαλύτερα, πιο ανεπτυγμένα, κατατρώγανε τον πόνο του, τις τύψεις του. Σταμάτησε και, με μάτια γεμάτα κατάπληξη, κοίταξε ένα γύρο αυτόν τον όχλο, ντυμένον στο χακί, πάνω από τον οποίο το δικό του ανάστημα πυργωνότανε, ολόκληρο κεφάλι. «Πόσα θεία πλάσματα υπάρχουν εδώ πέρα». Τα μελωδικά λόγια μοιάζανε, τώρα, σαν ειρωνεία.

«Τί όμορφη είναι η ανθρωπότητα! Ω θαυμαστέ, καινούργιε κόσμε!»*.

«Χάπια διανομή!», φώναξε μια δυνατή φωνή. «Όλοι στη σειρά! Κάντε γρήγορα εκεί πέρα!».

Μια πόρτα άνοιξε και κάποιος έφερε ένα τραπέζακι και μια καρέκλα στο περιστύλιο. Εκείνος με την επιβλητική φωνή ήταν ένας ζωηρός νέος τύπος Άλφα και κουβαλούσε ένα μαύρο σιδερένιο κουτί. Οι δίδυμοι αναστέναξαν με ικανοποίηση, και λησμόνησαν εντελώς τον Τζων, γιατί η προσοχή τους ήταν συγκεντρωμένη στο μαύρο κουτί, που ο νεαρός είχε τώρα τοποθετήσει στο τραπέζακι και τό ξεκλείδωνε. Άνοιξε το καπάκι.

«Ω», έκαναν, ταυτόχρονα, οι εκατόν εξήντα δύο εργάτες σαν να κοιτάγαμε πυροτεχνήματα.

Ο νεαρός έβγαλε καμιά δεκαριά μικρά κουτιά με χάπια.

«Προχωρήστε», είπε, «ένας-ένας και μην σπρώχνεστε».

Ένας-ένας, και χωρίς να σπρώχνονται, οι δίδυμοι προχώρησαν. Πρώτα δύο αρσενικοί, ύστερα ένας θηλυκός, ύστερα ένας άλλος αρσενικός, ύστερα τρεις θηλυκοί, και ύστερα...

Ο Τζων κοιτούσε. «Ω θαυμαστέ, καινούργιε κόσμε! Ω θαυμαστέ, καινούργιε κόσμε...». Στο μυαλό του, τα μελωδικά λόγια είχαν αλλάξει, πια, τόνο. Τόν είχαν περιγελάσει στη δυστυχία του. Είχαν καθυβρίσει τις τύψεις του. Τόν

* Σαίξπηρ: «Τρικυμία».

κορούιδευαν με μια κυνική νότα περιφρόνησης. Χλεύαζαν για την κατάντια, γύρω του, για την εμετική, εφιαλτική ασχήμια. Και τώρα, γίνονταν, ξαφνικά, ένα σάλπισμα πρωτόφαντο: «Ω θαυμαστέ καινούργιε κόσμε!». Η Μιράντα διαλαλούσε τη δυνατότητα μετατροπής των πάντων σε ομορφιά, το ενδεχόμενο να ξαναπλαστεί ο εφιάλτης και να γίνει όνειρο πάναγγο και ωραίο. «Ω θαυμαστέ καινούργιε κόσμε!». Ήταν μια πρόκληση τώρα. Έπρεπε να δράσει.

«Μην σπρώχνεστε, εκεί πέρα!», φώναξε ο Ανθυποταμίας και έκλεισε το καπάκι του κουτιού. «Αν δεν καθήσετε φρόνιμα, θα σταματήσω τη διανομή».

Οι εργάτες κάτι ψιθύρισαν, αλληλοσπρώχθηκαν κι ύστερα στάθηκαν ακίνητοι. Η απειλή ήταν αποτελεσματική. Να στερηθούν τα χάπια τους, τί φοβερή σκέψη!

«Τώρα, πάμε καλύτερα», είπε ο νέος και ξανάνοιξε το κουτί.

Η Λίντα ήταν σκλάβο, η Λίντα είχε πεθάνει. Άλλοι θα έπρεπε να ζουν ελεύθερα, και ο κόσμος τους να γίνει πιο ωραίος. Ναι, αυτό ήταν το καθήκον του – να ξεπληρώσει την οφειλή του προς τη Λίντα. Ξαφνικά, κατάλαβε τί ακριβώς έπρεπε να κάνει. Σα να 'νοιγε μπροστά του ένα παράθυρο. σαν να τραβούσε μια κουρτίνα.

Μια εργάτρια έπαιρνε, τώρα, τη δόση της από τον Ανθυποταμιά.

«Σταματήστε!», φώναξε ο Άγριος. «Σταματήστε!».

Άνοιξε δρόμο, έφτασε μπροστά στο τραπέζι, κι όλοι τόν κοιτάγανε κατάπληκτοι.

«Ω αγία Μηχανή!», μουρμούρισε ο Ανθυποταμίας και μέσα του ένωσε έναν φόβο. «Είναι ο Άγριος».

«Ακούστε με! Σάς ικετεύω!», φώναξε ο Άγριος. «Προσέξτε με». Ποτέ δεν είχε μιλήσει σε κοινό και τού ήταν δύσκολο να εκφράσει αυτό που ήθελε να πει. «Μην παίρνετε αυτές τις φοβερές ταμπλέτες. Είναι δηλητήριο! Δηλητήριο!».

«Κύριε Άγριε», είπε ο Ανθυποταμίας και χαμογέλασε για να τόν εξευμενίσει. «Θά 'χατε την καλοσύνη να μ' αφήσετε να κάνω τη δουλειά μου!».

«Είναι δηλητήριο, και για το σώμα και για την ψυχή».

«Ναι, έχετε δίκιο, έχετε δίκιο, αλλά σαν καλό παιδί που είστε, θα μ' αφήσετε να συνεχίσω τη διανομή;». Με την επιφυλακτική τρυφερότητα με την οποία χαϊδεύει κανείς ένα παμπόνηρο και επικίνδυνο ζώο, χάιδεψε το μπράτσο του Τζων. «Αφήστε με να...».

«Ποτέ!», φώναξε ο Άγριος.

«Για άκου, δω, φίλε».

«Πετάχτε το! Πετάχτε το φορικιαστικό αυτό δηλητήριο».

Η λέξη «πιτάχτε το» διείσδυσε μέσα από το υπόστρωμα τής ηλιθιότητας των στελεχών τύπου Δέλα. Από το πλήθος ξεπήδησε ένας ψίθυρος οργής.

«Ήρθα να σάς προσφέρω ελευθερία», φώναξε.

Μα ο Ανθυποταμίας δεν μπορούσε να υποφέρει άλλο αυτή την κατάσταση. Έφυγε από το περιστύλιο, πήγε σ' έναν τηλεφωνικό θάλαμο και έφαξε να βρει έναν αριθμό στον κατάλογο.

★ ★ ★

«Λοιπόν, ας συνοψίσουμε», είπε ο Μπέρναρντ. «Ούτε στο διαμέρισμά του είσαι, ούτε στο δικό μου, ούτε στο δικό σου, ούτε στο Αφροντίεουμ, ούτε στο Κέντρο, ούτε στο Κολλέγιο. Πού μπορεί να είσαι;».

Ο Χέλμχολτς σήκωσε τους ώμους. Όταν επέστρεψαν από τη δουλειά τους, περίμεναν να βρουν τον Τζων στο μέρος όπου συνήθως συναντιόνταν, αλλά εκείνος είχε εξαφανισθεί. Αυτό ήταν πολύ ενοχλητικό, γιατί είχαν σκοπό να πεταχτούν μέχρι το Μπίαρις, με το τετραθέσιο σπορτζκόπτερο του Χέλμχολτς. Θ' αργούσανε πολύ για το δείπνο αν δεν εμφανιζόταν.

«Ας τού δώσουμε, ακόμα, πέντε λεπτά», είπε ο Χέλμχολτς. «Αν δεν φανεί ως τότε...».

Χτύπησε το τηλέφωνο και σήκωσε το ακουστικό. «Ναι, ο ίδιος». Κι ύστερα, αφού άκουσε προσεκτικά τα όσα τού έλεγαν από την άλλη άκρη τού τηλεφώνου φώναξε: «Ω αγία Μηχανή! Έρχομαι, αμέσως!».

«Τί συμβαίνει;», ρώτησε ο Μπέρναρντ.

«Ένας φίλος μου, στο Νοσοκομείο τού Παρκ Λαίην, μέ ειδοποίησε ότι ο Άγριος είναι εκεί. Φαίνεται πως τού 'στριψε. Πάντως, είναι επείγον. Θέλεις να 'ρθείς μαζί μου;».

Τρέξανε και οι δυο προς το ασανσέρ.

★ ★ ★

Όταν φτάσανε στο Νοσοκομείο βρήκανε τον Τζων, ακόμα, ν' αγορεύει. Το πρόσωπό του ήταν ξαναμμένο και τα μάτια του λάμπανε από έφεση και οργή.

«Σάς αρέσει να 'σαστε σκλάβοι; Σάς αρέσει να 'σαστε μωρά; Ναι, μωρά που κλαψουρίζουν και ξερνάνε!».

Είχε έρθει να τούς σώσει, μα η κτηνώδης ηλιθιότητά τους τόν υποχρέωνε να τούς προσβάλει, κατάμουτρα, για να τόν καταλάβουν.

«Ναι, ξερνάνε!», ξαναφώναξε.

Ούτε πόνος, ούτε τύψεις, ούτε συμπόνια, ούτε καθήκον. Όλα τά 'χε ξεχάσει, απορροφημένος από το έντονο, συντριπτικό μίσος του γι' αυτά τα υπανάπτυκτα τέρατα.

«Δεν θέλετε να 'σαστε ελεύθεροι; Δεν θέλετε να 'σαστε άνθρωποι αληθινοί; Ξέρετε τί είναι η ανθρωπιά; Ξέρετε τί είναι η ελευθερία;».

Η οργή τού έφερε μια περίεργη ευφράδεια και οι λέξεις έβγαιναν, τώρα, χωρίς καμιά δυσκολία.

«Πέστε μου, τό θέλετε;».

Κανείς δεν αποκρίθηκε.

«Εντάξει», είπε. «Θα σάς διδάξω. Θα σάς κάνω ελεύθερους, είτε τό θέλετε είτε όχι. Θα σάς ελευθερώσω». Άνοιξε το παράθυρο που έβλεπε προς την εσωτερική αυλή τού Νοσοκομείου κι άρχισε να πετάει τα κουτιά με τα χάπια.

Το χακί πλήθος, για μια στιγμή πέτρωσε, με το θέαμα τής ανέμελης αυτής ιεροσυλίας και κοίταγε με έκπληξη και φρίκη.

«Είναι θεότρελος», ψιθύρισε ο Μπέρναρντ, κοιτώντας κι αυτός με μάτια ορθάνοιχτα. «Θα τόν σκοτώσουν. Θα τόν...».

Μια κραυγή ξεπήδησε από το πλήθος, και οι δίδυμοι άρχισαν να προχωρούν προς τον Άγριο κατά κύματα, απειλητικά.

«Η αγία Μηχανή ας τόν βοηθήσει», είπε ο Μπέρναρντ αποστρέφοντας τα μάτια.

«Η Μηχανή βοηθεί εκείνους που ξέρουν να βοηθήσουν τους εαυτούς των», είπε ο Χέλμχολτς Γουάτσον, και μ' ένα γέλιο, τρανταχτό, σαν να 'θελε να πάρει ο ίδιος κουράγιο, προχώρησε μέσα από το πλήθος.

«Ελεύθεροι! Ελεύθεροι!», φώναξε ο Τζων, και με το 'να χέρι εξακολούθουσε να πετάει από το παράθυρο τα κουτιά με τα χάπια ενώ, με το άλλο, είχε αρχίσει να γρονθοκοπεί τους πρώτους που τού ρίχτηκαν.

Ξαφνικά, είδε δίπλα του τον Χέλμχολτς.

«Καλώς τόνε», φώναξε ενθουσιασμένος και συνέχιζε να πετάει τα χάπια. «Θα σάς κάνω, επιτέλους, ανθρώπους! Θα σάς κάνω, επιτέλους, ανθρώπους!». Άρπαξε το αδειανό μεταλλικό κουτί και τούς τό 'δειξε. «Τώρα, είσθε ελεύθεροι», τούς είπε.

Ορλιάζοντας, οι δίδυμοι ορμήσανε με διπλασια μανία.

Ο Μπέρναρντ παρακολουθούσε τη μάχη, διστακτικός. Κοίταξε τον Τζων και τον Χέλμχολτς που κινδύνευαν, και από ενστικτο έτρεξε μπροστά να τούς βοηθήσει, αλλά, ύστερα, τό ξανασκέφθηκε, και σταμάτησε. Πάλι ντράπηκε τον εαυτό του και προχώρησε, και πάλι τό ξανασκέφθηκε, κι έτσι στεκόταν εκεί με την αγιονία μιας **επαισχυντής αναποφασιστικότητας**. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα: Αν δεν τούς βοηθούσε θα τούς σκότωναν, αν πήγαινε να τούς βοηθήσει μπορεί να σκότωναν και τον ίδιο... Δόξα στην αγία Μηχανή, εκείνη τη στιγμή φάνηκε η Αστυνομία με αντιασφυξιογόνες μάσκες που μοιάζανε σαν χοιροκεφαλές.

Ο Μπέρναρντ έτρεξε να τούς προϋπαντήσει. Κούναγε τα χέρια του, γιατί αυτό τού έδινε το συναίσθημα πως κάτι έκανε. Και άρχισε να φωνάζει «Βοήθεια!» αρκετές φορές. Κι ύστερα ακόμα δυνατότερα, «Βοήθεια! Βοήθεια! Βοήθεια!» δίνοντας, έτσι, στον εαυτό του την ψευδαίσθηση πως πρόσφερε κάποια υπηρεσία.

Οι αστυνομικοί τόν παραμέρισαν και πιάσανε δουλειά. Τρεις απ' αυτούς, οπλισμένοι με φορητά βιαποριζατέρ, άρχισαν να ραντζίζουν τον αέρα με δυνατές δόσεις από «σόμα», ενώ δυο άλλοι πηγαινοέρχονταν με μια φορητή συσκευή συνθετικής μουσικής. Τέσσερεις άλλοι, οπλισμένοι με πιστόλια φορτισμένα με ισχυρές αναισθητικές κάψουλες, είχανε προωθηθεί μέσα στο πλήθος και εξουδετέρωναν, συστηματικά, τους πιο απείθαρχους διδύμους.

«Κάντε γρήγορα! Κάντε γρήγορα!», κραύγαζε ο Μπέρναρντ. «Θα τούς σκοτώσουν, αν δεν κάνετε γρήγορα. Θα τούς...».

Ενοχλημένος από την πολυλογία του, ένας αστυνομικός τού 'ριξε μια με το υδάτινο πιστόλι του, και ο Μπέρναρντ τρίκλισε, ένιωσε πως έχανε κάθε έλεγχο τού εαυτού του, ζαλίστηκε, έχασε τα λογικά του, και σωριάστηκε στο δάπεδο.

Ξαφνικά, από τη συσκευή συνθετικής μουσικής ακούστηκε μια Φωνή: Ήταν η Φωνή τής Λογικής, η Φωνή τής Καλής Θέλησης. Η μαγνητοταινία μετέδιδε τη Συνθετική Ομιλία Καταστολής Ταραχών Νο 2 (Μέσης ισχύος).

«Φίλοι μου, φίλοι μου!», έλεγε η Φωνή, μέσα απ' τα βάθη μας ανύπαρκτης καρδιάς, τόσο παθητικά, με έναν τόνο τόσο τρυφερά επιτιμητικό που, ακόμα και τα μάτια των αστυνομικών δακρύσινε, για μια στιγμή, πίσω από τις αντιασφυξιογόνες μάσκες τους. «Φίλοι μου, τί πράγματα είναι αυτά; Γιατί δεν είσατε όλοι ευτυχισμένοι και καλοί μεταξύ σας; Ευτυχισμένοι και καλοί! Εν ειρήνη! Εν ειρήνη!». Η Φωνή τρέμισε, έγινε ένας γλυκός ψίθυρος. «Όμως, θέλω τόσο να 'σαστε όλοι ευτυχισμένοι». έλεγε η Φωνή με μια εκπληκτική ειλικρίνεια. «Θέλω τόσο να 'σαστε καλοί! Σάς παρακαλώ, να 'σαστε καλοί κι ευτυχισμένοι... εν ειρήνη... εν ειρήνη...».

Θες η Φωνή, θες η ευχάριστη νάρκωση, το γεγονός είναι ότι μέσα σε δυο λεπτά, όλοι οι δίδυμοι φιλιόνταν και αλληλοαγκαλιάζονταν και αλληλοστρίβονταν. Ολόκληρη εξάδα διδύμων βρέθηκε, για μια στιγμή, μπερδεμένη σε έναν ευχάριστο εναγκαλισμό. Ακόμα και ο Χέλμχολτς, ακόμα και ο Τζων είχαν δακρύσει. Απο το ταμείο φέρανε μια καινούργια ποσότητα χάπια, και κάνανε, στα γρήγορα, μια νέα διανομή, και η Φωνή εξακολούθησε, τώρα, να τούς γαληνεύει, και η Φωνή τούς προέπεμπε με τρυφερούς, τρυφερότατους, βαθύφωνους αποχαιρετισμούς, και οι δίδυμοι διαλύθηκαν, εναλλάσσοντας γλυκόλογα που έκαναν την καρδιά να λιώνει.

«Στο καλό, καλοί, καλότατοι φίλοι, και η αγία Μηχανή μαζί σας! Στο καλό, καλοί καλότατοι φίλοι. Στο καλό, καλοί καλότατοι φίλοι. Στο καλό καλοί, καλότατοι φίλοι...».

Όταν έφυγε και ο τελευταίος ταραχοποιός οι αστυνομικοί έκλεισαν τα μεγάφωνα. Η αγγελική Φωνή είχε κάνει το καθήκον της.

Ο Αρχιφύλακας πλησίασε τον Χέλμχολτς και τον Τζων και πρότεινε το υδατοπιστόλι του απειλητικά.

«Εσείς οι δυο θα 'ρθετε μαζί μας, ήσυχα-ήσυχα, ή θα πρέπει να σάς αναισθητήσουμε;».

«Όχι, θα 'ρθουμε ήσυχα-ήσυχα», είπε ο Τζων, απασχολημένος με το να φροντίζει τα μικρά του τραύματα: το κοιμένο χέιλος του, τον γρατσουνισμένο λαιμό του και το δαγκωμένο δεξί του χέρι.

Με το μαντίλι στη μύτη, που ακόμα αιμορροούσε, ο Χέλμχολτς κούνησε, κι αυτός, το κεφάλι καταφατικά.

Ο Μπέρναρντ είχε πια συνέλθει και μια και είχε επανακτήσει τη χρήση των ποδιών του, διάλεξε τη στιγμή για να γλιστρήσει, όσο μπορούσε πιο απαρήρητος, κατά την πόρτα.

«Ε, ου εκεί πέρα!», φώναξε ο Αρχιφύλακας, κι ένας μασκοφόρος αστυνομικός έτρεξε και τόν γράπωσε από τον ώμο.

Ο Μπέρναρντ γύρισε και τόν κοίταξε με μια έκφραση τρωθείσης αθωότητας.

«Να τό σκάσω;», είπε. «Ποτέ δεν μού πέρασε από το μυαλό μια τέτοια σκέψη. Αν και, εδώ που τά λέμε, δεν μπορώ να διανοηθώ σε τί μπορώ να σάς φανώ χρήσιμος».

«Είσαι φίλος τών συλληφθέντων, δεν είναι έτσι;».

«Μάλλον», είπε ο Μπέρναρντ και δίστασε. Ήταν φανερό πως δεν μπορούσε να τ' αρνηθεί. «Και γιατί, παρακαλώ, να μην είμαι;», ρώτησε.

«Έλα λοιπόν, μαζί μας», είπε ο Αρχιφύλακας και κίνησαν όλοι για την πόρτα και για την κλούβα που περίμενε απ' έξω.

16

Τούς οδήγησαν στο σπουδαστήριο τού Άρχοντα.

«Η Αρχοντοσύνη του θα σάς δει σε δυο λεπτά», είπε ο Αρχιθαλαμηπόλος, τύπος Γάμα και τούς άφησε μόνους. Ο Χέλμχολτς έσκασε στα γέλια.

«Δεν μοιάζει και πολύ για δικαστήριο», είπε και ξάπλωσε στην πιο ανα-

παυτική από τις φουσκωτές πολυθρόνες. «Μάλλον σαν πάργυ, μοιάζει». «Τί μούτρα είναι αυτά, Μπέρναρντ», πρόσθεσε, κοιτώντας τη δυστυχεστάτη μορφή του φίλου του που είχε πρασινίσει. Αλλά ο Μπέρναρντ δεν εννοούσε να ευθυμήσει. Χωρίς ν' απαντήσει, χωρίς να κοιτάζει τον Χέλμχολτς, πήγε και κάθισε στη λιγότερο αναπαυτική απ' όλες τις καρέκλες μέσα στο σπουδαστήριο, που τήν διάλεξε προσεκτικά με την αμυδρή ελπίδα ότι έτσι θα μπορούσε ίσως να εξευμενίσει την οργή τής υπάτης εξουσίας.

Στο μεταξύ, ο Άγριος περπάταγε νευρικά μέσα στο δωμάτιο, κοιτώντας, με κάποια επίπλαστη φιλοπεριεργεία, τα βιβλία που ήταν στα ράφια, τις μαγνητοταινίες και τούς αναγνωστικούς κυλίνδρους στις αριθμημένες τους θυρίδες. Στο τραπέζικι, κάτω από το παράθυρο, ήταν ένας ογκώδης τόμος, δεμένος με μαύρο συνθετικό δέρμα και με ένα σωρό σύμβολα Μ. Τόν πήρε και τόν άνοιξε: Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΟΥ, ΥΠΟ ΧΕΝΡΥ ΦΟΡΝΤ. Η βίβλος αυτή είχε εκδοθεί στο Νητηρόιτ, από την Εταιρεία Διάδοσης Φορντιανής Γνώσης. Γύρισε τις σελίδες, διάβασε μια φράση εδώ, μια παράγραφο εκεί, και την ώρα που έφτανε στο συμπέρασμα ότι το βιβλίο δεν τόν ενδιέφερε, άνοιξε η πόρτα και ο μόνιμος Παγκόσμιος Άρχοντας για τη Δυτική Ευρώπη, μπήκε, περπατώντας ζωνθρά, στο σπουδαστήριο. Ο Μουσταφά Μοντ χαιρέτησε και τους τρεις με χειραψία, αλλά απέτεινε τον λόγο πρώτα στον Τζων:

«Ώστε δεν φαίνεται να σάς αρέσει και πολύ ο πολιτισμός μας, κύριε Άγριε», είπε.

Ο Τζων τόν κοίταξε. Είχε προετοιμάσει τον εαυτό του να πει ψέματα, να μπλοφάρει ή και να μείνει ουδέτερα σιωπηλός. Αλλά, η κωλοκάγαθη ευφύια που έλαμπε στο πρόσωπο τού Άρχοντα τόν έπεισε πως θα 'ταν καλύτερο να πει αμέσως την αλήθεια.

«Όχι, δεν μ' αρέσει», αποκρίθηκε και κούνησε το κεφάλι.

Ο Μπέρναρντ αναπήδηξε με μια εμφανή φρικίαση. Πώς να δεχθεί, αυτός, ο Μπέρναρντ, να θεωρείται φίλος κάποιου που, όχι μόνον δεν αποδεχόταν τον πολιτισμό, αλλά είχε και το θράσος να τό ομολογεί, και μάλιστα σε ποιόν, στον ίδιον τον Άρχοντα. Ήταν φοβερό.

«Τζων», άρχισε να λέει, αλλά μια ματιά στον Μουσταφά Μοντ, τόν έκανε αμέσως να σιωπήσει.

«Πρέπει να ομολογήσω», είπε ο Άγριος, «πως υπάρχουν ορισμένες πολύ ωραίες εκφάνσεις τού πολιτισμού. Ο αυτόματος αρωματισμός τών χώρων, παραδείγματος χάριν...».

«Συχνά χίλια λαλοόμενα τριλλίζουν — Γύρω στ' αφτιά μου, και συχνά φωνές...», είπε ο Μουσταφά.

«Ὡστε τό ἔχετε διαβάσει και σεις;», ρώτησε ο Ἄγριος και η μορφή του φωτίστηκε με μια ξαφνική ευφορία. «Εἶχα την εντύπωση πως κανείς δεν ἔχει διαβάσει Σαίξπηρ στην Αγγλία».

«Σχεδόν, κανείς. Εἶμαι ἕνας ἀπό τους λίγους, τους ελάχιστους. Αυτά τα βιβλία είναι απαγορευμένα πλέον, αλλά, εφ' ὅσον φτιάχνω ἐγώ τους νόμους, μπορώ και να τούς παραβαίνω. Και μάλιστα με ἀπόλυτη ατιμωρησία, κύριε Μαρξ», πρόσθεσε γυρίζοντας στον Μπέρναρντ. «Πράγμα το οποίο, φοβούμαι, σεις δεν δικαιούσθε να πράττετε».

Ο Μπέρναρντ ζάρωσε στα τρίαβαθα μιας ἀπέρνατης δυστυχίας.

«Γιατί να είναι απαγορευμένα;», ρώτησε ο Ἄγριος. Ἦταν τόσο ενθουσιασμένος που, επιτέλους, συναντούσε κάποιον που εἶχε διαβάσει Σαίξπηρ ὥστε, για την ὥρα, εἶχε ξεχάσει καθετί ἄλλο.

Ο Μουσταφά σήκωσε τους ὤμους:

«Η κυριότερη αιτία είναι πως πρόκειται για ἕνα ἔργο πεπαλαιωμένο», εἶπε. «Καθετί παλιό μᾶς είναι ἀχρηστο».

«Ακόμα κι αν είναι ωραίο;».

«Ἰδίως αν είναι ωραίο. Η ομορφιά είναι ἐλκυστική, κι εμεῖς δεν θέλουμε να προσελκύνονται οι πολῖτες ἀπό τα παλιά πράγματα. Θέλουμε να τούς ἀρέσουν τα καινούργια».

«Μα τα καινούργια είναι ηλίθια και φρικτά. Να, σε κείνες τις ταινίες δεν βλέπει κανείς παρὰ κάτι ἐλικόπτερα που πηγαίνερχονται, και είναι υποχρεωμένος να συμμερίζεται, συλλογικά, τις αισθήσεις δυο ἀνθρώπων που φιλιούνται». Ἐκανε ἕναν μορφασμό ἀηδίας. «Σαν τα γίδια. σαν τις μαιμόνδες!».

Πάλι ἀνακάλυψε πως μόνον στα λόγια του Οθέλλου ἐβρισκε ἕνα πρόσφορο ὄχημα για να εκφράσει την ἀηδία και το μῖσος του.

«Κι ὁμως, είναι πολύ συμπαθητικά ἐξημερωμένα ζῶα», ψιθύρισε ο Ἄρχοντας.

«Τότε, γιατί δεν τούς παρουσιάζεται Οθέλλο, ἀντί γι' αυτές τις ταινίες;».

«Μα σᾶς ἐξήγησα. Πρόκειται για ἔργο παλαιό, και, μεταξύ μας, δεν θα τό καταλάβαιναν».

Ναι, ἴσως να εἶχε δίκιο, δεν θα τό καταλάβαιναν. Θυμήθηκε πως εἶχε σκάσει στα γέλια ο Χέλμχολτς, με τον Ρωμαίο και την Ιουλιέττα.

«Τότε», εἶπε, ὕστερα ἀπό μια μικρή σιωπή, «γιατί δεν τούς δίνετε κάτι καινούργιο σαν τον Οθέλλο που να μπορουν να καταλάβουν;».

«Αυτό είναι που ὅλοι μας θα θέλαμε να γράψουμε». εἶπε ο Χέλμχολτς, που ὡς τώρα εἶχε μείνει σιωπηλός.

«Κι αυτό είναι που, ποτέ, δεν θα γράψετε», εἶπε ο Ἄρχοντας. «Πρώτον, γιατί αν ἦταν κάτι σαν τον Οθέλλο, κανείς δεν θα τό καταλάβαινε, ὅσο και-

νούργιο κι αν ήταν. Και δεύτερον, αν ήταν καινούργιο δεν θα έμοιαζε καθόλου στον Οθέλλο».

«Γιατί όχι;», ρώτησε ο Άγιος.

«Γιατί όχι;», ρώτησε και ο Χέλμχολτς. Είχε αρχίσει κι αυτός να ξεχνάει τη δυσάρεστη θέση στην οποία είχαν περιέλθει. Μονάχα ο Μπέρναρντ τό θυμότανε, καταπράσινος, πάντα, από φόβο και ανησυχία.

«Γιατί όχι;», επέμεινε ο Χέλμχολτς.

«Γιατί ο κόσμος μας δεν είναι ίδιος με τον κόσμο του Οθέλλου. Δεν μπορεί κανείς να φτιάξει αυτοκίνητα χωρίς χάλυβα, και δεν μπορείς να φτιάξεις τραγωδίες χωρίς κοινωνική αστάθεια. Σήμερα, ο κόσμος μας είναι ευσταθής. Οι άνθρωποι είναι ευτυχείς. Έχουν ό,τι θέλουν, και ποτέ δεν επιθυμούν ό,τι δεν έχουν. Έχουν σταθερή ευμάρεια, ασφάλεια, υγεία, δεν φοβούνται τον θάνατο, δεν γνωρίζουν τί είναι τα πάθη, ή τα γηρατειά, δεν τούς πηξουν μαμάδες και μπαμπάδες, δεν έχουν συζύγους, ή παιδιά, ή έρωτες που να τούς συγκινούν, κι είναι έτσι προκαλλιεργημένοι, ώστε να μπορούν μονάχα να συμπεριφέρονται όπως διδάχθηκαν να συμπεριφέρονται. Κι αν κάτι δεν πάει καλά, υπάρχουν κι οι ταμπλέτες "σόμα". Και σεις, κύριε Άγιε, πετάτε τούτες τις ταμπλέτες, από το παράθυρο, στο όνομα της ελευθερίας. Ελευθερία!». Έσκασε στα γέλια. «Φαντάζεσθε ότι οι πολίτες τύπου Δέλτα ξέρουν τί είναι ελευθερία; Και περιμένετε από αυτούς να καταλαβαίνουν τον Οθέλλο; Ε, δεν είμαστε καλά!».

Ο Τζων έμεινε για λίγο σιωπηλός.

«Κι όμως», είπε μ' ένα κρυφό πείσμα, «ο Οθέλλος είναι κάτι καλό, κάτι καλύτερο απ' αυτές τις αισθησιοταινίες».

«Και βέβαια είναι», συμφώνησε ο Άρχοντας, «αλλά, αυτό είναι το τίμημα που πληρώνουμε για κάθε σταθερότητα. Πρέπει να επιλέξει κανείς ανάμεσα στην ευτυχία και σ' αυτό που μερικοί αποκαλούν υψηλή τέχνη. Εμείς θυσιάσαμε την υψηλή τέχνη, και στη θέση της βάλουμε τις αισθησιοταινίες και τα αρωματόγωνα».

«Μα δεν έχουν καμιά έννοια».

«Ενέχουν τη δική τους έννοια. Συνεπάγονται μια διαδοχή από ευχάριστα συναισθήματα για το ακροατήριο».

«Ναι, αλλά τά έχει φτιάξει ένας ηλίθιος».

Ο Άρχοντας γέλασε.

«Δεν είναι πολύ ευγενικός ο τρόπος που εκφράζεσθε για τον φίλο μας τον κύριο Γουάτσον. Είναι ένας από τους πιο διακεκριμένους Συναισθηματικούς Μηχανικούς μας».

«Κι όμως, έχει δίκιο», είπε ο Χέλμχολτς, μελαγχολικά. «Είναι ηλίθιο να γράφει κανείς όταν δεν έχει τί να πει».

«Ακριβώς αυτό είναι που απαιτεί εξαιρετική ιδιοφυΐα. Όπως φτιάνουμε αυτοκίνητα με το ελάχιστο δυνατό ποσοστό χάλυβα, έτσι φτιάνουμε και έργα τέχνης που δεν ενέχουν τίποτε άλλο παρό μια αγνή εντυπωσίαση».

Ο Άγριος κούνησε το κεφάλι, σκεπτικός.

«Για μένα όλ' αυτά είναι φρικιαστικά», είπε.

«Και βέβαια είναι. Η πραγματική ευτυχία φαίνεται πάντα μίζερη αν την συγκρίνεις με τις πρόσκαιρες παρηγόριες τής δυστυχίας. Άλλωστε, και η κοινωνική ευστάθεια δεν είναι τόσο εντυπωσιακή όσο η αστάθεια. Το να είσαι ικανοποιημένος δεν εξυπακούει τον φωτισμένο που περιβάλλει μια συνεχή μάχη εναντίον τής δυστυχίας, ούτε τη γραφικότητα τού αγώνα εναντίον τού περιαισμού, ή μιας ήττας που προξενεί ένα πάθος ή μια αμφιβολία. Η ευτυχία δεν έχει καμιά μεγαλοπρέπεια».

«Ίσως να 'χετε δίκιο», είπε ο Άγριος ύστερα από μια μικρή σιωπή. Αλλά γιατί πρέπει να φτάσουμε στο άλλο άκρο; Να κατασκευάζουμε ηλίθια δίδυμα, συνέχεια;».

Έφερε το χέρι στα μάτια του, σαν να ήθελε να διώξει την εικόνα. Κείνες τις ατέλειωτες σειρές από πανομοιότυπους νάνους, στα τραπέζια συναρμολόγησης ανθρώπων. Κείνα τα κοπάδια από προκατασκευασμένους διδύμους που κάνανε ουρά στον σιδηροδρομικό σταθμό τού Μπρέντφορντ. Κείνα τα ανθρώπινα σκουλήκια, που λες και προχωρούσαν έρποντας γύρω από την κλίνη που ξεψύχαγε η Λίντα. Κείνες οι ατέλειωτες φάλαγγες που είχαν, και στον ίδιο, επιτεθεί. Κοίταξε το αριστερό του χέρι, δεμένο ακόμα με τον επίδεσμο και τού ήρθε σύγκρο.

«Φρικιώδες!», ξανάπε.

«Ναι, φρικιώδες», παραδέχθηκε ο Άρχοντας. «αλλά πόσο χρήσιμο! Βλέπω ότι δεν συμπαθείτε πολύ τις προκατασκευασμένες μας ανθρώπινες ομάδες Μποζανόφσκυ, αλλά σάς διαβεβαιώνω ότι είναι το υπόβαθρο τού όλου προγραμματισμού μας. Είναι το γυροσκόπιο που σταθεροποιεί τον πύραυλο τού κράτους στην ευθεία πορεία του».

Η βαθιά φωνή του είχε έναν κραδασμό ενθουσιασμού. Οι χειρονομίες του λες και κάλυπταν το Σύμπαν, και παρακολουθούσαν την ανοδική πορεία τής ακαταμάχητης ανθρώπινης μηχανής τής προόδου. Η ρητορεία του λες είχε, κι αυτή, αναχθεί στη στάθμη τής συνθετικής δημιουργίας.

«Αυτό που δεν καταλαβαίνω», είπε ο Άγριος. «είναι γιατί τούς φτιάχνετε όλους αυτούς τους φρικιαλέους ανθρώπους. Μια και μ' αυτό το σύστημα τής

Εμφιαλωμένης Κύπρης μπορείτε να πετύχετε οτιδήποτε, γιατί δεν παράγετε αλληπάλληλες μπαταρίες από τύπους 'Αλφα Συν-Συν;».

Ο Μουσταφά Μοντ έσκασε στα γέλια:

«Διότι δεν έχουμε καμιά όρεξη να μιάς κόψουν τον λαιμό», αποκρίθηκε. «Εμείς πιστεύουμε στην ευτυχία και στη σταθερότητα. Μια κοινωνία που απαρτίζεται αποκλειστικά από τύπους 'Αλφα δεν μπορεί παρά να είναι μια δυστυχής και ασταθής κοινωνία. Φαντάζεσθε ένα εργοστάσιο πλαισιωμένο αποκλειστικά από τύπους 'Αλφα, δηλαδή άτομα κερχωρισμένα, άσχετα προς άλλα, ευγονικής υφής, και προκαλλιεργημένα έτσι ώστε να είναι σε θέση, εντός ορισμένων ορίων, να προβαίνουν σε ελεύθερη επιλογή και να αναλαμβάνουν ευθύνες. Τό φαντάζεσθε;».

Ο 'Αγριος ομολόγησε πως τού ήταν δύσκολο να τό φανταστεί.

«Για σκεφθείτε, τί οξύμωρο σχήμα είναι: Ένας αποφιαλωμένος τύπος 'Αλφα, ένας προκαλλιεργημένος τύπος 'Αλφα θα τρελαινόταν αν τόν υποχρέωνες να κάνει την εργασία τών ημηλιθίων τύπου Έπιλον, δηλαδή ή θα τρελαινόταν ή θα άρχιζε να τό κάνει όλα, γύρω, γης μαδιάμ. Οι τύποι 'Αλφα μπορούν να κοινωνικοποιηθούν απολύτως, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι ε-πτελούν εργασία τύπου 'Αλφα. Μόνον από έναν τύπο Έπιλον μπορείς να περιμένεις να προβεί σε υποχωρήσεις, για τον απλούστατο λόγο ότι γι' αυτόν δεν είναι υποχωρήσεις, είναι η γραμμή του εσχάτης αντίστασης. Η προκαλλιεργεια την οποία έχει υποστεί έχει καθορίσει τις ατραπούς, επί τών οποίων πορεύεται. Ότι κι αν συμβεί, δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Είναι καταδικασμένος. Ακόμα και μετά την αποφιάλωση, ζει μέσα στη δική του φιάλη, μια αόρατη φιάλη νηπιακών και εμβρυακών συνδρόμων. Όλοι μας, φυσικά, περνάμε από τούτη τη ζωή, μέσα σε κάποια εμφιάλωση. Αλλά είμαστε τύποι 'Αλφα, οι φιάλες μας, ούτως ειπείν, είναι πελώριες. Θα υποφέραμε φρικτά, αν μιάς περιόριζαν σ' έναν μικρότερο χώρο. Δεν μπορείς να βάζεις συνθετική σαμπάνια, ανώτερης τάξης, σε φιάλες κατώτερης τάξης. Θεωρητικά, αυτό είναι προφανές, αλλά και στην πράξη απεδείχθη ορθό. Τα αποτελέσματα τού πειράματος τής Κύπρου ήταν αποστομωτικά».

«Ποιά είναι τα πειράματα τής Κύπρου;», ρώτησε, ο 'Αγριος.

Ο Μουσταφά Μοντ χαμογέλασε:

«Θα μπορούσαμε να τό αποκαλέσουμε Πείραμα *Επανεμφιάλωσης*. Η έναρξη έγινε το Έτος 473 από Θεοποιήσεως Μηχανής. Οι Άρχοντες ξεκένωσαν τη νήσο τής Κύπρου από τους υπάρχοντες κατοίκους και τήν επανοίκησαν με μία, ειδικώς, προπαρασκευασμένη πληθυσμιακή ενότητα είκοσι δύο χιλιάδων κατοίκων τύπου 'Αλφα. Τούς παρεδόθη ολόκληρος ο γεωργικός και βιομηχανικός εξοπλισμός και, κατόπιν, αφέθησαν ελεύθεροι να τό βγάλουν

πέρα μόνοι τους. Τα αποτελέσματα επαλήθευσαν όλες τις θεωρητικές μας προβλέψεις. Η γη εγκατελείφθη. Στα εργοστάσια εσημειώθησαν απεργίες. Οι νόμοι ηγνοήθησαν, οι διατάξεις κατεπιτήθησαν. Όλοι όσοι είχαν αναλάβει να εκτελούν εργασίες χαμηλής στάθμης συνεχώς βυσοδομούσαν για να επιτύχουν αξιώματα υψηλής στάθμης, ενώ όσοι κατείχαν αξιώματα υψηλής στάθμης βυσοδομούσαν κι αυτοί με την σειρά τους, για να παραμείνουν εκεί που ήταν. Μέσα σε έξι χρόνια ξέσπασε ένας ωραιότατος εμφύλιος πόλεμος. Όταν οι δεκαεννέα χιλιάδες από τις είκοσι δύο, αλληλοεξοντώθηκαν, όσοι επέζησαν απετάθησαν στους Διεθνείς Άρχοντες και τούς παρακάλεσαν να αναλάβουν, και πάλι, τη διακυβέρνηση τής νήσου. Πράγμα το οποίο και έπραξαν. Και έτσι εξέλιπε η μόνη αμιγής κοινωνία τύπου Άλφα που είδε ποτέ ο κόσμος».

Ο Τζων αναστέναζε βαθιά.

«Δεν πρέπει να ξεχνάμε», είπε ο Μουσταφά Μοντ, «ότι ο άρτιος πληθυσμός, δηλαδή η ιδανική πληθυσμιακή κατανομή, έχει για υπόδειγμα το παγόβουνο. Τα οκτώ ένατα πρέπει να είναι κάτω από το νερό, και μόνον το ένα ένατο να επιτρέπει».

«Ναι, είναι όμως ευτυχείς όσοι βρίσκονται κάτω από το νερό».

«Είναι πολύ πιο ευτυχείς απ' ό,τι θα ήταν αν βρίσκονταν πάνω από το νερό. Ευτυχέστεροι, παραδείγματος χάριν, από τους φίλους σας, εδώ».

«Παρ' όλη τη φριχτή τους διαβίωση».

«Φριχτή; Δεν τήν βρίσκουν φριχτή. Αντίθετα, τούς αρέσει. Είναι ανάλαφρη, νηπιακά απλή, δεν ενέχει καμιά υπερένταση, είτε για τον νου είτε για τους μυς. Επτάμιση ώρες ελαφράς, μη κοπιαστικής εργασίας, και κατοπιν. μια γενναία δόση από ταμπλέτες και αθλήματα, και απεριόριστες δυνατότητες συνουσίας, και αισθησιότητες. Τί άλλο να ζητήσουν; Φυσικά, θα μπορούσαν να ζητήσουν λιγότερες ώρες εργασίας, κι εμείς θα μπορούσαμε να τούς παράσχομε λιγότερες ώρες εργασίας. Από τεχνική άποψη θα ήταν απλούστατο να μειώσουμε τις εργασιμες ώρες χαμηλής στάθμης σε τρεις ή τέσσερεις τη μέρα. Αλλά θα ήταν, άραγε, ευτυχέστεροι; Δεν νομίζω. Το αποτέλεσμα θα ήταν μάλλον μια κάποια κοινωνική αναταραχή και μια αύξηση στην κατανάλωση χαπιών "σόμα" και τίποτε άλλο. Αυτές οι τρεις-τρισήμιση παραπανίσιες ώρες που θα ήταν ελεύθεροι, δεν θα ήταν πηγές χαράς. Θα ήταν κάτι, από το οποίο θα αισθάνονταν υποχρεωμένοι να ξεφύγουν, καταφεύγοντας σε τεχνητά ευφραντικά μέσα. Το Γραφείο Εφευρέσεων είχε πλημμυρίσει από σχέδια σύντηξης χρόνου παραγωγής».

Ο Μουσταφά έκανε μια μεγαλοπρεπή χειρονομία. «Υπάρχουν χιλιάδες σχέδια. Και γιατί δεν τά θέτουμε σε εφαρμογή; Για χάρη ακριβώς τών εργα-

ζομένων. Θα ήταν φοβερά σκληρό, εκ μέρους μας, να εξαπολύσουμε εναντίον τους περισσότερες ελεύθερες ώρες. Το ίδιο συμβαίνει και με τη γεωργία. Αν θέλαμε, θα μπορούσαμε να έχουμε συνθετοποιήσει κάθε βρώσιμη ουσία, ώστε να μην χρειάζεται να καλλιεργείται στη γη. Αλλά δεν τό κάνουμε. Προτιμούμε να διατηρούμε το ένα τρίτον του πληθυσμού σε γεωργικές απασχολήσεις, για χάρη των ίδιων των αγροτών, έστω κι αν παίρνει περισσότερο χρόνο η παραγωγή βρωσίμων στη γη, παρά σ' ένα εργοστάσιο. Άλλωστε, πρέπει να σκεφθούμε και τη δική μας σταθερότητα. Δεν θέλομε μεταβολές. Κάθε μεταβολή συνιστά μια απειλή για τη σταθερότητα. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που είμαστε τόσο προσεκτικοί στην εφαρμογή νέων εφευρέσεων. Κάθε εφεύρεση, στην αφηρημένη επιστήμη, ενέχει έναν αναρχικό χαρακτήρα. Ακόμα και την επιστήμη πρέπει να την αντιμετωπίζουμε, καμιά φορά, σαν πιθανό εχθρό. Ναι, ακόμα και την επιστήμη».

Ο Άγιος συνοφρυώθηκε. Την επιστήμη; Ναι, τήν είχε ακούσει αυτή τη λέξη αλλά δεν μπορούσε να πει τί ακριβώς εσήμαινε. Ο Σαίξπηρ, και κείνοι οι γέροι στο χωριό, ποτέ δεν είχαν αναφέρει την επιστήμη, και από τη Λίντα είχε αποκτήσει μερικές μόνον ενδείξεις. Η επιστήμη είναι κάτι με το οποίο φτιάχνει κανείς ελικόπτερα, κάτι που σέ κάνει να περιγελάς τα τοπικά έθιμα, κάτι που αποτρέπει τη ρυτίδωση του προσώπου και την τετηδόνια των δοντιών. Με κόπο, τώρα, παρακολουθούσε τον συλλογισμό που ανέπτυξε ο Άρχοντας.

«Ναι», έλεγε, ο Μουσταφά Μοντ. «Είναι κι αυτό άλλη μια θυσία που πρέπει να κάνουμε για χάρη τής σταθερότητας. Δεν είναι μόνον η τέχνη ανάρμοστη προς την ευτυχία, είναι και η επιστήμη. Η επιστήμη είναι επικίνδυνη. Πρέπει να τήν κρατούμε προσεκτικά, αλυσοδεμένη και φιμομένη».

«Δεν καταλαβαίνω», είπε ο Χέλμχολτς, κατάπληκτος. «Ως τώρα ισχυριζόμαστε ότι η επιστήμη είναι το παν. Δεν είναι αυτός ένας από τους γνωστότερους πλαταιασμούς της υπνοπαιδικής μας καλλιέργειας;».

«Τρεις φορές την εβδομάδα από τα δεκατρία ως τα δεκαεπτά», είπε ο Μπέρναρντ.

«Και όλη εκείνη η προπαγάνδα σχετικά με την επιστήμη που υφιστάμεθα στο Κολλέγιο;».

«Ναι, αλλά τί είδος επιστήμη;», παρατήρησε ο Μουσταφά Μοντ, σαρκαστικά. «Εσείς δεν είχατε επιστημονική κατάρτιση, άρα δεν μπορείτε να ξέρετε. Ενώ εγώ, στον καιρό μου, ήμουν ένας πολύ καλός φυσικός. Τόσο καλός, ώστε κατενόησα πως όλος ο επιστημονικός εξοπλισμός μας, είναι, ουσιαστικά, ένα βιβλίο μαγικερικής. Εδραιώνει τρόπους μαγειρέματος, που κανείς δεν επιτρέπεται να αμφισβητήσει, και παραθέτει μια σειρά από συνταγές, στις ο-

ποιές δεν πρέπει να προστεθούν άλλες εκτός κι αν υπάρξει ειδική άδεια του Αρχιμαγείρου. Ο Αρχιμάγειρος, τώρα, είμαι εγώ. Εκείνον, όμως, τον καιρό ήμουννα ένα φιλοπεριεργό μαρτιτόνι. Άρχισα να μαγειρεύω τα δικά μου πράγματα. κάτι πολύ ανορθόδοξα και παράνομα φαγητά. Ουσιαστικά, δηλαδή, εδώ που τὰ λέμε, έκανα πραγματική επιστήμη».

Έμεινε για λίγο σιωπηλός.

«Και τί συνέβη;», ρώτησε ο Άγριος.

Ο Άρχοντας αναστέναξε.

«Περίπου, αυτό που θα συμβεί και σε σας, νεαροί μου κύριοι. Παρ' όλ-
γον να μέ στείλουν εξορία σ' ένα νησί».

Τα λόγια του έκαναν τον Μπέρναρντ να τιναχτεί απότομα. «Θα στείλετε εμένα σε νησί!». Αναπήδηξε, διέσχισε το δωμάτιο, και στάθηκε, μπροστά στον Άρχοντα, χαμογελώντας. «Δεν μπορείτε να μέ στείλετε εμένα στο νησί. Δεν έχω κάνει τίποτα. Οι άλλοι φταίνε. Ορκίζομαι πως φταίνε οι άλλοι». Έδειξε με το δάχτυλο τον Χέλμχολτς και τον Τζων. «Σάς παρακαλώ, μην μέ στείλετε στην Ισλανδία. Υπόσχομαι να κάνω ό,τι πρέπει. Δώστε μου μια ακό-
μη ευκαιρία. Σάς παρακαλώ, δώστε μου μια ακόμη ευκαιρία». Τα δάκρυα άρχισαν να κυλάνε στα μάγουλά του. «Σάς επαναλαμβάνω, αυτοί φταίνε», εί-
πε με λυγμούς. «Όχι, στην Ισλανδία. Παρακαλώ την αρχοντοσύνη σας! Πα-
ρακαλώ!». Σε έναν παροξυσμό δουλοπρέπειας, έπεσε στα γόνατα, μπροστά στον Άρχοντα.

Ο Μουσταφά Μοντ προσπάθησε να τόν σηκώσει αλλά ο Μπέρναρντ συ-
νέχισε τα κλαψουρισμάτα του, και τα λόγια βγαίνανε από το στόμα του ποτά-
μι. Στο τέλος ο Άρχοντας χρειάστηκε να χτυπήσει το κουδούνι και να φωνά-
ξει τον τέταρτο γραμματέα.

«Φέρετε τρεις στιβαρούς άνδρες», διέταξε, «και οδηγήστε τον κύριο Μαργέ
σε ένα υπνοδωμάτιο. Δώστε του μια γερή πτητική δόση από "σόμα", ξαπλώ-
στε τον και αφήστε τον».

Ο τέταρτος γραμματέας βγήκε και ξαναγύρισε με δυο οικοθεράποντες.
Φυσικά, ήταν δίδυμοι και ντυμένοι πράσινα. Άρπαξαν τον Μπέρναρντ που
βόγγαγε και κραύγαζε, και τον μετέφεραν έξω από το σπουδαστήριο.

«Θα έλεγε κανείς πως είναι έτοιμος να κόψει τον λαιμό του», είπε ο
Άρχοντας όταν έκλεισε η πόρτα. «Ενώ αν είχε έστω και λίγο κοινό νου, θα
καταλάβαινε πως η τιμωρία του, ουσιαστικά, είναι ανταμοιβή. Τόν στέλνουν
σ' ένα νησί. Δηλαδή κάπου όπου θα συναντήσει την πιο ενδιαφέρουσα ομάδα
ανδρών ή γυναικών που μπορεί κανείς να βρει στον κόσμο. Όλους εκείνους
που, για κάποιον λόγο, είναι πολύ συνειδητά ατομιστές για να μπορούν να
εντάσσονται στην κοινόβιο ζωή. Όλους εκείνους που δεν είναι ικανοποιημέ-

νοι από την ορθοδοξία, και που έχουν ανεξάρτητες δικές τους ιδέες. Μ' άλλα λόγια, όλους όσους έχουν κάποια αξία. Σάς ζηλεύω, κύριε Γουάτσον».

Ο Χέλμχολτς γέλασε. «Τότε γιατί δεν πάτε και σεις σ' ένα νησί».

«Γιατί εγώ, στο τέλος, προτίμησα την άλλη λύση», είπε ο Άρχοντας. «Είχα να διαλέξω: ή θα μέ έστελναν σ' ένα νησί, όπου θα μπορούσα να συνεχίσω τα πειράματά μου στην αφηρημένη επιστήμη, ή θα έπρεπε να μετόσχω στο Συμβούλιο τών Αρχόντων με πρόβλεψη κάποτε να αποκτήσω τη δική μου περιοχή. Επέλεξα το δεύτερο ενδεχόμενο και ληρομόνησα την επιστήμη». Ακολούθησε σιωπή.

«Καμιά φορά», είπε, «μετανιώνω που δεν ακολούθησα την επιστήμη. Η ευτυχία είναι σκληρός αφέντης, ιδίως η ευτυχία τών άλλων. Και είναι σκληρότερος αφέντης κι απ' την ίδια την αλήθεια αν δεν είναι κανείς προκαλλιεργημένος να τήν αποδέχεται ασυζητητί». Αναστέναξε, σιώπησε ξανά για λίγο κι ύστερα συνέχισε σε ζωηρότερο τόνο.

«Τί να γίνει: Το καθήκον είναι καθήκον. Δεν μπορεί κανείς να έχει πάντα εκείνο που προτιμά. Βέβαια, μέ ενδιαφέρει η αλήθεια και αγαπώ την επιστήμη. Αλλά η αλήθεια είναι μια απειλή, και η επιστήμη είναι δημόσιος κίνδυνος. Είναι τόσο επικίνδυνη όσο και ωφέλιμη. Έχει παράσχει τον καλύτερο τρόπο εξισορρόπησης σ' όλη την ιστορία. Η Κίνα, σε σύγκριση, με μας, ήταν θλιβερά ασταθής. Ακόμα και οι πρωτόγονες μητριαρχικές κοινωνίες δεν ήταν σταθερότερες απ' ό,τι είμαστε εμείς. Κι αυτά, φυσικά, χάρη στην επιστήμη. Δεν μπορούμε, όμως, να επιτρέψουμε στην επιστήμη να καταστρέψει το ίδιο της το έργο. Γι' αυτό και περιορίζουμε, τόσο προσεκτικά, το ερευνητικό πεδίο, και γι' αυτό, ακριβώς, παρ' ολίγο να μέ στείλουνε και μένα σε νησί. Δεν επιτρέπουμε στην επιστήμη να ασχολείται παρά μόνο με τα πιο άμεσα προβλήματα τής στιγμής. Όλες τις άλλες έρευνες τής αποθαυρίνομε πεισματικά. Είναι περίεργο να διαβάξει κανείς τα όσα γράφανε στον καιρό τού Χένρυ Φορντ, σχετικά με την επιστημονική πρόοδο. Φαίνεται ότι φραντάζονταν πως θα μπορούσε να συνεχισθεί επ' άπειρον, άσχετα με την υπόλοιπη ροή τών πραγμάτων. Γι' αυτούς, εκείνο τον καιρό, η γνώση ήταν το ύψιστο αγαθό, και η αλήθεια η υψίστη αξία. Όλα τ' άλλα ήταν δευτερεύοντα και υποκειμένα. Βέβαια, ακόμα και τότε, οι ιδέες είχαν αρχίσει να αλλάζουν. Ο Χένρυ Φορντ, σαν καλός προφήτης, έκανε το παν για να μετατοπίσει την έμφαση από την αλήθεια και την ομορφιά, στην άνεση και την ευτυχία. Η μαζική παραγωγή επέβαλε αυτή τη μετατόπιση. Η Παγκόσμια ευτυχία είναι που διατηρεί τις μηχανές εν λειτουργία, πράγμα το οποίον δεν μπορούν να πράξουν ούτε η αλήθεια ούτε η ομορφιά. Και, φυσικά, όταν οι μάξες αποκτούσαν πολιτική ισχύ, η ευτυχία είχε περισσότερη αξία από την αλήθεια και την ομορφιά. Πάντως,

εκείνο τον καιρό, ήταν ακόμα επιτρεπτή η απεριόριστη επιστημονική έρευνα. Και ο κόσμος μιλούσε ακόμα για την αλήθεια και την ομορφιά σαν να ήταν υπέρτατοι θεοί. Ώς την εποχή του Εννεαετούς Πολέμου. Αυτός ο πόλεμος τούς έδωσε ένα μάθημα. Τί αξία έχουν η αλήθεια, η ομορφιά και η γνώση όταν οι βόμβες του ανθρωπικού οξέος σκάνε παντού;

»Ναι, από τότε άρχισαν να ελέγχουν την επιστήμη. Ύστερα από τον Εννεαετή Πόλεμο. Ο κόσμος τότε ήταν πια διατεθειμένος να υφίσταται έλεγχο ακόμα και στην όρεξή του. Έδινε το παν για χάρη μιας ήσυχης ζωής. Από τότε, το σύστημα έλεγχου εφαρμόζεται ανελλιπώς. Φυσικά, η αλήθεια, υπέφερε απ' αυτό, αλλά, πάντως, ήταν πολύ ωφέλιμο για την όλη υπόθεση τής ευτυχίας. Όλες οι νίκες χρειάζονται θυσίες. Για ν' αποκτήσουμε την ευτυχία θα 'πρεπε να καταβάλουμε λύτρα και σεις πληρώνετε γι' αυτά, κύριε Γουάτσον, και πληρώνετε, γιατί τυχαίνει να ενδιαφέρεσθε πάρα πολύ για την ομορφιά, όπως κι εγώ ενδιαφερόμουνα πάρα πολύ για την αλήθεια. Και γι' αυτό πλήρωσα».

«Ναι, μα δεν σάς έστειλαν σε νησί», είπε ο Τζων, ύστερα από μια μικρά σιωπή.

Ο Άρχοντας χαμογέλασε. «Πλήρωσα αλλιώς», είπε. «Πλήρωσα με το να υποταχθώ στη διακονία τής ευτυχίας και μάλιστα των άλλων ανθρώπων, όχι τής δικής μου. Είναι ευτύχημα που υπάρχουν τόσα πολλά νησιά στον κόσμο. Δεν ξέρω τί θα γινόμαστε χωρίς αυτά. Ίσως θα χρειαζόταν να σάς βάλουμε όλους σε ένα θάλαμο αερίων. Αλήθεια, κύριε Γουάτσον, θα σάς άρεσε ένα τροπικό κλίμα: Τα νησιά Μαρκέζας, παραδείγματος χάριν ή οι Σαμόα; Ή μήπως προτιμάτε ένα κλίμα πιο εύκρατο;».

Ο Χέλμχολτς είχε σηκωθεί από τη φουσκωτή πολυθρόνα του. «Θα ήθελα ένα νησί με φριχτό κλίμα», είπε. «Νομίζω πως μπορεί κανείς να γράψει καλύτερα όταν το κλίμα είναι άθλιο. Όταν παραδείγματος χάριν υπάρχουν θύελλες και καταιγίδες...».

Ο Άρχοντας κούνησε το κεφάλι καταφατικά. «Εμφορείσθε από ένα υγιές πνεύμα, κύριε Γουάτσον. Μού αρέσει. Μού αρέσει πάρα πολύ, όσο, κι αν, επισήμως, θα πρέπει ν' αντιταχθώ προς αυτό. Τί θα λέγατε για τις νήσους Φόλλαντ;».

«Α, ναι, θα ήταν σπουδαίο», είπε ο Χέλμχολτς. «Και, τώρα, αν δεν σάς μέλει, θα πρέπει να πάω να δω τί γίνεται εκείνος ο φτωχός ο Μπέρναρντ».

17

«Θυσιάζατε την τέχνη. Θυσιάζατε και την επιστήμη. Με άλλα λόγια, πληρώσατε ένα αρκετά ακριβό τίμημα για τη διασφάλιση τής ευτυχίας», είπε ο Τζων, όταν μείνανε μόνοι. «Χρειάστηκε να θυσιάζετε, άραγε, και τότε άλλο;».

«Και βέβαια, τη θρησκεία», είπε ο Άρχοντας. «Πριν από τον Εννεαετή Πόλεμο οι άνθρωποι πιστεύαν στον Θεό. Αλλά, βέβαια», συνέχισε, «εσείς ξέρετε τα πάντα, σχετικά με τον Θεό».

Ο Άγιος δίστασε. Κάτι ήθελε να πει για τη μοναξιά, για τη νύχτα, για τον κάμπο, που απλώνεται ξερός, κάτω από το φεγγάρι, για τα φαράγγια, για το έρεβος τών γκρεμών και για τον θάνατο. Ναι, κάτι θα 'θελε να πει, αλλά δεν έβρισκε λόγια για να εκφρασθεί. Ούτε καν από τον Σαίξπηρ.

Στο μεταξύ, ο Άρχοντας είχε πάει στην άλλη πλευρά τού σπουδαστηρίου και ξεκλείδωσε ένα μεγάλο χρηματοκιβώτιο, κρυμμένο ανάμεσα στα ράφια. Η βαριά πόρτα άνοιξε, και καθώς έψαχνε, στα σκοτεινά, ο Άρχοντας συνέχισε: «Είναι ένα θέμα για το οποίο τρέφω πάντα μεγάλο ενδιαφέρον».

Έβγαλε έναν παχύ μαύρο τόμο.

«Φαντάζομαι πως δεν έχετε διαβάσει αυτό το βιβλίο».

Ο Τζων τό πήρε στα χέρια του. *«Η Αγία Βίβλος»*, διάβασε τον τίτλο φωναχτά. *«Περιέχουσα την τε Παλαιάν και Καινήν Διαθήκην»*.

«Ούτε αυτό». Τού έδωσε ένα μικρότερο βιβλίο, από το οποίο έλειπε το εξώφυλλο.

«Χριστού Μίμησις».

«Ούτε κι αυτό». Τού 'δωσε ένα τρίτο.

«Ποικιλία Θερησκευτικών Εμπειριών», υπό Γουίλιαμ Τζαίμς».

«Κι έχω κάμποσα ακόμη», συνέχισε ο Μουσταφά Μοντ και κάθησε στη θέση του.

«Αφού γνωρίζετε, λοιπόν, και σεις, την ύπαρξη τού Θεού, γιατί δεν τούς τό λέτε; Γιατί δεν τούς δίνετε μερικά απ' αυτά τα βιβλία;», ρώτησε ο Άγιος οργισμένος.

«Για τον ίδιο λόγο που δεν τούς δίνουμε τον Οθέλλο. Είναι παλαιά βιβλία. Αναφέρονται στον Θεό όπως τόν πίστευαν αιώνες τώρα. Όχι στον σημερινό Θεό».

«Μα, ο Θεός δεν αλλάζει».

«Αλλάζουν, όμως, οι άνθρωποι».

«Τί σημασία έχει αυτό;».

«Μια σημασία που δεν υποπετεύεσθε».

Ξαναπήγε στο χρηματοκιβώτιο, πάντα μιλώντας. «Υπήρχε κάποτε κάποιος, που λεγόταν Καρδινάλιος Νιούμαν. Ένας Καρδινάλιος ήταν ένα είδος Αρχιεπισκόπου της εποχής».

«Ναι, ξέρω». είπε ο Τζων. «*Εγώ ο Παντόλφος, Καρδινάλιος της ωραίας πόλης του Μιλάνου. Τό 'χω διαβάσει στον Σαίξπηρ*».

«Και, βέβαια. Λοιπόν, όπως σάς έλεγα, υπήρχε εκείνος ο κύριος που τόν λέγαν Νιούμαν. Α, να το βιβλίο, και μια που μιλάμε γι' αυτό το θέμα, να και ένα άλλο βιβλίο, από κάποιον που τόν έλεγαν Μαίην ντε Μπυράν. Ήταν φιλόσοφος, αν ξέρετε τί πράγμα είναι αυτό».

«Κάποιος που ονειρεύεται λιγότερα απ' όσα εμπειριέχονται σε ουρανό και γη μαζί», είπε ο Άγιος.

«Ακριβώς. Λοιπόν, θα σάς διαβάσω ένα από τα όσα ονειρευότανε, εκείνη τη στιγμή. "Δεν ανήκουμε στον εαυτό μας. εφόσον ό,τι κατέχομε δεν μάζ ανήκει. Δεν φτιάξαμε εμείς τον εαυτό μας και γι' αυτό δεν μπορούμε να είμαστε υπέρτεροι του εαυτού μας. Δεν είμαστε κύριοι του εαυτού μας. Είμαστε ιδιοκτησία του Θεού. Δεν είναι, λοιπόν, ευτυχία το να εξετάζομε τί είμαστε:" Είναι, άραγε, χαρά ή και παρηγόρια να πιστεύομε πως ανήκουμε στον εαυτό μας; Τέτοια μπορεί να φαντάζονται οι νέοι ή οι πλούσιοι. Αυτοί μπορούν να θεωρούν πως είναι μεγάλο πράγμα να έχουν τα πάντα όπως νομίζουνε, κατά τον τρόπο που τά θέλουνε, να μην εξαρτώνται από κανέναν, να μην χρειάζεται να σκεφθούν τίποτα, πέρα από όσα άμεσα τούς αφορούν, να μην είναι υποχρεωμένοι, συνεπώς, να καθομολογούν, με προσευχές, το χρέος τους και το γεγονός πως ό,τι κάνουν οφείλεται σε μια βούληση άλλη από τη δική τους; Μα, όσο προχωρεί ο καιρός, κι αυτοί όπως όλοι οι άνθρωποι, θα ανακαλύψουν πως ο άνθρωπος δεν φτιάχτηκε για να είναι ανεξάρτητος. Αυτό είναι μια ανώμαλη κατάσταση, που μοιάζει χρήσιμη για λίγο, αλλά δεν μάζ πάει ασφαλώς προς το τέρας...».

Ο Μουσταφά Μοντ σταμάτησε, απόθεσε το βιβλίο που διάβαζε και ξεφύλλισε το άλλο: «Οι άνθρωποι γερνούν», άρχισε να διαβάζει με τη βαθιά φωνή του. «Μέσα τους νοιώθουν κείνο το ριζικό συναίσθημα της αδυναμίας, της αβουλίας, και τών ενοχλήσεων που συνοδεύουν το γήρας. Και όταν τά νοιώθει όλα αυτά ο άνθρωπος φαντάζεται πως είναι άρρωστος, και ξεγελιέται με την ιδέα πως η απελπιστική αυτή κατάσταση οφείλεται σε μια συγκεκριμένη αιτία, από την οποία, όπως από κάθε αρρώστια, ελπίζει, κάποτε, ν' αναρρώσει. Τί μάταιη παρηγόρια. Η αρρώστια είναι τά ίδια τα γερατειά, και είναι μια αρρώστια, πράγματα, φριχτή. Λένε πως ο φόβος του θανάτου και τών όσων επακολουθούν μετά τον θάνατο είναι εκείνο που κάνει τους ανθρώπους να καταφεύγουν στη Θρησκεία, όσο προχωρούνε τα χρόνια. Αλλά η

δική μου πείρα μέ έχει πείσει ότι, άσχετα από τέτοιους φόβους, ή τέτοιες φαντασιώσεις, το θρησκευτικό συναίσθημα αναπτύσσεται όσο γερνάμε, κι όσο τα πάθη κατασιγάζονται, κι όσο οι ιδιοτροπίες μας, και οι ιδιοτυπίες μας, όχι μόνον υποτονίζονται αλλά γίνονται και λιγότερο ενδιαφέρουσες, και ο νους διαταράσσεται λιγότερο, στη συνήθη λειτουργία του, και δεν σκιάζεται από οράματα, πόθους, εκτροπές, όσα παλαιότερα τόν πίεζαν. Και τότε είναι που ο Θεός εμφανίζεται, σαν να βγαίνει μέσα από ένα σύννεφο, και η ψυχή νιώθει, βλέπει, στρέφεται προς την πηγή του φωτός, όλου του φωτός. Ναι, στρέφεται ασυναίσθητα αλλά και αναπόφευκτα, γιατί, τώρα, όλα όσα έδιναν, στον κόσμο τών αισθήσεων, όχι μονάχα ζωή αλλά και σαγήνη, έχουν αρχίσει να ξεχύνονται από μας, να φεύγουν. Τώρα, λοιπόν, που η κατ' επίφασιν ύπαρξη δεν ενισχύεται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ερεθισμούς, αισθανόμαστε την ανάγκη να βασισθούμε σε κάτι σταθερότερο, κάτι που, ποτέ, δεν θα μάς ξεγελάσει. Μια πραγματικότητα, μια απόλυτη και αιώνια αλήθεια. Ναι, αναπόφευκτα, στρεφόμαστε προς τον Θεό, γιατί το θρησκευτικό συναίσθημα, από τη φύση του, είναι τόσο αγνό, τόσο θεσπέσιο στην ψυχή που τό νιώθει, ώστε μάς αποζημιώνει για όλες τις άλλες μας ζημιές».

Ο Μουσταφά Μοντ έκλεισε το βιβλίο και ανάγειρε στην πολυθρόνα του λέγοντας. «Κι όμως, ένα από τα πολλά χαρακτηριστικά, είτε τ' ουρανού είτε τής γης, που αυτοί οι φιλόσοφοι ποτέ δεν ονειρεύτηκαν, είμαστε εμείς. Ναι, εμείς, ο σύγχρονος κόσμος. "Μπορεί να μην χρειάζεσαι τον Θεό όσο είσαι νέος και πλούσιος, αλλά αυτή η ανεξαρτησία δεν θα σε φέρει, ασφαλώς, στο τέρμα". Κι όμως, αυτή τη στιγμή, έχουμε επιτύχει και νεότητα και ευημερία, μέχρι το τέρμα. Τί σημαίνει αυτό; Προφανώς, ότι μπορούμε να μην χρειαζόμαστε τον Θεό. "Το θρησκευτικό συναίσθημα θα μάς αποζημιώσει για όλες τις ζημιές μας". Αλλά, εφόσον, δεν έχομε υποστεί καμιά ζημιά το θρησκευτικό συναίσθημα είναι περιττό. Και γιατί ν' αναζητήσουμε ένα υποκατάστατο τών νεανικών μας πόθων, εφόσον οι πόθοι μας αυτοί, πάντα διατηρούνται; Γιατί ν' αναζητήσουμε ένα υποκατάστατο τής ευτυχίας μας, εφόσον απολαμβάνομε όλες τις εκφάνσεις αυτής τής ευτυχίας, μέχρι τέλος; Γιατί να χρειαζόμαστε ανάπαυση, εφόσον κι ο νους και το κορμί απολαμβάνουν τη δραστηριότητα, μέχρι την τελευταία στιγμή; Και γιατί να καταφεύγουμε στην, εξ ύψους, παρηγορία, εφόσον υπάρχουν τα χάπια; Και γιατί ν' αναζητούμε την ουράνια αιωνιότητα τών πάντων, εφόσον υπάρχει κοινωνική σταθερότης;».

«Δηλαδή, δεν πιστεύετε ότι υπάρχει Θεός;».

«Κατά πάσαν πιθανότητα υπάρχει».

«Τότε, γιατί;».

Ο Μουσταφά Μοντ τόν διέκοψε. «Ο Θεός εκφράζεται κατά διαφορετι-

κούς τρόπους στον κάθε άνθρωπο. Στους παρωχημένους χρόνους παρουσιάζοταν και εκφραζόταν σαν το *Ον* που περιγράφεται σε τούτα τα βιβλία, ενώ τώρα...».

«Πώς εκφράζεται τώρα;», ρώτησε ο Τζων.

«Τώρα εκφράζεται σαν απουσία. Σαν να μην υπήρχε».

«Μα, αυτό είναι δικό σας σφάλμα».

«Ας πούμε ότι είναι σφάλμα του πολιτισμού. Η έννοια του Θεού δεν συμβιβάζεται με την έννοια της Μηχανής, της επιστημονικής ιατρικής και της παγκόσμιας ευτυχίας. Θα πρέπει, κάποτε, να διαλέξομε και, ήδη, διαλέξαμε. Ο πολιτισμός μας βασιίζεται στη μηχανική και στην ιατρική και στην ευωχία. Γι' αυτό και πρέπει να κρατάμε όλα αυτά τα βιβλία κλειδωμένα στα χρηματοκιβώτια. Στον δικό μας τον κόσμο, στον δικό μας τον λαό, όπως τόν έχομε καλλιεργήσει, θα μοιάζανε αισχρά. *Θα σοκάρανε*».

«Ναι, μα δεν είναι φυσικό να αισθάνεται κανείς πως υπάρχει Θεός;», διέκοψε ο Τζων.

«Τίποτα δεν είναι φυσικό», είπε ο Άρχοντας σαρκαστικά. «Ακόμα και ο τρόπος που κουμπώνει κανείς το παντελόνι του πρέπει να διδάσκεται. Τούτο τον καιρό χρησιμοποιούμε φερμουάρ. Στ' αλήθεια, μου θυμίζετε ένα άλλον από κείνους τους παλιούς φιλόσοφους που τόν έλεγαν Μπράντλυ. Έλεγε πως η φιλοσοφία είναι η αναζήτηση εσφαλμένων βάσεων για τα όσα πιστεύει κανείς από ένστικτο. Λες και πιστεύει κανείς τίποτα από ένστικτο! Όλοι πιστεύομε εκείνα τα οποία έχομε διδαχθεί να πιστεύομε. Η φιλοσοφία είναι η αναζήτηση εσφαλμένων βάσεων για τα όσα πιστεύει κανείς, βασιζόμενος επί άλλων εξ ίσου εσφαλμένων βάσεων. Οι άνθρωποι πιστεύουν στον Θεό, γιατί έχομε προκαλλιεργηθεί να πιστεύουν τον Θεό».

«Κι όμως», επέμεινε ο Άγριος, «είναι κάτι φυσικό το να πιστεύει κανείς στον Θεό όταν είναι μόνος, απόλυτα μόνος, και σκέφτεται τον θάνατο...».

«Γι' αυτό φροντίζομε να μην είναι ποτέ μόνοι οι άνθρωποι», είπε ο Μουσταφά Μοντ. «Τους κάνομε να μισούν τη μοναξιά και φτιάνομε έτσι τη ζωή τους, ώστε να τούς είναι απολύτως αδύνατον να αισθανθούν μόνοι».

Ο Τζων κούνησε το κεφάλι σκεπτικός. Στο Μαλπαί υπέφερε γιατί τόν είχαν αποκλείσει από την κοινωνική δραστηριότητα του πουέμπλο. Στο πολιτισμένο Λονδίνο υπέφερε γιατί δεν μπορούσε να δρατετεύσει από τις κοινωνικές δραστηριότητες και να μείνει, έστω για λίγο, μόνος.

«Θυμάσθε κείνο το απόσπασμα από τον Βασιλιά Αηρ;», είπε κάποτε.

*“Οι Θεοί ναι δίκαιοι κι απ’ τα γλυνά μας κρύματα
φτιάχνουν τα όργανα που μάς παιδεύουν.*

*Η σκοτεινή κι αμαρτωλή μεριά όπου σ' έσπειρε,
τού στοίχισε τα μάτια του...".*

και τότε ο Έντμοντ απαντά (θυμάστε; Είναι πληγωμένος και πεθαίνει)».

*"Τό 'πες σωστά, είν' αλήθεια. Γύρισε ο τροχός
ολόκληρο τον κύκλο του και να 'μαι..."*

«Τί φρονείτε, λοιπόν, γι' αυτό; Δεν φαίνεται πως, κάπου, υπάρχει ένας Θεός που κατευθύνει τα πάντα, και τιμωρεί και ανταμείβει;».

«Υπάρχει;», ρώτησε ο Άρχοντας. «Σε μιάς μπορείς, πια, να επιδοθείς σ' οποιοδήποτε ευχάριστο βίτσιο, με οποιαδήποτε ουδετερόφυλη και να μην κινδυνεύεις να σου βγάλει τα μάτια ο γιος τής μαϊτρέάσας σου. "Όλο τον κύκλο γύρισε ο τροχός, και να 'μαι πάλι εδώ". Και τί θα 'λεγε σήμερα ο Έντμοντ; Πού, ακριβώς, θα ήταν; Θα καθόταν σε μια αναπαυτική φουσκωτή πολυθρόνα, αγκαλιάζοντας ένα κορίτσι, μασώντας μια τσίγκλα από σεξουαλικές ορμόνες, και χαζεύοντας μια αισθησιολογία. Ναι, οι θεοί είναι δίκαιοι, δεν υπάρχει αμφιβολία, αλλά, σε τελευταία ανάλυση, το σύνολο τών νόμων θεσπίζεται από κείνους που οργανώνουν τα κοινωνικά σύνολα. Και η Θεϊκή Πρόνοια μοιάζει να συντάσσεται μ' αυτούς».

«Είστε τόσο βέβαιοι;», ρώτησε ο Άρχις. «Είστε βέβαιοι πως κείνος ο δικός σας Έντμοντ, στη φουσκωτή πολυθρόνα του, δεν τιμωρήθηκε το ίδιο, όσο ο άλλος ο Έντμοντ, που πληγώθηκε και πνίγηκε στο αίμα του; Οι θεοί είναι δίκαιοι. Μην και δεν χρησιμοποίησαν τα ευχάριστα πάθη του για να τόν ταπεινώσουν;».

«Ναι, αλλά να τόν ταπεινώσουν από τί; Ο δικός μας ο πολίτης είναι τέλειος, είναι ευτυχής, φιλόπonos, και αντάξιος μέλος μιας καταναλωτικής κοινωνίας. Φυσικά, αν επιλέξεις άλλα θέσμια, εκτός από τα δικά μας, τότε, ασφαλώς, θα μπορούσε να πει κανείς πως υποβιβάζεται, αλλά είναι απαραίτητο να εμμένουμε σε μια ομοειδή τάξη αξιωματικών. Δεν μπορούμε να παίζουμε Ηλεκτρομαγνητικό Γκολφ με τους κανόνες που παίζανε παλιότερα το Λουρί τής Μάνας».

«Η αξία, όμως, δεν είναι κάτι που καθορίζεται απο μια ατομική βούληση», είπε ο Άρχις. «Αντλεί το κύρος και την αξία της, από την ίδια την υφή της και όχι από εκείνον στον οποίον ενυπάρχει».

«Ελάτε τώρα, αυτά είναι υπερβολές, δεν είν' έτσι;», αντιγύρισε ο Μουσταφά Μοντ.

«Αν επιτρέπατε όλοι στον εαυτό σας να σκέπτεται τον Θεό, δεν θα τού επιτρέπατε, ταυτόχρονα, να υποβιβάζεται από πρόσκαιρες ηδονές. Θα είχατε

κάποιο λόγο για να υφίστασθε τα δεινά με καρτερία, και να ενεργείτε με τόλμη. Τό διεπίστωσα αυτό στους Ινδιάνους».

«Ασφαλώς», είπε ο Μουσταφά Μοντ. «Με τη διαφορά πως εμείς δεν είμαστε Ινδιάνοι. Δεν υπάρχει λόγος για έναν πολιτισμένο άνθρωπο να υφίσταται, με καρτερία, κάτι το οποίο του απαρέσκει. Κι όσο για το να ενεργεί με τόλμη (άπαγε τής βλασφημίας!) ποιός μάς σώζει αν μπόυνε τέτοιες ιδέες στο κεφάλι τών ανθρώπων και αρχίσουν να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία. Θα ανέτρεπε το όλον κοινωνικό σύστημα».

«Και η αυτοθυσία; Αν πιστεύατε στον Θεό θα είχατε κάποιο λόγο για να προβαίνετε σε αυτοθυσίες».

«Ο μηχανικός πολιτισμός είναι δυνατός μόνον όταν δεν υπάρχει αυτοθυσία. Αντίθετα, πρέπει κανείς να απολαμβάνει τα πάντα μέχρι το ακραίο σημείο, που επιτρέπει η υγιεινή και η οικονομία. Αλλιώς, οι τροχοί παύουν να κινούνται».

«Θα είχατε, όμως, κάποια αιτία για να διατηρείσθε αγνοί», είπε ο Άγγριος και κοκκίνισε λίγο, προφέροντας τη λέξη.

«Η αγνότητα προϋποθέτει πάθη. Η αγνότητα οδηγεί σε νευρασθένεια. Και τα πάθη και η νευρασθένεια επιφέρουν αστάθεια κοινωνική, και η κοινωνική αστάθεια σημαίνει τέλος τού πολιτισμού. Δεν μπορείς να έχεις έναν βιώσιμο πολιτισμό χωρίς ένα σωρό ευχάριστα πάθη».

«Κι όμως, ο Θεός είναι η μόνη βάση για καθετί ευγενές και ωραίο και ηρωικό. Αν πιστεύατε στον Θεό...».

«Νεαρέ μου, φίλε», είπε ο Μουσταφά Μοντ. «Ο πολιτισμός δεν έχει ανάγκη ούτε από γενναιοφροσύνη ούτε από ηρωισμό. Αυτά είναι συμπτώματα πολιτικής ανεπάρκειας. Σε μια άψογα οργανωμένη κοινωνία, σαν τη δική μας, κανείς δεν έχει ευκαιρίες να επιδείξει ούτε ηρωισμό ούτε γενναιοφροσύνη. Τέτοιες ευκαιρίες παρουσιάζονται μόνον όταν υπάρχουν ασταθείς κοινωνικές συνθήκες. Όταν υπάρχουν πόλεμοι, ή προσήλωση σε διαφορετικά είδωλα, ή πειρασμοί που πρέπει να κατανηθούν, ή αντικείμενα έρωτος για τα οποία πρέπει κανείς να πολεμήσει, για να τ'αποκτήσει ή για να τ'απερρασπίσει. Αλλά, σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις, και η γενναιοφροσύνη και ο ηρωισμός έχουν κάποια λογική. Σήμερα, όμως, δεν έχουμε πολέμους, και κάνομε το παν για να αποτρέψουμε τους ανθρώπους να αγαπούν υπερβολικά οτιδήποτε. Δεν υπάρχει καν διχασμός αφοσίωσης — γιατί όλοι είναι έτοιμοι προκαλλιεργημένοι ώστε κάνουν αυτό ακριβώς που πρέπει χωρίς να μπορούν να κάνουν διαφορετικά. Κι αυτό που έχουν να κάνουν είναι τόσο ευχάριστο, και προσφέρει τέτοια περιθώρια αυτοϊκανοποίησης, ώστε δεν υπάρχουν καν πειρασμοί που πρέπει κανείς να καταναικήσει. Και αν, παρ' ελπίδα, συμβεί

κάτι δυσάρεστο, υπάρχουν οι ταμπλέτες "σάμα", που σου προσφέρουν μια άμεση φυγή από την πραγματικότητα. Με τις ταμπλέτες κατασιγάξεις την οργή σου, συμφιλιάνεσαι με τους εχθρούς σου, και υποφέρεις τα πάντα με καρτερία. Στα παλιά χρόνια μπορούσες να τ'α πετύχεις όλα αυτά με μια μεγάλη προσπάθεια, κι ύστερα από χρόνια σκληρής ηθικής αγωγής. Τώρα, καταπίνεις δυο-τρία χάπια του μισού γραμμαρίου κι αυτό είν' όλο. Οι πάντες μπορούν να είναι ενάρετοι. Γιατί κουβαλάς μαζί σου, τον μισό, τουλάχιστον, από τον ηθικό σου οπλισμό, σ' ένα φιαλίδιο. Τί είναι τα χάπια ψυχικής ευφορίας: Θα έλεγα ο Χριστιανισμός χωρίς δάκρυα».

«Ναι, μα τα δάκρυα είναι αναγκαία. Δεν θυμάσθε τί έλεγε ο Οθέλλος; "Αν ύστερα από τέτοιες καταγίδες ακολουθούν τέτοιες αιθρίες, ας φυσήξουν οι άνεμοι ως να ξυπνήσουν τους νεκρούς". Υπάρχει ένα παραμύθι που μάς έλεγε ένας γέρος Ινδιάνος, στο Μαλταί, για ένα κορίτσι: Το Κορίτσι τού Μάτσακι. Όσοι νεαροί θέλανε να την παντευτούνε έπρεπε να περάσουν ένα πρωί σκαλίζοντας τον κήπο της. Εύκολο πράμα, αλλά είχανε αμολήσει, εκεί γύρω, ένα σωρό μύγες και κουνούπια, με μαγικές ιδιότητες, και οι περισσότεροι από τους νεαρούς δεν μπορούσαν να αντέξουν τα τσιμπήματα. Εκείνος που, τελικά, τ' άντεχε, έπιαρνε το κορίτσι».

«Πολύ χαριτωμένο!», είπε ο Άρχοντας. «Στις πολιτισμένες, όμως, κοινωνίες μπορείς να αποκτήσεις οποιοδήποτε κορίτσι, χωρίς να χρειάζεται να σκαλίσεις τον κήπο της και δεν υπάρχουν ούτε μύγες ούτε κουνούπια γύρω. Τά ξεφορτωθήκαμε πριν από αιώνες».

Ο Τζων συνοφρυώθηκε.

«Τά ξεφορτωθήκατε, ναι. Αυτό είναι όλο το μυστικό. Να ξεφορτώνεσθε ό,τι σάς δυσαρεστεί αντί να μαθαίνετε πώς να συμβιβάζεσθε μ' αυτό:

*Τί είναι ανώτερο στο πνεύμα, να υποφέρει
πετριές και βέλη άδικης τύχης, ή επανάσταση
να κάμει ενάντια σ' ένα πέλαγο από βία και
και με την άρνησή του να τους δώσει τέλος;**

»Κι όμως, ούτε το ένα κάνετε ούτε το άλλο. Ούτε υποφέρετε, ούτε ανθίστασθε. Απλώς, εξαλείφετε τις σαίτιες και τα χτυπήματα. Παραείναι εύκολο».

Σιώπησε και πάλι, γιατί συλλογίστηκε τη μητέρα του. Εκεί, στην κάμαρά της, στον τριακοστό έβδομο όροφο, η Λίντα ξανοιγόταν σε μια θάλασσα από μουσικά φάπια και αρωματισμένα χάρδια, και πέταγε, μακριά, πέρα από χώρο,

* Σαίξπηρ: «Άμλετ».

πέρα από χρόνο, πέρα απ' τη φυλακή τών αναμνήσεων, και τών συνηθειών, και τού βασανισμένου, γερασμένου κορμιού της. Κι ο Τόμακιν, ο τέως Διευθυντής Επικοινωνιών και Κοινωνικού Προγραμματισμού, κι ο Τόμακιν, τό 'χε ρίξει κι αυτός στις ταμπλέτες, σε διαρκείς, κι αυτός, διακοπές, μακριά από την ταπεινώση και τον πόνο του, κάπου που να μην ακούει κείνα τα λόγια, εκείνο το γλευαστικό γέλιο, να μην βλέπει τα φορικά εκείνα πρόσωπα, και να μην νιώθει τα σάλια και τα ρυτιδιασμένα μπράτσα γύρω στον λαιμό του. Σ' έναν όμορφο κόσμο...

«Αυτό που χρειάζεσθε», συνέχισε ο Άγριος, «είναι κάτι που να ενέχει δάκρυα. Έτσι για αλλαγή. Όλα κοστίζουν λίγο εδώ πέρα».

(Το ίδιο είχε πει κάποτε και στον Χένρυ Φόστερ κι αυτός εξανέστη. Δωδεκάμηση εκατομμύρια δολάρια. Ναι, δωδεκάμηση εκατομμύρια δολάρια είχε κοστίσει το νέο Κέντρο Προγραμματισμού. Ούτε ένα σεντς λιγότερο).

*«Έτσι η συνείδηση μάς κάνει όλους δειλούς
κι έτσι το χρώμα της απόφασης το γνήσιο
απ' την ωχρή μοσιά της σκέψης ξεθωριάζει»*.*

«Δεν έχει αξία αυτό;», ρώτησε τον Μουσταφά Μοντ. «Εκτός, βέβαια, από τον Θεό, αν κι ο Θεός θα ήταν μια καλή αιτία ζωής. Δεν υπάρχει, επίσης, μια αξία στο ζειν επικινδύνως;».

«Και βέβαια, υπάρχει», είπε ο Άρχοντας. «Και οι άνδρες και οι γυναίκες πρέπει να αυξάνουν, τότε-τότε, την αδρεναλίνη τους».

«Δεν καταλαβαίνω», είπε ο Τζων.

«Αυτός είναι ένας από τους κανόνες της απολύτου υγιεινής. Γι' αυτό έχουμε καταστήσει υποχρεωτική τη θεραπεία Ταυ Βι Πι».

«Τί θα πει Ταυ Βι Πι;».

«Τεχνητό Βίαιο Πάθος. Τακτικώς, άπαξ τού μηνός. Πλημμυρίζουμε όλο τον οργανισμό με αδρεναλίνη. Είναι το απολύτως φυσιολογικό αντίρροπο τού φόβου ή τής οργής που θα αντλούσε κανείς αν δολοφονούσε τη Δυσδεμόνα ή αν εδολοφονείτο από τον Οθέλλο, αλλά χωρίς περιπλοκές».

«Εμένα μ' αρέσουν οι περιπλοκές».

«Σε μας δεν αρέσουν», είπε ο Άρχοντας. «Μάζ αρέσει να πράττουμε το καθετί με άνεση».

«Μα, δεν τήν θέλω την άνεση. Θέλω τον Θεό, θέλω την ποίηση, θέλω τους πραγματικούς κινδύνους, θέλω την ελευθερία, θέλω την καλοσύνη, θέλω την αμαρτία».

* Σαίξπηρ: «Άμιλετ».

«Με άλλους λόγους», είπε ο Μουσταφά Μοντ, «διεκδικείς το δικαίωμα να είσαι δυστυχής».

«Ακριβώς», είπε ο Άγριος προκλητικά. «Διεκδικώ το δικαίωμα να είμαι δυστυχής».

«Αλλά, και το δικαίωμα να γεράσεις, και να είσαι άσχημος, και ανίκανος, να 'χεις καρκίνο και σύφιλη, να 'σαι μιαρός και πεινασμένος, να ζεις με τον συνεχή φόβο του Αύριο, να παθαίνεις τύφο και να βασανίζεσαι από ανεπίπτους πόνους κάθε είδους».

Ακολούθησε μια μεγάλη σιωπή.

«Ναι, τά διεκδικώ όλα αυτά», είπε ο Άγριος.

Ο Μουσταφά Μοντ σήκωσε τους ώμους.

«Με γεια σου, με χαρά σου», αποκρίθηκε.

18

Η πόρτα ήταν μισάνοιχτη και μπήκανε μέσα.

«Τζων!».

Από το λουτρό ερχότανε ένας χαρακτηριστικός αντιπαθητικός ήχος.

«Τί συμβαίνει;», φώναξε ο Χέλμχολτς.

Κανείς δεν αποκρίθηκε. Ο παράξενος θόρυβος ακούστηκε ξανά μια, δυο φορές, κι ύστερα ακολούθησε σιωπή. Κάποια στιγμή η πόρτα τού λουτρού άνοιξε κι ο Άγριος εμφανίστηκε κατάχλωμος.

«Τζων!», φώναξε ο Χέλμχολτς ανήσυχος. «Μοιάζεις στ' αλήθεια άρρωστος!».

«Μήπως έφαγες τίποτα που να σε πείραξε;», ρώτησε ο Μπέρναρντ.

Ο Άγριος έγνεψε καταφατικά. «Έφαγα πολιτισμό».

«Τί?».

«Μέ εμόλυνε! Μέ δηλητηρίασε», είπε κι ύστερα πρόσθεσε σε χαμηλότερο τόνο: «Έφαγα και την ίδια μου τη δολιότητα».

«Ναι, αλλά τί ακριβώς;... Θέλω να πω, τώρα που ήσουνα...».

«Τώρα, έχω εξαγνισθεί», είπε ο Άγριος. «Ήπια ζεστό νερό με μουστάρδα».

Οι άλλοι τόν κοίταξαν κατάπληκτοι. «Θέλεις να πεις ότι τά 'κανες επίτηδες;», ρώτησε ο Μπέρναρντ.

«Έτσι εξαγνίζονται, πάντα, όλοι οι Ινδιάνοι». Κάθησε και έβαλε το κεφάλι στα χέρια, αναστενάζοντας. «Θα ξεκουραστώ για λίγο», είπε. «Νιώθω κουρασμένος».

«Δεν αμφιβάλλω», είπε ο Χέλμχολτς ύστερα από μια μικρή σιωπή. «Ήρθαμε να σε αποχαιρετήσουμε», συνέχισε σε άλλο τόνο. «Φεύγουμε αύριο το πρωί».

«Ναι, φεύγουμε αύριο», είπε ο Μπέρναρντ κι ο Άγριος παρατήρησε στη μορφή του μια καινούργια έκφραση ηθελημένης υποταγής. Έγειρε μπροστά στην καρέκλα του κι ακούμπησε το χέρι του στο γόνατο τού Άγριου. «Αλήθεια. Τζων, θα ήθελα να σου πω πόσο λυπάμαι για όσα έγιναν χτες». Κοκκίνισε, και προσπάθησε να προχωρήσει παρ' όλο που η φωνή του τρέμιζε: «Πόσο ντρέπομαι, πόσο στ' αλήθεια...».

Ο Άγριος τόν διέκοψε, πήρε το χέρι του και τό 'σφιξε στο δικό του.

«Ο Χέλμχολτς μού φέρθηκε θαυμάσια», ξανάπε ο Μπέρναρντ ύστερα από μια μικρή παύση. «Αν δεν ήταν αυτός, θα...».

«Τά παραλές», διαμαρτυρήθηκε ο Χέλμχολτς.

Και πάλι ακολούθησε σιωπή. Οι τρεις νέοι ένιωσαν ευτυχισμένοι, παρ' όλη τη λύπη τους, ή ίσως ακριβώς γιατί υπήρχε ανάμεσά τους η θλίψη, σύμβολο της αγάπης που έτρεφε ο ένας για τον άλλο.

«Πήγα να δω τον Άρχοντα, σήμερα το πρωί», είπε κάποια στιγμή ο Άγριος.

«Γιατί;».

«Για να τόν ρωτήσω αν θα μπορούσα να έρθω κι εγώ στα νησιά μαζί σας».

«Τί σου είπε;», ρώτησε ο Χέλμχολτς με ενδιαφέρον.

Ο Άγριος κούνησε το κεφάλι. «Δεν μού τό επιτρέπει».

«Γιατί όχι;».

«Μού είπε ότι θέλει να συνεχίσω το πείραμα. Αλλά να μέ πάρει ο διάβολος», πρόσθεσε με ξαφνική οργή. «Να μέ πάρει ο διάβολος αν πρόκειται να τούς αφήσω να πειραματίζονται πάνω μου. Ότι και να πουν όλοι οι Άρχοντες τού Κόσμου, θα φύγω κι εγώ αύριο».

«Για πού;», ρώτησαν οι άλλοι με μια φωνή.

Ο Άγριος κούνησε το κεφάλι. «Για οπουδήποτε. Δεν μέ νοιάζει. Αρκεί να είμαι μόνος».

Από το Γκάλφορντ ο αεριοδιάδρομος μετετάβασης ακολουθούσε την πεδιάδα Γουαίν ως το Γκόνταλμινγκ, κι από κει, πάνω από το Μίλφορντ και το Γουίτλυ, προχωρούσε στο Χάσελμυρ, και πάνω από το Πήτερσφηνλντ, έφθανε στο Πόρτσμουθ. Σχεδόν παράλληλα προς αυτόν, ο διάδρομος επιστροφής περνούσε από το Γούρπλεστον, Τόνγκαμ, Πούτενχαμ, Έλστερ και Γκρέυσχοτ. Ανάμεσα στο Χογγς Μπακ και το Χάιντ Χεντ, υπήρχαν σημεία όπου οι δύο

διάδρομοι απείχαν μεταξύ τους μόνον έξι ως επτά χιλιόμετρα. Η απόσταση ήταν πολύ μικρή για απρόσεκτους αεροπόρους. Τη νύχτα, ή όταν τύχαινε να πάρουν ένα χάπι παραπάνω, συνέβαιναν πολλά ατυχήματα. Σοβαρά. Γι' αυτό και είχε αποφασιστεί να μεταθέσουν τον αεροδιάδρομο επιστροφής μερικά χιλιόμετρα δυτικά. Ανάμεσα στο Γκρένσχοτ και στο Τόνγκαμ, τέσσερα εγκαταλειμμένα φαρόσπιτα σημείωναν τη γραμμή πορείας τού παλιού δρόμου από το Πόρτσμουθ στο Λονδίνο. Ο ουρανός ήταν έρημος κι απόκοσμος. Μόνον πάνω από το Σέλμπορν, το Μπόρντεν και το Φάρνον τα ελικόπτερα, τώρα, βομβούσαν αδιάκοπα.

Ο Άγριος είχε διαλέξει για ερημητήριό του το παλιό φαρόσπιτο στην κορφή τού λόφου, ανάμεσα στο Πάτενχαμ και το Έλοστεντ. Το φυλάκιο ήταν φτιαγμένο από σιδηροσφυρόδεμα και σε αρίστη κατάσταση. Ο Άγριος τό είχε βρει πολύ πιο αναπαικτικό απ' ό,τι θα ήθελε, όταν ήρθε να τό επισκεφθεί, για πρώτη φορά, με την πολυτέλεια εκείνου, ακριβώς, τού πολιτισμού που ήθελε ν' αποφύγει. Ησύχασε τη συνείδησή του, τάζοντας στον εαυτό του μια πιο αποδοτική, σκληρή αυτοπειθαρχία, και μια σειρά από ενδεδεχείς και απάλυτους εξιλασμούς. Την πρώτη νύχτα, σκόπιμα, δεν κοιμήθηκε. Τήν πέρασε γονατιστός, με προσευχές, πρώτα σε κείνο τον θεό από τον οποίον ο ένοχος Κλαύδιος είχε ζητήσει συγχώρεση, κι ύστερα από τον Ζούνι ως τον Αβναβυλώνα, και από τον Ιησού Χριστό και τον Πουγκόνγκ, και, τέλος, από το δικό του ζώο-προσάιτη, τον αιτό! Κι άλλοτε, πάλι, άπλωνε τα χέρια του σαν να ήταν στον σταυρό, και τά κρατούσε ολόκληρα λεπτά τεντωμένα σαν να ήταν σταυρωμένος, μέχρις ότου ο αφόρητος πόνος τού έφερνε αγωνιώδεις συσπάσεις ρίγους. Ναι, τά κρατούσε, σε μια εκούσια σταύρωση, καθώς ξινάλεγε, με σφιγμένα δόντια, ενώ ο ιδρώτας κυλούσε στο πρόσωπό του: «Συγχώρεσέ με! Εξάγνισέ με! Βοήθησέ με να είμαι καλός!». Πάλι και πάλι, ώσπου νόμιζε πως θα λιγοθυμούσε από τον πόνο.

Σαν ήρθε η αυγή ένιωσε πως είχε πια αποκτήσει το δικαίωμα να κατοικήσει το φαρόσπιτο. Ναι, ακόμη κι αν υπήρχαν τζάμα στα περισσότερα παράθυρα, ακόμη κι αν η θέα από τον εξώστη ήταν τόσο θαυμάσια μαγευτική. Η ίδια αιτία που τόν είχε κάνει να διαλέξει τον φάρο για κατοικία του, είχε γίνει, τώρα, μια αιτία για να πάει κάπου αλλού. Είχε αποφασίσει να μείνει εκεί. ελειδή, ακριβώς η θέα ήταν όμορφη, ακριβώς γιατί από το δικό του παρατηρητήριο, έμοιαζε να θεάται την ενσάρκωση ενός θείου όντος. Μα ήταν, τάχα, άξιος να αυτοηδονίζεται με την καθημερινή ωραία θέα τής ομορφιάς; Ήταν άξιος να ζει ανάμεσα στην απτή παρουσία τού Θεού; Όλο-όλο που τού άξιζε ήταν να ζει σε κάποιο βρόμικο χοιροστάσιο, μια σκοτεινή τρύπα σκαμμένη στη γη.

Πόναγε ολόκληρος κι ένιωθε πιασμένος, ύστερα από αυτή την αλγεινή νύχτα του, αλλά γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο ένιωθε μια σιγουριά. Βγήκε στον εξώστη τού φάρου κι αντίκρισε τον λαμπρό κόσμο τής αυγής. Ναι, τώρα είχε κατακτήσει ξανά το δικαίωμα να αποτελεί τμήμα του. Στον Βορρά η θέα έκλεινε, εκεί μακριά, από τη λοφοσειρά τού Χογκς Μπακ. Πιο πίσω, στην ανατολική πλευρά τού βουνού, υψώνονταν οι επτά ουρανοξύστες που αποτελούσαν την πόλη τού Γκλφορντ. Καθώς τούς αντίκρισε, ο Άγγριος έκανε έναν μορφασμό. Τό 'ξερε όμως πως θα συμπιλιωνότανε και μ' αυτούς όσο περνούσε ο καιρός, γιατί τη νύχτα αχνόφεγγαν χαρούμενα με γεωμετρικούς φωσφορισμούς, ή κατάφωτοι από προβολείς, ύψωναν τα φωτισμένα δάχτυλά τους, επιβλητικά, προς το απύθμενο μυστήριο τού ουρανού, με μια χειρονομία που κανείς στην Αγγλία, εκτός από τον Άγγριο, δεν ήταν σε θέση να κατανοήσει.

Στην πεδιάδα που χώριζε το Χογκς Μπακ από τον αιμώδη λόφο όπου βρισκόταν ο φάρος, υπήρχε το Πάτενχαμ, ένα σεμνό χωριό εννεαόροφο, με σιλό, ορνιθοτροφείο κι ένα μικρό εργοστάσιο που κατασκεύαζε Βιταμίνες Δ. Από την άλλη πλευρά τού λόφου, προς τον Νότο, το έδαφος έλγινε απαλά, σε μια διαδοχή από θυμαιοπλαγιές και λιμνούλες.

Πιο πέρα, πάνω απ' τα δάση, υψωνότανε ο δεκατετραόροφος πύργος τού Έλοστεντ. Το Χάιν Χεντ και το Σέλιμπορν καλωσόριζαν τη ματιά σε μια γαλάζια απόσταση γεμάτη ρομαντισμό. Αλλά δεν ήταν μόνον η απόσταση που είχε προσελκύσει τον Άγγριο στο φαρόσπιτο. Όσα βρίσκονταν γύρω του ήταν το ίδιο ελκυστικά. Τα σύδεντρα, οι μεγάλες απλωσιές από θάμνους και θυμάρια, τα μικρά έλατα, οι λιμνούλες με τις σημύδες, τα νούφαρα — όλα αυτά ήταν ωραία, και, για ένα μάτι συνηθισμένο στη μεγάλη ξηρασία τής αμερικανικής ερημίου, έμοιαζαν αφάνταστα εκπληκτικά.

Κυρίως, όμως, υπήρχε η μοναξιά. Περάσανε μέρες ολόκληρες χωρίς ν' αντικρίσει έστω και ένα ανθρώπινο ον. Το φαρόσπιτο απείχε ένα μόνον τέταρτο τής ώρας πτήση από τον πύργο τού παλιού Τσάρινγκ-Κρος, αλλά τούτη η περιοχή ήταν το ίδιο έρημη, όσο και το υψίπεδο τού Μαλπαί. Τα πλήθη που έφευγαν, καθημερινά, από το Λονδίνο πήγαιναν να παίξουν Ηλεκτρομαγνητικό Γκολφ ή Τέννις, και τα πλησιέστερα γήπεδα ήταν στο Γκλφορντ. Στο Πάτενχαμ τα μόνα ενδιαφέροντα ήταν τα λουλούδια και το τοπίο. Δεν υπήρχε, συνεπώς, κανένας λόγος για να τά επισκεφθούν, και κανένας δεν τά επεσκέπτετο. Τις πρώτες μέρες ο Τζων τής πέρασε μόνος και ανενόχλητος.

Από τα χρήματα που τού είχαν καταβάλει, όταν έφτασε στο Λονδίνο για προσωπικές δαπάνες, είχε ξοδέψει τα περισσότερα σε εξοπλισμό. Πριν φύγει από το Λονδίνο είχε αγοράσει τέσσερεις κουβέρτες από μάλλινη βισκόζη,

σκοινί και σπάγγο, καρφιά, κόλλα, μερικά εργαλεία, σπύρτα (αν και είχε σκοπό, με τον καιρό, ν' ανάβει φωτιά χωρίς να χρησιμοποιεί σπύρτα), μερικά τσουγκάλια και τηγάνια, δυο ντουζίνες πακέτα σπόρων και δέκα κιλά αλεύρι. «Όχι, υποκατάστατο αλευριού από συνθετικό άμυλο και κατάλοιπα από βιμβάκι», επέμεινε. «Έστω κι αν είναι πιο θρεπτικό».

Όταν, όμως, έφθασαν και τα πολυ-ορμονικά μπισκότα και το βιταμινούχο υποκατάστατο τού μύσχου, δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί στην πίεση τού πωλητή. Τώρα, που κοίταγε τις κονσέρβες, δεν συγχωρούσε στον εαυτό του αυτή του την αδυναμία. «Σιχαμένα πολιτισμένα τρόφιμα!». Είχε ορκιστεί ποτέ να μην τά φάει, ακόμα κι αν επρόκειτο να πεθάνει τής πείνας. «Αυτό θα τούς γίνει μάθημα», σκεφτότανε με εκδικητική μανία. Θα ήταν, όμως, ένα μάθημα και για τον ίδιο.

Μέτρησε την περιουσία του. Ό,τι είχε απομείνει θα τού 'φτανε, καθώς ήλπιζε, για να βγάλει τον χειμώνα. Ως την άνοιξη ο λαχανόκηπος θα ήταν μια χαρά, κι έτσι δεν θα είχε ανάγκη απ' τον έξω κόσμο. Στο μεταξύ, υπήρχε και το κυνήγι. Είχε δει αρκετούς λαγούς, και πάπιες στις λιμνούλες. Άρχισε, αμέσως, να ετοιμάζει ένα τόξο και σαίτες.

Κοντά στο φαρόσπιτο υπήρχαν φλαμουριές, και για σαίτες ολόκληρο σίδεντρο από όμορφες φουντουκιές. Έκοψε πρώτα μια μικρή φλαμουριά, έβγαλε τον φλοιό, και, μεθοδικά, όπως τόν είχε διδάξει ο γερο-Μισίμα, έφτιαξε ένα κοντάρι στο μπόι του, χοντρό στο κέντρο και μυτερό στις άκρες. Η δουλειά τού έδινε μια απέραντη ευχαρίστηση. Ύστερα από τόσες εβδομάδες τεμπελιάς στο Λονδίνο, που δεν είχε τίποτα να κάνει και που, αν χρειαζότανε κάτι, αρκούσε να πιέσει ένα κουμπί ή να τραβήξει έναν μοχλό, ήταν μεγάλη απόλαυση να ασχολείται με κάτι που απαιτούσε δεξιότητες και υλομονή.

Είχε, κιόλας, τελειώσει το τόξο, όταν για πρώτη φορά κατάλαβε, ξαφνιασμένος, πως τραγουδούσε. Τραγουδούσε! Είχε το συναίσθημα πως έφτανε από κάπου κι έπιανε στα πράσα τον ίδιο του τον εαυτό, και κοκκίνισε λες και ήταν ένοχος. Στο κάτω-κάτω, για ποιο λόγο είχε έρθει εδώ; Δεν ήταν για να τραγουδάει και να χαίρεται; Δεν ήταν για να γλιτώσει από τη μολυσματική ασθένεια τού ρύπου τής πολιτισμένης ζωής; Δεν ήταν για να εξαγισθεί, και για να εξιλασθεί, και για να ζήσει μια καλύτερη ζωή; Με ανησυχία διαπίστωσε πως η προετοιμασία τού τόξου τόν είχε τόσο απορροφήσει, ώστε είχε ξεχάσει αυτό που είχε τάξει στον εαυτό του πάντα να θυμάται — την καημένη τη Λίνια, και τη δολοφονική αποργία του απέναντί της, και κείνα τα φοιητά δίδυμα που μαζεύονταν σαν τις ψείρες και διασπούσαν το μυστήριο τού θανάτου της, καθυβρίζοντας, με την παρουσία τους, όχι μόνον τον δικό του τον πόνο και τις τύψεις του, αλλά τους ίδιους τους θεούς. Είχε ορκιστεί να θυμά-

ται, είχε ορκιστεί να προσπαθεί, συνέχεια, να επανορθώσει το σφάλμα του. Κι όμως, τώρα, καθόταν εδώ και πελεκούσε το ξύλο, και τραγουδούσε – να τραγουδούσε. Μπήκε στον φάρο, άνοιξε το κουτί με τη μουστάρδα κι έβαλε λίγο νερό να βρώσει στη φωτιά.

Μισή ώρα αργότερα, τρεις εργάτες τύπου Δέλια-Πλήν από τις Ομάδες Εργασίας Μποζανόφσκι τού Πάπτενχαμ έτυχε να περνάνε από το Έλστεντ και, κατάπληκτοι, είδαν, στην κορυφή τού λόφου, έναν νεαρό όρθιο έξω από το εγκαταλελειμμένο φαρόσπιτο, γυμνωμένο ως τη μέση, να αυτομαστιγώνεται με ένα καμουτσιά από κομποσκοίνια. Η πλάτη του ήταν χαραγμένη με οριζόντιες ρυθιδώσεις και από τις πληγές έτρεχε αίμα. Ο οδηγός τού φορητού σταμάτησε στην άκρη τού δρόμου και με τους δυο συντρόφους του κοίταγε το περίεργο θέαμα, με στόμα ολάνοιχτο από έκπληξη. Μια, δυο, τρεις – άρχισαν να μετρούν τις καμουτσιές. Ύστερα από την όγδοη, ο νεαρός σταμάτησε την αυτοτιμωρία του, έτρεξε ως την άκρη τού δάσους και έκανε εμετό. Όταν τέλειωσε, ξαναγύρισε, πήρε και πάλι το μαστίγιο, κι άρχισε να αυτομαστιγώνεται. Εννέα, δέκα, ένδεκα, δώδεκα...

«Ω αγία Μηχανή!», αναφώνησε ο οδηγός και οι δίδυμοι σύντροφοί του ήταν το ίδιο κατάπληκτοι.

Καθώς ήταν φυσικό, τρεις μέρες αργότερα, σαν τα κοράκια πάνω από ψοφίμι, πλακώσαν οι δημοσιογράφοι.

Ο Άγγριος, στο μεταξύ, είχε αποτελειώσει τη δουλειά του. Ξεραμένο, σκληρημένο πάνω από μια σιγανή φωτιά από φρέσκα ξύλα, το τόξο ήτανε έτοιμο. Τώρα έφτανε τις σαίτες: τριάντα βέργες φουντουκιάς ξυσμένες, αποξηραμένες, οπλισμένες με μυτερά καρφιά. Ένα βράδυ είχε κάνει μια επιδρομή σ' ένα από τα ορνιθοτροφεία τού Πάπτενχαμ και είχε αποκτήσει αρκετά φτερά για να εξοπλίσει ολόκληρο ινδιάνικο οπλοστάσιο. Τούτα ακριβώς τα φτερά τ'ά έβαζε στις σαίτες την ώρα που τόν ανακάλυψε ο πρώτος δημοσιογράφος. Περπατώντας αθόρυβα στα λασιχένια παπούτσιά του, ήρθε και στάθηκε πίσω του.

«Καλημέρα σας, κύριε Άγγριε», είπε. «Είμαι ο απεσταλμένος τής “Ω-ρας”».

Σαν να τόν δάγκωσε φίδι, ο Άγγριος πήδηξε στα πόδια του και σκόρπισε σαίτες και φτερά και κόλλες και πινέλα προς όλες τις κατευθύνσεις.

«Μέ συγχωρείτε», είπε ο ρεπόρτερ, με γνήσια συντριβή. «Δεν είχα την πρόθεση...». Άγγιξε το καπέλο του – τον σωλήνα από αλουμίνιο που φορούσε και που έκρυβε τον πομπό και τον δέκτη τού ασυρμάτου. «Μέ συγχωρείτε

που δεν τό βγάζω εντελώς, αλλά είναι λίγο βαρύ», δικαιολογήθηκε. «Πάντως, καθώς σάς εξήγησα, είμαι ο απεσταλμένος της "Ωρας"...».

«Τί θέλεις;», ούρλιαξε ο Άγριος.

Ο ρεπόρτερ αντιγύρισε ένα σαγηνευτικό χαμόγελο. «Καθώς καταλαβαίνετε, οι αναγνώστες μας πολύ θα ενδιαφέρονταν...». Έγειρε λίγο το κεφάλι και ξαναχαμογέλασε κοκκέτικα. «Μόνον μερικές λέξεις από σας, κύριε Άγριε». Και αμέσως, με μια σειρά από τελετικές χειρονομίες, ξετύλιξε δύο σύρματα που ήταν συνδεδεμένα με τη φορητή μπαταρία με την οποία ήταν ζωσμένος, τά συνέδεσε ταυτόχρονα στις πλευρές της κάσκας του από αλουμίνιο πάτησε ένα κουμπί και μια κεραία ξεπήδηξε στον αέρα, πάτησε ένα άλλο κουμπί και, να, ένα μικρόφωνο που ξεπετάγεται, και κρέμεται, αιωρούμενο, έξι ίντσες κάτω από τη μύτη του, να και δυο ακουστικά στ' αφτιά του, κι άλλος ένας μοχλός στα αριστερά, και από μέσα, τότε, αρχίζει ένα γουργουρισμα, και να και ένας διακόπτης στα δεξιά, και μια διαδοχή από στηθοσκοπικούς θορύβους, γουργουρίσματα, λόξιγκες και μουρμούρες. Τα ερτζιανά κύματα.

«Έλα, έλα, έλα, έλα...», είπε ο ρεπόρτερ στο μικρόφωνο.

Μεσ στο καπέλο του ακούστηκε, ξαφνικά, ένα κουνούνισμα.

Η σύνδεση είχε επιτευχθεί.

«Έλα, έλα, έλα, έλα! Εσύ είσαι, Έτζελ; Εδώ ο Πρίμο Μέλλον! Ναι, τόν ανακάλυψα... Και τώρα, ο κύριος Άγριος στο μικρόφωνο. Ναι, ο κύριος Άγριος. Δέχθηκε να 'ρθει στο μικρόφωνο για χάρη τών αναγνώστών μας και να μάς αποτείνει μερικές λέξεις. Δεν είναι έτσι, κύριε Άγριε;».

Κοίταξε τον Τζων μ' ένα από τα πιο πειστικά, τα πιο σαγηνευτικά του χαμόγελα.

«Ελάτε, κύριε Άγριε! Πέστε στους αναγνώστες μας γιατί φθάσατε ώς εδώ. Τί σάς έκανε να εγκαταλείψετε το Λονδίνο τόσο ξαφνικά; (Εντάξει, Έτζελ, ησύχασε, θα τό ρωτήσω κι αυτό). Ναι, κύριε Άγριε, αν μπορούσατε να μάς πείτε τίποτα για κείνο το μαστίγιο».

Ο Τζων πήδηξε ολόκληρος. (Πού στην ευχή είχανε μάθει για κείνο το μαστίγιο;).

«Όλοι φλεγόμαστε από ανυπομονησία να μάθουμε για κείνο το μαστίγιο. Ίσως θα μπορούσατε να προβείτε και σε μερικές ανακοινώσεις, σχετικά με τον Πολιτισμό, στο σύνολό του. Ξέρετε τί εννοώ. "Πώς βλέπω το Πολιτισμένο Κορίτσι της Εποχής μας". Κάτι τέτοιο. Μην φοβάστε! Μόνο μερικά λόγια! Ελάχιστα... Πέντε-έξι όλα-όλα».

Ο Τζων τόν κοίταξε, και έδειξε πως συμφωνούσε.

Πέντε-έξι λόγια δεν ήθελε; Πέντε-έξι, όλα-όλα, θα είχε.

Μήπως δεν είχε κάνει το ίδιο, όταν ο Μπέρναρντ τόν εξώθησε να εκφράσει τα αισθήματά του για τον Αρχιηραλμωδό τού Καντέρμπουρου.

«Χάνυ!», είπε ο Τζων. «Χάνυ! Σονς εσο τσε-να!».

Άρπαξε τον ρεπόρτερ από τους ώμους, τόν έκανε σβούρα, και, σαν παλιός καλός ποδοσφαιριστής, τού έδωσε μια γερή κλοτσιά στα πισινά!

★ ★ ★

Οκτώ λεπτά αργότερα, κυκλοφορούσε στους δρόμους τού Λονδίνου το παρόρημα:

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΓΡΙΟΣ ΛΑΚΤΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΚΟΚΚΥΓΑ, ανήγγειλε η έκτακτη έκδοση τής «Ώρας» στην πρώτη σελίδα.

ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΜΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΑΡΕΪ.

Φυσικά, τα συνταρακτικά συμβάντα είχανε, τώρα, μαθευτεί σ' όλο το Λονδίνο. Ήτανε μια επιτυχία, αλλά επιτυχία οδυνηρή, σκέφτηκε ο δημοσιογράφος. Πήγε να ταμπήσει κάτι στο εστιατόριο, μα δεν μπόρεσε να καθήσει γιατί πονούσαν τα πισινά του.

★ ★ ★

Απτόητοι από το προειδοποιητικό λάκτισμα που είχε υλοστεί ο «κόκκυγας» τού συναδέλφου τους, τέσσερεις άλλοι δημοσιογράφοι, που εκπροσωπούσαν τους «Τάιμς τής Νέας Υόρκης», το «Τετραδιάστατο Κοντίνουουμ» τής Φρανκφούρτης, το «Φόρντιαν Σάιανς Μόνιτορ» και το «Δέλτα Μίρρορ», φτάσανε κείνο το απομεσήμερο στο φαρόσπιτο και δέχθηκαν, με ανοδική βιαιότητα, τα λακτίσματα τής υποδοχής τού Τζων.

Τρίβοντας τα πισινά του, και από ασφαλής, πλέον, απόσταση, ο απεσταλμένος τού «Φόρντιαν Σάιανς Μόνιτορ», τού φώναξε:

«Αρχιηλίθιε! Γιατί δεν παίρνεις μερικές ταμπλέτες “σόμα;”».

«Στρίβε!», αποκρίθηκε ο Άγριος και τού έδειξε τη γροθιά του. Οι άλλοι υποχώρησαν μερικά βήματα κι ύστερα γύρισαν και άρχισαν να τού φωνάζουν εν χορώ:

*«Δνο γραμμάρια σόμα.
Και ξεχνάς το σόμα
Δνο γραμμάρια ευφραντικό
Και ξεχνάς κάθε κακό».*

«Κοβάγκουα ιγιαθτογκουά!», αποκρίθηκε ο Τζων, και ο τόνος του έδειχνε τί ακριβώς εννοούσε.

«Θυμήσου! Ο πόνος είναι μια ψευδαίσθηση!».

«Αυτό νομίζετε;», ρώτησε ο Άγριος και, αρπάζοντας μια χοντρή βέρυγα φροντουκιάς, όρμησε μπροστά. Ο απεσιλωμένος τού «Φόρντιαν Σάιανς Μόνιτορ» έτρεξε προς το ελικόπτερο.

Και έτσι αφήσανε τον Τζων ήσυχο, για λίγο. Κάτι ελικόπτερα πηγαινόρ-θιανε, και αρμενίζανε, φιλοπερίεργα, πάνω από τον φάρο-πύργο. Σ' ένα απ' αυτά, που τόν ενοχλούσε υπερβολικά, ο Τζων αμόλησε μια σαϊτιά. Τρύπησε το δάπεδο της καμπίνας που ήταν από αλουμίνιο. Έτσι πια οι άλλοι άρχισαν να τηρούνται σε σεβαστή απόσταση. Ο Τζων ένιωθε σαν ένας από τους μνησθήρες της κοπέλας, της Μάιτσακι, που σκάβανε το περιβόλι της χωρίς να νοιάζονται, τάχα, για τα κουνούπια και τις μύγες. Βούιζαν τα ελικόπτερα πάνωθι του, μα ο Τζων εξακολούθησε να σκαλίζει την περιοχή που νόμιζε πως ήταν ο ατομικός του κήπος. Κι έτσι φαίνεται πως τα μηχανικά αυτά έντομα κάποτε βαρέθηκαν και πέταξαν πέρα για καλά.

Άλλο τριγύρω, πια, δεν αζουγόταν εκτός από τους κοριδαλλούς.

Έκανε τώρα ζέστη αφόρητη, και οι κεραινοί βιάβαιναν στον αέρα. Όλο το πρωί έσκαβε, και τώρα ξεκουραζότανε, ξαπλωμένος στο δάπεδο. Και ξαφνικά, ήρθε στο νου του η Λενίνα. Μια παρουσία απτή, γυμνή, αληθινή, που τού 'λεγε: «Γλυκέ μου!» ή και «Αγκάλιασέ με!» και φρόραγε, πάντα, τα παπούτσια και τις κάλτσες της, κι ήταν μερομένη. Αναίσχυντο γύναιο! Και όμως, και όμως, κείνα τα μπράτσια, γύρω στον λαιμό του, κείνα τα βυζιά της που τρεμίζανε, κείνα τα χείλια! «Η αιωνιότητα ήταν στα χείλια και στα μάτια μας». Λενίνα! Λενίνα!

Α, όχι, όχι, όχι! Πήδηξε, κι έτσι μισόγυμνος καθώς ήταν, έτρεξε έξω από το φαρόσπιτο. Στην άκρη της απλωκιάς ήταν κάτι θάμνοι όλο αγκάθια. Ρίχτηκε πάνω τους και τρίφτηκε σ' ένα έντονο αγκάλιασμα αυτοτιμωρίας. Προσπάθησε να θυμηθεί κείνη την καφερή, τη Λίντα. έτσι όπως κείτονταν, χωρίς φωνή, χωρίς ανάσα, στην κλίνη τού θανάτου της, στυβόντας τα χέρια της, μ' έναν ανείπωτο τρόπο στη ματιά της. Ναι, τό 'χε τάξει, μόνο τη Λίντα να θυμάται σε τέτοιες στιγμές, κι όμως η παρουσία της Λενίνας ήταν που τόν βασάνιζε. Ναι, της Λενίνας, που είχε υποσχεθεί στον εαυτό του να ξεχάσει.

Κύλαγε το κορμί του στα γάδουράγκαθα μα η βασανισμένη σάρκα του πάντα την αποζητάγε, γιατί ήταν πάντα δίπλα του, σιμά του αμελικτα αληθινή. «Γλυκέ μου, γλυκέ μου... μια και μέ ήθελες και συ, τότε, γιατί δεν τό 'λεγες;».

Το μαστίγιο κρεμότανε σ' ένα κερφί, πίσω από την πόρτα, έτοιμο να υποδεχθεί καμιά καινούργια επιδρομή δημοσιογράφων. Στη μανία του, ο Ά-

γριος έτρεξε πίσω στο σπίτι, τό άρπαξε κι άρχισε να δέρνεται. Τα κομποσκοίνια σχίσανε τη σάρκα του.

«Γύναιο! Γύναιο!», φώναζε σε κάθε μαστίγωμα, σαν να 'ταν ο εαυτός του η Λενίνα (πόσο μανιακά, μέσα του χωρίς να τό γνωρίζει, τό ευχότανε να εί-
ναι!).

Ναι, εκείνη τη λευκή, ζεστή, μυρωμένη, απαίσια Λενίνα μαστίγωνε. «Γύναιο!». Ύστερα, με μια απελπισμένη φωνή: «Ω Λίντα, συχώρεσέ με! Θεέ, συχώρεσέ με! Είμαι κακός! Είμαι αμαρτωλός. Όχι, γύναιο, γύναιο, δεν θα μέ νικήσεις!».

Τόν λέγανε Δαρβίνο Βοναπάρτη.

Ήταν ο πιο πεπειραμένος κινηματογραφιστής άγριων ζώων τού Οργανισμού Παραγωγής Αισθησιολογικών.

Ελλόχευε, τώρα, στην προσεκτικά κατασκευασμένη κρυψώνα του, καμιά τρακοσαριά μέτρα από τον Άγριο, και παρακολούθούσε, με άκρα προσηχή, όλα τα γινόμενα.

Υπομονή, επιμονή, δεξιοτεχνία... Όλα, τώρα, απέδιδαν τους αναμενόμενους καρπούς.

Τρεις ολόκληρες μέρες είχε περάσει μέσα στην κουφάλα μιας τεχνητής βελανδιάς, τρεις ολόκληρες νύχτες είχε μπουσουλήσει μες στα θυμάρια, κρύβοντας μικρόφωνα στους θάμνους, θάβοντας σύρματα στην απαλή γκριζα άμμο.

Εβδομήντα ώρες κακουχίας, και, τώρα, είχε φτάσει η μεγάλη στιγμή. Η *μεγίστη στιγμή*, σκεφτότανε ο Δαρβίνος Βοναπάρτης, καθώς επιθεωρούσε τα όργανά του. Άλλη μια φορά είχε καταφέρει μια τέτοια επιτυχία, όταν μπόρεσε και αποτύπωσε στερεοσκοπικά για μια αισθησιολογία τη συνουσία δύο ουρακοτάγκων.

«Περίφημα!», μουρμούρισε, καθώς είδε τον Άγριο ν' αρχίζει την εκπληκτική του αυτοεπίδειξη. «Περίφημα!». Οι τηλεσκοπικές φωτογραφικές μηχανές ήταν άριστα ρυθμισμένες — καρφωμένες στον κινητό στόχο του. Μ' άλλους φακούς, υψηλής απόδοσης, μπορούσε να συλλάβει, από κοντά, τη μανιακά παραμορφωμένη μορφή (τί όνειρο!). Αργή λήψη και, να, μια εικόνα με θεσπέσια κωμική απήχηση, για την οποία θα ήταν πάντα περήφανος. Και στο μεταξύ, στα ακουστικά, συνέλάμβανε όλους τους ήχους, τις γροθιές, τις ομιωγές, τα άγρια μανιασμένα λόγια, που όλα καταγράφονταν στη μαγνητοταινία, και με διαφορετική ρύθμιση τού ήχου μπορούσαν να δώσουν πιο φρέσκες

πρόσφορες «γωνιές». Σε μια στιγμή σιωπής, μέσα στο ξέφωτο, μπόρεσε να συλλάβει το τιπύβισμα ενός κορυδαλλού.

Ω, τώρα, να 'χε την τύχη να γυρίσει ο Άγγριος, για να μπορέσει να κινηματογραφήσει από κοντά το αίμα που έτρεχε στην πλάτη του! Και να που (λες κι ήταν τηλεπάθεια), ο καλός αυτός άνθρωπος πράγματι γύρισε, και ο Δαρβίνος Βοναπάρτης μπόρεσε να τραβήξει ένα περίφημο «κλόουζ-απ».

«Μα ήταν θεσπέσιο!», μουρμούρισε όταν όλα πια είχαν πάει όπως τά επιθυμούσε. «Πραγματικά θεσπέσιο». Σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του. Τώρα στο στούντιο, θα προσθέτανε και τα αναγκαία «εφέ» και θα γινόταν μια περίφημη ταινία. Ας πούμε, σκέφτηκε ο Δαρβίνος Βοναπάρτης, ας πούμε σαν την ανυπέρβλητη εκείνη «Ερωτική Ζωή τής Φάλανας». Κι' αυτό, μα την αγία Μηχανή, ήταν ένα ανυπέρβλητο ντοκιμανταίρ.

Δώδεκα μέρες αργότερα η ταινία ο «Άγγριος τού Σάρεϊν» παίχτηκε, ακούστηκε, και μεταδόθηκε με τα αισθησιακά πόμολα, σ' όλα τα αισθησιοθέατρα πρώτης τάξεως τής Δυτικής Ευρώπης. Η απίχηση τής ταινίας τού Δαρβίνου Βοναπάρτη ήταν άμεση και καταπληκτική. Αλλά την επομένη τής πανευρωπαϊκής προεμέρας η βουκολική μόνωση τού Τζων διαταράχθηκε, ξαφνικά, από την επιδρομή ενός μεγάλου αριθμού ελικοπτέρων.

Ήταν στον κήπο, κείνη τη στιγμή, κι έσκαβε, και, ταυτόχρονα, έσκαβε στο ίδιο το μυαλό του, επίπονα αναδεύοντας την ουσία των σκέψεών του. «Ο θάνατος...», σκεφτότανε, και φτυάριζε, και φτυάριζε, όλο και βαθύτερα «Θάνατος, ύπνος, τίποτ' άλλο».

Ναι, είχαν τα λόγια τούτα μια πειστική βαρύτητα. Φτυάρισε πάλι μες στη γη, φτυάρισε και τον νου του. Γιατί, στ' αλήθεια, πέθανε η Λίντα; Γιατί να τήν αφήσουν να χάνει όλο και περισσότερο τον ανθρωπισμό της, ώσπου κάποτε... Ρίγησε.

Έβαλε το πόδι του πάνω στο φτυάρι και τό έσπρωξε δυνατά μες στο σκληρό χώμα.

*«Σαν τις μύγες τα τρελόπαιδα,
έχουν εμάς οι θεοί — μάς χάνουν για το γούστο τους»*.*

Και πάλι ο κεραυνός τής κρίσης μέσα του. Τα λόγια του έμοιαζαν αλήθειες ζωντανές, πιο αληθινές κι απ' την ίδια την αλήθεια. Κι όμως ο ίδιος ο Γκλόστερ τούς είχε αποκαλέσει Θεούς Πολυεύσπλαχνους. Κι όμως, «θάνα-

* Σαίξπηρ: «Βασιλιάς Ληρ».

τος, ύπνος, τίποτ' άλλο. Κι αν μ' αυτόν τον ύπνο παύουμε τής καρδιάς τον πόνο, και τις χίλιες λαχτάρες... Θάνατος, — ύπνος — ύπνος, ίσως όνειρα!».

Το φτυάρι του φρακάρισε πάνω σε μια πέτρα κι έσκυψε να τό ελευθερώσει. «Αλλά σ' αυτόν τον ύπνο τού θανάτου, τί όνειρα θα 'ρθούν...»*.

Το βουητό, στον ουρανό, είχε γίνει τώρα μπουμπουνητό και, ξαφνικά, ο Τζων βρέθηκε στη σκιά, σαν να 'χε κάτι παρεμβληθεί ανάμεσα σε κείνον και στον ήλιο. Σήκωσε τα μάτια ξαφνιασμένος, διέκοψε το σκάψιμο, διέκοψε και τη σκέψη του. Μα στο μυαλό του ακόμα έμνησκαν τα όσα πριν κατεργαζότανε: Οι αλήθειες που είναι πιο αληθινές κι απ' την αλήθεια, στην απεραντοσύνη τού θανάτου και τών θεών.

Ναι, κοίταξε τον ουρανό και είδε το σμάρι τα ελικόπτερα που φτάνανε σαν ακρίδες και αιωρούντο, και προσγειώνονταν, γύρω του, στην απλωσιά. Κι από τα σωθικά αυτών τών γιγαντιαίων ακρίδων βγαίνανε, τώρα, άνθρωποι ντυμένοι με ψηλή άσπρη φανέλα από βισκόζη, και γυναίκες ντυμένες με πυτζάμες από οξικό σαντούκ (γιατί ο καιρός ήταν ζεστός) ή με σορτ από βελβέτιν, ή με μεγάλα ντεκολτέ. Βγαίνανε, ένα ζευγάρι από κάθε ελικόπτερο, και σε λίγα λεπτά υπήρχαν, γύρω, ολόκληρες ντουζίνες, και κύκλωσαν το φαρόσπιτο, και χάζευαν, και γέλαγαν, και φωτογράφιζαν και έριχναν στον Τζων φυστίκια, σαν να 'ταν μαϊμού, και πακετάκια με τσίχλες από σεξουαλικές ορμόνες, και μπισοτάκια με αδενικά εκχυλίσματα. Κάθε στιγμή πληθαίνανε, και φτάναν κι άλλα, κι άλλα, κι άλλα ελικόπτερα από το Χογκς Μπακ, και οι ντουζίνες γίνονταν εκατοντάδες, όπως στα όνειρα, όπως στους εφιάλτες.

Ο Άγριος είχε πισωπλατίσει για να προστατευθεί, και, τώρα, στεκόταν ανακούρκουδα, με την πλάτη στον τοίχο τού φαρόσπιτου, αντικρίζοντας την κάθε μορφή μ' έναν αμίλητο τρόμο, σαν άνθρωπος που έχει χάσει πια τα λογικά του. Εκείνο που τόν ξανάφερε στην πραγματικότητα, και τόν έβγαλε από τη χαίνωση, ήταν ένα μεγάλο πακέτο τσίχλες που τόν χτύπησε κατακούτελα, και τού έφερε όχι μόνον πόνο, αλλά και μια έντονη οργή.

«Φύγετε!», φώναξε.

Η μαϊμού είχε μιλήσει! Γύρω, ακούστηκαν γέλια και χειροζορήματα.

«Γεια σου, Άγριε! Ζήτω! Ζήτω!», φώναζαν και μέσα στη χάβρα τών φωνών ακούστηκαν κάτι περίεργα συνθήματα: «Το μαστίγιο — το καμτσι! Το μαστίγιο — το καμτσι!».

Ξεκρέμασε, τότε, ο Τζων το μαστίγιο από το καρφί, πίσω απ' την πόρτα, κι άρχισε να απειλεί, μ' αυτό, τους βασανιστές του.

Πάλι ακολούθησαν σαρκαστικά χειροζορήματα. Απειλητικά προχώρησε

* Σαίξπηρ «Άμιλετ».

προς το πλήθος, και μια γυναίκα στίγγλιξε από φόβο, και η εχθρική γραμμή, σε μια στιγμή, σαν να 'σπασε, αλλά μετά απέκτησε και πάλι τη συνοχή της. Το συναίσθημα πως υπερέιχαν αριθμητικά έδινε, σ' όλους αυτούς τους χαζολόγους, μια τόλμη, την οποία ο Τζων δεν είχε προβλέψει. Ξαφνιασμένος σταμάτησε και κοίταξε γύρω.

«Γιατί δεν μ' αφήνετε ήσυχο;», ρώτησε, κι υπήρχε ένα παράπονο στην οργισμένη του φωνή.

«Φάε λίγα φυστικάρια με μαγνήσιο», είτε στον Τζων ο πρώτος με τον οποίο βρέθηκε αντιμέτωπος. Του πρότεινε ένα παζετάκι. «Είναι πολύ εύγευστα. Άκου που σου λέω!», πρόσθεσε με ένα νευρικό χαμόγελο εξευμενισμού. «Τα άλατα τού μαγνησίου σέ διατηρούνε πάντα νέο».

Ο Τζων αγνόησε την προσφορά.

«Τί θέλετε από μένα;», ρώταγε και ξαναρώταγε, κοιτώντας μία-μία τις χλευαστικές μορφές τών χαζολόγων. «Τί θέλετε από μένα;».

«Το μαστίγιο», φώναξαν εκατό φωνές μαζί. «Την αυτομαστίγωση! Θέλουμε να σέ δούμε να αυτομαστιγώνεσαι».

Κι ύστερα, όλο το πλήθος άρχισε και πάλι εν χορώ: «Το μαστίγιο — το καμτσι! Το μαστίγιο — το καμτσι!».

Σαν παπαγάλοι, όλοι στο πλήθος λέγανε και ξανάλεγαν το μαγικό σύνθημα, όλο και γοργότερα, όλο και δυνατότερα, κι άλλο δεν ακουγότανε σ' ολόκληρο τον χώρο: «Το μαστίγιο — το καμτσι!». Τώρα, φώναζαν, πια, όλοι μαζί, και σαν να είχαν μεθύσει από τον ίδιο τον θόρυβο, από την ομοιογένεια, από την εκφραστική ομοιότητα ομοιογένεια που είχαν πετύχει, λες και είχαν σκοπό να συνεχίσουν, επί ώρες, επ' άπειρον, κι άλλο να μην κάνουν παρά να επαναλαμβάνουν το ίδιο σύνθημα, στον ίδιο ρυθμό. Μα στην εικοστή πέμπτη, περίπου, επανάληψη κάτι συνέβη που τούς διέκοψε.

Ένα άλλο ελικόπτερο είχε φθάσει, και αιωρείτο πάνω από το πλήθος, κι ύστερα προσγειώθηκε εκεί ακριβώς όπου στεκότανε ο Άγριος, στον μικρό χώρο, ανάμεσα στο φαρόσπιτο και τους χαζολόγους. Ο θόρυβος τών λεπίδων, για μια στιγμή, έπνιξε τις κραυγές, και μόνον σαν έσβησε η μηχανή το πλήθος άρχισε ξανά: «Το μαστίγιο — το καμτσι! Το μαστίγιο — το καμτσι!», με την ίδια βροντερή, επίμονη μονοτονία.

Από το ελικόπτερο βγήκε πρώτα ένας ξανθός, κοκκινοπόσωπος νέος, και ύστερα μια νέα γυναίκα με πράσινο σορτ από βελβετίν, άσπρο πουκάμισο και ένα μικρό κασκέτο. Σαν είδε τη γυναίκα ο Άγριος, ταράχτηκε, πισωπλάτισε, και χλόμισε.

Εκείνη στάθηκε και τόν κοίταξε χαμογελώντας — ένα χαμόγελο αβέβαιο, ικετευτικό, σχεδόν ταπεινό. Πέρασαν λίγα λεπτά. Τα χείλια της κινήθηκαν

σαν να τού 'λεγε κάτι, αλλά η φωνή της είχε πνιγεί από την εφιαλτική επωδό των χαζολόγων: «Το μαστίγιο, το μαστίγιο!».

Η γυναίκα έβαλε τα δυο της χέρια στην καρδιά, και στο όμορφο, κουκλί-στικο πρόσωπό της, απλόθηκε μια παράτονη έκφραση απελπισιάς και ικεσίας. Τα μεγάλα, γαλάζια μάτια της έμοιαζαν αζόμα πιο μεγάλα και, ξαφνικά, δυο δάκρυα ζύλησαν στα μάγουλά της. Κάτι ξανάπε, μα πάλι δεν ακούστηκε, κι ύστερα, να, με μια γρήγορη απότομη κίνηση, άπλωσε τα δυο της χέρια προς τον Άγριο, και προχώρησε.

«Το μαστίγιο, το μαστίγιο!», φώναξε το πλήθος.

Φαίνεται πως είχε φτάσει η ώρα να εισακουσθούν.

Ο Τζων είχε ορμήσει πάνω στη γυναίκα σαν τρελός. «Γύναιε! Σκύλα!». άρχισε να φωνάζει, χτυπώντας με το μαστίγιο τη γυναίκα όπου την πετύχαινε.

Τρομαγμένη εκείνη προσπάθησε να φύγει, μα τράκισε κι έπεσε πάνω στα θυμάρια, φωνάζοντας, «Χένρυ, Χένρυ!». Όμως ο κοκκινομούρης συνοδός της είχε κρυφτεί, για ασφάλεια, πίσω από το ελικόπτερο.

Με μια κραυγή ενθουσιασμού όλο το πλήθος άρχισε να σπρώχνεται για να παρακολουθήσει τη σκηνή. Ο πόνος της γυναίκας έφερε σ' όλους μια σαγηνευτική φρίξη.

«Τσιτσιρίζε, λαγνεία! Τσιτσιρίζε!».

Ξέφρενα ο Άγριος ξαναχτύπησε, κι όλοι σπρώχνονταν, για να μην χάνουν το θέαμα, σαν τους χοίρους γύρω στη γούρνα.

«Ω σάρκα!». Ο Άγριος έτριξε τα δόντια του και, τούτη τη φορά, κατέβασε το μαστίγιο πάνω στους ίδιους του τους ώμους. «Σκότωσε τη σάρκα! Σκότωσέ τη!».

Ήταν ένα πλήθος που είχε υποστεί μια έντονη προκαλλιέργεια μαζικής συνεργασίας, και, τώρα, με κοινό κίνητρο τη φρίξη τού πόνου, άρχισαν όλοι να μιμούνται τη φρενίτιδα των χειρονομιών τού Άγριου, και να χτυπάνε ο ένας τον άλλον, όπως ο Άγριος χτύπαγε τη δική του επαναστατημένη σάρκα, ή και την άλλη εκείνη παχουλή ενσάρκωση της αισχροτήτας που σφάδαζε στα πόδια του, πάνω στ' αγκάθια.

«Σκότωσέ την, σκότωσέ την!», κραύγαζε ο Άγριος.

Και, ξαφνικά, κάποιος άρχισε να τραγουδάει, «Όργου-Πόργου» και αμέσως όλοι έπιασαν το ρεφραίν και όλοι άρχισαν να χορεύουν, τραγουδώντας Όργου-Πόργου, γύρω-γύρω, γύρω όλοι, χτυπώντας ο ένας τον άλλον σε ρυθμό έξι ογδόων.

Περασμένα μεσάνυχτα έφυγε το τελευταίο ελικόπτερο. Χαινομένος από τις ταμπλέτες που είχε πάρει, εξουθενωμένος από την πολώρη αισθησιακή

του φρενίτιδα, ο Άγριος κείτονταν, κοιμισμένος, πάνω στα θυμάρια. Όταν ξύπνησε, ο ήλιος ήταν κιόλας ψηλά. Για μια στιγμή έμεινε αμίλητος, προσπαθώντας να συνηθίσει τα μάτια του στο φως, κι ύστερα, ξαφνικά, τά θυμήθηκε όλα-όλα.

★ ★ ★

Κείνο το βράδυ, τα ελικόπτερα που ξανάρθανε ήταν τόσα πολλά, που σχημάτιζαν ένα πηχτό σύννεφο δέκα χιλιόμετρα μακρú. Η περιγραφή τού εξιλαστικού οργίου τής προηγούμενης νύχτας ήταν σ' όλες τις εφημερίδες.

«Άγριε!», φώναξαν οι πρώτοι που αποβιβάστηκαν. «Κύριε Άγριε, πού είσαι;».

Κανείς δεν αποκρίθηκε. Η πόρτα τού φαρόσπιτου ήταν μισάνοιχτη. Τήν άνοιξαν κα βρέθηκαν στο μισοσκοτάδο. Σε μια κόχη, στην άκρη τής κάμαρας, είδαν τα πρώτα σκαλοπάτια τής σκάλας που οδηγούσε στο πάνω πάτωμα. Εκεί, στο ύψος τής κόχης, αιωρούντο δυο πόδια.

«Κύριε Άγριε!».

Αργά, πολύ αργά, σαν ένα ζευγάρι αδιάφορες μαγνητικές βελόνες, τα πόδια τού κρεμασμένου γύρισαν πρώτα στα δεξιά: βοριάς, γραιίγος, λεβάντες, σορόκος, όστρια, γαρμπής.

Ύστερα σταμάτησαν.

Κι ύστερα, πάλι, αργά, πολύ αργά, άρχισαν να γυρνάνε προς τ' αριστερά:

Γαρμπής...

Όστρια...

Σορόκος...

Λεβάντες.

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΑΛΗΤΟΥΣ ΧΑΞΕΛΕΪ

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Στο πρώτο από αυτά τα βιβλία, ο σκεπτικιστής Χάξελεϋ αναπτύσσει, όπως προσφυώς ειπώθηκε μία αντι-ουτοπία, παράλληλη με εκείνη του Όργουελ στο «1984».

Στον εφιαλτικό κόσμο που βλέπει να επέρχεται η μηχανή, μόνη κυρίαρχος του πλανήτη, θα υποτάξει τον δημιουργό της άνθρωπο και θα του στερήσει ό,τι με κόπο αυτός κατόρθωσε να κερδίσει ως ύπαρξη και ως πολιτισμός.